

895.1

౪451౪

న.1

ช่วยถ่วง

หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก

กาญจนบุรี

เลขห้อง ๗๖

เล่ม ๑

เลขหมู่ ๘๙๕-1
๗๕๕1๗
๑.1

เลขทะเบียน ๙๙๑

พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๑,๕๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๕๐๕

องค์การค้ำของครุสภา

ศึกษาวงศ์ทพณิษฐ์

ถนนราชดำเนินกลาง

จัดพิมพ์จำหน่าย

คำนำ

ในการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานจัดพิมพ์หนังสือชกภาษาไทย เพื่อทบทวนงานที่ใดค่านึ้มาแล่ว
ในบ้แรก คณะกรรมการดำเนินงานได้มีมติให้เพิ่มการจก
พิมพ์หนังสือชกภาษาไทยซ่นอก ๓ ชก คือ ชุดประชุม
พงศาวดาร ชุดรามเกียรติ และชุดพงศาวดารจีน

ชุดพงศาวดารจีนซึ่งจกเข่นชุดที่ ๒๐ นี้ คณะกรรม-
การได้มีมติให้จกพิมพ์เฉพาะเรื่องท่นยเนองเข่น “พงศาว-
ดารจีน” จรง ๆ เล็กกอน ส่วนเรื่องเงินอน ๆ ที่จก่าเข่น
“เกร็ด” พงศาวดารบาง หรือที่แต่งเข่นแบบนวนยายบ้าง
ให้จกพิมพ์คอกภายหลัง

ความจริงหนังสือพงศาวดารจีนไม่ว่าประเภทใด มีผู
นิยมอ่านก่นมาก ในสมัยก่อนชาวข่านร้านตลาดทั่วไปก็ค
พงศาวดารจีนเหมอนกบการรยประทานอาหาร ฉะนั้น จึง
ปรากฏว่าบรรดาหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ในรัชสมัยพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าชยทว จะคองลงเรื่องเงินอนอย่างนอย
ท่นงเรื่องเบ่นประจำ นักอ่านจะชอหนังสือพิมพ์รายวนเพอ
อ่านเรื่องเงินวนคอวน เรื่องที่ลงพิมพ์นอยางเรองกเบ่นเรอง

ที่เคยพิมพ์เป็นเล่มมาแล้ว แต่หาอ่านไม่ได้ เพราะต้นฉบับ
 เดิมหายาก และมีได้มีการพิมพ์ขึ้นใหม่ บางเรื่องก็เป็น
 เรื่องที่แปลขึ้นใหม่จากนวนิยายจีน ซึ่งแต่งเองพงศาวดาร
 บางเรื่องก็เป็นเรื่องที่นักประพันธ์ไทยแต่งขึ้นเอง ทำนอง
 แต่งนวนิยายอาศัยพงศาวดารจีน เรื่องของพงศาวดารจีนที่
 นำมาอ่าน เพราะเป็นเรื่องมีคติแก่วิถีและศรัทธาของชนหลาย
 เรื่อง เช่น เรื่องจอยุ้ยเหมิง เป็นต้น

ส่วนเรื่องจีนที่จัดได้ว่าเป็นเรื่อง "พงศาวดาร" นั้น

ปรากฏจากหนังสือตำนานสามก๊ก พระนพนธ์สมเด็จพระกรม
 พระยาคำรงราชานุภาพว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า
 จุฬาลงกรณ์ราชบุรี มีพระราชดำริสั่งให้แปลขึ้น ๒ เรื่อง คือเรื่อง
 ไชยสนเรื่องหนึ่งกบเรื่องสามก๊กเรื่องหนึ่ง โปรดให้สมเด็จพระ
 พระเจ้าหลานเธอกรมพระราชวรินทร์ ทรงอำนวยการแปล
 เรื่องไชยสน และให้เจ้าพระยาพระคลัง (หน) อำนวยการ
 แปลเรื่องสามก๊ก นับเป็นเริ่มแรกของการแปลพงศาวดารจีน
 มาเป็นภาษาไทย ในรัชกาลที่ ๒ ได้มีการแปลบ้าง แต่
 ปรากฏว่าส่วนใหญ่ได้มีการแปลในรัชกาลที่ ๔ และรัชกาล
 ที่ ๕ มา

แต่การแปลพงศาวดารจีนเป็นภาษาไทยในครั้งนั้นหา
 ใดแปลตามลำดับราชวงศ์กษัตริย์จีนไม่ เขาใจว่าอาจเพ่งเล็ง
 ไปในความสนุกของเรื่อง หรือตามแต่จะหาคนฉวยประโยชน์
 กว่า ทั้งผู้อ่านไม่ปรารถนาจะหาความรู้ทางประวัติศาสตร์
 นอกจากความสนุกเป็นสำคัญ แต่ในการพิมพ์คราวนี้ คณะ
 กรรมการมีความคิดเห็นว่า ควรจะจัดพิมพ์ใหม่ตามลำดับ
 ราชวงศ์กษัตริย์จีน ซึ่งบางที่จะเป็นประโยชน์แก่ผลสนใจของ
 ประวัติศาสตร์บาง จึงได้เรียงลำดับการพิมพ์ดังต่อไปนี้

๑. ไท่เก๊ก เริ่มแต่ประวัติศาสตร์ของเจอปันทวย
 นิยาย เช่น การสร้างตวงชาติตย
 ตวงจันทร สร้างโลก ฯลฯ จนถึง
 ตอนใกล้ประวัติศาสตร์ กษัตริย์
 องค์แรก ๆ ของจีน ตั้งแต่สมัยท
 กษัตริย์โคซันเสวยราชย์ โดย
 ราษฎรเป็นผลเลือก จนถึงปฐม
 กษัตริย์สืบราชวงศ์ คือ กษัตริย์
 ราชวงศ์แซ่กับกษัตริย์ราชวงศ์เซียว
 (ก่อนพุทธศักราช ๒๑๕๔ ปี ถึง
 ก่อนพุทธศักราช ๑๒๔๐ ปี)

๒. หองสิน } ราชวงศ์เซียว และราชวงศ์จิว
 (ก่อนพุทธศักราช ๑๒๔๐ ปี ถึง
 ๓. เลียดก๊ก } พุทธศักราช ๒๔๗๗)
๔. ไชฮัน } ราชวงศ์จิน และราชวงศ์ซัน
 ๕. ไตฮัน } (พ.ศ. ๒๔๘๘—๓๓๗)
 ๖. ตงฮัน }
๗. สามก๊ก } ราชวงศ์ซันตอนปลาย ต่อราชวงศ์
 วุยและราชวงศ์จินตอนต้น
 (พ.ศ. ๓๓๗—๕๐๗)
๘. ไชฮัน } ราชวงศ์จิน ราชวงศ์ซ่ง ราชวงศ์-
 ๙. ตงจิน } ชี ราชวงศ์เหลียง และราชวงศ์ตัน
 (พ.ศ. ๕๐๘—๑๑๓๒)
๑๐. นำซ่ง }
 ๑๑. ส่วยถึง } ราชวงศ์ซ่ง และราชวงศ์ถึงตอนต้น
 ๑๒. ชุยถึง } (พ.ศ. ๑๑๓๒—๑๑๖๑)
๑๓. เสือบัก }
 ๑๔. ชยนุกัย } ราชวงศ์ถึง
 ๑๕. ชเตงซัน }
 ๑๖. ไชอิว } (พ.ศ. ๑๑๖๑—๑๔๕๐)
 ๑๗. บุเชกเทียน }

๑๘. หงอโต้ว } ราชวงศ์เหลียง, ราชวงศ์จิ้ง, ราช-
วงศ์จิน, ราชวงศ์ฮั่น ราชวงศ์จิว
(พ.ศ. ๑๔๕๐ — ๑๕๐๓)

๑๙. นำบักซ้อง }
๒๐. บ้วนฮ่วยเหลา }
๒๑. โหงวโฮ้วเพงไซ }
๒๒. โหงวโฮ้วเพงหน้า } ราชวงศ์ซ้อง
๒๓. โหงวโฮ้วเพงบัก } (พ.ศ. ๑๕๐๓ — ๑๘๑๘)
๒๔. ซวยงัก }
๒๕. ซองกัก }
๒๖. เปาเลงตุกงอน }
๒๗. ง้วนเฉียว } ราชวงศ์หงวน
(พ.ศ. ๑๘๒๐ — ๑๙๑๑)

๒๘. เม็งเฉียว }
๒๙. เองเลียดต้วน }
๓๐. ซองเตกอวกงหน้า } ราชวงศ์หมิง
๓๑. ไตองเผา } (พ.ศ. ๑๙๑๑ — ๒๑๘๖)
๓๒. เซยวองเผา }
๓๓. เนยหน้าอดซอ }

พงศาวดารจีน

เรื่อง

ชู้ยง เล่ม ๑

ราชวงศ์ซ่ง และราชวงศ์ซ่งตอนต้น

(พ.ศ. ๑๑๓๒ - ๑๑๖๑)

๑ ๑ เรื่องราชพงศาวดารจีน สมเด็จพระเจ้า
 กษัตริย์กรุงจีนมาจนทุกวันนี้ พลโทยกทัพมาใหญ่สร้าง
 พาและคน แล้วจึงขงเกิดกษัตริย์ขึ้นในแผ่นดินพระองค์หนึ่ง
 ทรงพระนามพระเจ้าเทียนทองเสวยราชสมบัติ สิบเชอวงศ์
 ลาดับมา ๑๓ ชั่วกษัตริย์ เป็นขไท้แปดหมื่นแปดพันยี่ จงสัน
 เชอวงศ์พระเจ้าเทียนทอง

๒ ๑ พระเจ้าไท้ของขไท้เป็นกษัตริย์ สิบเชอวงศ์
 มา ๑๑ ขงคไท้ เป็นขไท้หมื่นแปดพันยี่ สิบเชอวงศ์

๓ ๑ พระเจ้าขไท้ของขไท้เป็นกษัตริย์ สิบเชอวงศ์
 วงศ์ ๗ ขงคไท้ เป็นขไท้ ๔๕,๖๐๐ ยี่

๔ ๑ พระเจ้าชกขไท้เป็นกษัตริย์ แต่พระองค์
 เคยวอยในราชสมบัติ ๑๑๕ ยี่สวรรคต

๕ ๑ ทนงวาลีไท้จกแรงฟ้าและดินพระองค์เคยว
 ครนสันชนมายเป็นเทพคารกษาแผ่นดินอยู่

๖ ๑ พระเจ้าซันตงชไตเป็นกษัตริย์ ครั้น
 บังเกิดชาวสาถเป็นอาหาร พระเจ้าซันตงชไตเสวยราชสมบัติ
 ๑๑๔ ปีสิ้นพระชนม์

๗ ๑ พระเจ้าองเตไคเป็นกษัตริย์ ครั้นนคนทง
 ปวงคึดทอผานึงหมผลสอคนกลบมา พระเจ้าองเตไคอยู่ใน
 ราชสมบัติ ๑๐๐ ปีสวรรคต

๘ ๑ พระเจ้าทงชไตราชสมบัติ ๑๒ ปี สิ้นพระ-
 ชนม์

๙ ๑ พระเจ้าซันเตเป็นราชบุตรเขย แห่งพระเจ้า
 ทงซันนไตเป็นกษัตริย์ราษฎรชยเย็นเป็นสุขมาไคถึง ๖๑ ปี
 สวรรคต

๑๐ ๑ พระเจ้าแฮชเตไคเป็นกษัตริย์ สืบพระวงศ์
 มา ๑๗ พระองค์ เป็นปี ๔๕๘ ปี จึงสิ้นพระวงศ์

๑๑ หองถัน ๑ พระเจ้าเซียงถางไตเป็นกษัตริย์สืบ
 เชอพระวงศ์คชไป ๒๘ พระองค์ ถังพระเจ้าคตอถองเป็นปี
 ๖๑๔ ปีสิ้นพระวงศ์

๑๒ เลียดก๊ก ๑ พระเจ้าชองขจรจวบนออง ไค
 เป็นกษัตริย์สืบเชอพระวงศ์ ๑๗ พระองค์ เป็นปี ๘๗๔ ปี

๑๓ ๑๔ ๑ หยงเริงไคเป็นกษัตริย์ ทรงพระนาม
พระเจ้าจันชชของเตสัพพรวงค์ ทรงพระเจ้าชาชชองเตไค
๔๐ บสันพรวงค์

๑๕ ไชยชน ๑ เล่าขงไคเป็นกษัตริย์ ทรงพระนาม
พระเจ้าชนโกโจเต เหตุว่าพระองค์เป็นกษัตริย์ คนแซ่ไค
สืบเชื้อพรวงค์มา ๑๒ พระองค์ เป็นบ ๒๔๐ ปี

๑๖ ทงชน ๑ อองมั่งซงเขาราชสมบคยไค ๑๘
ปี เล่าสืบเชื้อพรวงค์พระเจ้าชนโกโจ เกตยกลัสมทแกลว
ทหารทำการกำจัดของมั่ง กลยคนเขาราชสมบคไคเป็น
กษัตริย์ ทรงพระนามพระเจ้าอนบยชองเต ไคสืบเชื้อพร
วงค์คตมาอีก ๑๒ พระองค์ เพยงเพยงเต เป็นบไค ๑๘๖ ปี

๑๗ สามกก ๑ เล่าสืบเชื้อพรวงค์ไปตงชยเมืองเส
ฉวน ขณะนั้นใจผยตรโจโกลตงตวชนกกหนง ชนกวณเจ้า
เมืองกตงตงตวเป็นใหญ่ชนกกหนง เล่าสืบเชื้อพร
นามวาชนเจยวเลยคเทกกหนง ภาษัจนเรียกวาสามกก
พระเจ้าชนเจยวเลยคเต สันพระชนมแลว อาเตาผเป็นราช
บุตรไคเป็นกษัตริย์ สืบเชื้อวงค์ ๒ องค์ เพยงอาเตาซง
เป็นพระเจ้าเลาเลาเสยงไคเป็นกษัตริย์ ๔๓ ปี เขากนเป็น

กษัตริย์ซึ่งเป็นเชลยวงศ์พระเจ้าซันโกโจ ลำดับแผ่นดินมา

๒๖ พระองค์ คิดเป็นยี่สิบ ๔๗๘ ปี สิ้นเชลยวงศ์

๑๘ ๑ ชมาเอียมหลานชมาฮไตเป็นกษัตริย์ สืบ

พระวงศ์ ๔ องค์เป็นยี่ ๕๒ ปี งดอยยลอมเป็นชนตเจ้าอยู่

ในวัง ลอบทำชกนกับพระมเหสีพระเจ้าจันเต้ งดอยไคราช-

สมบัตเป็นกษัตริย์สืบพระวงศ์ลำดับมา ๑๑ พระองค์ เป็นยี่

๑๐๔ ปี

๑๘ ๒ เล้าหุยไคเป็นกษัตริย์ ทรงพระนามพระเจ้า

โกโจเต้ สืบเชลยวงศ์มาไค ๘ พระองค์เป็นยี่ ๖๐ ปี

๒๐ ๑ เซียวเวเตาสั่งเป็นกษัตริย์ ทรงพระนาม

พระเจ้าชโกเต้สืบเชลยวงศ์ ๗ องค์มา เป็นยี่ ๒๔ ปี สิ้น

พระวงศ์

๒๑ ๑ เซียวเวเคียมเป็นกษัตริย์ ทรงพระนามพระเจ้า

ไคยงปไต สืบพระวงศ์ลำดับกษัตริย์ ๔ องค์เป็นยี่ ๕๖ ปี

๒๒ ๑ ทนเป่าเสเป็นกษัตริย์ ทรงพระนามพระเจ้า

คินปเตตรองราช สมบัตอยู่ในเมือง เกียนตัง เป็นเมืองหลวง

แต่ให้ชอแผนว่าแผนคินคิน ไคสืบเชลยวงศ์ ๕ พระองค์

ไค ๒๒ ปี งดวงศ์ที่ ๕ ชชคินชกไปเป็นพระเจ้าคินชองเต

เป็นคนหลงด้วยสิทธิ์ มมเหล็ดคนหนึ่งซอกตกของเขา มีนาง
 สนมเอก ๒ คน หนึ่งชื่อนางสยภยชน คนหนึ่งชื่อนางกง-
 กยชน แต่นางสยภยชนนั้นมีสาวใช้คนหนึ่ง ชื่อนางเตยว-
 ลทวารปงามทองลักษณะมยยาวลัก ๕ คือกศเคษ นางสยภย-
 ชนจึงจวายไห้เป็นห้ามพระเจ้าตนของเท แล้วมีนางสนมโท
 ๔ คนชื่อมีโคปรากฏ แซ่ของกนหนึ่งแซ่เตยวคนหนึ่งแซ่ก
 กนหนึ่ง พระเจ้าตนของเทรักนางกงกยชนกยนางเตยवलหว
 มากกว่าทั้งปวง แต่นางเตยवलหวนจะเสด็จออกกว่าราชการ
 กตของตามเสด็จออกไปด้วย ชนนางที่เป็นคนประจบประแจง
 เขาฝากตัวกับนางกงกยชนนางเตยवलหว จระไห้เลือกนทเป็น
 ชนนางผู้ใหญ่ชน แต่กงอำชนนางผู้ใหญ่คนหนึ่ง แซ่เตยว
 นยถือเป็นพนของกนกับนางกงกยชน พระเจ้าตนของกมอัย
 ราชการแผ่นดินไห้ พระองค์มีโคเอาพระทัยใส่ในราชการ
 บานเมือง ถึงแต่เสด็จราเล่นเป็นนิจ ราชการแผ่นดินก
 ลัทธชชาติชกยกับนางกงกยชน กงอำชนนางผู้ใหญ่

๐ ชยมาวหนงรยสังไห้ชมแคนคก กยเลียงหย-
 ลังชนนางไห้เกณททหวเมือง ทัดไมสังไห้มาจระทำพระทง
 อยุ่ใหม่ แล้วไห้ทักไมจทรหอมต่าง ๆ มาทำเครื่องพระ

คำหนัก แล้วให้ขุดสระสร้างสวนลงที่คำหนัก ให้เอาศิลา
 ลีประหลาดมาก่อขอบเขากลางสระปลูกต้นไม้หลายอย่าง แล้ว
 ก็เสด็จไปอยู่คำหนักใหม่กับนางกนกขยั้น นางสิขขยั้น นาง
 เทยวลหว ทงกลางวงกลางคน ทงแต่เสพสุราเพล็ดเพลิน
 ไปด้วยขบบริง และแต่งโคลงตอขบกันไปมา มีโคลงเสด็จออก
 ว่าราชการแผ่นดิน กิตติศัพท์ไปถืองเมืองชัย เจ้าเมืองแต่ง
 คนมาสอดแนมก่ไต่ความจริงคงค่าเลาถ้อ และเมืองชนนแต่
 กอนกบเมืองตน เป็นเมืองชนกบเมืองเหลียง เมืองเหลียงเขน
 เมืองหลวง ครั้นเมืองตนเป็นกบฏก่เมืองเหลียงไต่ ทงทวเขน
 เจ้าแผ่นดินชน เมืองชัยมีโคมาอนนอมแข่งเมืองชัย เจ้า
 เมืองชัยคนนชอเกยนเฮย ปรกษากบชนนางผใหญ่ ชอ
 เกาเกงคนหนงเฮยชูกนหนง โยยกบกคนหนง ว่าเจ้าเมือง
 ตนไม่ได้ประพฤติก่ตามประเพณี หลงด้วยสตรีไม่เอาใจใส่
 ในราชการบ้านเมือง ควรเราจะยกทัพไปปราบปรามเอา
 เมืองตนเสียตรงนเห็นจะไต่โดยง่าย

๐ ชนรนนเฮยกวางยตรเจ้าเมืองชัยทสอง อยทนน
 ด้วย กิตต์แต่ในใจว่าเฮยทงพชายเรายตาดทง ให้เป็นทไทจ
 สำหรัจะไต่รบครองสมบัตแทนบิคาท้อไป แล้วทวเราจะคิด

ทายานเมือง แยกแผ่นดินอยู่จึงจะชอบ จำเราอาสาบิดา
 ขอคุมทหารเป็นกองทัพไปตีเอาเมืองคืน จะใดเกลี้ยกล่อม
 ชุนนางและทแกล้วทหารทั้งปวง ให้เป็นพรรคพวกไว้ให้มาก
 แล้วจะไต่คดีการใหญ่ต่อภายหลัง จึงว่ากับบิดาว่า ข้าพเจ้า
 จะขอเป็นแม่ทัพคุมทหารไปตีเมืองตนเอง เจ้าเมืองชยไต่
 ยินเอยกวางบุตรอาสาตั้งนงกมความยินดี จึงตั้งให้เอย-
 กวางเป็นทจนอง เปรียบเหมือนเจ้าคางกรมเป็นแม่ทัพใหญ่
 ให้กมเหาคณหนึ่ง โสยยกยคนหนึ่งเป็นทพหนา เอยชเป็น
 ทพหนน เกาเกงยหลเอยนเขนยกชายชกขวา แต่เกาเกง
 เป็นคนมสคยญญาชานาญในการรบ หลเอยนเขนคนสคย
 ชอลกษณะเป็นคนมยญ ทอกมนมสามแห่ง ครองนไปปราบ
 ไจรหลเอยนยงเกาทณทัไป ๗๒ ครั้งถูกพวกโจรตาย ๗๒
 คน กองทัพครองนมนายทหาร ๗๐ คน ทหารเลว ๖๐
 หมนเคนทัพไปถึงเขตแดนเมืองคืน หัวเมืองชุนนอกชอก
 ชาวศึกเข้าไปถึงเมืองหลวง ชิมแคแคงชยนเคงชุนนางผู้
 ใหญ่บคหนึ่งสชชอกเสยไม่นำความชนกรวยทลพระเจาคณ-
 ชองเก มีชุนนางคนหนึ่งชชอชนเขน เป็นคนชชสคยกรวย
 ทลพระเจาคณชองเกว่า กองทัพเมืองชยยกเขามาตีเมืองเรา

๒๕
 ครองนทแกล้วทหารมากนทขอให้จกกองทัพ ไปรักษาทเกย-
 เคาตายลหนง ทไซเจิวตายลหนง ๒ ตายลนเป็นทาง
 สำคัญน

๒๖
 ๑ กงทชชนางคนหนงทูลชนว่า เจาเมืองชชเป็น
 แดเมืองนอย ยกทัพใหญ่มามากนชพเจายงไม่เห็นจริง
 ทวยหวเมืองปลายเขตแดนตกใจตกกว่าไปต่าง ๆ พระเจ้า
 ตนชองเศตรสว่าจจะมกกองทัพยกมาตเมืองเรา ออย่าว่ามาแต่
 ทางเคยวเลย ถึงจจะมาทั้งสามทางเรากไม่กลัว

๒๗
 ๑ ฝ่ายคกงหวนจิงทูลว่า เมืองเรานมทะเลทรายใหญ่
 กว้างกนอย นกชนชามกไมพน แลวทแกล้วทหารหวมเมือง
 ราชทางกมกลาแขงชยทกหวเมือง ถ้ากองทัพเมืองชชยก
 มาจริง ชพเจาจจะชอกรยเอง ชชอชยาให้พระองคมีควม
 วิตกเลย ชชชนคองจิงวาฤทษนุกเขนฤทษนากว กกองทัพยกมา
 กจะทนาวตายหมต

๒๘
 ๑ พระเจ้าคณชองเศไตพงชชนางกราบทูลคกงนค
 พระทยลนวก ทรงพระสรवलชวณนางหามเศพลสรากบชช-
 นางพวกลอพลช พากนชบรองเพลคเพลนไปชอก มีคากกลาง
 โจษเข้ามาว่า นิสยขณญาคณชเมมา จะคคการลิ่งไรมก

ทองกนตามประสาคนเมา

๑ ครนถิงวอนเคอนสามชนคาคาหนิง เบนวอนตรษจน
 กองทพเมองชยถิงเอาคานไซเจียวไต ซจอเกยณชนนางนาย
 คานถิงเรอหนเขาไประเผลากรายทูลความ นายประทกห้าม
 ไว้วา พระเจาคนอองเทเสพสราเมามบรรทมอย ซจอเกยณ
 คอยอยแตเวลาเขาจนเย็นจิงไตเขาเผลากรายทูลวา กองทพ
 ยกมาตไตคานไซเจียวแลว

๑ พระเจาคนอองเตจิงตรสวา เพลาพรนจิงจะ
 ประสมชนนางปรกษาราชการใหพรอมกน ใหซจอเกยณไป
 หยคพอกอยกอนเด็ก ซจอเกยณกมากคอยแตในใจวา การ
 ทพตักใหญ่หลวงมมาตงน พระรองคยงมิโคมความรอนใจ
 ผตคอเวลาพรนจิงประสมชนนางนน การครงนขานเมอง
 จะเปนของซาคกเสียแลว

๑ ครนร้งชนชนนางผ ใหญ่ผนอย มาเผลาประสม
 พรอมกน พระเจาคนอองเทกปรกษาเห็นพรอมกนวา ให
 เขยวมอชชคนหนง ลกวางตคคคนหนง จคทหารยภทพออก
 ไป กองทพไตยกไป ถวณเคอนสามชนสคา แลวยนตอง
 กรายทูลรบซาสาชอทหารหมนหนง กยเรอรบสามรอยลา

ว่าจะออกไปตัดทอนสิ่งดี ๆ ของตนไปให้คนอื่นได้
คนอื่นดี ๆ ของตนก็ไปเสียเอง พระเจ้าตนเองก็ไม่เห็นด้วย

๑ ครั้นฉวนเต๋นสามขึ้นแปดค่ำ กองทัพเซียว-
มอฮ้อ กองทัพลูกวางก็ยกไปตั้งค่ายไชเจียว ไค่สรบยก
กองทัพไชยกยก ลูกวางก็เข้ามาฟันผู้คนพวกกองทัพไชยกยก
ตายประมาณสามร้อยเศษ ไชยกยกจึงคดถอยายข้ามทหารไว้
ล้อมขยเซียวมอฮ้อไว้ แต่ลูกวางก็คดหนีตายในทริย พระเจ้า
คนของเตทราวยากกองทัพเสียตกพวกซำคักแล้ว จึงรีบสั่ง
ให้ตั้งหวนออกไปอีก พอไปถึงซำคักตั้งหวนก็แตกกลับมา
รีบสั่งให้ขุนคองทริยอาสาแตกก่อน ยกกองทัพออกไปรบอีก
สี่ซำคักไม่ได้อีกเลยเข้ามาเฝ้ากราบทูลว่า กองทัพเมืองซุย
แตกแล้วทหารแข็งนัก ทหารฝ่ายเรามาหนีก็ไม่ได้ซ้อมหก
มานานแล้ว

๑ พระเจ้าตนองเต้จึงพระราชทานเงินทองให้ขุน-
คองเป็นอันมาก ให้ไปจ้างคนทแ่งออกไปรบอีก ขุนคอง
จึงรับเอาเงินทองไปเที่ยวจ้างคน ใค้มากแล้วก็ยกออกไป
ขุนคองจึงคิดอยู่ในใจว่า เจ้านายของเราเป็นคนโหดไม่
เอាកาร เชื้อแต่คนสอพลอจะรักษายานเมืองไว้เห็นจะไม่ได

ด้วยคำโอราธนาไว้ผู้สดับญญา ถ้าภยมาถงตัวแล้ว ก็
ควรรระคคเอาตัวรอดให้พนภย

๑ ครนยนคองยกกของทพชอกไปถงค่านเจยวเกยน-
กิง พบกองทพชนคมีเสาเซากมีไคสรย เซาพคส์วามภกค
ยอมเซาคิวยชนคมีเสา แลวนากองทพชนคมีเสายกเซามา
ในเมืองตน

๑ ขณะนรราชกรทงปวง พากนตกใจแตกค่นเป็น
อลทม่านไปทงขานทงเมือง พระเจาค่นของเศคชยพงชาว
ราชการศกอยู่ พคโดยนเสยงชอองไซไหค่นชอกไปสับค
กัรวากองทพชาคกยกเซามาในเมืองไคตคพระทชนก จง
เสคชเ้าไปขางใน มีชช่ายจูงนางเตยवलหวิ มีชชวาวจ
นางกนภยชน แลวพาหนชอกไปในสวณคอกไม้ อयरมีสระ
ขางพระทนง ครนโดยนเสยงชาคกเซาไกลเห็นจระหนไม้
พนคคระโตคนาทายเสย กยคมีชนางสองค่นโรนลงไปใน
สระน้า ขณะนนเป็นฤคฤแลง นานชยพอยนไคถนค พระเจ
ค่นชอกเศกขนางสองค่น กัช่อนทวอยุ่ตามชอกเซา เหล่า
ททารเทยวสยหาพระเจาค่นชอกเศก ไคคความว่เสคคจหนไป
อยู่ในสวณคอกไม้ ททารเทยวค่นหากัรวาลงไปอยู่ในสระน้า

วังรองเชิญเสด็จมาให้ชนมาเสียบโดยค ^๕ ท่านแม่ทัพไม่เอา ^๕
โทษออก ถ้าไม่ชนมาจะเอาถอนคีลาทางลงไปให้ถูกตายเสียบ ^๕

๑ พระเจ้าตนของเทกถวว่าจะเป็นอนครายแก่ชวต ^๕

วังรองว่าให้หยอนเชอกลงมาเถิดเราจะชนไปแล้ว พวก ^๕
ทหารจงเอาเชอกหย่อนลงไป รัชชนมาใต้ทั้งสามคน แล้ว ^๕
ทหารกวาดเอาเมืองตนมาหาชนคมเฮาแม่ทัพหน้า เจ้า ^๕
เมืองกคานบชนคมเฮาตามธรรมเนียม แล้วแลเห็นโฮยกยก ^๕
หน้าตาครายนั่งอยู่บนควย ก็ตกใจกลัววสัน โฮยกยก ^๕
หววระแฉวว่าอยากตกใจเลย เราไม่ทำอนครายกับท่าน ท่าน ^๕
จงไปพาครอยครวออกมาเสียบจากข้างใน ให้ออกมาอยู่ข้าง ^๕
นอก เจ้าเมืองตนพาครอยครวออกมาอยู่ข้างนอก แล้วโฮ- ^๕
ยกยก จงสั่งให้พวกทหารล้อมรักษาเจ้าเมืองตนกับครอย- ^๕
ครวไว้ ^๕

๑ จินของแม่ทัพตั้งค่ายอยู่นอกกำแพงเมือง ^๕ รู้ว่า ^๕

ราษฎรทั้งปวงระส่ำระสาย ^๕ ทั่วยกของทัพเขยคเขยชนก ^๕ จึง ^๕
ให้ถือเหยยหนงหลเหยยหนงสองคนเข้าไปในเมือง ^๕ กำชับ ^๕
ทหารมิให้ข่มเหงราษฎรชาวเมืองทั้งปวง ^๕ แล้วให้פקจาเอา ^๕
โจรราษฎร ^๕ อย่ำให้แตกตนระส่ำระสายไป ^๕ จะให้อยู่เป็นปกติ ^๕
คงกำ ^๕

๐ ครั้นเวลาผ่านไปของแม่ทัพ จึงคิดว่าในเมืองตน
 นมผดุงรูปงาม เป็นภรรยาเจ้าเมืองตนอยู่สองคน เงินของ
 แม่ทัพอยากจะได้ใครได้ จึงใส่กบเตกซองขบตรกอบเหยยเข้าไป
 ในเมือง ขบกกบกขเหยยว่า นางกบขบขนางเคยวลหว
 สองคนนเขาลอวารูปงามนัก เงินของแม่ทัพจะขอออกไปดู
 ทวสักหนอยหนง กบเตกซองก็ไปแจ้งความกบขบคา ตามคำ
 เงินของแม่ทัพ

๐ กบเหยยขงปรักษากขหลเฮยหนา เมืองตนพงต
 ไคในวนน เงินของแม่ทัพจะให้มารบเอาหญิงภรรยาเจ้าเมือง
 ตนไป ทำให้ผดเคยงอย่างประเพณเหาชขบไม่ บ้านเมือง
 กขงไม่สงบเรียบร้อย

๐ หลเฮยนงเงว่าเจ้าเมืองตนไคหญิงสองคนนมาขบ
 ภรรยากลุ่มหลงไป บ้านเมืองขงไคเสยก็เพราะหญิงสอง
 คนน ถ้าจะเอาหญิงสองคนนไว้ ก็ระกบเหตุเป็นอนตราย
 กขเจ้านายเราสขไปอีก ควรเราจะฆ่าหญิงสองคนนเสยขง
 จะชอบ

๐ กบเหยยขกเห็นทวข จึงสั่งให้ทหารเอาทวนางก-
 กขขนกขนางเคยวลหวไปฆ่าเสย กบเตกซองจะห้ามไว้ก็

เกรงอยู่ ครั้นจะเอาความไปแจ้งกับเงินทองแม่ทัพตามจริง
 ถกถวญเงินทองจะชกตของบตา จึงคิดเอาความเท็จผูกพันชก
 ใหลกยหลเฮียน จึงเขาไปแจ้งกับเงินทองแม่ทัพว่า ข้าพเจ้า
 ไปแจ้งความกับบตา บตาข้าพเจ้าจะจัดแจงส่งนางออกมา
 แลวรความไปถงหลเฮียน หลเฮียนว่าเป็นหญิงกาสกณยาน-
 เมืองไม่ควรจะเอาไว้ สั่งให้ทหารมาจับเอาตัวไปฆ่าเสีย

๑ เงินทองโคฟงตงนนเสียดายนกจงว่าทำไม้บตาเจ้า

จึงไม่ห้ามไว้ ปลอ่ยให้หลเฮียนเอาไปฆ่าเสียเล่า กอเทก-
 ของวังทูลว่าข้าพเจ้ากับบตาก็ไคห้ามปรามหลเฮียน หลเฮียน
 ก็ไม่ฟัง กลยว่าข้าพเจ้ากับบตาคคชานหาหญิงรูปร่างสวย
 เจ้าเอาความชอบไล่ตัวไม่เห็นกับแผ่นดิน เงินทองมีความ
 ชกตเคองพยาบาทหลเฮียนเป็นอันมาก จึงคิดแต่ในใจว่า
 เพราะใจเร็วไปหาทนต์กรกตรองไม้ จึงเสียหญิงรูปร่างไป
 ทงสองคน

๑ อยู่สองวันเงินทอง ยกกองทัพไปตั้งอยู่ในเมือง

ให้ขบนนางสอพลอไม่มกตญญูต่อเจ้า ไปฆ่าเสียหน้า
 เมืองต้น แลวสั่งให้ทำโทษเนรเทศกงอ้า ของเจ้า ขนนาง
 สองคนไปเสียนอกเขตแดน จึงให้เจ้าพนกงานทวยญชเงิน

ทองทรพยสงชอง ในทองพระคลังเสร็จแล้ว ก็บอกหนังสือ
 ไปทูลทกยเจ้าเมืองชยผบคาตามความชง ไทรบพังกเมืองตน
 ไทแลวกล่าวโทษโยยกบกทลเขยน สองคนว่าไม่ยในยง-
 คยแมทพ จะขอชำระเอาโทษเสย เจ้าเมืองชยแจงหนังสือ
 แลว จึงคควาโยยกบกทลเขยนเป็นคนซอัสตยผมอการ
 ทหารกค จึงมหนังสือตอบไปว่า ทลเขยนยกโยยกบกม
 โทษผคทตรงทรายอบแลวแต่ทลเขยนยกโยยกบกเป็นคนเกา
 ยกโทษพระราชทานให้ แลวให้ทลเขยนโยยกบกกลับไป
 เมืองชยกอน แต่จนอชงกยนายทพนายกองทงปวงนนให้
 อยจคแจงขานเมืองเสยให้เรยบรอย เลือกรกขนนางทม
 สตยญญารกษาเมืองคนหนง แลวให้ยกกองทพกลับไป
 ขานเมือง จะไคคคระชการค่อไป

๑ ฝ่ายจนอชงไคแจงหนังสือรบสังแลว ก็ให้ทล-
 เขยนโยยกบกกลับไปเมืองชยกอน ทวจนอชงกจคแจง
 ขานเมืองอชยสามเคอนเรยบรอยเขนปกคแลว ก็ให้ชองเซยว
 อชยรกษาเมือง

๑ ฉงฉวนนคชนทกจนอชงพาเจ้าเมืองตน กยชน-
 นางทเขนเซลยยกทพกลับไปเมืองชย เจ้าเมืองชยกตงทว

ขุนเป็นเจ้าแผ่นดิน ขอว่าพระเจ้าชายบององค์ จงประทาน
 รางวัลเครื่องยศให้จนอนงเป็นอนมาก แล้วทงให้เอยชู้เป็น
 ทอวกัง ทงไซยักบกเป็นทชนนางทหารผู้ใหญ่ ทงให้
 เกาเกงเป็นชกิง หลอเอยบเป็นทอชยชิวเคง แดชนคมเฮา
 แม่ทัพหน้า ไม่กำช้อยัญชาทแกล้วทหารปล่อยให้ชมเหง
 ราษฎรในเมืองตน คณกัโยทชลยลังกันไม้ไคย้าเห็นจรางวัล
 แลละเลอนทชนให้คงอยู่ตามเคิม แลวจคกของทัพไปทเมือง
 เกงจว ๑ เมืองเส้ทวอน ๑ เมืองฉอ ๑ เมืองหงอ ๑
 เมืองอวต ๑ เมืองฮันหล่า ๑ ทกเมืองใหญ่ไคแล้ว ยิง
 แดเมืองเนยหนากบหวเมืองชนอกหลายเมืองทงไปเอนเจ้า
 เมืองอยู่ ครนทงไปทายแล้ว นางเลงชู้หยนภรรยาว่าราชการ
 แผ่นดินแทนฉว ไคยบข่าวว่าเมืองชยไปคเมืองตนไค นาง
 จงจคทแกล้วทหารรักษายานเมืองเขตแดนของทวไวเอนอน
 มาก คนจงทงชอก้าแพงเมืองเรยกวาชู้หยนเลีย แปลว่า
 เมืองทานผู้หญิง

๐ ขยมาวนทนงเจ้าเมืองชย วยสังโให้ชนนางแตง
 ทนงสอไซโให้ยกวางถอหนงสอไปเกิดยกลถอมนางเลงชู้หยน
 เมืองเนยหนา คนเข้าไปแจงกับนางเลงชู้หยน นางเลงชู้หยน

ไม่ยอมให้ผลัดหนี้เสียเข้าไปในเมืองชยกว้าง จึงมหนังสือ
 ใ้ให้คนมากกราบทูลพระเจ้าชยบนของเค้ พระเจ้าชยบนของ
 เต้ทรงทราบว่าเลงชยบนไม่สวามถักดยอมีโดยค จะจกกอง
 ทพิใหญ่ไปตเสียให้ชยบน ก็ทรงเห็นว่าเจ้าเมืองเป็นแต่
 ผดอง จึงมรับสั่งให้เจ้าเมืองตนแต่งหนังสือ ให้ชยบนไป
 กลับกล่อมนางเลงชยบนอีกครั้งหนึ่ง ใจความในหนังสือว่า
 เจ้าเมืองตนขอพรมาดนางเลงชยบน ด้วยแต่ก่อนเมือง
 เนยหนา ก็เคยมาชนกบเมืองตน บคนเมืองตนชงเบเนเมือง
 ใหญ่ก็เสียบกบเมืองชยแล้วให้นางเลงชยบนตรกครองให้ดยยา
 ใ้รักษาไว้ใ้ความเคือตรอนเลย ถ้าเห็นจะสู้รบใ้ใครงให้ส
 ถ้าเห็นจะสู้รบมีใ้ใครงให้ชยมเสียบโดยคเถค

๑ ฝ่ายเลงชยบนใ้ใ้แ่งหนังสือเจ้าเมืองตนแล้ว จึง
 คคิดว่าเมืองตนกเบเนเมืองใหญ่ยังเสียบแล้ว เมืองเราเบเนแต่
 เมืองชนกบเมืองตน จะแข่งไ้เห็นจะใ้ใ้ใ้ จักแ่งแต่งคว
 สึงเจ้าพนักงานปรายททางถนนไ้รอน แล้วใ้ให้สถานชยชช
 ฝนเขารถไปรับหนังสือกบชยกว้างชยนางเข้ามาใ้เมือง แล้ว
 ใ้ตวนางเลงชยบนฝนหนาไปชางทคเมของชช ยกมธใ้ไหวคานบ
 เจ้าเมืองชยว่า บคนชยพเจ้าชยมเบเนชยเจ้าเมืองชยแล้ว

จงสั่งให้ขุนนางแต่งหน้าสื่อ ประกาศไปทุกหัวเมืองชนวนา
 เมืองเนยหนายอมชนกับเมืองซุขแล้ว แต่บรรดาเมือง
 ชนเมืองเอกสามสิบเมือง เมืองไตรชยหนึ่ง เมืองตรีเมือง
 จตุวาศรชย ดารหนึ่งสอนแล้วให้ไปชนกับเมืองซุขเด็ก
 แลวงนางเลงชุขหยนงมีหนังสือไปกราบทูลพระเจ้าชยบนธอง
 เกว่า เมืองเนยหนายอมชนยอมสวามภักคสมิศรเขนชา
 ขอลถวายเครื่องราชบรรณาการ เหมือนอย่างเคยชนกับเมือง
 ตนมาแต่ก่อน

๐ พระเจ้าชยบนธองเต ทรงทราบแล้วคพระทยนก
 จงสั่งขุนนางเจ้าพนักงาน ให้แต่งตราคังให้เลงชุขหยนงเขนท
 ทรงกงไทชุขหยนง แล้วยกเมืองชนไหวหวมเมืองหนึ่งเขนส่วย
 แบนนามัน จึงไปรคว่าสามขให้เขาไปเฝ้าคกรหนึ่ง แต่
 หนังสือยกเครื่องราชบรรณาการให้ตั้งเข้าไปทุกขี หลาน
 ชายทรงกงไทชุขหยนทชอฝนนน ทรงให้เขนฝช่วยว่าราชการ
 เมือง แลแตนางเลงชุขหยนคนนราษฎรรักใคร่นขลอมมาก
 สรรเสริญวามกาสงสประการ ประการหนึ่งมสทขบัญญัติวามก
 ประการหนึ่งมสฝมอเขมเข่ง ประการหนึ่งใจกหนักแน่น

เขาพชายท่าน ประการหนึ่งให้ท่านทำไม้ตรวักขบนนางผู้
ใหญ่ ให้รักใคร่เป็นพวกพ้องไว้ให้มาก และเงินทองของค
ต่าง ๆ ของท่านก็มีอยู่คิดเอาแจกจ่ายให้คนสนิทของมารดา
ท่าน จะได้ช่วยเส่นอความชอบท่าน และแจกจ่ายให้ชนนาง
ผู้ใหญ่ผู้น้อยที่เป็นคนชอบอิสมาสัยของบิดาท่านด้วย ถ้า
ท่านไม่มีความเสียกายทรัพย์สิ่งของของท่านการทศกัฏฐ์จะ
สำเร็จ เงินของก็เห็นด้วย

๑ ครั้นถึงกำหนดจะเข้าไปเฝ้าบิดา เงินอังกษ
โอบนสัคจึงจัดของทศมารดา ประหลาดต่าง ๆ ได้มากแล้ว
ก็เข้าไปเฝ้าบิดาแล้วเข้าไปเฝ้ามารดาข้างใน
แล้วเอาเงินทองแจกให้คนสนิทของมารดาใช้สอยอยู่น
ใต้ทุกคน แล้วออกข้างนอก จึงจัดของให้คนไปแจกชนนาง
ผู้ใหญ่ผู้น้อยที่เป็นคนสนิทของบิดาใต้ทุกคน แต่หลเขียน
นินหารยเขาของไม่ แล้วว่าข้าพเจ้าไม่มีความชอบสิ่งใด
ไม่อาจจะรับเอาของของเจ้านายท่านไว้ ก็คนของให้กลับไป
วันหนึ่ง โอบนสัค จึงจัดเอาของ ทศมารดา มากไปหาเขียน
ชนนางผู้ใหญ่ คำนับแล้วแจ้งว่าเงินอังกษใต้ของประหลาด
ต่าง ๆ ให้ข้าเอมาคำนับท่านให้ชมเล่น

๑ เชยชูเป็นคนโลกเห็นสิ่งของก็มีความยินดีรับ
 เขาไว้ และเชยชูคนนั้นเมื่อไปตเมืองต้นนั้น ไต่สิ่งของและ
 นางเซलयมาไว้ใช้สอยเขื่อนอันมาก พระเจ้าชยบนธองเต้ทรง
 ทราบก็มีใตว่าประการใด และฉรรมนิยมเมืองเงินไปทำศึก
 ที่โคขานเมืองแล้ว สิ่งของเซलयก็เขื่อนของหลวงทางสัน ทอ
 ไปรดพระราชทาน ให้เป็นบำเหน็จรางวัลกษนายทัพนายกอง
 เท่าไรก็ไต่เท่านั้น นั้นเชยชูของเขาดูยงเซलयไว้ก็ไม่
 ความผิด เพราะพระเจ้าชยบนธองเต้ทรงพระเมตตาอยู่
 โยบนสคพตจากับเชยชูสมควรด้วยเวลาแล้วก็กลับมา

๑ ครนรุ่งขึ้นออกวันหนึ่งเชยชูให้เชยหยกน้องชายไป
 คำนับเงินของกบโอบนสค ทอแทนชอบใจกันตามอย่าง
 ฉรรมนิยมเงิน โอบนสคจึงเชิญเชยหยกมาที่อยู่ที่แก่งเขา
 ของโอบราณที่ประหลาด ไม่มีของใครมาเรียงวางไว้ให้เชย-
 หยก เชยหยกเห็นของก็ชมว่าของอันนี้ประหลาดนักไม่เคย
 เห็นเลย ที่เรือนพี่ชายข้าพเจ้าของประหลาดก็มีเขื่อนอันมากแต่
 ของอย่างนี้หาไม่มี และกระดานหมากรุกอันหนึ่งทำด้วย
 หยกขาว ตัวหมากรุกนั้นทำด้วยหยกสีต่างๆ จึงว่าเครื่อง
 หมากรุกทำเล่นกันด้วย

๑ โยบนัสคบอกข้าพเจ้ามีภรรยาชอบคนหนึ่ง ไต่
 เล่นหมากรุกจนพอแถมราคาญ โยบหยกจึงว่าหญิงนั้นเห็นจะ
 มาแต่เมืองเองจวบดอกกระเม็ง โยบหยกจึงว่าหญิงเมืองเฮียง
 จวมผลมอต่าง ๆ โยบนัสคทำหัวเราะแล้วชวนโยบหยกเล่น
 หมากรุก จึงว่าถ้าท่านชนะข้าพเจ้าจะให้ของเหล่านี้แก่
 ท่าน ถ้าท่านแพ้ก็คิดราคาเงินให้ข้าพเจ้า โยบนัสคก็หยย
 เขากระดานหมากรุกมาเล่นกับโยบหยก โยบนัสคแกล้ง
 ทำแพ้ให้เป็นหลายกระดาน โยบนัสคให้ของประหลาดก
 เรียงไว้หลายสิ่ง คนใช้จึงออกมาบอกว่าเครื่องโต๊ะทำไว้
 พร้อมแล้ว โยบนัสคแกล้งจัดเอาของถ้วยชามของโบราณ
 งามราคา เลยมทองประดับพลอยใส่โต๊ะเอามาเลี้ยงโยบหยก
 แล้วเชิญโยบหยกกินโต๊ะด้วยกัน โยบหยกเห็นเครื่องโต๊ะ
 เป็นประณีตไม่เคยเห็นมของผู ไต่จึงถามโยบนัสคว่าของเหล่านี
 ใดมาแต่ไหน

๑ โยบนัสคจึงตอบว่าท่านชอบใจหรือ ถ้าท่านชอบ
 ใจอย่าว่าแต่ของเท่านั้นเลย ถึงยงกว่านักคงจะหาให้ท่านได้
 โยบหยกว่าข้าพเจ้าชอบใจนักหนาที่ท่านรักใคร่ แล้วก็น
 โต๊ะพุทราไปด้วยกัน

๑ ครนกินโต๊ะแล้วโยนสกเห็นกรยาเซยหบก ซอย
 ใจเครองโต๊ะ จงส่งคนให้จตถวบซามเครองโต๊ะชกมาให้
 เซยหบกถกสารบหนง กขชองทแพหมากรกกนให้ไปด้วย
 เซยหบกจงว่าซาพเจ้าไม่ได้ทำคณไว้กยท่านสังโค ซาพเจ้า
 ไม่อาจระเอาชองเหล่านไว้ การพนนหมากรกกเล่นหยชก
 กนมิใช่จะเล่นคิคอกันจริง ๆ เมื่อไร

๑ โยนสกว่า ซาพเจ้าเขนผรกรยาเมองสวจวกเขน
 เมองเล็ก วาสนาซาพเจ้าทไหนจะมีชองชอย่างนี้ใช่ ชอง
 ोनนเขนชองเงินชอง เงินชองมีความปรารธนาจะไว้กยท่าน

๑ เซยหบกกว่าถาเขนชองชองเงินชองซาพเจ้าทา
 ควรที่จะรบเขาไว้ไม่ โยนสกว่าชองเล็กนอยเทาน จะเขน
 ราคาเท่าไรหนักหนา ซาพเจ้าเห็นสมควรแล้วจะใช่ชองोन
 นโค พทานกจะมีวาสนามากไปทกวนชยามความมรังกยท
 เลย เซยหบกกว่าพชายซาพเจ้าวาสนากถงทอยแล้ว จะ
 ยงชนไปด้วยเหตุชอนโค

๑ โยนสกถทวเราะ จงว่าท่านเห็นพชายท่านมี
 วาสนาใหญ่อยู่แล้วก็จริง แต่ซาพเจ้ากถวจะไปไม่ยก

พทานไม่รักเลยหรือเซี่ยหยงไทจ้อผกใจสาเหตุอยู่ ไทจ้อ
 ไทราชสมทบพทานตัวท่านจะคงอยู่ในยศใดหรือ ยศคน
 ไทจ้อก็มีข้อกำหนดอยู่แล้ว ตัวจนต้องก่ไต่เข็นแม่ทัพไปด
 เมืองต้นไคมีความชอบ ทังน่าใจไคยอชัสมหาริ ขุนนาง
 แลรทแก้ตัวทหารกรกไคไร แล้วของเขามารคากมีความเขิน
 ตมาก ข้าพเจ้าเห็นนานไปเอี้ยหยงจะหากงขยทไทจ้อไม่
 จินอองนานไปเห็นจะไคทไทจ้อมนคง ถ้าพทานกขทานมี
 นำใจช่วยท่านบารุงเงินอองไคคชนแลแล้ว เงินอองกทาลมคณ
 ท่านไม่ ทัวท่านพทานกจะไคเป็นขุนนางผู้ใหญ่มชอเสียง
 ปรากฏไป ท่านเห็นความอย่างไรจงตรกตรองคเกิด

๑ เอี้ยหยกทงว่าดอยคำของท่านวานกจรงอยู่ แต่
 จะถอกไทจ้อออกเสยจะตงเงินอองชนน เห็นผลคอย่างธรรม
 เนียมจะรอย่างไรรอยู่หรือ ข้าพเจ้าจะไปตรกตรองปรกษากบ
 พชาพเจ้าคก่อน แลแล้วเอี้ยหยกกล้าโฮยนสคกขมาย่าน
 โฮยนสคกถึงคนชนเอาของไปส่งเอี้ยหยกด้วย แลแล้วโฮยน-
 สคทเววสยเสารคว่าผู้ไคเป็นคนใช้สันทไทจ้อ แต่เป็นคน
 ชอบพอรกไครอยู่กขตงตค ทังตคนนเขนเพอนสันทอยู่กข
 โฮยนสค โฮยนสคจรงจกแรงสั่งของค ๆ ไปให้กขตงตค

เห็นตพงแกชาพเจ้าด้วย   จินฮองเล้าความให้มารดาฟัง
แล้วกแกล้งทำร้องไห้

๑ มารดาไต่ยินจินฮองเล้าให้ฟัง มีไต่รู้ว่าเข็นกล
ขยายหลงเชอ จึงดำไต่ขอว่าคน ๆ นเหมือนสัดมเตยบรรจมาน
เกมเราขอลูกสาววงวนชไต่กไม่เลียงคูเขาเข็นปรกติ กลย
มารักไต่รออาหนสาวไซกชนเข็นภรรยาใหญ่ ไปข้างหน้า
ไต่ราชสมบัต เจ้าจะมีตองไปค้ำนัยอาหนหรือ

๑ จินฮองเห็นมารดาโกรธ ไต่ใจยังทำร้องไห้มาก
จน ฮงเขาปลอยจินฮองว่า บคนเจ้ากลยไปบ้านเมืองเสีย
ก่อนเถิด ถ้าไม่มีหนังสือขลขของมารดาไปก็อย่าให้เข้ามา
ในเมือง จินฮองก็ลาพระมารดาแล้วก็เข้าไปทูลลาพระบิดา
กลยไปเมืองเอียงจว

๑ ฝ่ายเซยหยกไต่สังของไวแล้ว ตั้งใจจะช่วยฮง
จินฮอง จะไต่รพุดจากบเซยชพชายกยงไม่ไต่ทวงที วัน
หนึ่งเห็นพชายอชแทมเคียว เซยหยกจงแกล้งทำหน้าเครา
โศก เข้าไปหาเซยชพชาย พชายเห็นจงถามเซยหยกว่า
วันนมเทตอันไต่ หน้าตาไม่สบาย

๑ เซยหยกจงว่าทำผู้เข็นพยงไม่รวตเลย เมอฉวน

๑) เขยชูจึงวาทกษัตริย์ว่า เราคฤการครั้นนี้ของ
 ไหของเขารักววย ซึ่งเขาจะวาทสาวส่งไรเจ้าเมืองกเซอพิง

๑) วันหนึ่งพระเจ้าชยบนฮ่องเต้ เสด็จยรรพมหลย
 อยู่ในทงข้างใน นางตกเกาของเขารวมรับส่งให้สาวใส่ชอก
 ไปหาทวเขยชูชุนนางผู้ใหญ่เขาไปเฝ้าข้างใน นางตกเกา
 ของเขารวมว่า บุตรชายเราสามคนท่านเห็นว่าใครมีสติ
 ชญญามากกว่ากัน

๑) เขยชูไต่ยนจงทลสรเร็วญว่า เงินของมีสติชญญา
 มากกว่าพนของสองคน ทงนาใจก็โอบอ้อมอาริรคญาคพนของ
 แลราษฎรเป็นอันมาก นางตกเกาของเขไต่ยนเขยชูว่าลูก
 ใจมีความยินดีขงนง จึงพระราษทานเงินทองให้เป็นรางวัล
 แลวงส่งให้เขยชูทนบารุงเงินของชุน เขยชูกรบคาศของเข
 แลวงกลับมาชุน เขยชูคคชบายกรายทลให้พระเจ้าชยบน
 ฮ่องเต้ซึ่งชงไรทวอควยชบายต่าง ๆ

๑) ครนชญมาคคกราชไทชงญ เลวยราชไคสืบช ฃ
 วนเกอนสืบชงพระเจ้าชยบนฮ่องเต้ เสด็จชอกชุนนางส่ง
 ไรลลทไทชอกจากทไคเป็นไพร่ ชุนนางชงชงชนกราย
 ทลว่าไทชอไมมีความผค ชุนนางคนหนึ่งชอเขยวเขาเงงทำ

มาวนหนงฮ่องเฮาช่วยลง พระเจ้าชยบฮ่องเต้พระทัย จึง
 เสด็จไปเที่ยวหานางสนมทั้งปวง ก็ไม่มีผู้ใดขียนยอมเขากฎ
 ทลว่ากลัวของเฮาจะทำโทษ จึงเสด็จกลับมาถึงพระตำหนัก
 ชยบฮวงเก็ง ทอดพระเนตรเห็นนางสาวใช้คนหนึ่งรูปร่าง
 งตงามม้วนมัลลย์ นางเห็นพระเจ้าชยบฮ่องเต้เสด็จมาจึง
 นางคุกเข่าลงคำนับแอ่ดบแอ่ดบ พระเจ้าชยบฮ่องเต้
 แต่ในพระทัยว่า จะลองหญิงสาวคนนั้นเล่นสักครั้งหนึ่ง จึง
 เสด็จทรงเขาไปถามว่าเจ้ามาอยู่ในวังแต่เมื่อไร นางสาว
 ใช้จึงคุกเข่าลงคำนับทลว่า ข้าพเจ้ามาอยู่แต่บัดนี้เป็นหลาน
 สาวอิดเหียน ตั้งแต่ข้าพเจ้ามาอยู่ในวัง ของเฮาใช้ให้มา
 อยุ่ที่ตำหนักนี้ ห้ามไม่ให้ล่วงเกินเขาไปลงตำหนักใหญ่

๐ พระเจ้าชยบฮ่องเต้ไต่ยน จึงทรงพระสรวลแล้ว

ตรัสว่า เฮงลุกชเนเดควนนฮ่องเฮาช่วยอยู่ไม่ห้ามปรามไต่
 แล้ว ตามแต่ใจเฮงจะไปแห่งใดก็ไต่สาวใช้คนนั้นเขนคน
 ฉลาด ไต่ยนรีบสั่งแล้วทำกริยาใช้ทางตาให้ลยพระเนตร
 พระเจ้าชยบฮ่องเต้ด้วยเฮาขอมอ แล้วตรัสว่าวนนเขาไต่
 มาเห็นเจ้า ก็เหมือนหนงเพชรพลอยที่ตมาหมกอยู่ เสีย
 คายรูปร่างไม่ควรจะมาเป็นสาวใช้ตงน

๑ พอดีเจ้าพนักงานมาทูลเชิญเสด็จไปเสวย จึง
 รัชสว่าไม่ไปแล้ว ไต่ยกเอาเครื่องมากนทนต์นาง
 พนักงานยกเอาเครื่องมาถวาย พระเจ้าชยุตม์ของเตจงเรียก
 นางออกมารับสร้อยแล้วเรียกให้เอาเทียนมาจุด จึงพระ
 ราชทานสร้อยให้นางออกนสามถวย แลคแสงเทียนยหน้า
 นางเป็นนวลถวยกาคตรนสาว พระเจ้าชยุตม์ของเตทชค
 พระเนตรคนาง ก็มพระทัยรักเข่นช่นมาก จึงตรัสว่าเจ้าอยู่
 คนเคียวมเปลยวโหนกหรือ ตกเข่นนาสงสารนค

๑ นางออกทลว่าวาสนาไม่มี ก็จำเป็นต้องเปลยวอยู่
 เอง บคนพระองค์มความเมตตาซาพระองค์น พระเทศ
 พระคณหาทสคมีไต่ พระเจ้าชยุตม์ของเตทจงพระสรวลแล้ว
 ตรัสว่า คิวนนไม่เปลยวแล้ว นางออกทำกรายมย่องให้
 หางตาซ่าเลื่อง แล้วยกรายทลว่า ซ้าพระองค์เข่นแต่สาวไซ
 วาสนาน้อย ไม่ควรรโกลเคยงพระมหากษัตริย

๑ พระเจ้าชยุตม์ของเต จงตรัสว่าเป็นคนอยู่ใน
 แผนคินเหมอนกน ถ้าเราเลยงคแล้วคากเข่นสังขนเขง
 นางอตรนสร้อยถวายพระเจ้าชยุตม์ของเตด้วยหนง พระเจ้า
 ชยุตม์ของเตเสวยแล้ว กลับรับสร้อยพระ ราชทาน ให้นางออก

ตาหนกย่นชวแก้ง นางอศทกลางหวมออยเหลออยเห็นช่องเสา
 เส็กจมาถักกใจ คกเขาตงกรายแแล้วหมอบกมหนานงออย
 ช่องเสาจงตานางอศทวาอमारมาประจัญ แกล้งให้ไขกกาเรย
 จงตั้งให้สาวใช้ลากเอาตวนางอศทออกมา ทยตออยตเสยให้
 ตาย สาวใช้กกลมรมลากเอาตวนางอศทออกมาตยตเสยให้
 นางอศทกรองขอโทษว่า ข้าพเจาเป็นแต่คนใช้คักกตา เวลา
 คนนเส็กจมาหาข้าพเจา ครนจะไม่ยอมโทษถึงตาย ครน
 ยอมกหามความผิด ขอประทานชวคไวสคคองหนง

๑ ช่องเสาจงตวาออยกขอมารม้งไม่กลวก คนน
 เองทำให้เจาเมืองสนกนถ เองเรียกให้เจาเมืองมาช่วยเอง
 เดก กจะตเสยให้ตายอย่าให้มิไปรคชนไต ล้งให้สาวใช้
 ตนางอศทจนตาย

๑ ฝ่ายพระเจ้าชยบนของเตอออกวาราชการ รอนพระทษ
 อยรบเส็กจชนมาทพระตาหนกย่นชวแก้ง ก็เห็นช่องเสาต
 นางอศทเลอศตาคนอนตายออย เสยพระทษโทมนัสนถกมิไค
 ตรลว่าประการไค จงคคตวาตองการอะไรจะออยในราชสมบัต
 จะเทียบชกชนคนไปออยเสยในบ้ำกจะคคกว่า เสยททเทกคมา
 เป็นกษทรยกยเขาทงชาติ เหมอนคนนกวควนไตนหวนจะก่า

อะไรก็ไม่ไ้ จึงเสด็จออกมาข้างหน้า รัชสังใหญ่ก็มาพระ
 ทนงเขามารยเสด็จมาทนง กรมมาผูกมาเขามาถวายแล้ว
 ก็เสด็จขึ้นมาออกจากประตูเมืองไปแต่พระองค์เดียว คนก็
 เอาความไปบอกยกเกาเกงชุนนางผู้ใหญ่ ที่บ้านอยู่ใกล้ทาง
 เสด็จไปนั้น

๑ เกาเกงรู้ความก็ตกใจ แล้วชุนมารยตามเสด็จ
 ไปทันพระเจ้าชยบนฮ่องเต้ จึงกราบทูลว่าเหตุไรพระองค์ถึง
 ราชสมบัติเสียเสด็จไปแต่พระองค์เดียว

๑ พระเจ้าชยบนฮ่องเต้จึงตรัสว่า เช่นความในใจ
 ของเราเหลืออะไรทนแล้ว ควบคุมของเขามั่นเข้มเหนงนัก เกาเกง
 จึงทูลว่าการเกิดชุนชางในตงนุกเป็นธรรมดาอยู่เอง พระ
 องค์จะมาละศิริราชสมบัติคงไม่ควร ศิริราชสมบัติบุคคล
 จะไ้โดยยากนัก ขอเชิญเสด็จกลับมาเข้าในพระนครเสีย
 เถิด แล้วก็ทูลเส้าโลมไปต่าง ๆ

๑ พระเจ้าชยบนฮ่องเต้ก็อ่อนพระทัยลง จึงพาเกาเกง
 กลับมายังพระราชวัง ให้ประสมชุนนางผู้ใหญ่มารวมกัน
 ประกษาจะถอดชของเขาสืบ แล้วจะเอาโทษให้ลงสิ้นชีวิต ชุน
 นางผู้ใหญ่ก็กราบทูลขอโทษของเขว่าเป็นคนเก่า ทำราชการ

จะชกขวางเหมอนอย่างแต่ก่อนไม่ ฉาดังเวลาเสวยพระ
 ภัทรอาหารนางทั้งสองคนเข้ามาปรนนิบัติ วันสัปดาห์ถวาย
 เสื่อมทุกเวลา พระเจ้าชยุบชนของเทกค้อยมพระทยกวางขวาง
 ออกไป เสด็จออกวาราชการแผ่นดินมิได้ขาด

๑ วันหนึ่งเสด็จทอดพระเนตรหนังสือบอกทวเมือง

ทงปวงจนเวลาตก ก็เสด็จเข้าเสวยพระบรมมหาราชวัง
 ทรงพระสยบนนิมิตว่า เสด็จขึ้นไปบนกำแพงพระนคร แล้ว
 ก็ทอดพระเนตรไปทงทิศ เห็นพญายักษ์ใหญ่คนหนึ่งอยู่บน
 กำแพง มีผลหอยย้อยลงมาพิจารณาคนพญายักษ์อยู่ แล้ว
 ก็ไต่ย่นเสยงนำไหลมา ทอดพระเนตรไปเห็นนาทวมชนมา
 เสื่อมกำแพงพระนครทงทิศ ก็เสด็จตกพระทย เสด็จหน
 หนีไปก็เห็นเป็นกลนใหญ่คจในพระมหาสมุทรออกพระโอบ
 รวงเป็นอนคจจรรตักพระองค์ เสด็จมานั่งอยู่ทพระเกา
 นางพนกงานถวายพระสัชาต เสวยพลางทางทรงพระรำ
 อดพระสยบนนิมิต ก็เข้าพระทยว่าพระสยบนนรายนค เห็น
 จะขงเกตนาทวมบ้านเมือง ไต่ความลำบากเป็นมั่นคง จระตองม
 หนึ่งสี่ก้าชไปบรรดาพวกหัวเมืองทงปวงให้ระวังตรวจตรา
 อย่าให้นาทวมบ้านเมืองไต่ แล้วพระเจ้าชยุบชนของเทกค้อย

เสียงทนายไม่ห่างยั้งสองอันก็เขินความก็อยู่ แล้วคานขลุ
 เทพยคา เค้นไปถึงกลางทางเป็นเวลาค่า เข้าหยคอาศัย
 นอนอยู่ทเคยมหลยไป ฝันเห็นว่าเทวดาคณหนึ่งแต่งตัวเป็น
 ขุนนางมาบอกว่าเจ้าไซงักไค้ออง ใช้ให้มาแจ้งความกับ
 ท่านว่า เป็นคนจะมีเหตุชั่วประการใดก็เป็นอยู่เอง ท่าน
 อย่านพงท่าใจร้อนเร็วคงจะมีวาสนามาถึงท่าน พระมหา
 กษัตริย์ผู้มขญมาเมื่อไร ท่านก็คงจะมีวาสนาเมอนน บอ
 แล้วเทวดากก็หายไป หลงเจงตนขึ้นมาคิดลงค่าเทวดาบอกไว้
 ก็จำไค้ทกสิ่ง นกว่าเราไม่มวาสนาถึงทกษัตริย์แล้ว คง
 ไค้เขียนแต่ทเส่นายคณใหญ่ก็เขาเจ็ด

๑๐ อย่มาวนหนึ่งหลงเจงไปหาเพื่อนที่บ้านของตน แล้ว
 ขุนมาไปเที่ยวขึงนกลเล่น ไปที่นาแห่งหนึ่งเห็นคนทำนาอยู่
 ทนานนคองหามาไม่ หลงเจงอยากนำแรงลงจากมาไปขอ
 นาชาวนากัน พบคนแก่คนหนึ่งอยู่ทนน คนแก่พิเคราะห์
 คิดหลงเจงเห็นลักษณะจะเป็นคนมีวาสนา จึงเรียกภรรยา
 ให้ตมนาชาให้หลงเจงกิน หลงเจงกินนาชาแล้วก็ว่าบุญคุณ
 ของท่านนักหนาไปข้างหน้าจะไค้แทนคุณท่าน แล้วหลงเจง
 ก็ขึ้นมาควยไปตามริมเขาเห็นกระทายวงมาตัวหนึ่ง หลงเจง

ก็ขบมาไล่กระท่ายไปจึงเอาเกาทัณฑ์ยิงถูกกระท่าย กระท่าย
ก็โศกหนลือไปจนเวลาเย็น หลงเร่งควมมาตามกระท่ายไป
เห็นกระท่ายหายตัวแล้วจะกลับมาจำทางไม่ได้ เวลาที่จวน
ค่ำจึงหยกมาแลดูไปทางทิศ เห็นข้างหนามเรือนหลังหนึ่ง
คนไม่ลอมรอบ จึงนึกว่าจะเข้าไปอาศัยนอนชานนเกิด หลง
เร่งขบมาเข้าไปลงชานนนั้นเป็นเวลาค่ำมืด เห็นเรือนโตใหญ่
หลายหลังเป็นชานนชุนนาง หลงเร่งลงจากมาเดินเข้าไป
เรียกนายประต คนแก่เฒ่าประตถามว่าใครมาเรียกเวลา
ชานน หลงเร่ง บอกว่าเดินทางหลง มาจะขออาศัยที่ชานนอน
สักคืนหนึ่ง นายประตตอบว่าชานนนายผู้ชายไม่อยู่ อยู่แต่
นายผู้หญิง จะต้องเข้าไปแจ้งความกับชยหินก่อน หลงเร่ง
คอยอยู่ ครู่หนึ่งมีคนเข้ประตูถือโคมมาบอกว่า ชยหินให้
มาเชิญคนที่หลงทางเข้าไปที่หอรับแขก พิเคราะห์ดูชานนเห็น
ของตกแต่งเรียงไว้ก็ประหลาดๆ ฝ่ายนั่งเขียนเป็นลายต่าง ๆ
ก็เป็นภมิมชานนชุนนางผู้ใหญ่ แล้วเห็นชยหินมานั่งรับหลงเร่ง
หลงเร่งพิจารณาดีเห็นแคงตัวเป็นภรรยาชานนนางผู้ใหญ่สาว
ไซยนอนอยู่สองข้าง ชายประมาณห้าสิบเศษ หลงเร่งยกมือชน
คานบ แล้วชยหินจึงถามว่ามาแต่ไหนชื่อไรชื่อไรจึงหลง

ทางมาถง น หลเจงบอกแซแลซอแลวว่า ข้าพเจามาเที่ยว
 ینگนกล่นหลงทางมาจะชอฮาศัยท่าน สักคนหนง แลวว่า
 ข้าพเจามีความสงสัยนักชอชอภัยท่านเสียเถิด บ้านอนนเขน
 บ้านของท่านผู้ใด

๐ ฮหยนงบอกว่บ้านนเขนบ้านพวกแซเหล่ง เรา
 ชยักบยครเรา บคณยครเราหาอยู่ไม่ ช่งจะให้แขกจรมา
 ฮาศัยอยู่ ในบ้านก็ไม่มีสมควร แต่เราเห็นว่าท่านเป็นคนสภภาพ
 เรียบรชยเขนคนคมชอชยาศัย มีความสงสารจะไม่ให้อาศัย
 เล่า ก็ไม่มีทจะไปฮอกแลว ฮหยนงเรียกคนใช้ให้ยกโต๊ะ
 มาเลี้ยงหลเจง หลเจงแลไปตูกเห็นเครองโต๊ะจคแรงไว้
 พรอม แต่สังชองกยขาวมีประหลาดหาเหมือนชองตามธรรม
 เนยมทเคยเห็นมาไม่ ฮหยนงเชิญให้หลเจงกินโต๊ะ หลเจง
 กินโต๊ะพลางก็คคร่าพวงว่า ฮหยนคนนเขนคนคมสศชยญญา
 กว่างขวางรับชองเราถึงขนาด หลเจงก็หาฮาจกินสราให้เมา
 ไม่ ครนกินโต๊ะเสร็จแลวกยขนคนบ้านชฮหยน ฮหยนงส่ง
 ให้ขาวรับเอามาไปเลี้ยงไว้ และให้คนพาหลเจงไปนอนอยู่ท
 หอหนงสช ึงกาชยส่งว่ถาคตกนบคณยครเรากลบมา ผู้คน
 เข็กเกริกอย่าให้มีความตกใจกลัวเลย ตั้งแล้วฮหยนกลบ

เข้าไปข้างใน

๑ หลงเงงกัมาทออาศัย เห็นเตียงมั่งมานมีพร้อมเป็น
 ของทีใหม่ ๆ หลงเงงนกกในใจว่าแต่เหล่งคนนจะเบ็นทชุนนาง
 อะไร มั่งมยบริบรณผคนไช้ส้อยกมากใจกตรยแซกถถงขนาด
 แลวว่าเวลาคกษุตรจะมาถง ถายตรเขามาถงแลวว่าเรา
 เบ็นแซกมาอาศัยขานอยกเห็นจะมารบเรา เราอย่าเฟงนอน
 กอนกนงคนเขาหนงส้อยมาอ่านพอกแกทาวนอน จึงเห็นความ
 ในหนิงส้อยกล่าวว่ก้วยในทง มหาสมุทรและอากาศ ความ
 ประหลาดกต่าง ๆ ไม่เคยได้ฟัง ครนตกประมาณสองยามเศษ
 ได้ยินเสียงออดของมีคนมาเรียกท้ประคยอความมยบส่งมาแต่บน
 ฟ้า จะมยผนตกคาวนน แลวได้ยินคนเชิญชุหยีนออกไปรับ
 ตรารบตั้ง หลงเงงได้ยงกตกใจนกว่าเหตุอย่างไรจึงมีหนง-
 สอรับส่งยบนพาลงมาทขานน ทขานนมีไช้ขานมยขยแลวนกก
 แคลงใจอยู่พอกคนมาเรียกว่ชุหยีนให้เชิญท้วท้านเข้าไป

๑ หลงเงงแต่งท้วแลว ก็ตามคนไช้เข้าไปถงทอรับ-
 แซกแลวค่านชยชยีน แลวชุหยีนจึงว่าอย่าให้ท้านตกใจกลัว
 เลย ทอนนเบ็นทวงพระยานาค ท้วเราเบ็นภรรยาพระยา-
 นาคชุตรชายเราสองคนยบนพาทงให้สำหรับเคินฝน ชคินชุตร

ชายเราสองคนก็ไม่อยู่ เพราะไปส่งน้องสาวที่ท้ายรถของเซ่ง
 ยังไม่กลับมา ตัวเราเป็นหญิงไปไม่ได้ จะขอท่านช่วยไป
 ทำราชการแทนตัวเราสักครึ่งหนึ่ง ถ้าการสำเร็จแล้วจะ
 แทนคุณท่าน

๑ หลานหญิงว่าข้าพเจ้าเป็นมนุษย์ จะทำประการใด
 จะไปเดินฝืนแทนท่านได้ สุหยินจึงว่าถ้าท่านรับอุระแทนตัว
 เราแล้ว เราคงจะจัดแจงให้ไปงงไค

หลานหญิงว่าถากงนน ข้าพเจ้าจะรับอาสาไปฉลอง
 คุณแทนอย่าให้ท่านมีความวิตก สุหยินจึงว่าคราบังคืบลง
 มาให้ผ่านคกตงแต่ทิศเหนือเฉียงใต้ ไปทางทิศตะวันตกทาง
 ไกลกนहारอย โยชน่ตงแต่สาม ข้ามให้คกไปจนสว่างเป็น
 หยต แล้วสุหยินกรนสร่าในขวคให้หลานหญิงหนึ่ง จึงว่า
 ท่านกรนสร่าถวบนแล้วจะไปไคกขฤตธม หลานหญิงสร่ากน
 แล้วกลนสร่ากหอมพงยงนถ แล้วรู้สึกวาร่างกายเขาชน
 มแรงมสคขญญากว้างขวางกว่าแต่กอน สุหยินจึงว่าอย่า
 ซ้ำเลย เชิญท่านชนขม้ามงกรถถ ถ้าหะไรไปในอากาศ
 แล้วม้ามงกรกระโตกไปทีหนึ่ง ก็ให้ท่านเอาชอนตกนนำใน
 ขวคหยคกลงไปช้อนหนึ่ง อย่าให้มากให้ชอนนชอนนชอน

นำฝนในเมืองมนุษย์ เสร็จแล้วมามังกรก็จะกลับมาเองอย่า
 ได้มีความวิตกเลย หลังเจงไตชวนมาแล้วก็ชวนมามังกร
 มามังกรก็พาหะไปตามลม สายฟ้าแลบที่ไค้มามังกรจะ
 โดดไปที่หนึ่ง หลังเจงก็หยคนาลงไปหยคหนึ่งตกครึ่ง ครน
 ไปถึงที่นาแห่งหนึ่งหลังเจงก็แลไปเห็นนกกว่าที่นาอื่น เรา
 ไค้ชวนาชาชากัน ที่นากั้นที่ตอชานาแห่งเราจะแทนคณ
 เขาครนเงต จึงเอานาหยคลงมามากกว่ายสิบหยค ไป
 ถึงกำหนดมามังกรก็กลับมา

๑ หลังเจงลงจากม้าเข้าไปในประตูบ้าน เห็นชู้หยิน
 ไม่มีเครื่องยศแต่งตัวเป็นคนโทษก็ตกใจ เข้าไปค้ำนชู้หยิน
 ชู้หยินว่าเหตุอย่างไรจึงทำให้ล่วงเกินคำสั่งไปไม่ทำตามสั่ง
 นำในชวนนหยคหนึ่งเป็นฝนลงในแผ่นดินศอกหนึ่ง ไปถึง
 ที่นาอื่นหนึ่งเจ้าหยคลงไปกว่ายสิบหยค ที่นาอื่นนั้นท่วมลค
 ถึงหัววากวาทกเรือนพังทลายคนตายเกือบหมก ทำให้
 เราไค้ความผิดต้องรับอาณารอยหนึ่งขตรเราคองลคจากที่
 ทงสองคน หลังเจงไค้ยนตั้งนจงว่ายนความลคความจริง
 ของข้าพเจ้า มีไค้คคที่ระแกลงที่นแกลงผอน พวกชาวนา
 เหล่านั้นเขามีคณ ไค้ ไค้ นำชากย ข้าพเจ้ากนครึ่ง หนึ่ง

ข้าพเจ้าคิดจะแทนคุณเขาให้มำนาทานาโคขริบรรณ ไม่รู้ว่า
 เป็นเหตุใหญ่ถึงเพียงนี้ ชุหยินจึงว่าทงนักเคราะห์กรรมของ
 เราเอง คุณท่านกมอภัยกับเรา เราจะแทนคุณท่าน จึงเรียก
 หลวงสาว ๆ ออกมาสองคน คนหนึ่งหน้ามคนหนึ่ง
 หน้าโกรธ จึงว่ากบหลเจงว่าท่านจงเลือกเอาไปคนหนึ่ง
 หรือท่านจะเอาไปทั้งสองคนเราก็จะให้ทั้งสองคน หลเจง
 จึงว่าข้าพเจ้าทำให้ท่านต้องเป็นโทษ ไม่ควรจะรับเอาหญิง
 ไป ชุหยินจึงว่ากิมเราได้สัญญาว่าจะสมนาคุณท่าน ท่าน
 จงเลือกเอาหญิงคนใด ชุหยินก็พลวเลยถ้าข้าไปบุตรเรา
 มาจะเกิดเหตุใหญ่ หลเจงนกว่าเราจะเอาทั้งสองคนก็จะมี
 นนทา ครั้นจะเลือกเอานางหน้ามเขาจะวารักคนงามจึง
 เลือกเอานางทหน้าโกรธ ชุหยินก็สั่งให้บ่าวจงมาทหลเจง
 ขวทหนึ่ง ก็จกมาให้นางหน้าโกรธขวทหนึ่ง หลเจงกับนาง
 ถลาชุหยินออกจากประตูบ้านไปโคครหนึ่ง แลมาคข้างหลัง
 ก็ไม่เห็นตกรานยานเรือนหายไปสิ้น หลเจงจึงถามนางเอา
 ความจริง นางจึงบอกว่าท่านจะเอาหญิงทั้งสองคนไว้ ก็
 จะโคทั้งทหารพลเรือน นท่านเอามาแต่ข้าพเจ้าคนเดียวไป
 ข้างหน้าวาสนาจะโคเป็นแต่แม่ทัพ ว่าแล้วชกเอาหนึ่งถือใน

แขนเสื้อออกสั่งให้ว่าท่านจงเอาหนังสือเล่มนี้ไปครรถของค
 เลิศ การพิชชสังครามความกลศึกกลลอบ มีแจ้งอยู่ทุกสิ่ง
 ทุกประการแล้วจะไ้ช่วยพระมหาเกษตรยทาการศึกให้สำเร็จ
 แล้วขมอไปข้างหน้าขกว่ามาถถึงบ้านท่านแล้ว ครวษาพเจ้า
 มิใช่คนในเมืองมนุษย์จะไ้ไปปรนนิบัติท่าน ข้าพเจ้าแทน
 คุณท่านแล้วจะขอลากลับไป หล่เจงเขมมอไปนคไว้ก็ไม
 ทัน ม้านนภพานางเหาะไปบนอากาศ หล่เจงเคินมาถถึงนา
 ทขอนาชาเขากัน ก็ไม่มีผศคนตกร้านทลายหายไ้สิ้นหล่เจง
 มีความเวทนานัก นกวางจะแทนคองคานาชาสักลยมาเป็น
 โทษไป ครนมาถถึงบ้านกตงใจคตารพชยสังครามทงกลาง
 วันกลางคนมีโตชาก ฝ่ายหวิเมืองทนาทวมกบขกหนังสือไป
 เมืองชย ขนนางเอาความขนกรวยทลทรงทรายแล้ว จึงม
 วยสั่งให้เขาชาวในฉางหลวงไปแจกจ่ายคนทนาทวมเหลือ
 ตายอยนน แล้วสั่งให้เจ้าเมืองกรมการเขตทางนาชอกทผล
 ให้แห่งโดยเร็ว พระเจ้าชยบนธองเต้ นกในพระทัยว่า
 เราฉนเห็นนาทวมเมืองก้เหมือนนโตกบขความผนแล้ว กสันท
 ะทรงพระวคกอยู่ ครนขยมาขตวรพระเจ้าชยบนธองเต้ทสาม
 ขอเขยลือเป็นทศกถอง ไปครองอยู่หวิเมืองหนง ินธอง

ไท่จื่อเกรงน้องชายอยู่ จึงตกกับเฉียนซีให้เฉียนซีทูลยุยงพระเจ้าชยุบน้องเต๋อให้ถอดศักรของเขินไผ่เสียบ เฉียนซีทูลพระเจ้าชยุบน้องเต๋อว่า ศักรของเขียนเซียนราษฎรหวงเมืองไคความเคียดครอน พระเจ้าชยุบน้องเต๋อตรัสให้เฉียนซีชำระเฉียนซีชำระศักรของกตขิเขินสีจแล้วถอดศอกเขินไผ่

๑ ฝ่ายหลี่เซียนทาทรงสอถว้ายลบบทหนึ่งว่า พระราชบุตรใหญ่ชื่อเฉียนหยง พระราชบุตรที่สามชื่อเฉียนสวไม่ทวจะถอดศอกเขินไผ่ไม่ทรงชบเลี้ยงแล้ว ขอได้โปรดให้ไปเป็นเจ้าเมืองเล็กนอชยเจ็ด พระเจ้าชยุบน้องเต๋อมีใ้ควาประการใด มีคนเอาความมายอกกัไท่จื่อว่า หลี่เซียนทาทรงสอถว้ายลบบทหนึ่งชื่อไท่ชยงเฉียนสวไท่จื่อก็โกรธ จึงมาปรึกษากับเตี่ยวเหิง โขยนส์คว่าคิตชย่างไรจะกำจัดหลี่เซียนเสียบไต่จื่อจะทหายความแค้นชองเรา โขยนส์คว่าจะกำจัดหลี่เซียนน่งายคอกพวกเราชวยกันกรายทลว่าหลี่เซียน เป็นพวกเฉียนหยงเฉียนสวนานไปก็ระพากันคิตกขญ พระเจ้าชยุบน้องเต๋อก็ระถศคหลี่เซียนออกเสียบจากทชุนนาง

๑ ไท่จื่อว่า พระราชบิดานยถอว่าหลี่เซียนเป็นคนสัดชชอมันคงนงก ถลวจะททำเขาไม่ไ้ เตี่ยวเหิงจึงว่าพระ

บิดาของท่านมักจะแกล้งคนแซ่หลอยบุรี ครองหนงท่านทรง
 พระสวีนไป ก็ให้เอาของขบครหลอยไปฆ่าเสีย สองทวัน
 กยเขียนทวัน กยทวันาแทรกอยุเหมือนกัน เราจะเอา
 ความชอบชนกรายทลพระเจ้าชยบยบองเต ก็ทรงแกล้ง
 พระทัย แล้วเราเอาเบยชี่แปะไปแจกเด็ก ขยครชาวบ้านชาว
 เมืองสอนให้มันร้องเพลงว่าแผ่นดินจะเปลี่ยนกษัตริย์ใหม่
 แซ่หลอยจะมีบุญชน ถ้าใส่โคไต่ตามก็ให้เด็กบอกวาทวดตามา
 สอนให้ร้องเพลงอนัน เด็กจึงร้องเล่น ไทจอกเห็นชอบด้วย
 ให้คนสนิทไปเที่ยว สอนเด็กให้ร้องเพลง ทกบ้าน ทกตำบล
 กตศัพทอนันนถเอกเกริกเข้ามา จนพระเจ้าชยบยบองเต
 ทรงทราบแล้ว ไทจอกกราบทูลว่า คำเสาลอยบยบองมยงคล
 ติงน ขอให้พระองค์ ทรงชำระระวังกับความเสียให้สงบ

กย
 ๔๙๕.๑
 ๕๕๕๕
 ๕.๑
 ๕๕๕

๑ พระเจ้าชยบยบองเตก็ไม่สยบายพระทัย มีชนนางคน
 หนึ่งชอไปยบยบองทูลว่า พระองค์ให้ขมายครหลอยเสียเห็นจะ
 เป็นพวกหลอยผูกสาเหตไว้ ขอให้เอาตัวหลอยมาชำระค พระ
 เจ้าชยบยบองเต สั่งให้ชนนางเอาตัวหลอยมาชำระเอาความ
 จริง ชนนางผู้ชำระเห็นว่าพระเจ้าชยบยบองเต ผูกพันสงสัย
 ขยทหลอยยกชำระกตชเขาเป็นสัจ แล้วจึงเอาความกราบทูล

รับสั่งให้เอาตัวหลิวชยกับครอบครัวไว้สืบคนไปฆ่าเสีย ขุนนาง
 พวกแซ่หลิวมีความวิตกอยู่ทุกตัวคน เที่ยวเหงพวกไท้จ้อไป
 หาขุนนางในตำแหน่งโหรงคนหนึ่งชื่ออินเจียงเถาะ อินเจียง-
 เถาะคนนั้นจะเพ็ดทูลสิ่งใด พระเจ้าชายบนธองเต็กเซอฉือ เที่ยว-
 เหงพวกเกลี้ยกล่อมให้เป็นพรรคพวกไท้จ้อ อินเจียงเถาะก็รับ
 อธิระ วันหนึ่งอินเจียงเถาะเข้าไปเฝ้าทูลว่า ข้าพระองค์ถูกผู้
 เห็นดาวพระมหากษัตริย์เศร้าหมองดาวมิขลุ่ยเกิดขึ้น มี
 รัศมีอยู่แต่ยังไม่กว้างขวาง พระองค์มีความสงสัยอยู่ใน
 พวกแซ่หลิวตามซึ่งนมคยงเกิดมานักควรอยู่ ขอให้พระองค์
 เอาพวกขุนนางแซ่หลิวมาชำระฆ่าเสียให้สิ้น

๑๐ ขณะนั้นโกแก๊งขุนนางคนหนึ่งทูลว่า พวกแซ่หลิว
 ที่มาเป็นขุนนางอยู่มากกว่ามาก เขายังไม่มีความผิดสิ่งใด
 ถ้าพระองค์จะให้จับเอาตัวมาฆ่าเสียให้สิ้นนั้น จะเกิดความ
 นินทาใดหรือ เหตุที่พระองค์ทรงพระสับน ก็ยาคาเกิดเลาฉือ
 นั้นจะเอาเป็นจริงว่าพวกแซ่หลิวเป็นกบฏที่เดี๋ยวก็ยังไม่ได้

๑๑ ขณะนั้นเฉยชู่เป็นคนชอบกนกับลุ่มต จึงคิดว่าไม่
 ช่วยทัตทานไว้ พระเจ้าชายบนธองเต็กให้ฆ่าพวกแซ่หลิวเสีย
 ยคนลุ่มตก็จะพลอยตายเสีย จึงทูลว่าโกแก๊งกราบทูลพระองค์

นนชอชชย แล้วพยกหน้าให้ทลมท ลมทรทวททลลาชอกจาก
ทชนนาง ชอเป็นไพรไปทำมาหากินอยู่บ้านเดิม แต่ชรรคา
ชนนางแซ่หลทททลพลเรอนกลาชอกจากทชนนางสนททุกคน

๑ พระเจ้าชยบนอองเทกไปรคให้ไปตามใจทกคน
แต่ทลเชยนนนรบสงว่าเป็นคนชอสดชย ยังไม่มีความสงสยสง
ไรระให้เป็นไพรนนไม่ควร บ้านเดิมอยู่เมืองไทหงวนก็ให้ไป
เป็นเจ้าเมืองไทหงวนระไครกษาเมืองไซเกยทวย ทลเชยน
กทลลาไปตามรบสง

๑ ฝ่ายไทจชรวาทลเชยนชอกจากทชนนาง กลยไท
ไปเป็นเจ้าเมืองไทหงวน จึงปรกษาโชนสควว่าเราคิดการ
ครงน ปรารณางระฆ่าทลเชยนแต่หาตทลเชยนไม่ไปถูก
ทลชย ทลชยตายไปทงครชบครวสน ทลเชยนกลยไม่ตาย
ชทนยกครชบครวไปเป็นเจ้าเมืองไทหงวน

๑ โชนสควว่าถ้าท่านระคิกทำร้าย ทลเชยนให้ไท
แล้วชาพเจายงมีชยายชยอกประการหนึ่ง โชนสควเข้าไป
ไกลกระชบชอกชยายให้กับไทจชแล้ว ไทจชมีความชนคจึงว่า
ความคคชของท่านทำไคสคคแล้ว เราจะเอาชบครสาวทล-
เชยนยกให้กับท่าน แต่ทลเชยนเป็นชาคททลทลมสคคชญญา

กลัวจะทำไปไม่ตลอด โยบนึกว่าถ้าท่านทำตามความคิดของ
 ข้าพเจ้าแล้ว ถึงตัวหลยเอ็นไม่ตาย ก็คงจะไม่คิดอ่านออกมา
 เป็นขุนนางต่อไป ครึ่งนบยังมีทหารคนหนึ่งแซ่ซันชื่อชยของ
 เขาเรียกว่าซันซกไปเกิดที่เมืองซวตงเดิมยุบคทาเป็นทหาร อยู่
 เมืองเซี่ย บัซซอซันชยงบคทาชอซันชอ ซันซกไปคนนเมอเล็ก
 เรียกว่าไทเฟงหนงเมอฮายไค้สามชวย เจ้าเมืองเซี่ยใช้ให้
 ซันชอชกไปคนนไปรักษาเมืองคจิว ซันชองพวยตร
 ภรรยามาอยู่เมืองคจิว แต่ซันชยงบซันซกไปก็อยู่กับเจ้า
 เมืองเซี่ยที่เมืองซันเซียง เจ้าเมืองจวยกกกองทัพมารบเมือง
 เซี่ย เจ้าเมืองเซี่ยเห็นว่าจะสู้รบซำคักไม่ได้ จึงสั่งให้ซัน-
 ชยงกบเกาเซียนจง อัยรักษาเมืองซันเซียงไว้ เจ้าเมือง
 เซี่ยหนีมาอยู่เมืองคจิว ซำคักกิตเมืองซันเซียงแตก ซัน-
 ชยงตายในทรย แต่เกาเซียนจงพวกกชงทัพซำคักจยเอาตัว
 ไว้ได้ เจ้าเมืองจวยกกกองทัพตามมาถึงเขตแดนเมืองคจิว
 เจ้าเมืองเซี่ยสู้รบไปไม่ได้ จึงสั่งให้ขุนนางผู้ใหญ่ชื่ออานา-
 เทียนกบซันชอ ๒ คน แบ่งทแกล้วทหารอัยรักษาเมืองคจิว
 ไว้ แล้วเจ้าเมืองเซี่ยยกกองทัพหนค่อไปอยู่เมืองหนจิว ครน
 กกองทัพเมืองหนจิวยกมอล้อมเมืองคจิวไว้ อานาเทียนจะเบค

ประตูปรับของทัพซำคักเขาไปในเมือง ซันอไม่ยอม จึงว่ากย
 อานาเหยนว่า เมื่อเจ้าเมืองเซยจะหนีไปเมืองทงจวนน
 เห็นว่าทวเราเเคยวกาลงน้อย จะสู้รบซำคักกรกษาเมืองไว
 ไม่ได้ จึงสั่งให้ท่านอยู่ช่วย ขตนยังไมทนจะสู้รบให้เห
 แพ้และชนะ ท่านจะเบคประตุมืองรบซำคักตงนจะมเป็นสอง
 ใจหรือ อานาเหยนจึงทอขว่าท่านไมรกำลังคักสงครามเลย
 กองทัพเมืองจวยกมาทแกลวทหารแข่งแรงนัก เมืองใหญ่
 กตแตกแล้ว เมืองทเวารกษาไวเนเป็นเมืองเล็กน้อย จะสู้
 ทไหนได้

๑ ซันอจึงว่าตงท่านไมสู้รบ ทวซำพเจากยขตกรกคตง
 จะสู้รบกว่าจะสันชวต แล้วซันอส่งพวกทหารของ ทวให้รกษา
 ประตุมืองไวมั่นคงแล้ว เขาไปขอกภรรยาว่าอานาเหยน
 เขาใจออกหากเขาควซำคักแล้ว เมืองคจวเห็นจะเสยกย
 ซำคักเป็นมั่นคง แต่ทวเราคตคตงคตงเจ้านายจะอยสู้รบรกษา
 เมืองไว พอพตกนยังไมทนจะสันค้ำมคนเข้มาขอกว่า
 อานาเหยนเบคประตูปรับซำคักเข้มาในมืองแล้ว ซันอกคต
 ทวนชนมาออกมมาเห็นกองทัพเข้มาทงสถาน ก็สู้รบซำคัก
 ถูกฮาวูฉเลอคทวมทงทวเหลอคกำลง จึงร้องประกาศกยพวก

กองทัพข้าศึกว่า ข้าพเจ้ามกตัญญูกับเจ้า ชकिनเหลือกำลัง
 ทหารสู้รบข้าศึกแล้ว ชนอชกคาบออกไล่ฟันพวกกองทัพข้าศึก
 ล้มตายเป็นอนันต์มากสิ้นกำลังลงกเอาดาบเขือคถือตายเสีย

๑ ฝ่ายภรรยาชุนอริว่าผัวตายแล้ว จึงเก็บเขาเงิน
 ทองสิ่งของตกมีราคาพาไท่เฟ่งหนงบุตรออกจากเรือน แต่ผ
 คนยาวไฟรักแตกคนพลุกคนไปสิ้นเหลืออยู่แต่ตัวภรรยาชุนอริ
 คน ก็เล็ดลอดไปตามตรอกถนนเห็นตึกบ้านในตรอก ต่าง
 คนต่างขยับประตูบ้านอยู่สิ้น พอไต่ย่นเต็กร่องให้ขยับแห่งหนึ่ง
 จึงร้องเรียกให้เข้คประตูรับด้วย มีหญิงคนหนึ่งออกมาเข้ค
 ประตูบ้านรับเข้าไป นางจึงถามหญิงคนนั้นว่าท่านอยู่แต่สอง
 คนแม่ลูกคอกหรือผัวท่านไปข้างไหน นางเจ้าชองเรือนบอก
 ว่าผัวเราตายเราเป็นม่ายอยู่ เรามีบุตรชายคนหนึ่งอายุสาม
 ขวบชื่อเทียอิดหนึ่ง นางเป่กชู่หยินภรรยาชุนอริจึงว่าท่านก
 เป็นม่ายเราก้เป็นม่ายเหมือนกัน ขออาศัยอยู่ด้วยพลซาคัก
 สิบขแล้วจึงจะไคคคทาที่อยู่ต่อไป นางเป่กชู่หยินกับนางหญิง
 ม่ายคนนั้นก้อยด้วยกันมาชานานจนคักสงบ นางเป่กชู่หยิน
 จึงไปเข้าคักทตรอกถนนอยู่ต่อไป นางเป่กชู่หยินกับหญิงม่าย
 คนนั้น ก็รักใคร่กันสนิทเหมือนกัญญาติ จนอายุไท่เฟ่งหนง

ไต่ประมาณสี่สอขสี่สามข ไทเพ่งหนังกบทยอคทหนง
 ซอยพอเวียนไปมาหากันเสมอทกวัน แล้วชวนกันไปหัด
 เพลงชาวอทกเวลามีไต่ซาค อยู่มาในเมืองนั้นชาวแพง
 เทยอคทหนงกบมารคากพากันไปอยู่บ้านเดิมชอยานตงไอ

๐ ฝ่ายไทเพ่งหนังกบมารคา กยงชอยทบ้านนตาม
 เกิม ฝนไทเพ่งหนงโคใหญ่ขึ้นรวชาชวชานเขาเรียกว่า
 ชนชกไป ไปชอกรรยาโคคณหนงชอเคยวชเบ้นคนม้งม
 ชนชกไปโคทรพยอนน ึ่งเทยวเรบรวชาความรการททาร
 ่างๆ ไปโคเพอนสคน คนหนงชอหวนเกยนชอย คนหนง
 ชอปองงนจว คนหนงชอเซงเปกตัง คนหนงชอกายนห
 คนเท่านชอตรงรักโครักนมาก กายนหุเบ่นนายห้างชวย
 มาชวยลาเตรองชาวอ ชนชกไปคณนเขนคนใจนกลงโอบอ้อม
 ชารทอมิตร เขาเงนทของเจอรานให้คณนยากจนมีคณนรักโค
 นยถอมมาก ชนชกไปสี่โคอาวอสนของบู่ไวคุหนง ทำควย
 ทของแดงชอคกมกนทนกรชอยสามสี่ขง

๐ มาวณหนงหวนเกยนชอยเพอนชนชกไป มาชอก
 ชนชกไปว่า บคณเขตแดนเมืองเซยกบเมืองพ้อ ชาวแพง
 เกิดโจรผู้ร้ายชกชม เล้าชงเซยเจ้าเมืองให้ข้าพเจ้าหาคณท

มผมอ จระตงไทโยนนายทหารจะให้ไปจับผุราย ชาวเจ้าจง
 ขอกกบเสายังเซี่ยเจ้าเมืองว่า เห็นอยู่แต่ชนชกไปคนเคี้ยว
 เป็นคนมีกำลังผมอเข้มแข็งไคเจ้าเรียนชำนานูในการรบ
 ถ้าไคคนนเป็นนายทหารใหญ่แล้วชาวเจ้าจะยอม เป็นท ปลูก
 เจ้าเมืองรความแล้วจงมีความยินดี จงให้ให้ชาวเจ้ามา
 รัญญท่านไป

๑ ชินชกไปจึงว่าเราเป็นเซอเหล่าทหารแต่เดิม ทก
 วนนในใจเรากนถอยว่า ถ้าไคออกทำราชการแล้วมสังคราม
 จะสาสาชอกสัศกรงหนง ก็คงจะทำให้มชอเสียงเลียงชอ
 ไว้ในแผ่นดิน ไม่ให้เสียเซอแถวทหาร ถ้าไม่สมเหมือนท
 คิคไว้กไม่ทำราชการ จะหาที่ไรนาพอทำเลียงบตรกรรยาก
 แลวกน บคนท่านให้เราไปให้เจ้าเมืองไซจับผุรายนน ถ้า
 เจ้าเมืองตักจะคชยถ้าเจ้าเมืองไม่คเราจับผุรายไค ส่งให้เจ้า
 เมืองกจะกินสันบนปล่อยเสียบ คนทงปวงก็จะแกล้งว่าเราไป
 เทยวจับคนมไคผุรายมาขางทเจ้าเมืองก็จะผูกเซมณ ให้ชค
 พววกเพอนความจะเทจขางจรงขาง ความชวจะตกชอยู่กับเรา

๑ หวนเกยนอขยจึงว้ายคคตจะทำการสังไค เป็นการ
 ใหญ่กตองพวากเพยรไปกตมเล็กตระนอขการใหญ่ จึงจะสำเร็จ

เหมือนชนชั้นแต่เดิมเป็นคนตกเขตก อดลำบากเพียร
จนได้เป็นแม่ทัพชน ท่านก็เป็นลูกเหล่าเชือกทหารมา ถ้าม
ความพากเพียรก็จะได้สำเร็จความปรารถนา เมื่อพุดกนอย
นนมารดาชั้นชกไปอยู่ในห้อง ได้ยินแล้วออกมาว่ากษัตริ
ว่า ทวนเกษนอยเขาพุดกนอยต้องควรจะเชือก พุดกนอย
เที่ยวอยู่เปล่า ๆ หาผลประโยชน์มิได้ เข้าไปอยู่กับเจ้าเมือง
ทำการหาความชอยไปก่อน เมื่อรักษาตัวอยู่แล้วนานไปก็
จะได้เป็นชนนางกษัตริย์ ชอยและบิดาก็ได้ปรากฏชน
ชั้นชกไปเป็นคนกตัญญู ได้ยินคำมารดาว่าดังนั้นไม่อาจ
ชกมารดา จึงนึกกับทวนเกษนอยว่า เวลาพรุ่งนี้จะได้พา
กนไปหาเจ้าเมืองเชือก ครั้นถึงนตกพากนไป เจ้าเมืองเชือก
เห็นชนชกไปเข้ามา พิเคราะห์ลักษณะสีไลหิตชนผดผอง
บริบูรณ์จึงนึกในใจว่าคน ๆ นั้น นานไปจะได้เป็นชนนางนาย
ทหารใหญ่ จึงพุดกับชนชกไปว่า ท่านจงอดลำบากท้าวราชการ
ใหม่ความชอยเราจะส่งเคราะห์ท่านให้เป็นที่ทางมยศศักดิ์จง
ได้ ทวนเกษนอยสรรเสริญท่านนักหนา บิดนเราจะให้ท่าน
เป็นแม่ของกุมคนไปเที่ยวปรายโจรทั้งสองคน

๑ ชินชกไปกับ ห้วนเกียนอช ตำนขลเจ้าเมืองเซี่ย
 เค้นปรกษากันมาตามทาง ว่าเราจะคงไปจับฝูรายทำอย่าง
 ไวจะไต่มาอย่างคิมฝูทำ ชินชกไปจึงว่าพรุ่งนี้เราพากันไป
 ทยานกายนทเห็นจะมีมาคยางเราจะไต่เลอกซอเอาคนละตัว
 รุ่งชวันหนึ่งต่างคนต่างเอาเงินติดไปทยานกายนท ห้วน
 เกียนอชบอกกับกายนทว่า บัดนี้ชินชกไปไต่เป็นนายทหาร
 ชนอยากจะใคร่ไต่มาคยงมาหาท่าน กายนทจึงว่ากับชิน-
 ชกไปว่าเราพลอยค้ใจด้วย ท่านไต่ที่เป็นแม่กองจับโจรฝูราย
 เป็นทเงินทอง แต่กลัวท่านจะเป็นใจคคโกงไปไม่ได้ ถ้าทำ
 ใจคคโกงไปไต่คคคงจะไต่ลาภพิศถานมาก

๑ ชินชกไปจึงว่าการอันนี้เป็นบาปกรรม เราไม่อาจ
 จะทำไต่ที่หางานมมาคชอไต่ฟ้าไปต กายนทว่าเมตสอง
 วันนมฟอคาเอามาตต่าง ๆ มาก แล้วกายนทนายห้างพา
 ชินชกไปห้วนเกียนอชไปตมา ห้วนเกียนอชจึงเลือกไต่ตัว
 หนึ่งซอซอลว ชินชกไปไต่ตัวหนึ่งซอของเพว ชินชกไป
 ถามว่าราคาจะเป็นเท่าไร เจ้าของมีว่าราคาตัวละร้อย
 ตำลึง ชินชกไปค้ให้เจ็ดสิบตำลึง กายนทนายห้างค้
 ให้นำค้ตกลงกันแล้วต่างคนต่างพากันขมามาขาน

เกิด หลอเขียนจึงว่าทกวอนนเจ้านายเรามีความสงสัยเคลือบ
 แคลงจะมาแซ่หลอเสียให้สิ้นไม้อหรือ หลอเขียนตายสิ้นทั้งโคตร
 บุคคนเรารอดตัวโคกกลยไปบ้านเมืองเรา ก็เขียนขอมตัวอยแล้ว
 ขหยนเห็นชอบด้วยจงตระเตรียมไว้อพร้อม มาวนหนังสือเขียน
 กถาพวกชนนาง แล้วเข้าไปทูลลาพระเจ้าชยบนอึ่งเตพา
 ภรรยาภิษบศรสาวคนหนงอายุสิบหกขไห้จรด นอภรรยาคน
 หนงชอเตางง บุคกรชายหวยคนหนงชอเกยนเสง ไห้ขมา
 พวบทหารขาวไฟรลีสบคนมีเครองศัสตราอาวุธทกตัวคนออก
 จากเมืองหลวงเดินทางไปถงทงชาชวง พวกทหารกับขาว
 ไฟรลีสบคน เดินติดกันไม้อางเดินไปไกล เตางงกับเกยนเสง
 ขมาไปก่อน ไกลกันประมาณสองเส้นสามเส้นถงทงคางแห่ง
 หนงคนไม้อรคชฎ พวกโอบนสคทมาคชยชยทงนนแตงตัว
 เขาผาขาวไฟคัระ เขียนหนาแตงหนาคามอดอชวช
 เทรยมอย พอเห็นเตางงกับเกยนเสงขมาแตงตัวอยลคชน
 นาง กรว้าเป็นพวกหลอเขียน จงทวาทรงบอกกรว้า ไท้ระเขา
 มาถงคางนอแง นมาชอทางก่อนจะปลอยให้ไป เตางงชก
 ตาบออกรบกับไ้ร ฝ่ายเกยนเสงกลยมามายชกหลอเขียนว่า
 มีไ้รล้อมเขาไว้อในคางแล้ว หลอเขียนไ้คชนคางนงกลงจากรด

แย่งคนให้รักษาครอบครัวไว้สืบคน ไปรบกับโจรยี่สิบคน
 ไปถึงคงเห็นโจรประมาณสี่สิบคนห้าสิบคนล้อมเตาแดง เตา-
 ฝรั่งยกมือไหว้ หล่เอียนจะยิงเกาทัณฑ์ไปก็กลัวจะถูก
 เตาแดงเขาจึงควมมาเข้าไปร้องว่า โจรพวกไหนไม่รู้จักตาย
 เลขมาทำร้ายกษัตริย์นางอย่างนี้ พวกโจรได้ยินก็ทำเป็นห่าง
 ออกไปพอครอบครัวมาถถึงหล่เอียนก็พากันเดินไป พวกโจร
 เห็นผู้คนน้อย จึงพากันถลนมารวมกับหล่เอียน ล้อมเอาพวก
 หล่เอียนไว้ หล่เอียนคิดว่าถ้าเป็นโจรเล็กน้อยเห็นเรามีผู้คน
 มากก็ระแแตกหนีไป ชะรอยเป็นพวกโอบนลศกกับไท่จ้อไซ้มา
 ให้ทำร้ายเราผู้คนของเราเกินร้อยกว่าสี่ร้อยก็ไ้ประมาณสอง
 โมง เวลาที่จวนเย็น หล่เอียนใจเป็นห่วงด้วยครอบครัว
 ครั้นจะแหกออกค้ำไหนโจรก็ล้อมไว้ทุกค้ำ หล่เอียนมี
 ความวิตกหนัก มีคำสอศเข้ามาว่า หล่เอียนคนนี้เป็นชนนาง
 ชยฉิ่ง ไม่เขี่ยคเบี่ยนฉันทงผู้ใดให้ใดความเดือดร้อน จึง
 เผลอญให้คนมาช่วยในขณะนั้น

๑ ฝ่ายซันซกไปกับหวนเกียนน้อย คมคนโทษออก
 จากเมืองเซี่ยซามค้ำฉิมทองกวน เดินมาถจางชีวกางไค
 ยืนเสียงในคางเป็นคนโห่ร้องทรมฟุ้งกน จึงชนเขาแลไปเห็น

เขียนไว้ แล้วร้องว่า พวกโจรเหล่านี้หารู้จักความตายไม่ พวกโจรแลเห็นชินชกไปเหมือนเลือดลงมาจากบนเขา เสียงร้องเหมือนพม่า แต่โจรเห็นชินชกไปมาแต่ผู้เดียวหากกลัวไม่ ชินชกไปถืออาวุธเข้าไล่ตักพวกโจรตายแตกหนีไปทิ้งสากัน

๑ หล่เขียนักพาครอบครัวออกจากทลสมไค้ แล้วจับไค้พวกโจรคนหนึ่งจึงซักถาม พวกโจรบอกว่าข้าพเจ้ามิใช่โจร เป็นทหารของเชียงขวางไทจ้อ เชียงขวางไทจ้อ ไอบนสัดใช้ให้ข้าพเจ้ามาคอยทำร้ายท่าน ค้วยนายใช้มาจับไม่ได้

๑ หล่เขียนจึงว่าพวกเองเอาความมาแก้ไข หมายถึงให้พ้นตัว บัดนี้เราจะตักศัรณะแข็งเสี้ยกจะไค้ แต่เรามีความเวทนาแข็งเป็นคณยากจึงปล่อยไปเสีย หล่เขียนแลเห็นชินชกไปยังกำลังไล่ฆ่าฟันผู้ร้ายอยู่ หล่เขียนจึงให้ทหารของตัวขม้าไปตามเชิญให้พย ทหารไปถึงชินชกไปบอกว่า นายให้เชิญท่านไป ชินชกไปถามว่านายเจ้าชื่อไรเห็นพวกไทไหน ทหารบอกว่านายข้าพเจ้าชื่อหล่เขียนเป็นทลตงกง ยังหยคม้าพตจากันอยู่ หล่เขียนใช้ให้ทหารเข้าไปอีกคนหนึ่งว่านายให้เชิญท่านไปพยจะสมนาคุณท่านให้มาก ชินชกไป

ไต้ยั้นจึงหัวเราะ เราเห็นคนทมทกซยากเราจึงมาช่วย มิใช่
ว่าจะเห็นทรัพย์สินเงินทอง ว่าแล้วชักม้ากลับไปเสีย

๑ ฝ่ายหลี่เฮียนเห็นชาวอยู่ จึงสั่งให้พวกทหารอยู่
รักษาตรอยครวไว้เราจะไปตามเอง สั่งแล้วหลี่เฮียนก็ควบ
ม้าตามไป เห็นจีนซกโปอยู่ข้างหน้าจึงร้องไปว่า เชิญท่าน
หยกมาให้ข้าพเจ้าก่อน จีนซกโปก็ไม่หยดหลี่เฮียน
จึงร้องบอกกล่าว พวกข้าพเจ้าใคร่ขอชีวิตก็เพราะท่าน บุญ-
คุณท่านนักหนาขอให้ข้าพเจ้ารู้จักชื่อเสียไว้ ไปข้างหน้า
จะได้แทนคุณท่าน ร้องบอกพลาถตามมาพลาถไค้ประมาณ
ทางสี่ร้อยเส้นเศษ

๑ จีนซกโปนึกว่า ครั้นจะไม่บอกชื่อเสียให้รู้ไว้
ถ้าไปพบหัวหน้าเกียนฮยเขาจะตีไต้ยั้นไต้ จีนซกโปจึงบอกว่า
ข้าพเจ้าแซ่ซัน ชื่อชยง แล้วยกมือโยกห้ามว่าอย่าตาม
มาเลย จีนซกโปควบม้าวิ่งไปไกล หลี่เฮียนตามไปไม่ทัน
ไต้ยั้นแต่ปลายชอชยง เห็นเอามือชนโยกคิดสำคัญว่าชอ
เงา ก็เข้าใจว่าเงาชยงจะใคร่ตามไปไต้ยั้นม้าของตัวกลา
ฮอนลง แล้วเป็นห้องควบครอยครวข้างหลังจึงกลับมา ใน
ใจนึกว่าเงาชยงของคนมีคุณกับเรามากต้องจำไว้ในใจ ไป

ภายหน้าจะได้แทนคุณเขา

๑ ครั้นมาถึงตามทาง แลเห็นคนหนึ่งควมาม่า
 ข้างหลัง จึงนึกในใจว่าพวกไท้ออกมาแล้ว อย่าให้มันมา
 โกล้งเลย จึงเอาเกาทัณฑ์ยิงไปถูกคนตกม้าลง ตกมาลง
 ครอบครว้เขาจึงบอกผู้คนที่ว่าชวนกันเดินทางเลิก กำลังพัก
 จากนั้นอยู่พอเห็นลูกจ้างมาหลายคนร้องให้มาบอกหล่เอียนว่า
 เจ้าแก่ข้าพเจ้ามีขอพยาบาลสิ่งไรกับท่าน ท่านจึงยิงเจ้าแก่
 ข้าพเจ้าตายเสีย

๑ หล่เอียนว่าเราไม่ได้ยิงเจ้าแก่ของแข็งตาย พวก
 ลูกจ้างจึงเอาเกาทัณฑ์ยิงให้คิดว่าช้อท่านมีปรากฏอยู่ตกลง
 เกาทัณฑ์ หล่เอียนเห็นเขาจึงว่ากรรมแล้วลูกเกาทัณฑ์อัน
 เรายิงพวกโจรที่มันลอมเรา เราเห็นมันเราคิดว่าพวกโจร
 ตก ในใจเราไม่ตั้งใจว่าจะยิงเจ้าแก่ เจ้าแก่ช้อไว้อยู่
 ไหน พวกลูกจ้างบอกว่าเจ้าแก่ข้าพเจ้า ช้อยท์เมของเส้าจ้อ
 บ่านล่เอียนจึง แซ่ตันช้อเต้าช้อช่าวบ้านเขาเรียกว่าตนตง
 เป็นพ่อค้าขายแพร เขาไปขายเมืองเซียงฮานกลับมา

๑ หล่เอียนว่าบัดนี้ตายแล้ว จะให้เราทำเป็นประการ
 ไตจรรอตกกลับมาได้ ถึงพวกแข็งจะไปฟ้องกับชนนางเรากั

ไม่ได้ตั้งใจมา เต็มทีก็จะ ต้อง ออกเงิน ให้ชอโลงไปฝังศพ
เท่านั้น

๑๑ หลอเขียนจึงถามพวกผู้ตายนั้น ทนายยังมีพบนของ
บ้างหรือไม่ พวกลูกจ้างบอกว่ายางมันของชายคนหนึ่ง เขา
เรียกเป็นสองซ้อสามซ้อคนยงซนซ้อหนึ่ง แต่คนทั้งปวง
เรียกวายอววงอแปลว่าเศรษฐีทั้งสอง

๑๒ หลอเขียนแจ้งความแล้วจึงว่ากลับไปขอกกษัตริย์
จึงเถิด ด้วยเราพบประโจรกลางทางเข้ารบเรา เราต้องระวัง
รักษาตัวเรา ไม่รู้ว่าคนคิดคนร้าย เราจึงได้ยิงเกาทัณฑ์ไป
ถูกเข้า เช่นความจริงหาได้แก่ถึงไม่ ยศนั้นเราจะให้เงินหนัก
หนักค่าดัง พวกเฮ้งช่วยชอโลงมาได้ผู้ตาย พาศพไปส่งให้
กับน้องชายเขาด้วย ถ้าเราไปถึงบ้านแล้วเราจะใช้คนแทน
ตัวไปเฝ้าเองแล้วขอช่วยทำการฝังศพให้ พวกลูกจ้างก็รับเอา
เงินไปจัดแจงตามคำหลอเขียน

๑๓ ฝ่ายหลอเขียนจึงแจ้งครอบครัว เดินทางมาใกล้
เมืองเซียงฮานทางประมาณหกสิบลี้ จึงเห็นวัด ๆ หนึ่งชอ
ยงทกย หลอเขียนจึงคิดว่าครอบครัวผู้คนเป็นอนันต์ ครั้น
จะไปอาศัยชาวบ้านก็จะคับแคบ จึงใช้ให้ยาวไปบอกเจ้าวัด

ว่า ขอให้ครอบครัวอาศัยพักอยู่ชั่วคราว บ้างจึงเอาความไป
 แจ้งแก่เจ้าวัดขอเงาของ แล้วเจ้าวัดจึงส่ง ให้ตระนงชน
 หลวงเงินมากมาพร้อมกัน จึงส่งให้ตแ่งกวาดที่ทางห้องหับ
 ให้ดี แล้วเงาของจึงพาศิษย์ออกไปรับหลเหยียนเข้ามา พอ
 หลเหยียนเข้ามาถึงประตูวัด ให้ครอบครัวพักอยู่นอกก่อน
 หลเหยียนก็เข้าไปในวัดเงาของ เจ้าวัดพาหลเหยียนไปคุยช้อย
 แล้วจึงส่งให้คนไปพาครอบครัวชนของเข้าไปอยู่ในวัด แล้ว
 ราฟงถึงพวกโจรว่า ถ้าเป็นพวกจีนต้องใช้มากคงจะพากัน
 กลับมาทำร้ายเราอีก หลเหยียนจึงส่งให้ใส่กุญแจประตูวัด
 แล้วให้บ่าวไพร่หนึ่งยามระวังรักษาไม่ประมาทคว หลเหยียน
 ก็ไม่หลับนอนเอากระบังวางไว้ข้างตัวจุดไฟคหนึ่งล้อย

๑ ฝ่ายพวกโจรซึ่งเงินต้องใช้มานาน กลับไปแจ้ง
 ความกับจีนฮองว่า พวกข้าพเจ้าตามไปฆ่าหลเหยียนนั้น
 พวกหลเหยียนบวชเจ็บล้มตายเป็นอันมาก แต่ตัวหลเหยียนหนี
 ไปไต่เงินฮองนั่งอยู่

๑ ฝ่ายหลเหยียนนั่งคหนึ่งล้อยก็ประมาณสองยาม
 ไต่กลิ่นหอมประหลาดจึงใช้ให้บ่าวไปคหนึ่งหน้าพระ บ่าวกลับ
 มาแจ้งว่าที่หน้าพระก็ห้ามของสิ่งใดไม่ หลเหยียนคค

ใหม่ให้ตกลงทนสักหมื่นตำลึงจงระพอ บคนกยงห้ามฝโค
 มาคึกทำไม้ มีแต่ขนนางไปมาอาศัยโคเขาชอเรียไรจกไว
 ในบัญชี ก็ยังหาว่าจะไปตกเอนเอาเงินไม้ จงโคงคไว
 ไม้ไต่ลงมือทำ

๑ หลลเขียนจงว่าข้าพเจ้าจะมาเป็นเจ้าของวัด ไม้
 ต้องท่านไปตกเอนทอน ด้วยข้าพเจ้ากลับไปลงเมืองไท
 หงวนแล้ว จงให้คนคมเอาเงินมาส่งให้กยทาลงมือทาวัด
 เลี้ยใหม่ แล้วเจ้าวัดจงเอาหนังสือรายช้อคนทระชอกเงิน
 ทำวคินันส่งให้หลลเขียน หลลเขียนมารับเขียนลงในใจความ
 ว่า ข้าพเจ้าหลลเขียนมีศรัทธาเงินหมื่นตำลึง ให้ทำวัดกยง-
 หกยชนใหม่กยบยคทงพระพุทธรูปด้วยทงวัด หลลวงเงินทง
 ยวงกมความยินดี

๑ ครนรังชนเข้าเจ้าวัดจงเอาชองหอมมาให้หลลเขียน
 จตบซาพระ หลลเขียนคอยทำชหยีนคลอกยบทรให้คยบเคอน
 จงระพากนไป ครนมาวนหนังสือหลลเขียนเทยวคไปตามวัด
 เจ้าวัดเห็นกเคินมาควย หลลเขียนจงถามว่าทอนนเขนทชอง
 ฝโคอยู่ เจ้าวัดจงว่าทชองข้าพเจ้าอยู่ เชนท่านไปกินน้ำชา
 แล้วหลลเขียนกเขาไปเห็นหนังสือโคลงคุหนงบคชยุม ประทุ

หลยเขียนเห็นถ้อยคำโคลงเพราะ จึงถามเจ้าวศว่าโคลงนี้
 ผู้ใดทำไว้ เจ้าวศบอกว่าบุตรเจ้าเมืองหนซอแซ่ซาซอเขียน
 ออกซอหนึ่งกระเซียงมาเรียนหนังสืออยู่ในวัด จึงเขียนโคลง
 คืนมาให้กษัตริย์เจ้า ชุนนางไปมาเห็นโคลงก็สรรเสริญ
 ทุกคน หลยเขียนพยกหน้าแล้วเวลาเจ้าวศไปทูล

๑ ครั้นเวลาค่ำเดือนหงายสว่างเหมือนกลางวัน หลย
 เขียนจึงเดินมาหาเจ้าวศ ถามว่าท่านนอนแล้วหรือยัง เจ้า
 วศบอกว่ายังไม่ได้นอน หลยเขียนว่าจะนอนก็เสียดายแสง
 เดือน จึงมาพดเล่นกับท่าน

๒ เจ้าวศจึงวาทหลังวศมีที่นั่งเล่นอยู่ ขอเชิญท่าน
 ไปนั่งเล่น แล้วเจ้าวศจึงสั่งให้ศิษย์ถือโคมนำหน้าไป หลย
 เขียนหัวเราะว่าเดือนหงายอย่างนี้ของจืดโคมทำไม เจ้าวศ
 จึงว่าเมื่อก่อนไม่ขอยุ่ท่านจะเดินไม่ถนัด หลยเขียนว่าตัว
 ข้าพเจ้าเป็นนายทหารเคยไปรบศึก เข้าออกคงยังไปได้ทำ
 ไม่กั้บทางเท่านั้น ท่านนำทางไปกับข้าพเจ้า อย่าให้คนตาม
 ไปเลย เจ้าวศจึงพาไปนั่งเล่น หลยเขียนจึงนั่งลงคุก
 คุกเดือนแล้วพากันกลับมา ลงที่ซาเขียนสำหรับอ่านหนังสือ
 หลยเขียนหยดพิงอยู่แล้วถามเจ้าวศว่า ผู้ใดมาอ่านหนังสือ

อยุ่กัน เจ้าวศบอกว่าคุณนทเชียนโคลงยักไว แล้วหลยเขียน
 จงจรมือเจ้าวศเดินไปมอขงคทหองเรียนหนังสือ แลไปเห็น
 คนหนงหน้มนอย รูปร่างามนงอานหนังสืออย อานหนังสือ
 สอจบแลวลกขนรกรระบเลน หลยเขียนเห็นแลวกเดินกลบมา
 พทกยเจ้าวศว่า ขาพเจ้าคตึกคนนรปร่างมเสยงกเพราะทำ
 หนังสอภค ลกขณระมอวาสนา แลวว่าขาพเจามยบุตรหญิง
 คนหนง อายกรุ่นสาวครวกัน บคนขาพเจ้าจะรวานท่าน
 ให้ชวยแนะนำ ชักมาให้เป็นเชยขาพเจ้า เจ้าวศจงวากบ
 หลยเขียนว่าถ้าท่านชอยใจเขาแลว ขาพเจ้าจะส่งเศวระห
 พทกาให้ในเวลาพร่งน ขาพเจ้าจะพาซาเฉยวมาให้พทกย
 ท่าน ท่านจะไคไลเฉยงวซาการควมรชองเขา หลยเขียน
 ว่าท่านส่งเศวระหไคคองนบกตแลว แลวกลาเจ้าวศไปทอย

๑ ครนรุ่งชนเวลาเช้า เจ้าวศก็มาหาซาเฉยว

ซาเฉยวถามว่าไม่เห็นท่านมาหลายอนแลว เจ้าวศว่าเรา
 ตคชระด้วยถึงก้งขนนางผใหญ่มาซาศษยอยทวต แลวกเลา
 ความให้ซาเฉยวฟัง ซาเฉยวว่าขาพเจ้าไคยนเขาเลาธ
 สรรเสริญ ว่าถก้งหลยเขียนคนนเป็นคนค บคนท่านเห็น
 เช่นอย่างไร เจ้าวศว่าพทคนมานกหนาแลว ก็ทาเหมยอน

หลี่เจียนไม่ เป็นคนใจบุญกลัวยาพิษนัก เกยวนกรวยจะทำ
 วกใหม่เมื่อเวลาวาน หลี่เจียนมาทห้อง เห็นโคลงททานเขียน
 ยักประตูไว้มีความยินดีชมเชยมาก แล้วเมื่อเวลากลางคน
 มาเที่ยวมอง เห็นท่านอ่านหนังสืออยู่ชมนวฉลาด เด็กคน
 นานไปจะมีวาสนาจริง บุตรหญิงมอญคนหนึ่งอายุได้สิบหก
 ขจะยกให้กับท่าน จะใคร่ใคร่ท่านไปเป็นเขย ซาเฉียวจึง
 ทวีเราะว่าความอันนี้ เป็นความโตใหญ่พุดจาเล่นไม่ได้
 ข้าพเจ้าก็อยากจะไปค้ำขัน้อย ค้วยท่านเป็นชนนางผู้ใหญ่
 คราวบิดามารดา เวลาพรุ่งนี้จะใคร่หาสิ่งของไปค้ำขัน้อยจะ
 ชอบ เจ้าคิดว่าข้าพเจ้าจะไปเป็นเพื่อน ซยาเฮาของสิ่งใดไป
 เลย แล้วซาเฉียวก็จัดแจงแต่งตัวใส่เสื้อหมวก ไปหา
 หลี่เจียนยกยเจ้าวก ไปถึงหลี่เจียนหลี่เจียนกรวยเลียงนาซา
 พุดจาไต่ถามถิ่นตามธรรมเนียม แล้วซาเฉียวยกยเจ้าวก
 ลากลับมา

๑ ฝ่ายหลี่เจียนจึงเข้าไปปรึกษากับภรรยาว่า ซา-
 เฉียวคนนี้ไปข้างหน้าจะมีวาสนามาก และวิชากรทั้งปวงก็
 ก็ เราจะใคร่เอามาเป็นบุตรเขยเจ้าจะเห็นอย่างไร นางชู-
 หยีนว่าการตั้งนเป็นการยกยาว จะชอบใจแต่เราสองคน

ไปนั้นไม่ได้ จะต้องปรึกษาเจ้าตัวเขา ให้ช้อยใจด้วยจึงจะ
เป็นสุข

๑ หลานเขียนว่าเขินขามารดาเห็นคแล้วจึง จิตแจ่ม
ให้บุตรจะชดโคหรือ สหย่นวายตรเวาคนนไม่เหมือนบุตร
เขาทั้งปวง จะว่าข้างหนึ่งสอวิชากรกรมาก ถ้าโคผว
น้อยเขาจะโทมนัสน้อยใจ เราเขินขามารดาก็จะไม่มี
ความลช

๑ หลานเขียนจงว่าคคตงนนแล้ว ก็จงไปพูดกับคุณเล็ก
สหย่นขอกนางเซียวเอียบตรสาวว่า บิดนขามารดาช้อยใจ
ซาเฉียว จะยกเจ้าให้เป็นภรรยาเขาเจ้าจะเห็นอย่างไร
บุตรสาวจงว่าการชนน้อยด้วยกันจนชั่วอายุไม่เหมือนการส่ง
อน แล้วยานเมืองทกวนนกว่นวายอย มีความรู้แคหนึ่งสอ
จะใช้สออย่างไรโค สหย่นจงว่าบคาสรรเสริญเขาว่าเขา
รักกระษค นางเซียวเอียวซาพเจ้าชอกุเสาสักสองเวลาเกิด
ออย่าเพื่อไปชอกกบขคคตลช นางเซียวเอียนกแต่ในใจว่าทำ
ไมจะได้รู้ว่าซาเฉียวมีความรู้สังคคียง ครนจะไปชอกคตว
กกลวคนทงปวงจะครทวนนทค มีแม่นมคนหนึ่งชอเคาช
นางเซียวเอียงปรึกษาขบแม่นม แม่นมว่าจะใครได้พยคว

ซาเฉียว จะให้วิชากรรมง่ายดอก

๑ ฝ่ายซาเฉียวกลับไปดองที่อยู่แล้วมีความวิตก ด้วย
ว่าหลเซียนกมมีความเมตตาอยู่แล้ว แต่ยังหาเห็นทวนางไม่
ทำอย่างไรจะไต่เห็นว้างปร่าง ความวิชากรรมก็อย่างไรข้าง
จะไต่คนหรือมิไต่คนทำประการใดจะรู้แจ้ง พอหญิงแก่คน
หนึ่งมาเรียกทป่ระตุ ซาเฉียวก็เบียดประทุรบแล้วถามว่ามา
แต่ไหนหรืออะไร หญิงแก่บอกว้าซาพเจ้าเป็นแม่นมของ
เซียวเอย ไต่ย็นว่าถึงกง สรรเสริญท่านนักหนาอยากจะ
ไต่ท่านเป็นบุตรเขย ด้วยเซียวเอยคนนรปร่างงตงาม ความ
วิชากรรมมากมีความวิตกขยู่ ก็ลวจะไต่ผัวไม่เหมือนตน
จึงให้ซาพเจ้ามาพตจานตกยท่าน ถ้าท่านมีนาใจจะใครไต่
กน ก็ให้เซียวท่านไปทหลังวัดในเวลายามหนึ่ง ทนเช่นท
เคียน นางเซียวเอยจะเอาทหาวผ้หญิงตั้งเป็นค้ายไว้ แล้ว
เซียวท่านเข้าไปค้าย ถ้าท่านรู้จักชอค้ายอนนงจจะไต่กน
เช่นผวเมย ซาเฉียวไต่ย็นกมมีความยินดีแล้ววากยหญิงแก่
ว้า ถึงเวลายามเคยขอให้มารยซาพเจ้าเข้าไป แล้วหญิง
แก่ก็ลากลับ

๑ ซาเฉียวกินอาหาร แลเห็นเคอนหงายแจ่มขยู่

นึกในใจว่าหญิงแก่เขาน่าจะจริงหรือที่ยังไม่รี ครั้นจะ
 นอนเสียก็กลัวจะผิดคนก็ ครั้นถึงเวลายามเศษหญิงแก่มา
 วิชาเฉียวไป วิชาเฉียวจืดแจงตัวแล้วเรียกข่าวคนหนึ่งชอ
 วิชาป่าถ้อฮาวไปด้วย เดินตามหญิงแก่ไปลงหลังวัดทแต่ยน
 มีภเขาอยู่เขาหนึ่งมีตกเล่าเตงบนเขาหลังหนึ่ง วิชาเฉียวแล
 คุยครทหนึ่งส่งข่าข่าวไว้เสร็จแล้ว เห็นหญิงสาวคนหนึ่ง
 แต่งตัวใส่เสื้อรบ ถอดงเล็กออกกนอยบนภเขาแก่วงง
 วิชาเฉียวเห็นจึงถามหญิงแก่ว่าคนนหรือชอเฉียวเฉย หญิง
 แก่บอกกว่าคนนเป็นสาวไซ้ชอของเฉียวเฉย เฉียวเฉยตั้งให้เป็น
 นายค้าย เมื่อพักจากนอยนเห็นหญิงอยู่บนภเขาแก่วงง
 ประมาณหญิงสยคนแต่งตัวนงหมส่ต่าง ๆ ถ้อฮาวเดินแต่ฮอก
 มาทงชายทงชวากตงเขนค้าย ข้างหญิงแก่จงถามวิชาเฉียว
 ว่ารจค้ายอนนหรือไม วิชาเฉียวว่าค้ายอนนตนนกใคร ๆ ก็ร
 จก หญิงแก่จงว่าถาทานรจค้าย ก็ให้ทานตเขาไปจะไ
 เห็นผมอทาน วิชาเฉียวจืดแจงตัวถ้อฮาวลชองมิชวเข้าไป
 พวกผหญิงยสยคนนถ้อฮาวทกตัวคน ว่าลอมวิชาเฉียว
 เขาไว้ วิชาเฉียวจะฮอกคานไทนพวกผหญิงกลอมไว้คานน
 ครนวิชาเฉียวจะเฮาคายพนเขาจริง ๆ ก็กลัวจะลงลมคาย

ครั้นจะแหกออกก็ออกไม่ได้ แลเห็นหญิงคนหนึ่งถือเชือก
 แดงเส้นหนึ่ง ซาเฉียวแหงนขนคิ้วจะหลีกเชือกแดง พอเห็น
 บนเกล้าตั้งจุกโคมอัยคู้หนึ่ง เห็นคนอยู่บนหน้าทาง เห็น
 ตัวแต่ตรงดวงตงามนักหนา ในใจนึกว่าคนนั้นตัวเซียวเอ๋ย
 แน่แล้ว แลไปเห็นผู้หญิงถือธงบนภูเขาอันแกว่งซุยซาเฉียว
 รำกายไลขึ้นไปบนเขา พวกผู้หญิงแกว่งธงมาล้อมไว้
 ซาเฉียวจะลงจากเขาก็ลงไม่ได้ แลไปเห็นเชือกแดง
 อักเส้นห้าเส้นหย่อนลงมา คนเหล่านั้นจะเอาเชือกมิต
 ซาเฉียวไว้ ซาเฉียวเห็นว่าจะเสียทีจึงนึกขึ้นใจเรียกชาวซ้อ
 ซาป่า ซาป่าไต่ขึ้นจึงเอาประทัดจุกโยนขึ้นไป ประทัดแตก
 ไฟกระเด็นออก พวกผู้หญิงตกใจแตกหนีไป แลแล้วซาเฉียว
 เห็นลูกเกาทัณฑ์ตกอัยทหมวกซาเฉียว ซาเฉียวเอามา
 เห็นลูกเกาทัณฑ์เปล่าไม่มีปลายเหล็ก ซาเฉียวคิดในใจว่า
 เห็นจะเป็นคนบนเกล้าตั้งยิงลงมา จึงแลขึ้นไปดูหาเห็นคน
 บนเกล้าตั้งไม่ ชะง่อนนคกประมาณสามยามซาเฉียวกบยาว
 นายสองคนพากันกลับมาทอยู่ นอนหลับไปจนรุ่งสว่างขึ้น
 ไต่ขึ้นเสียดคนมาเรียกทประทัด ซาป่าจึงเบ็ดประทัดรับ เห็น
 เจ้าความบอกความว่าถึงถึงกลลอบเหวนหาวนคี้ จะเอาสิ่งของ

มาหมั่นไว้แล้วจะพาเขาซาเดียวไปแต่งงาน ให้อยู่ด้วยกันกับ
นางเซียวเซียมเมืองไทหงวน ซาเดียวก็ยอมดง

๑ หลี่เอียนพักอยู่ที่เตียนเคียม แล้วก็ออกจากวัดไป
เมืองไทหงวน

๑ ฝ่ายข้างซินชกไปครั้นช่วยหลี่เอียนแล้ว ไปตาม
หาห้วนเกียนขอพยานแล้ว ห้วนเกียนยอมจึงถามว่าไปช่วย
เขารบเสร็จแล้วหรือ ซินชกไปเล่าความให้ห้วนเกียนขอ
พินเงินสิน ห้วนเกียนยอมก็มีความยินดีครั้นรุ่งขึ้นวันหนึ่ง
ซินชกไปห้วนเกียนขอต่างคนต่างแบ่งคนไทย แล้วห้วน
เกียนยอมคนไปทางเมืองเต๊กจิว ซินชกไปคนคนไปเมือง
เล่าจิว เดินทางมาดงเมืองเล่าจิว ซินชกไปส่งคนไทย
กับหนังสือ บอกให้เจ้าเมืองเล่าจิว แล้วก็ขอหนังสือตอบ
กลับไป เจ้าเมืองผลัดเวลาพรงัน จึงจะทำหนังสือตอบให้
ซินชกไปก็ออกมาอาศัยอยู่ที่ร้านขายข้าวขายสุรา สำหรับ
คนเดินทางไปมา ซินชกไปชอซาวกินแล้วนอนอยู่บนคน
หนึ่ง ครั้นรุ่งขึ้นเวลาเช้าซินชกไปไปเคียนเฮาหนังสือมี
มาบอกว่า เจ้าเมืองไปเมืองไทหงวนเสียแต่เวลาคนนั้น ด้วย
ถึงถึงหลี่เอียนออกมาเป็นเจ้าเมืองไทหงวน มีหนังสือมาว่า

แต่บรรดาหัวเมืองชน ให้ไปรับพลเรือนที่เมืองไททงวน แต่
 ชนชกไปคอยท่าเจ้าเมืองอยู่ ถึงสี่ห้าวันเจ้าเมืองก็ยังไม่
 กลับมา เจ้าของร้านขายข้าว ก็ระขอเอาเงินค่าข้าวที่ชน-
 ชกไป ชนชกไปเบ็ดทียบจะเอาเงินให้ก็หาไม่มี นกชน
 ใ้คิดว่าเงินก็ไปกับหัวนเกียนนอยเมือแยกทางนั้น หาใดเอาไว
 ไม่ก็ผลึกเจ้าข้าวต่อไปอีก ว่าเจ้าเมืองกลับมาแล้วจะขอ
 เงินค่าเบยเลียงให้ ชนชกไปร้อนใจด้วยเป็นหนตาข้าวอยู่
 จึงคอยท่าเจ้าเมืองอยู่ตามทาง พอเห็นเจ้าเมืองชกเวียน
 กลับมา ชนชกไปเข้ายตเวียนขอหนังสือคอบ เจ้าเมือง
 โกรธว่าคนไม่มีอาชา ถึงบ้านเมืองจึงคอบเอาไม้ไ้คหรือ
 แล้วให้เอาตัวชนชกไปคี่สี่สิบห้า

๑ ครนรุ่งอีกวันหนึ่ง ก็เข้าไปหาเจ้าเมืองไ้หนึ่ง-
 ลือคอบ เจ้าเมืองให้เงินค่าเบยเลียงแต่สามตำลึง ชนชก-
 ไปไ้เงินสามตำลึง เอามาใช้ให้เจ้าของข้าว เจ้าของข้าว
 ก็คยัญชีว่า มาอยู่ร้านไ้กินสามสี่สองวัน หักสี่วันตน
 ก็วันสุดท้ายคยยกให้ตามธรรมเนียม ยิ่งอีกสามสี่วัน
 กินสามเวลาทั้งค่าเบยมา คี่วันละบาทสามสี่ลึง กินสาม
 สี่วันเช่นเงินนยสี่เบยคี่ตำลึง เค็มทานไ้ให้ครึ่งหนึ่ง

เงินสดต่ำลง ครองหนงสามต่ำลง เขากนบนเงินเจดต่ำลง
ยงค่างอยเงินสยต่ำลง

๑ ชนชกไปว่าเงินยงไม่พอ คอขยทำหวนเกยน-
อยเพอนกนกลบมากอนจจะชำระให้เสร์จ คอขยยู่สขงวัน
สามวันกไม่เห็นหวนเกยนอยมา เจ้าขงร้านรำคาญควย
เงินทองไม่ไค้ ก็หาเอาใจโลให้ข่าวปลากนหมอนแตกอน
ไม่ ชนชกไปเห็นเจ้าขงร้านรงเกยจอยู จงว่ากยเจ้าขง
ร้านว่า คอขยทำเพอนกไม่เห็นมา ช่วยเอาอาวุธทองแดง
ทนกรอยสามสยขง คนไปจ่านำจะไค้ไค้ค่าข่าวให้เจ้าขง
ร้านกเขาไปทร้านเคยรบจ่านำ ว่าอาวุธอย่างนเป็นทองแดง
จะรบเขาไว้ แต่เพียงราคาห้าต่ำลง มากกว่านไม่รบ

๑ ชนชกไปว่าเงินเท่านั้น ไม่พอจะไค้ให้ท่าน
จะทำอย่างไรค้ เจ้าขงร้านว่ามีเครองเงินทองจจะจ่านำ
ไค้จ่าย ๆ ชนชกไปว่าข่าพเจ้ามาทางราชการ จะเขนเครอง
เงินทองทไทนมา มอขยแต่มาคยทหนงเป็นมาคิ เห็นจจะคขง
ขายให้ไค้เงินท่าน

๑ เจ้าขงร้านว่าคขงเขาไปขายตลาดม้า ตลาดคคิ
ค้งแต่ห้าโมงไปจนค้ำ ท่านจะขายม้กให้จุงเขาไปค้ตลาด

๑) ทัพของจีนได้ขึ้นว่ามาแต่เมืองคังโจว ก็เชิญให้
 จีนซกไปไปนั่งพักด้วย เรียกเอาน้ำชามาให้กินแล้วถามว่า
 เมืองคังโจวมักคนท่งเขาเลื่องลือว่า มีฝีมือความวิเศษการที่
 ทำนุรึกข่างหรือไม่ว่า จีนซกไปถามว่าขอใด ทัพของจีนว่า
 แลซนซอซกไป อยู่ในเมืองซัวตงหุกหวิเมืองเขาเลื่องลือ
 มาก

๑) จีนซกไปก็ระอากยศความเลียบ จึงบอกกับทัพ
 ของจีนว่าจีนซกไปนั้นเป็นสหายกับข้าพเจ้า ทัพของจีนว่า
 ท่านเป็นเพื่อนกับจีนซกไป มาถึงนี้แล้วไม่รึกขอขกยเลียบ
 เด็ด ให้ทำอาหารมาเลี้ยงจีนซกไปว่า ท่านกินอาหารอยู่
 พลังเด็ก ข้าพเจ้าจะไปเขียนหนังสือฝากไปถึงจีนซกไป
 ไปหนึ่ง จีนซกไปจึงว่าข้าพเจ้ากินมาแล้ว จะขอรืยแต่
 หนังสือไปให้

๑) ทัพของจีนก็เข้าไปข้างใน หยิบเงินสามตำลึง
 กับแพรสองม้วนมาส่งให้ แล้วว่าข้าพเจ้าจะฝากหนังสือไป
 ก็ไม่ทันแล้ว ขอให้ท่านไปบอกจีนซกไปด้วย ว่าข้าพเจ้า
 ขอรืยจะใคร่เห็นหน้าพยปะ แต่เงินสามตำลึงกับแพรสอง
 ม้วน ข้าพเจ้าให้ท่านเอาไปใช้สอยตามทาง แล้วจีนซกไป

กลางคืนของจีน เรียกคนแก่มาแล้วเอาเงินส่งให้คำตงหนง
ต่างคนต่างแยกกันไป

๑ ซินชกไปมาถางกลางทางพอตะวันเที่ยง ครั้นจะ
ไปให้ถึงเจ้าของร้านข้าวต้มเสียต้อง เห็นโรงเกาเหลาออก
โรงใหม่ ไต่กลิ่นสุราก็แวะเข้าไปชอกกิน พอเห็นชายสอง
คนเดินมาคนหน้าไม่รู้จัก แต่คนเดินข้างหลังจำได้ว่าเฮง-
เปกตง ซินชกไปนึกว่าเสือกทางเก่งของตัวไม่เทียบมเพื่อน
ก็มีความละอาย ซินชกไปจะหลีกหนีออกมา เฮงเปกตง
เห็นเข้าจึงว่าคนนั้นเหมือนซินชกไปทำไมนั่งห่มไม่ห่มอนแต่
ก่อน ซินชกไปเห็นว่าจะหนีตัวไม่พ้นแล้ว จึงวาทขเฮง-
เปกตงว่า ครั้นข้าพเจ้ายากนักหนา

๑ เฮงเปกตงรู้ว่าซินชกไปแน่แล้ว ลูกขนฉอดเคลือบ
ของตัวส่งให้ซินชกไป แล้วจึงมีขอขึ้นไปบนโรงเกาเหลา
ถามซินชกไปว่าเหตุอย่างไรจึงมาตกยากอยู่ที่นี่

๑ ซินชกไปเล่าความแต่เดิมให้ฟัง ว่าเป็นหนี้เงิน
ร้านข้าวต้มเอามาไปขายคืนของจีน ได้เงินสามสิบคำตง
จะเอาเงินไปใช้หนี้คำข้าวแล้วจะไต่กลบไปบ้าน

๑ เสงเปกตั้งว่า ทัพของชินชกอยากจะใคร่รู้จักท่าน
มาลงบ้านเขาแล้ว ทำไมจึงไม่บอกตัวให้เขารู้ ชินชกไป
ว่ามาตกทุกซัดไต่ยากแล้ว ไม่อาจบอกตัวให้เขารู้

๑ เสงเปกตั้งไต่ยั้งตั้งหนักหิวเพราะว่า ทัพตนกลับไป
บ้านยเหียนจึงทวยกันเด็ก จะใคร่รู้จักกับเขาไว้ชินชกไปไม่
ยอมไป จะรีบเอาเงินไปไต่หั้นเขาแล้วจะเลยไปหามารดา
จึงส่งสงเปกตั้งไปว่าท่านไปพบทัพของชินแล้ว ว่าข้าพเจ้า
ขอใจหนักหนา ไปข้างหน้าก็จะได้พบกันอีก ชินชกไป
ถามสงเปกตั้งว่ามากับใคร สงเปกตั้งว่าแซ่หลี่ชื่อมิต เป็น
ขุนนางอยู่เมืองหลวงชนนางพวกแซ่หลี่เป็นที เคลือบแคลง
จึงลาออกจากที่ขุนนางมาเที่ยวกับข้าพเจ้า จะไปยเหียนจึง
หาทัพของชินกินอยู่พักจากกันแล้ว เสงเปกตั้งกับหลี่มิตไป
ทางยเหียนจึง ชินชกไปก็กลับมาทราบข่าวข่าวตามเดิม
เจ้าของร้านเขาชื่อบุประตุ ชินชกไปร้องให้เบียดประตุ เจ้าของ
ร้านว่าเวลาวุ่นนั้นแขกมามาก ให้นอนอยู่ข้างนอกสักคน
หนึ่งเดี๋ย

๑ ชินชกไปไต่ขิ้นแล้วนึกว่า จะพึงประตุเข้าไปก็
 ใ้ แต่เกรงใจอยู่จึงร้องเรียกเจ้าของร้านว่า เราขายมา
 ใ้เงินมาแล้วขี้บ่ประตุเด็กเราจะชำระเงินให้ เจ้าของร้าน
 ขี้บ่ประตุ ออกมาว่า ข้าพเจ้าพูด หยอกท่าน เล่นตอก ขอโทษ
 ท่านเด็ก ชินชกไปเข้าไปแล้วให้เจ้าของร้านเอาขี้บ่มา
 คิค เจ้าของร้านว่าตามแต่ท่านจะคิคเด็ก ชินชกไปว่าคิค
 กันแต่เดิมเงินขี้บ่คางขยู่สี่คาลง ขคินมาอยู่อีกหลายวัน
 ชินชกไปจึงคคเงินให้สี่เจ็ดคาลง จึงให้เจ้าของร้านหยิบ
 เอาอาวข ขยู่หนึ่งสี่ขคขของตัวมาให้ แล้วลาเจ้าของร้าน
 ออกจากประตุเมือง

๑ ฝ่าย เสงเปก ตั้งขยู่ หล่มคค ไปบ้าน ขยู่เหยน จึง พย
 ขนยของขิน เสงเปกตั้งจึงถามขนยของขินว่า ท่านขคมาไว้
 ขยู่หนึ่งเป็นมาคิราคาถูกหนักหนา ขนยของขินจึงถามสงเปก
 ตั้งว่า ทำไมท่านจึงรู้ว่าเป็นมาคิสงเปกตั้งว่าข้าพเจ้าพย
 เจ้าขงมาแล้ว เจ้าขงมาคคนทท่านขนขง ขยู่ใคร
 รุจกเขา ๆ มาถึงบ้านแล้ว ท่านเห็นได้เปรียบราคาขคมาท่าน
 ก็หาทกทายให้รุจกเขาไม่

๑) ทัพของจีนว่าข้าพเจ้าได้ถามเขาแล้ว เขา
 บอกว่ามาแต่เมืองซวตงแซ่ของ ข้าพเจ้ายังได้ถามชาว
 จีนชกไป เสงเปกตั้งใจว่าคนมาลงบ้านแล้วยังหลงตาม
 อยู่นอก ทัพของจีนจึงว่าเสงเปกตั้งพบจีนชกไปอยู่ที่ไหน
 เสงเปกตั้งบอกว่าพบกันที่โรงเกาหลา ข้าพเจ้าได้ถาม
 จีนชกไปบอกว่าสำนักอยู่เสงเซียววี่ร้านขายข้าว บัดนี้ได้
 เงินค่ามาแล้ว จึงตั้งใจจะไปซื้อหั้นเขาแล้วจะไปบ้าน ทัพของจีน
 ว่าสว่างแล้วเราพากันไปตามจีนชกไปเถิด แล้วสั่งให้คน
 ไล่จกโคเรเอาสุรามาลียงพูดจากันจรุง ต่างคนก็ขนมา
 พากันไปตามจีนชกไป แล้วให้ข่าวเอาม้าของจีนชกไปขี่ไป
 คิวย พยจีนชกไปแล้วจะได้อันมาให้ชพากล้วยมาบ้านอีก
 แล้วก็พากันเข้าไปในเมืองลงวานเสงเซียววี่ จึงถามจีนชก
 ไปว่าอยู่หรือไม่ เสงเซียววี่ว่าเมื่อพลบค่ำเวลาวานนี้
 จีนชกไปออกจากประตูเมืองไปแล้ว ทัพของจีนจะไปตาม
 กพอไคยขนยาวที่เรอนมาบอก ว่าคนขงตงพชายนนกลง
 หลเซยนยงตายเสียแล้ว บัดนี้เอาศพมาลงบ้าน ทัพของจีน
 ไคยขนตงนกกหาไค้ไปตามจีนชกไปไม่ จึงลาเสงเปกตั้ง

กษัตริย์คิดว่า มีเหตุมาอย่างนี้ข้าพเจ้าจะกลับไปบ้านแล้ว
ต่างคนต่างแยกกันไป

๑ แต่ฝ่ายชินชกไปออกจากบ้านชายข้าว เดินทาง
ไปในเวลากลางวัน ถลกลมถกน้ำค้างช่วยลงหน้าแดงจับไข้
ป่วยครั้นพระศิวรอนครนรังคนเป็น ๗ วัน เกษณสยสอง ขน
สองคำ มาถึงทอนหนงมีบ้านอยู่ประมาณสองสามร้อยหลัง
มีศาลเจ้าอยู่ศาลหนึ่งชื่อตงกเบยว ชินชกไปแลเห็นจึงเข้า
ไปอาศัย พอเข้าไปค้ำนัยเจ้ามือเท้าอ่อนล้มีลงอาวธสำหรับ
ตัวทศพรพยามานนโขกอิฐแตกเสียดัง เชียงกงไต่ยีนวัง
ออกมากุ เห็นชินชกไปจับไข้หน้าแดงก็คิดว่าคนเมาสุรา
จึงเข้าไปบอกเจ้าของศาลเจ้าแซ่หยซอเตงฮิด ซอหนงเรียก
เซียงเซงยเตงฮิดคนนเย็นลูกกำพรามาแต่เล็ก ๆ ทั้งใจว่า
เรียนหนังสือรฤกษยนฤกษกลางมีวิชาการเย็นอันมาก อยาก
จรคยคนทมิฬมอความรู้แล้วตงใจคอยฝมิญจะไต่เข้าอาธา
เป็นแม่ทัพคยานเมือง เห็นแผนคินเมืองชย่วนวายไม่
ปรกต ทวงงมาเป็นเตาซอเจ้าของศาลมเพอนคนหนงแซ่ฉว
ซอทองเคาร เรียนรูหนังสือและวิชากรลกซง ในเวลา
กลางวันสองคนชวณกน คุดาวฤกษยนสอขกนกรวาคาวฝม

ใส่สอยให้ไปจ้ดห้องที่สังกัดไม่มีลมพัด แล้วให้ฮัมชินชกไป
 ไปนอนที่ในห้อง จึงแกเอาห่อผ้าของชินชกไป ออกดูเห็น
 แพรเวลาจิวสองมวนกบเสื่อทวงเงินมีห่อหนึ่งประมาณสิบ
 คำลงเค็ช หนึ่งสอยออกไปหนึ่งแล้ววักยชินชกไปว่า ของ
 เหล่านทานยังช่วยอยู่ข้าพเจ้าเก็บไว้ให้ท่าน ๆ ทายแล้วจึง
 จะคืนให้

๑ ชินชกไปไต่บินแล้วจึงยกมือไหว้ ญยเตงไปจ้ด
 แแรงต้มยาชานานหนึ่งเอามาให้ชินชกไป ชินชกไปกินแล้ว
 เหวงออกทงตัว ครนรุ่งชนเข้าคอดยสหายหายชน ญยเตงหา
 ชาวปลาเลี้ยงทุกเข้าค้ำ จน ณ วันเดือนสิบสองชนสิบห้าค้ำ
 เป็นวันชาวย้านทำบุญ เห็นชินชกไปช่วยอยู่ไม่ได้อายน้ำตัว
 เปราะระเขอน ชาวย้านต่างคนต่างนินทาญยเตงเจ้าของศาล
 ว่าให้คนเจ็บมาอยู่ในศาลอย่างนี้ไม่ดีเลย

๑ ชินชกไปไต่บินตั้งนั้นมี ความ โทมนัสใจ พช
 ทินยของชินจ้ดแแรงชาวของมาทำบุญให้พี่ชาย ชาวย้านเขา
 พ้องกบทินยของชนว่า ศาลอนนอยู่ในบ้านของเราเป็นที่สักการ
 บูชา สำหรับทำบุญให้ท่าน บิดคนญยเตงให้คนช่วยมาอาศัย

อยู่ ทัพของจีนจึงใช้ให้ม้าวิ่งไปเชิญงยเตงออกมา พกกับ
งยเตงว่า ชาวบ้านเขานินทาว่าทำให้ศาลเจ้าเประเซเขินไม่ค

๑ งยเตงจึงชี้ให้ทัพของจีนตอวูจของจีนชกไป พิง
ไว้ที่ฝายหนึ่งไม่มีผู้ใดจะยกได้ จึงว่ากับทัพของจีนว่า เจ้าของ
อวูจคนนี้มีชื่อเป็นคนเลวมาเจ็ยอยู่ข้าพเจ้ามีความเมตตา
ข้าพเจ้าจึงไคพยายามรักษาพยายาม ทัพของจีนจึงว่าอวูจ
อินนหรือเป็นของคนที่เจ็ย คนเจ็ยอยู่บ้านเมืองไหนเซอะไร
งยเตงจึงบอกว่าคุณมาแต่เมืองชวตงอยู่ตำแหน่งกจว เมื่อ
ณ วันเดือนสิบสองคนสองคำ้วยอยู่พักทำไมออก ข้าพเจ้า
ไปค้นไคหนังสือออกฉบบหนึ่งจึงรู้ว่าเซะชนชกชกไป

๑ ทัพของจีนจึงถามว่าทัพของจีนไหน งยเตงจึงชี้
มือไปว่าอยู่ในห้องนั้น ทัพของจีนจึงลกลงงยเตงเดิน
ไปด้วยกัน ถึงทันอนจีนชกไปเห็นจีนชกไปนั่งอยู่ ทัพของ
จีนจึงเข้าไปกอกจีนชกไป ว่าท่านมาตักยากอยู่ที่เมือง
เล่าจว ทำไมจึงไม่ให้ข้าพเจ้ารู้เล่า เสียแรงข้าพเจ้าคบเพื่อน
ย่นหาทุกเสาค่า พดพลางนาตาคพลาง จึงบอกงยเตงว่า
การจะทำบุญให้พชายข้าพเจ้านั้นจงคไว้ จะพาจีนชกไปไป
บ้านพยาบาล รักษาให้หายแข็งแรงจนก่อนจึงจะทำบุญต่อไป

งยเตงมาเฝ้าพรสองม้วนกบเส็ดทวหนงเงินหอหนง กบ
 หนงสอออกฉบบหนงเขาส่งให้ชินชกไปค่อหน้าค่นของชิน
 ชินชกไปก่กลางยเตงไปกบค่นของชิน ค่นของชินมาถึงบ้าน
 จิตแจ่งให้ยาวอาชน้ำให้ชินชกไปเข้าค้ำพยายาลเอาใจใส่
 ทุกเวลา งยเตงก็มาเยี่ยมชินชกไปเน่อง ๆ

๑ ผ่ายमारตาชินชกไปอยู่เมืองชวตง วิตถงบุตร
 คอยท่าชานานกยงไม่เห็นกลบมา แต่หวนเกยนอຍกกลบ
 มาดงแลว คิคถงบุตรว้จะเจยบ้วยประการใด มีความวิตถ
 ถงบุตรกบ้วยดง เพื่อนชินชกไปชอกายนหคนหนง ดงบ้วย-
 ยนคนหนง หลมเหมงคนหนง หวนเกยนอຍคนหนง มา
 พทกษรภษามารตาชินชกไปทุกเวลา พุคธาถงชินชกไป
 มีไคชากแล้วค่างคนค่างไทยเอาหวนเกยนอຍ ว่าไปจาก
 เมืองแต่ ณ เกยนแบคบ้านนยงไม่กลบมา หวนเกยนอຍ
 มาดงแต่เกยนลียะเช็ด เหตุอย่างไรวชินชกไปยงไม่กลบมา

๑ หวนเกยนอຍจงเลาให้เพื่อนฟังว่า ไปแต่เกยน
 แปะคเตนทางไปดงเมืองเซยงอาน คอยเขาหนงสอออกอຍ
 สองเกยนแลวจงไคหนงสอ คเินทางไปดงวนเคยนลียะชน
 ลียะหาค่า พยโงรเขาคหลเอยน ชินชกไปเข้าช้วยหลเอยน

แล้วต่างคนแยกทางกันไป ข้าพเจ้าไปเมืองเต๊กจิว ชินชกไป
ไปเมืองเล้าจิว แล้วส่ง คนไทยขอหนังสือตอบกลับมา
เจ้าเมืองก็ไม่ยอมไปรับพลเอียนทเมืองไท่หรงวน ชินชกไป
ไปเมืองเล้าจิวเห็นระคอบท่าเจ้าเมืองอยู่ ด้วยหิวเมืองต้อง
ไปรับพลเอียนททุกหัวเมือง แต่ข้าพเจ้าคอยท่าระเอาหนังสือ
ตอบก็ช้าอยู่เป็นหลายวัน เห็นทชินชกไปกระคางอยู่ที่เล้าจิว
แน่แล้ว

๑ เพื่อนเหล่านั้นก็ยื่นหัวนเกียนนอยเล่าให้ฟัง ก็
บอกมารดาชินชกไปว่า ให้มีหนังสือไปดบยหนังสือ ให้
หัวนเกียนนอยถือไปถึงชินชกไป จึงว่ากับหัวนเกียนนอยว่า
อย่าเห็นแก่เหนื่อยเลย มารดาชินชกไปก็เขียนหนังสือแล้ว
สั่งให้ หัวนเกียนนอยรับหนังสือแล้วก็ถามารดา กับ
เพื่อนฝูง เพื่อนฝูงจึงจกแรงเงินเป็นเสวยยงเคินทาง สั่งให้
หัวนเกียนนอย หัวนเกียนนอยก็ลาออกจากเมืองคิ้วว เคน
ทางไปถึงเมืองเล้าจิวสืบตามทรานชายขาว เจ้าชองราน
บอกว่าชินชกไปกลับไปนานแล้ว หัวนเกียนนอยกลับมาอาศัย
อยู่ที่ศาลเจ้า พงยเตงไค้พิศพาไต่ถามกัน พงยเตงรู้ว่า
หัวนเกียนนอยเป็นเพื่อนกับชินชกไป ก็เล่าความแต่หลังให้ฟัง

๑ หวนเกียนอวยจงเอาหนังสือส่งให้ว่า หนังสือใบ
นมารดาท่านเขียนแข่งแฉงความอยู่ในหนังสือแล้ว ชินชก-
ไปตหนังสือแล้วนาตาตัก ทันยของชินเห็นตงนนางถามว่า
เหตุอย่างไรจึงร้องไห้ ชินชกไปบอกว่ามารดาข้าพเจ้าช่วย
ข้าพเจ้าจงรอนใจจะรีบกลับไปบ้าน ทันยของชินจึงว่าท่าน
รอนรอนจะไปก็ควรอยู่แล้ว ข้าพเจ้าไม่อาจจะทน่วงเห็นยว
บคนตัวท่านพลงหายไซ้ชนใหม่ ๆ แล้วลมหักจักกลัวไซ้ท่านจะ
กลับคนจะมีลาบยากกับตัวท่านหรือ หวนเกียนอวยจงว่าชินชกไป
เป็นคนมักตัญญูต่อมารดา รู้ว่ามารดาช่วยจึงมีใจรอนรอน

๑ ทันยของชินว่าชินชกไปมักตัญญูกับมารดา
ข้าพเจ้าเห็นว่าเหมือนนกขอกตัญญูกับมารดาอีก ด้วยเคมีขคา
เป็นชนนางอวย เมื่องยังเจ้ เมื่องเสียบิดาตายในการศึก
มารดาอดท้อส่าเหลียงคมาตงเพียงน ท่านกมฝมชวชการ
ไปข้าง ทนากำราชการ ไต่เป็นชนนางจะไต่ แทนคุณ มารดา
บคนท่านจะพลงไซ้เดินทางไป ถ้าไซ้กลับเข้เป็นอนัตราย
กลางทาง จะมีสันแซ่ชนเสียบหรือ มารดาจะไต่พงไต่ใครค่อไป
นแหละข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นคนอกตัญญู

๑ ชินชกไปว่าท่านอย่าวิตกเลย วิสัยคนมีวาสนา
 จะเกิดต้องคอยบุญทวนกิจจะคลอคลึง มีเทพยตารักษาอยู่
 พุคณเวลานั้นนายประตูเข้ามาบอกว่า หลวงจันทมาแต่ทาง
 ไกลจะมาขีตตาทักษณของชินจึงชวนชินชกไปไปดู เห็น
 หลวงจันทไม่เท่าของคหฬง คนของชินจึงถามว่า ท่านจะ
 ปรารภนาของคาวหรือของบวช หลวงจันทจึงว่าเราไม่
 เคยฉนของบวช คนของชินจึงให้จิตของคาวถวายหลวงจันท
 เนอกระบอจานหนึ่งหมจานหนึ่ง เขามาให้หลวงจันทกิน
 หลวงจันทกินอิ่มแล้ว ทนของชิน ชินชกไปถามว่าท่านจะไป
 ข้างไหนต่อไป หลวงจันทบอกว่าข้าพเจ้าจะไปเมืองไท่หรงวน
 แล้วจะกลับไปเมืองหลวง ทนของชินจึงว่าท่านเป็นนักบวช
 จะไปเมืองหลวงมีธุระสิ่งไร หลวงจันทบอกว่าพระเจ้า
 ชยุตม์ต้องเตไม่เอาใจใต้การข้านเมือง การแผ่นดินสถิตอยู่
 กบฏไท่จ้อไท่จ้อกเป็นคนพาลหลงไปคัวบสตร์ เราปรารถนอยาก
 มีกำลังชานหนึ่ง จะเขาไปถวายกบฏไท่จ้อ

๑ ชินชกไปถามว่า ท่านมีขานานอนบ้างหรือไม่
 หลวงจันทว่ายาวิชาโรคมัสสารพัต

ข้าพเจ้าว่า แผ่นดินชวยจะสิ้นขณแล้วจะมีกษัตริย์เกศคนจะ
 เปลี่ยนแผ่นดินใหม่ ทั่วท่านกมณมอต่อของคคานหาทพงใหม่
 จะได้เป็นชนนางผู้ใหญ่ จะมาเดินหนงสอขอกให้เจ้าเมือง
 อ้อยอย่างนล็กเมื่อไรจะไคคิ ชินชกไปว่าขอขใจทดอขค้ำท่าน
 ดงสออย่างนกเป็นทลคแล้ว ข้าพเจ้าขอลาท่านทงสองคน
 ฑนของชินกขงยเตงรินลระค้ำนขคนละสามถ้วย ส่งให้
 ชินชกไป ชินชกไปรยลระค้ำนขแล้วมาชนม้า ม้าเห็นเจ้า
 ของเคมกรองราเรงประหนงว่าจะคใจ ชินชกไปข้มามาทน
 ทางสามวัน มาวันเคยวกดงตาบตหนงซอรองกหลม

๐ ชินชกไปหยคคสำนักทธานเคยวกถานนขาน เมอ
 ชินชกไปข้งไปไมถนน มีโจรคชงพอค้ำใหญ่ พอค้ำไป
 รองทกชกขใจเจ้าเมืองเลาจว เจ้าเมืองจงเอาทวเคยวกมา
 ถามว่า ทวเป็นก้านขานใหโจรเอาคชงลคค้ำไค เขาทว
 เคยวกคเลยลขทแล้วให้คนไปกขเคยวกลขคนลขคทกค้ำบล
 เมอคณระนชินชกไปมาทขคอยทธานเคยวก เคยวกไมข
 อยแต่กรรยาคคจางทงทอนให้ชินชกไปข้อยอคคัยหาอาหาร
 ใหกิน ชินชกไปกินข้าวแล้วเข้าไปในทง บคประคห้ขงจระนอน
 เอาทนอนข้อยอกหนทอนแ่ง จงเลาเรทนอนออก คุเอามอ

ลวงหยิบเงินออกมาที่ละแผ่น เอวางไว้บนโต๊ะ เห็นเงิน
 หลายแผ่นท้าวว่าน้ำหนักแผ่นละเท่าไรไม่ ชินชกไปจึงว่า
 หนักของชินชกก็ตามมาให้ พอเคยวกมาลงร้านภรรยาจึงถาม
 ว่าพบโจรบ้างหรือไม่ เคยวกว่าจะไปจับเอาลมแล้งที่ไหน
 มาให้ แล้วภรรยาบอกว่ามีคนมาอาศัยคนหนึ่ง มีอาวชकु
 หนึ่งจะเป็นชนนางหรือลูกตาคณศ เห็นทนอนอนหนึ่งกหนัก
 เป็นพรอชอยู่ ฟังเสียงพูดจากไม่ใช่คนเมืองนี้ เคยวกว่าจะอยู่
 ห้อยไหน ภรรยาจึงช่ยบอกว่าอยู่ห้อยโน้น

๑ เคยวกก็มองเข้าไปดู เห็นเงินวางไว้บนโต๊ะเป็น
 กองเคยวกนึกในใจว่าเป็นโจรแน่แล้ว เคยวกจึงเอามา
 ชินชกไปไปซ่อนไว้แล้วเขาเชือกมาตักไว้ทพระตหลายเส้น
 หมายจะให้ชินชกไปออกไปคิดเชือกลมลงจะได้มีคเขา จัก
 แวงทำไว้เสร็จแล้วเคยวกก็ถลยประตูเข้าไป ชินชกไปตกใจ
 คิดว่าคน จะเข้ามาแย่งเอาเงิน ของตัวลูกชน ชกเขาเคยวก
 เคยวกก็ถลยลง ศัระโศนฝานึงแตกต่าย ในทันโคนคนอยู่
 ข้างนอกกบภรรยาเคยวก ร้องว่ามร้ายตคนต่าย ชวนกัน
 เข้าไปจับชินชกไป ชินชกไปเห็นว่าตัวคนเคยวกจึงแหกประตู
 ออกมาสะกดเชือกลมลง ต่างคนต่างเอากระบองตีและชก

ค่อยถนบกินชกไป แล้วพากันมกชกชกไป ชนชกไปจึงร้องว่า
 ข้าพเจ้าไม่ได้เป็นโจร ข้าพเจ้ามาจากเมืองคังจะไปเมือง
 ชวตง เจ้าเมืองไซ้ให้ข้าพเจ้าคุมคนโทมาส่งเมืองเล่าจิว
 มาแต่เมืองชวตงตงแต่เดือนแปด มาช่วยเข็บลงยังไม่ได้อ
 กลับไปบ้านเมือง ยศคนเพื่อนส่งเกราะให้เงินข้าพเจ้ามา

๑ ฝ่ายภรรยาเคียวก ก็วานคนเขียนหนังสือฟ้อง
 ฅบยหนิง แล้วทำจดหมายร้ายสิ่งของเงินทองของชนชกไป
 ไว้ พาเอาตัวชนชกไปไปส่งเมืองเล่าจิว ถึงกำแพงเมือง
 เป็นเวลากลางคืนคณประมาณสามยาม ร้องบอกนายประทุ
 ว่าที่บ้านเจางกลิม จับได้ ผู้ร้าย ลักของ และ ักคนตาย ส่งมา
 นายประทุเอาความไปแจ้งกับเจ้าเมือง เจ้าเมืองจึงให้เบคประ
 ทุรับเข้าไปในเมือง เจ้าเมืองจึงสั่งให้ปลัดซอหส์ซำกนเอา
 ตัวไปชำระใต้ถามต แล้วหส์ซำกนตในจดหมายกบฟ้อง
 ของภรรยาเคียวก ชนชกไปไม่มีเงินสร้อยตาลง มีมาตวหนง
 กบฮาวรหส์ซำกนจงว่าฉนเช่นผู้ร้ายแน่แล้ว เรียกเอาตัว
 ไปซักถามว่าซอแซ่ไรชยบ้านไหน ชนชกไปก็ให้การตงแต่
 คมผู้ร้ายมาส่ง จนตัวช่วยกลับไปอาศัยอยู่ที่บ้านเคียวก
 ภรรยาเคียวกก็จับมา ให้หส์ซำกนตฟังทุกประการ

๑ หักซำกนถามว่าเหตุอย่างไร มาแต่เคื่อนแปด
 จนบ้านนยงไม่กลับไป มาเที่ยวเป็นโจรฝรายอชยคงน
 ชนชกไปว่าข้าพเจ้าช่วยไป อาศัยรักษาตัวอยู่ ที่บ้านเพื่อน
 ทายแล้วจึงได้กลับมา

๑ หักซำกนว่าเงินอนันโตมาแต่ไหน ชนชกไป
 บอกว่าเพื่อนคนจตแจ้งให้ข้าพเจ้า หักซำกนว่าพวกโกหกคน
 ทกวนนแต่แประอนหนงยงเสียดย *ดาบ* นเงินเขนนทหนว่า
 เพื่อนโหมานัน เป็นความไม่จริงหักซำกนว่าพรงันเข้าให้
 บอกเสียดตามจริง เพื่อนฝงอชยที่โหนทวมโทยอชยสองประการ
 เป็นฝรายลกขของประการหนง ประการหนงคิตเดียวคนาย
 บ้านตาย

๑ ชนชกไปให้การว่า ข้าพเจ้าอาศัยบ้านเคยวค
 อยู่ ครนเวลาคคเคยวคคมพวกแหกเข้าไปแย่งเอาเงิน
 ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าชกเคยวคคมลงคัระธูกฝานนังตายเอง

๑ หักซำกนจึงว่าทวบอกว่ เป็นคนถอหนงลือคค
 คนโทยนหนงลือคคจรมล้าหรบทว หนงลือคคชอชยที่โหน
 ให้เอามาตุ ชนชกไปว่าทวข้าพเจ้าช่วยอชยเห็นอาการชำนก

ก็ให้เพื่อนเอาไปส่งเจ้าเมืองเสียก่อนแล้ว หักช่ากนจึงว่า
 ให้การไม่จริง เมื่อขณะถือหนังสืออาศัยอยู่ร้านผูก คิว
 ขยับอยู่ที่บ้านไหนให้บอกเสียจะได้สืบให้เห็นความจริง

๐ ชินชกไปว่าข้าพเจ้ามาอาศัยอยู่ร้านขายข้าว
 เชงเซียงเซียงช่วยแห่งหนึ่ง บัวยรักษาตัวอยู่ที่ขงเตงแห่งหนึ่ง
 ดนยของชุนแห่งหนึ่ง หักช่ากนได้ฟังดังนั้น ก็ให้จดหมาย
 สั่งของเงินทองยกมาตัวหนึ่งไว้แล้ว ให้เอาตัวชินชกไป
 ไปจำไว้ จึงสั่งวารุงชุนเช่าระไวชำระใหม่ หักช่ากนจึงไป
 ทาเจ้าเมืองว่าเวลาวานนี้สั่งให้ชำระผู้รายนั้น ข้าพเจ้า
 ชำระได้ความว่าผู้รายคนนั้นคนโทษ ถอนหนังสือมาจาก
 เมืองคิ้วแซชชชชชของ ข้าพเจ้าเรียกหนังสือตอบชอกก
 ก็ไม่ได้ มีเงินยกมาและข้าวอีกด้วยเห็นเป็นพรออบ แต่ค
 เทยวกตายนั้นคงไปขึ้นสัตว์ขาดแคล แล้วจะได้ชำระเอา
 พวกเพื่อน เจ้าเมืองจึงว่ากับหักช่ากนว่า ความรายนท่าน
 ช่วยเอาใจใส่ชำระให้ได้ความจริง หักช่ากนก็คำนับลามาท
 อยู่ จึงมีหมายไปเอาตัวเซียงเซียงช่วยเจ้าของร้านขายข้าว
 ขงเตงเจ้าของศาลเจ้า กับคนยของชุนที่ขงเตงนึ่ง มาสืบ
 ถาม เซียงเซียงช่วยรบว่าคงแต่เคอสนสืบ ชินชกไปมาอาศัย

อยุ่ที่ร้านข้าพเจ้า จนถึง ๗ วันเดือนสิบสองชนค้ำหนง
 ชนชกไปไปจากร้านข้าพเจ้า แล้วตุลาการเรียกนายประกัน
 เสงเขี้ยวไว้อปล้อยตัวไป แล้วเขาตวงยเบงมาถาม งยเบง
 ยอกวาทงแต่ ๗ วันเดือนสิบสองชนค้ำหนง ชนชกไปบ่วย
 อาศัยขอยทศาลข้าพเจ้า ครน ๗ วันเดือนสิบสองชนค้ำหนง
 คนยของชนรบเขาตวงชนชกไปไปรภษาทยานยเหยนจิง แล้ว
 ตุลาการเรียกเขานายประกันไว้อปล้อยตัวไปแต่คนยของชนพอ
 รชวว่าชนชกไปเป็นโทษจกแรงเขาเงินพันตำลงเขามา ใน
 เมืองเลาจวเขารานทอาศัยขอย แล้วให้บ่าวไปเชิญลงบ่วยจอ
 คนหนงกมกกจนคนหนง ชงเหยคนเทยวจยโจรฉราย แล้ว
 กเหยคนสันทชองเขาเมือง เหยนเพอนชองคนยของชนมาแต่
 กอนลงบ่วยจอขกมกกจนมาแล้ว คนยของชนจงเขาเงิน
 พันตำลง ส่งให้แล้ววให้ช่วยเหยนเหยนกล่าววกับฉคัม ขย่า
 ให้ชนชกไปมีความลำยากขอให้เหยนสชค้วย แล้วว่าเงิน
 ชนชกไปนเหยนเงินเซงเปกตงกยหลมตใหม่มา ทโทษคตเคยจก
 ตายนน ให้คคสันบนตุลาการ ตุลาการไปชนสศรวาเหยนแผล
 หลกัมโคนฝ่าฉนงศัระฉแตกตาย ขย่าให้เหยนชกแผลทบค
 เลย แล้วเพอนสองคนเขาเงินไปเหยนเหยน บนยานเสีจแล้ว

จึงเข้าไปในตระวางขอกชินชกไปว่า ถ้าตุลาการชำระไต่ถาม
อีก ให้ชินชกไปพุกจาให้ลูกต้องกำกั้น

๑ ทิศซำกนไต่สินบนแล้วจึงออกมาที่ชำระ เรียก
เอาตัวชินชกไปมาไต่ถามชำระพอเป็นที่ แล้วจึงทำใบสั่ง
ไปย่นกยเจ้าเมือง ในใบสั่งนั้นว่าชำระความนายชินชกไปได้
ความจริงว่าชินชกไปคุมคนโทษมาจากเมืองจิว ชินชกไป
ข่วยลงจึงให้เพื่อนเอาหนังสือขอกกลับไต่ก่อน ขอตไป
สำนักอาศัยรักษาทวอยุ่ที่ไหนก็สืบไต่ความจริงทุกแห่ง ที่
เงินกยเครของมาเชิงเปกตังกยหลมคไ้มา สืบกสมกยคา
จะเอาเป็นโทษกหาควรวไม่ ขอตตเคยวกตายเพราะเคยวก
เห็นเงินของชินชกไปเข้าแย่งเอง ชินชกไปจึงชกต่อย
เคยวก เคยวกหลมคโคนฝานนังตาย โทษชินชกไปแต่
เพียงนจะตองปรียโทษเนรเทศไปอย่หัวเมือง เจ้าเมืองค
บยสั่งแล้วจึงส่งทิศซำกนว่าให้ทาหนังสือขอกลยขยหนึ่ง แดง
คนคุมชินชกไปไต่หัวเมืองทอจว

๑ คนของชินร ความจึงเอาตคณบนทิศซำกนออก ว่า
ขอให้ลงข่วยจอกขกมกกาน เป็นคคมาชินชกไปไป ทิศซำ
กนรบคาคณยของชินแล้ว จึงทาหนังสือขอกลงชอคนสองคน

ข้าพเจ้าโตสาขานเป็นเพื่อนกัน ไปถึงบ้านนั้นเอาหนังสือส่ง
 ให้เขา เขาจะได้อะไรต่อไป ชินชกไปถึงช่วยจือ
 กิมก๊กจันกล้าตนของชิน เดินทางไปไคหลายวันถึงแดน
 เมืองหือจิวเป็นเวลากลางวัน ถึงบ้านชุนชวเห็นมถน
 หนึ่งตลาดมีตลขยประมาณสี่ร้อยห้าร้อยหลัง แล้วชินชกไป
 จึงพดกยฝคิมว่า เราพากันไปร้านขายข้าวชอกกันแล้วจึงไป
 ถามหาเตยวงกกัน ผู้คิมสองคนกพากันไปชอชาวกนอยก
 ถานเห็นคนเดินเป็นกระบวนแห่มีพณพาทย์ ฆ้อง กลอง
 ถอเครื่องฮาวอเดินมากคนหนึ่งแต่งตัวขมาเป็นนาย

๑ ชินชกไปจึงถามเจ้าของร้านว่า เขาแห่อะไรกัน
 เจ้าของร้านว่าแซ่ไซชอไคไหน เต็มเป็นทหารขยเมืองชุน
 ขคนมาเมืองหือจิวเขาฝากตัวขยกับเจ้าเมือง เจ้าเมืองจะ
 ดงให้เป็นชุนนางขยในทหารกยงไม่เห็นฝมือ จึงปลุกโรง
 ชนไวทขานโรงหนึ่ง สูงเกาศอกกวางยสยวาวารองแต่
 ขรรคาคทคนฝมือ ไทชนไปขนโรงเปรยขฝมอกัน กำหนด
 สามเดือนถ้าไม่มีฝไคสยขไค จึงจะดงให้เป็นทนายทหาร
 ดงแต่เปรยขฝมอกนมาไม่มีฝชุนรเขา จะเอาแต่ฝมือ

ตัวก็ไม่ได้ วันนั้นเข็นสตุท่าย อีกวันเคียวจ้งแหงนไปบนโรง
ถ้าวันนั้นไม่มีผู้ใดสรับชนรก็คงจะไต่เป็นนายทหาร

๑ ชินชกไปจ้งว่าเราจะไปไต่ไต่หรือมีไต่เจ้าของร้าน
บอกว่าย่าว่าแต่ไปไต่เลย ถ้ามีฝีมือชนไปบนโรงเปรียบกัน
กับเขาก็ไต่

๑ ชินชกไปจ้งว่ากับผู้คุมว่า ข้าของเราฝากไว้กับ
เจ้าของร้าน เราพากันไปไต่เขาเล่นเขาของฝากไว้แล้ว
ชินชกไปกับผู้คุมก็พากันมาลงโรงสูง ริมโรงใหญ่มีโรง
เล็กโรงหนึ่ง ทำซกกรรรอบในโรงเห็นตุ้ตงมีตราชอนหนึ่ง
คนเฝ้าอยู่หลายคน ชินชกไปเดินเข้าไปถามว่าโรงนี้เช่น
โรงเปรียบฝีมือกัน เหตุอย่างไรจ้งเอาตราชูงไว้ คนหนึ่ง
บอกกับชินชกไปว่า ไช้ไต่ไหนจักแจงไว้ ถ้าผู้ใดจะมา
เปรียบฝีมือแล้ว ก็ให้ตมค้จ้งเงินเสียก่อน ชนรก็ไต่เงิน
ไปแพ้กตองเสียเงิน จ้งตงตราชูงไว้สำหรับจะไต่ชงเงิน

๑ ชินชกไปว่าเปรียบฝีมือจะเอาเงินด้วยหรือ คนท
นั่งอยู่ในโรงจ้งว่าท่านยังไม่รู้ความ เต็มไม่เป็นเช่นนั้น
ตอก เมื่อปลุกโรงนั้นท่วยข่าวรชองชาวเมือง ทคนมฝีมือ

ไม่ว่าผู้ใดจะดูใจ ให้เข้ามาเปรียบฝีมือกัน และไซ้ไต้ไทน
 คนนั้นถอว่ามีฝีมือกลัวจะพลงพลาดจงชีวิตจะเกศ ถอขย ความ
 ถาผี ไคจะเปรียบฝีมือทองท่าหนงสี่อัสญญา บอกรแซ่ชอชยาน
 อัยค้ายลไทน อายเท่าไรเป็นลูกผี ไคเปรียบฝีมือพลงพลาด
 ถงชีวิตก็ไม้อเอาความกันไค ว่ากล่าวกันหลายวันไม่ตกลง
 กัน บางคนก็ยอมท่าหนงสี่อ บางคนก็ไม่ยอมไซ้ไต้ไทน
 จึงคอสี่อเอาหนง ว่าถ้าผีไคจะเปรียบกันให้เอาเงินห้าตำลึง
 มาวางไว้เป็นกลาง ถ้าไซ้ไต้ไทนชนะจะเอาเงินห้าตำลึง
 ถ้าไซ้ไต้ไทนแพ้จะเสียเงินห้าตำลึงให้ ถ้าเทอะไซ้ไต้ไทน
 ถกทหนงจะให้เงินร้อยตำลึง ถ้าชกไซ้ไต้ไทนล้มลงจะให้
 เงินร้อยห้าตำลึง ถ้าผีไคมาเปรียบสู้รบกันถกขาคเจ็บจน
 ถงล้มตาย ไม่มีถอขยความกัน ตงแต่ไซ้ไต้ไทนถงโรง
 เปรียบฝีมือคน ไคประมาณสามเดือนแล้วไซ้ไต้ไทนไคเงิน
 ไวกว่าพันตำลึง ตงแต่นั้นมาไม่มีผีไคจะเปรียบมาถงวันน
 เป็นวันสุดท้ายจะเลิกกันแล้ว ไม่รู้ว่าจะมีคนมาเปรียบกัน
 หรือไม่มี

๐ ชินชกไปรัทงนนั้นแล้วจึงปรกษากัน ถงป่วยจอ
 กิมกักจุนว่าเราพากัน ชนไปเปรียบลของเล่นหรือ ถงป่วยจอ

จะใคร่ให้ชินชกไปไปเปรียบ ^๑เผื่อจะชนะจะได้เงินสำหรับ
ใช้สอย ^๒เค็นเห็นทเมืองหอจว ^๓

๑ ชินชกไปว่าข้าพเจ้าเป็นคนเคราะห์ร้ายอยู่ ^๑แต่เงิน
ของคั้นของชินให้ยังคุมไว้ ^๒ไม่ได้พาให้เขียนโทษ ^๓ ยศนจะ
ปรารถนาคิดจะเอาเงินเขาจะยังไรอยู่ ^๔ถึงป่วยจื่อว่าท่านไม่ชน
ไปเสี้ยแรงมา ^๕ถึงน ข้าพเจ้าจะชนไปเปรียบของค ^๖ แต่ถึงป่วย-
จอกมกกรนสองคน ^๗อยู่ในเมืองเล้าจว ^๘ ก็เป็นคนมีผลมออยู่
กยชนชกไป ^๙ก็พึงรู้จักน ^{๑๐} เพราะคั้นของชินชก ^{๑๑} รุงมายังไม่ได้
เห็นผลมอกน ^{๑๒}

๑ ชินชกไปจึงว่าเงินคั้นของชินให้มาชอกน ^๑ ก็มี
อัยเขาออกวางมค ^๒ จากยเขา ^๓ สักหา ^๔ คาลง ^๕ ให้ท่านชน ^๖ ไปก่อน
เถค ^๗ ถึงป่วยจอกชน ^๘ ไปตาม ^๙ บัน ^{๑๐} ไค ^{๑๑} สึง ^{๑๒} สีย ^{๑๓} แปก ^{๑๔} ชน ^{๑๕} ลง ^{๑๖} บน ^{๑๗} โรง
คน ^{๑๘} ทค ^{๑๙} อย ^{๒๐} ค ^{๒๑} ข้าง ^{๒๒} ล่าง ^{๒๓} เช่น ^{๒๔} อน ^{๒๕} มาก ^{๒๖} ว่า ^{๒๗} หลาย ^{๒๘} วัน ^{๒๙} แล้ว ^{๓๐} หาม ^{๓๑} ฝู ^{๓๒} ไค
มา ^{๓๓} เปรียบ ^{๓๔} ไม้ ^{๓๕} ต ^{๓๖} ใจ ^{๓๗} ใจ ^{๓๘} พาก ^{๓๙} น ^{๔๐} ไห ^{๔๑} ร้อง

๑ ถึงป่วยจอกตก ^๑ ประหม่า ^๒ คน ^๓ ใน ^๔ ใจ ^๕ น ^๖ ก ^๗ ว่า ^๘ จะ ^๙ กล ^{๑๐} ย ^{๑๑} ลง
มา ^{๑๒} ก็ ^{๑๓} ขาย ^{๑๔} คน ^{๑๕} ทง ^{๑๖} ปวง ^{๑๗} มา ^{๑๘} น ^{๑๙} รั ^{๒๐} ล ^{๒๑} ของ ^{๒๒} ค ^{๒๓} สัก ^{๒๔} กร ^{๒๕} ว ^{๒๖} ท ^{๒๗} น ^{๒๘} ง

๑ ฝ่าย ^๑ ไช ^๒ ไค ^๓ ไท ^๔ ไท ^๕ ไท ^๖ น ^๗ ก ^๘ ใน ^๙ ใจ ^{๑๐} ว่า ^{๑๑} เรา ^{๑๒} ต ^{๑๓} ง ^{๑๔} โรง ^{๑๕} มา ^{๑๖} หลาย
เค ^{๑๗} ชน ^{๑๘} ๑ ^{๑๙} คน ^{๒๐} มาก ^{๒๑} หลาย ^{๒๒} ส ^{๒๓} ย ^{๒๔} แล้ว ^{๒๕} เห็น ^{๒๖} ถึง ^{๒๗} ป ^{๒๘} วย ^{๒๙} จ ^{๓๐} ชน ^{๓๑} มา

เปรียบด้วย จึงทรงทามวยไว้มากเรียกถึงป่วยชื่อว่าเชิญเด็ก
ถึงป่วยชื่อแลเห็นรูปร่างไซ้ไตไทรสูงโตใหญ่ก็พร้อมอยู่ แล้ว
ทรงเข้าชกเอาไซ้ไตไทร สองคน สู้รบกันอยู่ สองยก สามยก
ไซ้ไตไทรเห็นถึงป่วยชื่อเสียที ไซ้ไตไทรจึงเตะถึงป่วยชื่อ
ตกลงจากโรงสูง

๑ ชินชกไปแลเห็นตงนิน ก็โกรธจึงวงระฆังไปชน
โรง พวกคนที่สำหรับช่งเงินร้องว่า เงินทวงหากำลังเสีย
เขาแล้ว ถ้าท่านจะชนไปเปรียบกับเขาอีก ก็ให้เขาเงินมาวาง
เป็นกลางอีกห้าตำลึง ชินชกไปจึงเอาเงินก้อนหนึ่งโยนชน
ไปให้ช่งใหม่ แล้วชินชกไปไม่ชนตามบันได โคกชนไป
ชนโรงด้วยกำลังโตโต เข้าชกเอาไซ้ไตไทรก่อน ไซ้ไตไทร
กรบมือชกกันอยู่ คนที่ดูชวนกันพูดว่าสามเคื่อนแล้ว ไม่
เห็นฝีมือเหมือนอย่างนเลย สองคนนพอสู้รบกันได้

๑ ฝ่ายเที่ยววงกันเป็นนายบ้าน เจ้าของโรงเห็นว่า
เป็นวันสุกท้าย ครบสามเคื่อนจะไม่มีผู้ใดจะมาเปรียบมือ
กับไซ้ไตไทรอีก จึงจัดแจงโต๊ะสำหรับจะไต่เลี้ยง
ไซ้ไตไทร แล้ววางคนไว้คอยดูถ้าเปรียบใดคนแล้วก็ให้วง

เชิญชวนชกไปกับถึงปวยจอกมกกันไซ้ไตโหนแยะเทียนเตา
 พากันไปทศาลเจ้าทงหกคน ไปกนโตะทเตรียมไว้ แล้ว
 เคียววงกนถามชวนชกไปว่า สิ่งของ ๆ ท่านเอาไว้ทโหน
 ชนชกไปบอกว่ฝากไว้ทธานชายขาว เคียววงกนจึงสั่งให้
 คนไซ้ไปรับเอาสิ่งของทธานมาให้ชวนชกไป คนเอาเงินท
 พนนกนนให้เสยควย

๑ ชนชกไปจึงแกทหนงสอสิ่งให้เคียววงกน เคียววงกน
 กรยเอาหนงสอจจวความ แล้ววาทานตกมาถงเมืองหือจว
 นอย้าให้ทานมีความวตกเสย ข้าพเจ้าระเอาขึ้นอระทก
 ประการ หกคนทชวณกนกนโตะเสยแล้ว ถงเวลาพลบคา
 เคียววงกนจึงว่เราไตพยประกนแล้วจคคปเทียบ สาขาน เป็น
 เพื่อนกนทงหกคน ก้พากนเสยสราไปจนรุ่งเช้า จึง
 ชวณกนออกจากบ้านชชนชวณเข้าไปในเมือง หือจว
 เคียววงกนจิตแจงทส่านกอยแล้ว จึงให้ไปเชิญเพื่อน
 สองคนเป็นพนองกน ช้ออกนาคนหนงช้ออกคยทหนง สอง
 คนนเช่นคนสนทของเจ้าเมืองหือจว มาหาเคียววงกนท
 ส่านกอย แล้วจงถามเคียววงกนว่ท่านมาในเมืองแต่เช้า
 ท่านจะว่ควยไซ้ไตโหนเสยแล้วทรอเคียววงกนว่ทจริงก

เป็นขณูหาทศกมโต อตนาพของสองคนว่าท่านตกมาถึง
 แล้ว ข้าพเจ้าจะขยเป็นธุระอย่าให้มีความวิตกเลย จึง
 เรียกเขาหนึ่งสี่ชอกมาก เพื่อกวเจ้าเมืองโตถามรัชชความ
 ไร่จะโตช่วยแก้ไข ถึงปวยขอว่าหนึ่งสี่ชอกมาทำไม้จะ
 แกัดโต

๑ อตนา จึงว่าไม่ เป็นไรคอก หนึ่งสี่ มาถึง นแล้ว
 ข้าพเจ้ากโตท่านอย่าวิตกเลย ถึงปวยขอจึงส่งหนึ่งสี่ให้
 ชตนาคแล้วจงผนกเขาคงเกา ส่งให้ถึงปวยขอเก็บไว้แล้ว
 จึงว่ากับชนชกไปว่าคณยของชนคณนเป็นคณ กว่างขวาง ช่วย
 ลังเคราะห์เพอนนทหน้า บคณสังเคราะห์ทานมาถึงหวมเมือง
 นหาชอกกลไม้ ชนชกไปจึงว่าบุญคณคณนยของชนช่วยข้าพเจ้า
 เป็นอนมาก เมอข้าพเจ้าบวยชอกโตช่วยพทกษรรักษารนทหาย
 แล้วกลบให้เงินทองมาขาน ข้าพเจ้ามาขานขานเจางกลม
 เป็นโทษคณตาย คณยของชนกช่วยคณเห็นให้หนักแย่งเขน
 เขางนโตตกมาถึงเมืองน อตนาจึงว่าหวมเมืองอนมมากน
 ทนจำเพาะให้ตกมาหวมเมืองน เจกเมืองข้าพเจ้ารายกา
 นกทานยังไม่วข้าพเจ้าจะเลาให้ท่านพง คววยเจ้าเมือง

ข้าพเจ้าแซ่ลือชื่อโงย เคมีเป็นชนนางชยแผ่นดินเมืองยุกไต่
 มีความชอบโปรดปรานเย็นอนมาก เมื่เมืองยุกไต่แตกไม่
 ยอมเป็นชนนางชยในแผ่นดิน จึงยกทัพมาตีแย่งเมืองหือจว
 ไวแซงเมืองชย เจ้าเมืองชยยกทัพมาตีหลายครั้งแล้วก็ไม่
 ไล่ โงยเห็นว่าระสู้ไม่ไล่ก็ยอมเป็นเมืองขึ้นเสียแต่ด้วย
 สาธารในเมืองหือจวณ ก็ยกให้ชนกยเมืองหือจวตามเคมี
 ในเมืองหือจวมทหารสยหมน แต่เจ้าเมืองของข้าพเจ้าเป็น
 คนมีผลมอชยควย บุคนคนโทยส่งมาเมืองนเจ้าเมืองสั่งให้
 เขากระของตรชยหนง แล้วจึงไล่เอาตัวเข้าไปไต่ถามและ
 คนโทยส่งมาถงเมืองหือจวสยคน จรรอกไปไต่สักคนหนง
 บุคนเรากชยช่วยกันคค้ออันแก่ไซจึงระไต่ อุตินำจึงเอา
 หนงลือชื่อเมืองอนยุกไไว เอาหนงลือชอกเมืองเลาจวณชนมา
 เสนอก่อน

๑) เคียววงกนจึงถามทำ ไมเอาแต่ ชินชกไป ส่งเข้า
 ไปคนเคียวเลาอุตินำว่าท่านตั้งยวงไมไร ด้วยภรรยาเจ้าเมือง
 เป็นคนใจบุญ ถ้าวณชนค้ำหนงสยหาคากถอศลกนยวช
 ถ้ามคนโทยส่งมาถงกห้ามไมให้คคนโทย บุคนเป็นขณของ
 ชินชกไปมาถงเป็นวันเคอนสามชนสยหาค่า ข้าพเจ้าจึงระ

ให้ส่งเข้าไปคนเก็บดวงจะไม่ถูกถ้าส่งมากคนเข้าไปกลัวจะ
 ต้องถูกตีด้วยกันหมด ให้ชินชกไปทำเป็นคนเจ็บเอายาทา
 หน้าให้ชก จะได้บอกว่มาตามทางเจ็บป่วย เมื่อขณะส่งตัว
 เข้าไปเจ้าเมืองคงจะใช้ข้าพเจ้ามาสนับตรข้าพเจ้า จะบอกว่
 บัวยจริง ถ้าอยู่นานไปมีการศึกสงครามมาจะได้ไปรพบุ่งมี
 ความชอบช่น คงจะได้แก้ไขให้กลับไปบ้านเมืองได้
 ปรีกษาคกลงกันแล้ว อุตินำจึงไปส่งเจ้าพนักงานไว้ทุกแห่ง
 ว่าวันนีผัไตรยศคนโทษไว้ ก็ให้ตั้งไว้ก่อนอย่าเพื่อส่งไปเสนอ
 ขันช พะจาจะส่งหนังสือเอกเมืองเสาชว กับคนโทษ เข้าไป
 ก่อน เจ้าเมืองหือจวออกว่ราชการแต่บรรดานายทหารและ
 ทหารเลว ก็ขนอยส่งข้างตามธรรมเนียมม อุตินำจึงคุกเข่า
 คำนขแล้วจงแจ้งว่ขกับคนโทษเมืองเสาชว ส่ง มา ถึง คน
 หน่ง เจ้าเมืองส่งให้เอาคนโทษกับหนังสือขออกเข้ามา

๑ อุตินำจึงออกไปเอาตัวชินชกไป กับหนังสือขออก
 ส่งให้กับเจ้าเมือง เจ้าเมืองคหนังสือขออก เห็นว่ชกชกไป
 เป็นคนโทษอยู่เมืองชวตงและเสียมกย เจ้าเมืองจึงส่งให้
 พนักงานรับเอา ตัวคนโทษ ไว้ด้วย ภรรยาเจ้าเมือง เป็น คน
 เมืองชวตงและเสียมกย จะถามข่าวคราวถึงบ้านช่องกหา

เห็นคนเมืองซวตงมาไม่ เจ้าเมืองฮอจวสั่งแตรวงกลบเข้า
 ข้างใน อดินำออกมาขอกเตยวงกนกกับไซไตไหนด่วน
 ส่งทวซนชกไปเป็นความอดิศรรยนัก เจ้าเมืองเห็นหนังสือ
 ขอกกหาเขยนต์ไม่ สั่งให้เจ้าพนักงานรับทวคนไวเวลาเย็น
 ให้ส่งเข้าไปข้างใน

๑ เตยวงกนกกับไซไตไหนด่วนอดินำจึงปรึกษากันว่า
 ขคนเราจะคอยฟังกยงชาอยู่ เราชวนกันไปเที่ยวเสปสรา
 เสยกอนเถิดคือเวลาอันเราจึงคอยกลับมาฟังข่าว

๑ ฝ่ายเจ้าเมืองฮอจวเข้าไปข้างใน พักอยู่ทชน
 สองข้าราชการความหาไค้ทรงเข้าไปทกรรยาอยู่ไม่ จึงไซให้คน
 ไปเอาหนังสือขอกที่ส่งทวซนชกไปมานนมาพิจารณาทุกวัน
 ๑ แล้วจึงสั่งให้ชาวเขาไปเรียกกรรยาออกมาทข้าราชการ
 ๒ ซนสอง ฮฮย็นรู้ว่าเจ้าเมืองให้หาจึงพาบุตรชายคนหนึ่งมา
 ค้วย แต่บุตรชายชายไค้สืบเฮคยชอลลเสงกบยาวผหึงพ
 ๓ เลยงตามฮฮย็นมาค้วย ฮฮย็นมาถึงแล้วถามเจ้าเมืองว่า
 ๔ วันนทานออกไปนงทวาราราชการแล้ว เหตุไค้จึงไม่เข้าไป
 ๕ ข้างในมาพักอยู่ทชนสองนี้ ให้หาทวข้าพเจ้าออกมาค้วย
 ๖ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

กษัตริย์เจ้าจวไม่ไซเมืองเคียวกน เกิดมาเป็นคนอยู่ร่วมพากน
 ทำไมกับชอกกยแซเคียวกนก็มีถมไปล่อใจว่าในหนังสือขอก
 นนว่า เป็นคนอยู่เมืองชวตงและเสี้ยกยเจ้าเมืองจวไซมา
 ดงเมืองเจ้าจว ชุหย่นว่าเป็นคนมาแต่เมืองชวตง เสือจะ
 เป็นไทเฟ่งหนังสือหลานข้าพเจ้าตอกกรรมัง ล่อใจว่าครั้นจะ
 เรียกคนโทษมาไต่ถามคังนหาควรไม่ ล่อใจยสั่งให้ชาว
 จิตเอาม่านมาผูกกันเสร็จแล้ว จึงสั่งให้พนักงานเอาตัว
 คนโทษส่งเข้ามาเจ้าพนักงานคุมเอาตัวคนโทษส่งเข้าไปถึง
 ประตู คนข้างในชอกกยรับตัวชินชกไปเข้าไปแต่คนเคียว
 ชินชกไปเข้าไปถึงข้างในแล้วคุกเข่าคำนับหมอบลง

๑ ล่อใจว่าให้ชินชกไปขยับเข้ามาใกล้ แต่ตัว
 ชินชกไปเมื่อขณะเข้ามาถึง กลัวจะตองถูกตีจึงขอกช่วยจะ
 คลานเข้าใกล้คลานหาไหวไม่ ล่อใจจึงสั่งให้ลอคไซ
 ทรวนชอกกยออกให้ คนไซจึงเข้าลอคไซทรวนออก แล้ว
 ล่อใจให้ชินชกไปขยับเข้าให้ใกล้ ถามว่าเมืองชวตงคือ
 นนคนแซ่ชนมียกขาน ชินชกไปว่าเมืองชวตงคือจวและเสี้ย
 กย แซ่ชนเป็นคนเลี้ยงมาหลวงเป็นคนเขาเคือนก็มีเขิน
 มาก ถ้าเป็นฝ่ายทหารก็มีแต่ข้าพเจ้าเรอนเคียวล่อใจว่า

ตัวเจ้า เจ้าเมืองจ้าว ให้เป็นผู้คุมคนโทษมาส่งเมืองเล่าจว
ยั้งไรเจ้าจงว่าเป็นคนฝ่ายข้างทหารเล่า

๑ ชินชกไป จึงแจ้ง ว่าตัว ข้าพเจ้าเดิม อยู่ข้าง ฝ่าย
ทหาร ข้าพเจ้าได้จับผู้ร้ายหลายแห่งจึง ได้มีความชอบ
เจ้าเมืองจ้าวตั้งข้าพเจ้าเป็นนายพันนายร้อย จึงให้ข้าพเจ้า
คุมคนโทษมาส่งเมืองเล่าจว แล้วข้าพเจ้าตัดคนตายมีโทษ
จึงได้ส่งตัวข้าพเจ้ามาลงเมืองท่าน

๑ ล้อใจยว่าข้าจะถามเจ้าสักหน่อย แต่ก่อนนั้นเมื่อ
เมืองยกเจ้าแถมมีนายทหาร ไปช่วยเจียงกนแซ่ชุนชอชตาย
อยู่กลางศึกนั้นมีคนไต่ยื่นเข้ามาขอรกรรยาตกอยู่ เมืองจ้าวตั้ง
เจ้าจรกข่างหรือไม ชินชกไปไต่ยื่นถามถึงชอชคาของ
ตัวกักตุนนาตาไม่ได้ จึงร้องไห้ ว่าซึ่ง นายทหาร ไปวัน
เจียงกนนั้น มีไต่ผู้หนึ่งเป็นยตาของข้าพเจ้า ล้อใจยพอไต่ยื่น
ชินชกไปบอกความตั้งนั้น ก็ตกใจทรงลงลูกขย่นถามว่า
เจ้าเป็นบุตรไปช่วยเจียงกนแน่หรือ

๑ สุหยินอยู่ในม่านไต่ยื่นจึงร้องถามว่า มารดาเจ้า
เป็นแซ่ไรชินชกไปบอกว่ามารดาข้าพเจ้าแซ่เตา สุหยินเห็น

ว่าพดลกต้องกินจึงถามว่าไท่เฟ่งหนงเล่า ชินชกไปว่า
 ไท่เฟ่งหนงคือข้าพเจ้า ครั้นโทชนชอว่าชนชของ เมอมีเหยา
 เรือนแล้วจึงชอว่าชกไป ชุหยินเห็นว่าหลานของตัวตกทกช
 ไท่ยาก ทาทันให้ยาวไพร่เข้คม่่านไม่คม่เข้คม่่านออกมา
 เองจึงกอกเอาหลานกร้องให้ ชินชกไปคกเข้ลงค้ำนัย
 ลอโงยจึงว่าควเจ้ากทไช้ผูอนไม่ ออย่าคกเขาเลยไท่ลคกชน
 เถก ลอเสงขตรช่ายเจ้าเมองเห็นมารการองไท่กร้องให้ชาง
 ผู้คนไช้ล้อยกเ้าไช้กรวนล่งชอกมาให้เจ้าพนักงานชางนอก
 ขอกกขอกนว่า คนโทชนนไม่ไช้ผูอนเป็นหลานของกรรยา
 เจ้าเมอง บกนเขาไปอยู่ชางโนแล้วให้อคंनाจกนเจงหนงลือ
 ทอข ไท่กขคนชงคม่ คนโทช มาล่ง นนจะ ไค้กลับ ไป เมอง
 เลกจว อคंनाออกมาบอกช่าวกขเพอนของชินชกไปว่า บกน
 ชินชกไปเขาไปกรงนเขาคงจะไค้ค้ ทั่วว่ากรรยาเจ้าเมอง
 เป็นอาของชินชกไป ชินชกไปเป็นหลานต่างคนต่างไค้ชิน
 กค้ใจ จึงชวนกันไปเสพสรา
 ๑ ฝ่ายลือโงยก็จึงมือชินชกไปเข้าไปชางในล่งขตร
 ช่ายว่า ให้ฟาพช่ายไปอายน้าเอาเสือกางเกงมาให้พช่าย

ผลัดกัน ซินซกไปผลัดเสื่อกางเตียงแล้วก็ออกมาไหว้ชาผู้หญิง
 อาผู้ชาย แล้วล่อใจให้กระดากมาเขียนหนังสือสองฉบับ
 ฉบับหนึ่งฝากไปให้คณของซินทวยคณของซินทิกคตามเคินเทิน
 ด้อยความ ใ้เสียเงินทองเป็นอันมากขอขใจนักหนา
 ฉบับหนึ่งให้เตยวงกน หนังสือสองฉบับเขียนแล้วก็ให้คน
 ด้อออกมาให้เตยวงกนฉบับหนึ่ง ฝากไปให้คณของซินทวย
 หนึ่ง แล้วล่อใจให้คนจกโทรกยสุรามาเลี้ยงซินซกไป
 และบุตรภรรยาล่อใจกินด้วยกัน ล่อใจจึงตามซินซกไป
 ว่า เจ้ากล้าสนมคนงใหญ่สูง เจ้าได้ผกหัดซ่อมในการ
 ทหารบ้างหรือไม่ซินซกไปว่าบคกข้าพเจ้าตายแล้ว ยังมี
 เครื่องอาวุธกระของทองแดงอยู่คณหนึ่ง ข้าพเจ้าได้ผกหัด
 ซ่อมไว้ชานชานาญอยู่ข้าง

๑ ล่อใจถามว่าเครื่องอาวุธ ได้คค มาควย หรือไม่
 ซินซกไปว่าเมอชยเมองเลาจวควข้าพเจ้าเป็นโทษ เครื่อง
 อาวุธขชานมาและมาควหนึ่ง กยคังขของเลกนชยเจ้าเมอง
 เลาจวกับบริษเขาเลียบหมคล่อใจบว่าเจ้าเมองเลาจวนน มีใช้
 ผู้ชนเป็นลูกศิษย์ของเรา เราจะใช้คนไปเอามาให้ ล่อใจ

เจ้าเมืองท้อจวมีทหารเลวสี่หมื่น ทหารเอก ทหารรอง ก็นับ
 รอยนบพัน ฝักใฝ่ความชอบก็ให้เข้าเห็นรางวัล บัดนี้เรา
 จะตั้งให้เขาเป็นท้าวทางชน ก็กลัวคนทั้งปวงจะคิดเคียนนันทา
 ไร รุ่งชนพรั่งนเราออกไปอยู่ที่สำหรับหัดทหารจะไรขึ้นมา
 ขิงเกาทัณฑ์ตลอดฝีมือให้คนทั้งปวงเห็น ถึงเราจะตั้งให้เป็น
 ท้าวคนทั้งปวงจะไม่ินนทาเราไร ชินชกไปจึงคำนับว่า
 ท่านสังเคราะห์หาฟเจ้าครองนครหาคสุมิไร แล้วล่อโงย
 จึงสั่งให้เขาพนักงานออกไปสั่งพวกทหารว่า เวลาพรั่งนให้
 ออกไปพร้อมกันที่ทองสนามจะไรซ้อมมือ ครนรุ่งชนล่อโงย
 ก็ให้จุด ประทศ สัญญาให้ทหารมา ประชุม พร้อมกัน ก่อน
 ล่อโงยออกมาอยู่ที่วาราชการ

๑ ฝ่ายไซไตโหนเข้าไปแจ้งว่า ข้าพเจ้าออกไปตั้ง
 โรงเปรียบฝีมือครบสามเดือนแล้ว ห้ามฝักใฝ่มาตามท้าว
 ข้าพเจ้าไม่ ล่อโงยจึงตั้งไซไตโหนเป็นท้าวทหารเอก
 แล้วล่อโงยสั่งแต่บรรดานายทหาร ให้ แต่ง ท้าว ตาม ออก ไป
 ชินชกไปชิมมาตามเจ้าเมืองไปด้วยล่อโงยบตรล่อโงยก็พ่าย่าว
 ทิมฝีมือไปด้วยสคน พอมาถึงประตูวังนายประตูจึงคำนับ

ห้ามว่า บิดาท่านได้สั่งไว้ถ้าจะไปข้างไหนต้องมีคำสั่งก่อน
จึงจะไปได้ กล้วยล่อแสงคนนออายุได้สิบขวบก็จริง แต่มี
มือกำลังเข็นอันมาก แต่ก่อนเคยขมามาไปเที่ยวเล่นเหยียบ
ไถ่นาชาวบ้านเสียหายไป ชาวบ้านมาร้องทุกข์กับเจ้าเมือง
เจ้าเมืองคนนั้นมีความเมตตากับไพร่บ้านพลเมืองอยู่ จึงสั่ง
นายประตูไว้ห้ามไม่ให้ล่อแสงออกไปเล่นนอกบ้าน ล่อแสงก็
กลับเข้าไปหามารดาจึงให้บอกกับมารดาว่า ชินชกไปผู้
จะออกไปล่อแสงผู้ ข้าพเจ้าอยากจะได้ใครออกไปคุณนายประตู
ห้ามไว้ไม่ให้ข้าพเจ้าไปชยหินอยากจะได้ใครให้บุตรออกไป
จะได้เอาความมาบอก จึงให้คนใช้ออกมาส่งกับนายประตู
ว่าให้ล่อแสงไปเถิด แล้วล่อแสงกับชาวสคน ก็ชนมาล่อ
ชาวสคนก็ชวนตามออกไปที่ท้องสนาม

๑ ฝ่ายชินชกไปออกมาถึงที่สนามหัดทหาร เจ้าเมือง
กับทหารพร้อมอยู่ที่นั่น เจ้าเมืองจึงถามชินชกไปว่าเคยใช้
ชาวสคนอย่างไรบ้าง ชินชกไปบอกว่าข้าพเจ้าเคยใช้กระบอง
สนสองอัน เจ้าเมืองจึงเอากระบองสนสองอันของเจ้าเมืองคูหนึ่ง
หนักหกลบซึ่งสั่งให้ชินชกไป ชินชกไปก็รำตามทำนอง

กระบวนเคียดหัดมาแต่ก่อน เจ้าเมืองก็สรรเสริญชื่นชกไป แต่
บรรดาท้าวทวารก็พลอยสรรเสริญชื่นชกไปด้วย ราช
สนเพลงกระของแล้ว เจ้าเมืองถามชื่นชกไปอีกว่า ได้หัด
อาวุธสิ่งอื่น ๆ นอกจากนั้นบ้างหรือไม่

๑ ชื่นชกไปคุกเข่าลงคำนับแล้วว่า ข้าพเจ้าหัดทวน
ไต้อย่างหนึ่ง เจ้าเมืองสั่งให้เอาทวนเล่มหนึ่งยาว
สามวาหนักร้อยยี่สิบสององให้ชื่นชกไป ชื่นชกไปรับทวน
แล้วลุกขึ้นรำทวนทำนอง เจกเมฆของงสมชื่นชกไปว่ารำทวน
ก็ ชื่นชกไปรำทวนจบแล้วเจ้าเมืองสั่งให้หยุดประกาศสัญญา
แต่บรรดาท้าวทวารมาคำนับเจ้าเมืองแล้วว่า ชื่นชกไปรำเพลง
อาวุธได้สองอย่าง เจ้าเมืองจึงถามชื่นชกไปต่อไปว่ายังมีเกา
ทัณฑ์ไตหรือไม่ ชื่นชกไปขอจะใคร่ขอตัวฝีมือ ชื่นชกไป
คำนับแล้ววางขังไต แล้วเจ้าเมืองให้เอาเกาทัณฑ์ออกมา
ให้กับชื่นชกไปคนหนึ่ง แล้วสั่งให้เอาเข้าไปยิงไว้ห่าง
ประมาณร้อยแปดสิยก้าว แล้วชื่นชกไปว่าให้พวกทหารนั้น
ยิงก่อน ข้าพเจ้าจะยิงต่อภายหลัง พวกทหารทมิฬมือ
เกาทัณฑ์ยิงถูกดำทุกทีเจ้าเมืองถามชื่นชกไปว่า พวก

เหล่านายช่างหรือไม้คั้นชกไปว่าค้อยยังไต่แต่เข้าเป็น
 ของตาย ข้าพเจ้าจะยิงนกทายนมาบนอากาศ เจ้าเมืองจึง
 สั่งแต่บรรดาทหารทั้งปวงให้หยุดเสีย ให้คนนกบินมาจะได้
 ให้ชนชกไปยิง ในขณะที่คนอยู่มากนกก็หายบินมาไม่
 เจ้าเมืองจึงสั่งให้เอาเนอกระบือสัดมากอันหนึ่ง ผูกเชือกขึ้น
 แขนงไว้ยื่นยอดเสาธง นกเห็นเนอกระบือจะไต่บินมากิน แต่
 บรรดานกครนโกลกลนเนอกระบือมา

๑ ฝ่ายล่อเส็งบุตรเจ้าเมือง ไต่บินชนชกไปว่าจะ
 ยิงนก ล่อเส็งก็มีความวิตกอยู่ ล่อเส็งจึงเอาเกาทัณฑ์
 พาดสายไว้จะได้ช่วยชนชกไป เวลาตะวันเที่ยงมีนกงาม
 ทั่วหน้งบินมา บรรดาทหารทั้งปวงเห็นนกบินมาจึงขอกับ
 ชนชกไปว่า นกบินมาแล้วทำไมไม่ยิงเล่า ชนชกไปยก
 เกาทัณฑ์ยิงชนชกไป นกเขาขจรขลุกลนเกาทัณฑ์ไว้นกก็หลีก
 ลงมาไม่ ล่อเส็งบุตรเจ้าเมืองเห็นนกไม่ตกลงมา ล่อเส็ง
 จึงยิงชานไปนกก็พลัดตกลงมา ล่อเส็งเห็นนกตกลงมาก
 ก็ใจ แล้วล่อเส็งก็เรียกชาวสัดคนชนชกมาชาน มีทหาร
 คนหนึ่งเก็บชานนกมาให้กับเจ้าเมือง เจ้าเมืองก็ลงมาจากท

เอาคอกไม้ทองกบแพรแดงผืนหนึ่งกำขวัญชนชกไป แล้ว
 เจ้าเมืองสงขลาแตกทวารยิงถัก้านน กลยเข้าไปบ้านระไไ
 ขาเห็นรางวัลตกคน ครนมาลงยานแล้วเจ้าเมืองกสง
 เจ้าพนักงานจกเครื่องโต๊ะมาเลี้ยงนายทหาร เจ้าเมืองจึงพค
 กยชยหนว่าเวลาวันชนชกไปหลานชายเจ้ารำกระของ สัน
 กยยังเกาทณฑไม่มีใครสแล้ว แต่รำทวนนเป็นอย่างกลาง

๑ ฝ่ายล่อเสงขจรเจ้าเมือง กลยมากหาใต้มายอก
 ความกบมารดาไม้ ครนเลี้ยงกคนเสร็จแล้วเจ้าเมืองจึงส่ง
 ชนชกไปว่า ทหลังขานมทสำหรับยงเกาทณฑเล่น ให้ออก
 ไปรำทวนเสงให้คล่อง ชนชกไปใต้คำสั่งเจ้าเมืองแล้ว ก
 ขวนล่อเสงออกไปทสนามทคช้อมทวนกัน จนขำนขำนาย
 ใต้ประมาณหกเดือน ชนชกไปคคองมารดาของตัวเป็นคน
 ชราตกอยู่เมืองชวตง ตั้งแต่มาประมาณบเคยแล้วหาใต้
 พยประกบมารดาไม้ ชนชกไปคคองแต่ในใจครนจะลา
 เจ้าเมืองไปทามารดาค้เกรงใจ จะเป็นคนไม่มีขชยาคัยไม่รู้
 จักคุณ จึงวานล่อเสงน้องชายให้ไปแจ้งกบมารดา ขอให้
 ใต้ลาไปบ้านเห็นหน้ามารดาแล้วระไไกลยมาลลของคณท่าน
 ล่อเสงขจกชนชกไปมิได้กรยคำชนชกไปไว้ แต่ในใจล่อเสง

อดยากจะใคร่ได้ชื่นชกไปไว้เป็นเพื่อน แต่สัดเพยงชื่นชกไป
 ไปเดือนหนึ่งแล้วเดือนหนึ่งออก เมื่อ ณ วันเดือนสี่ล่องโงย
 มาห้องชื่นชกไปอยู่ แลเห็นทาสนางมีค่าโคลงบักไว้บท
 หนึ่ง จำได้ว่าเช่นผมอของชื่นชกไป ในโคลงนั้นมีใจความ
 ว่า พลตทออยเหมือนหนึ่งนกหลงเข้ามาโตกินอัยกับริบรรณ
 แต่หาเหมือนทษานกเมืองเก่าไม่ ล่องโงยเห็นโคลงนกก
 เสียใจ จึงไปบอกกับชุหีนภรรยาว่า เราคิดจะท่านบำรุง
 หลานชายเจ้าใหม่ซ้อเสียง จะได้สยแซ่ตระกูลต่อไปยคน
 เขาคิดจะไม้อยู่เขาเขียนโคลงบักไว้ว่า มาอัยกัเป็นสข
 บริบรรณ แต่หาเหมือนโตกกลับไปบ้านเก่าไม่

๑ ชุหีนโตยนึกงนงก็ส่งสารชื่นชกไป จึงว่าถง
 ท่านจะเสียงให้เขาเป็นชุนนางโตใหญ่ชน ก็หาเหมือนให้
 เขาปรนนิบัติมารดาเขาไม่มารดาแก่ชราแล้ว ล่องโงยจึงว่า
 อดยากจะให้หลานชายกลับไปยฉันหรือ ชุหีนรับว่าข้าพเจ้า
 ก็คิดมานานแล้ว อดยากจะใคร่ให้เขากลับไปบ้าน ข้าพเจ้า
 เกรงใจไม่อาจออกปากพูด ล่องโงยจึงว่าถาดังนั้นเราจะจัก
 แรงหลานชายเจ้าให้กลับไปบ้าน แล้วส่งให้คนใช้ไปเรียก

ชินชกไปมา ตามว่าของที่ตกอยู่เมืองเล่าจิวสิ่งไรอย่าง
 ชินชกไปก็กำหนดสิ่งของให้ล่อโงย ล่อโงยก็ทำหน้าที่
 ครอบหนั่งไปถงเจ้าเมืองซวตัง ให้ช่วยทำนบารุงชินชกไป
 ควบ แล้วมอบหนั่งล่อให้ชินชกไป สั่งให้คนใช้ไปจับเขา
 มาทักมาให้ชินชกไปทวหนั่ง แล้วชวนชินชกไปไปกินโต๊ะ
 เติงคกน แล้วชินชกไปก็ค่านับล่อโงยกับชยหินฝ้อาและ
 ล่อเสงฝ่นอง แล้วกษณมาไปลาอุตุนำอุตบก อุตบกจัดแจง
 เครื่องโต๊ะไว้ทำชินชกไป ชินชกไปก็กินโต๊ะพอเย็นทแลเวลา
 ทรงไปขานเคี้ยววงกน เคี้ยววงกนจึงทำหนั่งล่อครอบหนั่ง
 ทอขไปขงคณของชินชกไปรับหนั่งล่อทเคี้ยววงกน แล้ว
 ก็ลาขณมาไปสามวัน ถงเมืองเล่าจิวเข้าประตูไปพักอยู่ท
 ำนชายชาวเฮงเซช่วย ชินชกไปจึงฝากม้ากับเฮงเซช่วย
 จึงเอาหนั่งล่อครอบหนั่งเคินเข้าไปหาเจ้าเมือง เจ้าเมืองกำลัง
 ออกว่าราชการอยู่ ชินชกไปเอาหนั่งล่อขนไปให้เจ้าเมือง
 เล่าจิว เจ้าเมืองเล่าจิวเห็นชินชกไปจำได้ก็ทักชินชกไป
 ชินชกไปคุกเข่าลงค่านับ เจ้าเมืองเล่าจิวจึงว่าเราก็คือช่วย

สิงเคราะห์ท่านปรียโทษเนรเทศไปเมืองห่อจิว ไต่ไปพบเจ้า-
 เมืองเป็นอาเซยท่านเรากัพลอยที่ใจด้วย ชินชกไปจึงเอาหนังสือ
 ให้อภัยเจ้าเมือง เจ้าเมืองจึงฉกฉกออกศรัทศรัความแล้ว
 เจ้าเมืองจึงหาตัวตุลาการมาเรียกเอาชองกลาง คนให้ชิน-
 ชกไป ชินชกไปก็คำนับลาเจ้าเมืองเล้าจิว ชินชกไปออกมาพบ
 ถึงป่วยจอ กิมกุกุน ทั้งสามคนพากันมาบ้านต้นของชิน
 ณ บ้านยเหียนจึง ต้นของชินได้ยินข่าวว่าชินชกไปมาจาก
 เมืองห่อจิว แล้วมาแวะเอาชองที่เมืองเล้าจิวอยู่ แล้ว
 ต้นของชินสั่งให้พ่อครัวจัดแจงโต๊ะไว้อำคอบเลี้ยงชินชกไป
 พอเวลาพลบได้ยินเสียงมาเดินเข้ามาในบ้าน ต้นของชิน
 จึงร้องถามออกไปว่าชินชกไปมาถงแล้วหรือ ถึงป่วยจอจึง
 บอกว่ามาถงแล้ว ต้นของชินได้ยินก็ใจออกไปปรียถึงประตู
 บ้านพากันเข้าไปในบ้านต่างคนต่างคำนับกัน จึงเอานาชา
 มาเลี้ยงคณแล้ววงกินโต๊ะเสปศรัรา ชินชกไปเอาหนังสือท
 เตยวงกินคอบมาให้ต้นของชิน ต้นของชินรับมาฉกฉก
 ออกอ่านคณแล้ว จึงว่าเมอบอกอนท่านคกไปเมืองห่อจิว
 มหนังสือมาถงซาพเจ้ากัจริงแต่ยังไม่รัศรัความถนถน ชง

ท่านตกไปอยู่กับล้อโงยอาเซยท่าน ทำประการใดจึงได้
กลับมา ซินชกไปจึงว่าข้าพเจ้าคดจะเล่าความให้ท่านฟัง
แต่เคยวนมาเห็นหน้าท่านเขาคความขบตกบังเกิด จรณกความ
หลังยังไม่ออก เขาไฉเวลาชนก่อนเลิก

๑ ทันของซินว่าท่านจะอยู่ซ่าไม่ไค ข้าพเจ้าอยาก
จะให้ท่านกลับไปบ้านโดยเร็ว ซินชกไปจึงถามว่าด้วยเหตุ
อันใด ทันของซินจึงว่าตั้งแต่ท่านเป็นโทษตกไปเมของหือจิว
มารดาท่านมีหนังสือมาถึงข้าพเจ้าเป็นหนังสือลับสามฉบับ
เป็นลายมือของมารดาท่านเขียนลับสองฉบับ ข้าพเจ้าก็ไค
ฝากส่งของแตรทอยหนังสือไปทุกครึ่ง ในเดือนนี้ไค หนังสือ
มาฉบับหนึ่งเป็นลายมือภรรยาท่านเขียน ในหนังสืออนว่า
มารดาของท่านข่วยอยู่ ข้าพเจ้ามีความวิตกนักจึงอยากจะ
ให้ท่านกลับไปโดยเร็ว

๑ ซินชกไปแจ้งคังนนักตกใจ จึงเล่าความหลังให้
ทันของซินฟังแล้วว่า ข้าพเจ้าอยู่ซ่าไม่ไคจะลาท่านรียกลับไป
ไป ทันของซินก็เชิญให้ซินชกไปกินโต๊ะ แล้วให้ข่าวไปบูง
มาเติมมาผูกเครื่องมาให้ซินชกไป ซินชกไปค่านับลา

๑ ชินชกไปจึงว่าข้าพเจ้าไทเฟ่งหนงกลับมาดังแล้ว
 มารดาไต่ขียนเสียงบุตรกลูกชนนงเองไต่ทันท คว้าตงแต
 เจ็บมาจะนงนอนตองมีคนพยบ ความยินดีเหมือนคนททหาย
 ไซแล้ว จึงเอามือลูบไหล่ชินชกไป ชินชกไปก็กราบลงท
 ทำมารดา มารดาจึงว่าอย่ากราบข้าเลยไปกราบเมียเอ็ง
 เล็ด คว้าเอ็งไม่ได้ขอย่านดังสามข่าไม้ไต่ลกสระโปกคนน
 ชีวิตมารดาจะตายเสียนานแล้ว ที่ไหนแม่ลูกจะไต่เห็น
 หน้ากัน คุณของเมียเอ็งอยู่กับข้าเป็นอันมากจึงไปกราบ
 เมียเอ็งเล็ด ชินชกไปไต่ขียนมารดาว่าคังนง ก็ผ่นหน้าไป
 กราบภรรยา คว้าตัวเป็นคนมักตัญต่อมารดาขิงนั้ มารดา
 จึงถามชินชกไปว่าตงแตออกจากเรือนไปดังสามข่า เป็นเหตุ
 การณ์อย่างไรบ้างเล่าไปให้แม่ฟัง ชินชกไปจึงเล่าความตง
 แตร์บคนโทขไปส่งเมืองเล่าจว จนตัวตงแตเป็นโทษคกไปอยู่
 เมืองหยขจวพยกข่าผู้หญิง แล้วตนยของชินช่วยทะนุบำรุงจน
 ไต่ กลับมา ดังยาน คุณตันยของชินมี อยู่กับ ข้าพเจ้า มาก นั้
 ชินชกไปเล่าความให้มารดาฟังถ้วนถกตงสิ่ง มารดาจึงว่า
 กับชินชกไปให้ไปเอาขบเทียบมาเราแม่ลูกพากันผ่น หน้าไป
 ข้างทิศบ้านยเทียบจิง กราบไหว้ตันยของชินว่าบุญคุณเขา

ไต่สังเคราะห์ ทั้งมารดาและบุตรตลอดมาจนได้พบกันควร
จะไหว้คุณเขา

๑ ชินชกไปจึงว่ามารดาพึงจะหายไข้ ให้ข้าพเจ้า

สองคนผิวเมียวไหว้แทนที่ไต่คอก ชินชกไปอยู่บ้านไต่สอง
วัน จึงเอาหนังสือทูลาเขยฝากมาถึงเจ้าเมืองชวตงนน
ไปให้กษัตริย์เจ้าเมืองชวตงซอองกยง ด้วยเจ้าเมืองคนนไป
รบศึกคราวตเมืองตนแตก มีความชอบจึงไต่เป็นเจ้าเมือง
ชวตงซงจน ครั้นแลเห็นชินชกไปเข้าไปตรปร่างชินชกไป
จะมีวาสนา ควรที่จะเป็นนายทหารมี ใจ เมตดา จึง ถาม
ชินชกไปว่า ด้วเจ้าเป็นหลานภรรยาของเจ้าเมืองหอจวหรือ
ยคนมทงสือมาถึงเราให้ช่วยสังเคราะห์เป็นทหาร เจ้า
เมืองจึงให้ปลัดเมืองตงชินชกไป เป็นนายทหารคุมทหาร
สืบหาคน ไปข้างหน้าจะมีความชอบคือไปเราจึงจะเลื่อนทให้
ไต่ชนไปอีก ชินชกไปจึงคำนับลาเจ้าเมืองกลัมาย่าน รุ่งชน
วันหนึ่งชินชกไปซอองก้านไปให้แก่ปลัดเมือง ปลัดเมือง
จึงเอาเสื้อหมวกสำหรับทหารสำหรับทงให้ แล้วมอบทหาร
เลวให้ยสืบหาคน

๑ อัยมา ณ วันเคอนยเจ้าเมืองออกนงทวาราชการ
 เลิกแล้วจึงเรียกซินชกไปเข้าไปข้างใน ว่าตัวเจ้ามาเป็น
 ทหารเราโตสามเดือนแล้ว ยังไม่ได้ใช้ราชการสำคัญสิ่ง
 ใด ขัดคนขโมยเดือนสามชนสี่ห้าค่า ทเมืองหลวงชนนาง
 ผู้ใหญ่ จรทำงานวันเกิดเป็นการใหญ่นัก เราใช้คนไปเมือง
 กงหน้าทำเสื้ออกใหม่ทองมาลงเมื่อวานนี้ แล้วเราก็ได้จัก
 สิ่งของไว้พร้อมเสร็จ แต่ทางที่จะไปเกิดโจรสกชวม อยาก
 จะใคร่โตคนทมิฬมอ คุณเอาสิ่งของเหล่านี้ไปค้ำขันวันเกิด
 เขา เราแลไม่เห็นใครเลยก็กระให้เจ้ารับอาสาไปสักครึ่ง
 หนึ่ง

๑ ซินชกไปค้ำขันว่าเป็นการของท่านแล้ว ข้าพเจ้า
 ก็ไม่ขัดตามแต่ท่านจะใช้ เจ้าเมืองที่ใจเรียกข่าวชนเอาหีบ
 ที่ใส่สิ่งของออกมา ตรวจของมอให้ซินชกไป มีตัวไป
 หนึ่งจดหมายรายชื่อของเสื้อชนนางต่างสีกใหม่ทองสี่ ตัว
 เขมชคประทัยเพชรพลอยขันหนึ่ง พลอยลกประหลาดแปดเม็ด
 เครื่องยกประหลาดต่าง ๆ สีอย่างทองหนักพันตาสอง ฉากท
 คำนยทำงานวันเกิดฉากหนึ่ง หนังสือทคำนยขบยหนึ่ง และ
 ชนนางคนนเณทอวคกงแซ่เฉยชอชชู นับแซ่ว่าเป็นนองของ

ชิวชั้นเป็นทางซอกเขา ชินชกไปจึงส่งข่าวสองคนว่า มา
 ถึงทตวงนเขนทางร้ายกาจอยู่ ค่อย ๆ เดินเราจะออกหน้า
 ไปต่อก่อนเดินไปพอออกซอกเขาแลเห็นคนพวกหนึ่ง ถอดขาย
 ทั่วคนยืนกันหนทางอยู่ ร้องบอกว่ามีโจรเดินมาทางนี้
 เอาเงินซื้อหนทางก่อนจึงจะให้ไป

๑ ชินชกไปไต่ขียนพวกเหล่านั้นว่า ก็หัวเราะในใจ
 นกว่าเราอยู่เมืองซวตงใคร ๆ กรรจกซื้อเรา พวกนี้มาแต่
 ไหนพูดจากลาหาญว่าจะให้เราซื้อหนทาง ชินชกไปถือ
 กระบของสั้นตรงเข้าไปที่ทวนาย ทวนายวาง้าวออกมารบกับ
 ชินชกไป ชินชกไปก็ขายนายโจรสักกันประมาณครึ่งหนึ่ง พวก
 โจรเห็นนายจะสู้ชินชกไปไม่ได้ จึงกลับไปบอกกับนาย
 โจร ทอยู่ในเขาก็กสองคน คนหนึ่งซอลยถยคนหนึ่งซอ
 เฮงเปกตัง จึงพากันออกมาปรารณจะช่วยกัน ครั้นมาถึงท
 วยเห็นชินชกไปเข้า เฮงเปกตังร้องบอกกับเพอนที่สักนถย
 ชินชกไปว่า ไม่ใช่คนขนที่ไหนมาต่างคนต่างหยุดเด็ก
 ชินชกไปไต่ขียนเฮงเปกตังร้องบอกตังนั้นต่างคนต่างวางอาวุธ
 ลงค้ำนัยกัน เฮงเปกตังจึงพาชินชกไปก็ยชักกเขียนลยถย
 ขนไปขยเขา เขานนซอเซยวชิวชั้น เฮงเปกตังจึงร้องบอกถย

บ่าวจีนชกไปสองคน ให้ตามขึ้นไปบนเขาด้วย ครั้นถึงที่
 สำนักแล้วต่างคนต่างพุดจาขอโทษกันเซ่งเป๊กตั้งบอกกับบ่าว
 ไหยกเขาไต่ระดับสำราญมาเลี้ยงดกกัน เซ่งเป๊กตั้ง จึงถาม
 จีนชกไปว่า ดงแต่พยกนทบ้านต้นของจีนต่างคนก็จากกัน
 ไป พงมาพยกกันวันนทานจะไปข้างไหน จีนชกไปก็เล่าความ
 หลังให้เซ่งเป๊กตั้งฟังทกประการ บัดนี้เจ้าเมืองชวตง ให้
 เราคมเขาสิ่งของไปให้อวดก่งขนนางผู้ใหญ่ ทำบุญวันเกิด
 ให้ทนนในเคอนสามชนสืบหาค่า จึงไคมาพบทานทนน จีนชกไป
 จึงถามเซ่งเป๊กตั้งว่า บัดนี้ไคชาวหล่มกย้างหรือไม

๑ เซ่งเป๊กตั้งบอกว่าบตรชายลวดก่ง ชวนไปเมือง
 เซียงอินทานไปก็คงจะไคพกกัน จีนชกไปถามเซ่งเป๊กตั้ง
 ว่า เหตุไคท่านจึงมาอยทน เซ่งเป๊กตั้งบอกว่าข้าพเจ้าไป
 ทางนมาพยกคนสองคนเขา ไคสยบลเป็นเพื่อนกนจึงชวน
 กนอยทน เซ่งเป๊กตั้งว่าไคมีหนงส่อนทกขตนของจีนว่า
 จะไปย้านตนของจีน บัดนี้มาพบทานเขาแล้วเราจะไปกย
 ทาน จีนชกไปจึงว่าคแล้วจะไคเป็นเพื่อนกนไป

๑ ชักกเขียนลยกยสองคนไคยนคณน จึงว่า
 ข้าพเจ้าจะขอตามไปคด้วย จีนชกไปนคในใจว่า เซ่งเป๊กตั้ง

เคยเป็นขุนนางเข้าใจ ในอย่างธรรมเนียมขุนนางแต่คนสอง
 คนนี้เป็นโจรอยู่กลางบ้าน ไม่รู้จักอย่างธรรมเนียมขุนนาง
 จะไปช่วยเราลงเมืองหลวง จะทำความพลอยให้เราผิดด้วย
 ชินชกไปนั่งแล้วจึงว่าท่านสองคนนี้ไม่ควรจะไปกับเรา ด้วย
 พวกเพื่อนที่เกลียดกลมไว้อยู่บนหีบเขา นมมาก นกทั้ง เลี้ยง
 อาหารก็บริบูรณ์อยู่ ไม่มีผู้ใดจะพังกษัตริย์ผู้คนจะแตกตน
 ไปเสียหมด เราไปครองนักจะช้าอยู่ ถ้าท่านกลับมาจาก
 หลงจะได้สำนักที่ไหนเล่า

๑ ชินชกเขียนไต่ยื่นชินชกไปว่าคังนนักเห็นด้วย แต่
 ลียกย่นร้เท่าชินชกไปจึงว่ากับชินชกไปว่า ท่านเห็น
 ข้าพเจ้าเป็นพวกโจรหรือ จึงพคยตพลวไปทความจริง ผก
 หักเพลงอาวอไวให้ชานชานาญ ก็มีใช้จะคิดเป็นโจรไป
 เมื่ใด เพราะเห็นแผ่นดินชยว่นวายจึงได้มาอาศัยอยู่ที่เขา
 นี้ ถ้าเปลี่ยนแผ่นดินใหม่ข้าพเจ้าไปทำราชการ ก็จะได้เป็น
 ขุนนางกับเขาอย่าง บัดนี้ท่านเห็นข้าพเจ้าเป็นโจร ท่านมี
 ความจริงเกยจะไมเขาไปช่วย ชินชกไปเห็นลียกย่นร้เท่า
 แล้ว จึงแก่งพูดกลอนความว่าท่านอยากจะไปก็ไป ชง

พดกตงนภหมายจะเอนสศททาน ชกกเขยนลยภยสังไหยว
 ผกมาสำหรับชเขามาแล้ว เลอกเขายาว ไปด้วยยสยคน
 แล้วกำซบพวกรโจรเหล่านนั้นว่า อยู่ภายหลังให้รักษาค่ายค
 ขย่ำให้ผคนเข้าออกมความปรมาท คอยทักว่าเราจรกตย
 มา แล้วชนชกไปเฮงเปกตงชกกเขยนลยภย สคนพากน
 ชนมาลงจากเขากยยาววย สยคน ไปทางเมืองเซยมไซไปดง
 แตนเมืองเซยงฮาน เวลาจรโกตค้ำแลเห็นวค ๆ หนงทำชน
 ไหม เฮงเปกตงว่าแต่ก่อนเราเกินมาทางนเห็นวคนทวคโทรม
 อยู่ จะเขนผโตมาสร้างชนกยงไมริ ลยภยจงว่าเราพากน
 เขาไปสำนักในวคน ตามคกจะรความว่าผโตสร้าง ชนชกไป
 หนักว่าเราจรเขาไปในเมืองเคยวน การชของชวคกจะทำคต
 เคนสามชนสยหาคายงชออยดงเคนหนง พวกรโจรทตาม
 มาควยเขาไปเห็นเมืองหลวง ประกอบไปควยสมชคเป็น
 ชนมาก กจรเขาอยอแยงคชงชวชาน พลอยให้เราคควม
 ผคควย จงแกลงพดกยเฮงเปกตงว่า เรามาดงเคนนยชน
 สยหาค่า ในเมืองเซยงฮานจะทำงานน กกำหนดเคยน
 สามชนสยหาคายงชออยคเคนหนง เราพากนแหวหาเจ้าวค
 ชชออาศัยชอยพลาจ คตดงเคนสามชชชใหม่จวนการเขาแล้ว

เราจึงพากันเข้าไปในเมืองเซียงฮาน ชกกเขียนลยกยว่า
 ปรารถนามาทงัน จะไต่เข้าไปเที่ยวในเมืองเซียงฮาน จะ
 มาอาศัยอยู่ว่ทนหาต้องการไม่

๑ ชนชกไปว่าจะเข้าไปในเมือง ต้องเช่าร้านเขา
 อยู่เคยว่นเห็นราคาจะแพงนัก ชกกเขียนลยกยจึงว่าเรา
 ยอยากจะมาเที่ยวเล่น ถึงจะแพงเงินก็ไม่เป็นไร

๑ ชนชกไปจึงตอบว่าพวกเรามาดงยลยคนเคย
 แลวคนเมืองอื่น ๆ ก็มาเป็นอันมาก จะซงกันเช่าที่อยู่ราคา
 ตกจะแพงชนหลายเท่า ชกกเขียนจึงว่าเราจะคิดอย่างไร

๑ ชนชกไปจึงว่าเราอาศัยอยู่ว่ทน เป็นวัดนอกเมือง
 จะไต่ควมม้ารำกรบของเล่นตามอำเภอใจเรา อยู่ไปเข้า
 ใหม่เกอยจะดงวันทำงาน เราจึงจัดแรงเอาสิ่งของเขาไปส่ง
 เซงเปกตงไต่ยชนชกไปว่า กรัทวงทชนชกไป ไม่ชอยาก
 ใหชกกเขียนลยกยเข้าไปในเมืองเซียงฮาน เซงเปกตงจึง
 ชว่ยกันว่ากล่าว พอพคกันแล้วพากันมาดงประทวด ต่างคน
 ต่างลงจากหลังม้า จะเตนเข้าไปในวัด แลเห็น ทหนาวัด
 ชนนางคนหนงกนลยทน มีเครองยศนงททาทอยทหนาวัด
 ชนชกไปเห็นตงนกกนกว่าเซง เปกตง เคยเป็นชนนางอยู่

เค็นครอชวต มาดงประทฆางทศัศรวนออก เห็นเกงสร้าง
 ชนใหม่หลงหนง ทหนาประทเกงมบายหนงสอเขียนวาเป็น
 ทบชาคณ

๑ เฮงเปกตงจิงวาเราสคน ชวนกันเข้าไปคจะเป็น
 ทเขาบชาคณอนโต จิงพากันเข้าไปในตก แลเห็นห้อง
 กลางตงทบชาคทหนง บันรูป ๆ หนงบนอยแตงทวไลเสอ
 เหมือนรูปชนชกไป แล้วยนรูปยาวสองรูป บนอยช่ายชวา
 จิงมาทวหนง สเลทองพราว ๆ เรยกองเพรยวเย รูปหนง
 ถออาวกรรเบองสันคหนงเรยกวากมจิงกน แลวมบายตง
 ไวอนหนงมอกษรทวทองเขียนแซชชชนชกไป ช่างรมบาย
 มหนงสอทวเลกเขียนไววา ชาพเจ้าหลเอียนนุชาคณท่าน

๑ เฮงเปกตงแลเห็นรูปบน จิงกระชบถามชนชกไป
 วา รูปทบนมาแลธอวอคุคคล้ายท่านทเคียว เหตุไรทบาย
 นนเขียนหาถูกไม

๑ ชนชกไป จิงบอกกยเฮงเปกตงวา เมื่อครั้ง
 ศึกราชชนชวบแรกเรากยทวนเกยบนอย คมคนโทษไปส่ง
 เมืองเลาจว ไปดงรมดองชว ณ จนเกอนลยชนลยหาคา

มาประโกรพวกหนึ่ง ล้อมเอาชนนาง คนหนึ่งกับ ครอบครวไว้
 สลับกันอยู่ ชนนางเกือบจะเสียทีแก่โจร เราก็ทำรู้ว่าชนนาง
 เป็นถึงกงหลัดเอียนไม้ เราเห็นก็มี ความเวทนา เราเข้าช่วย
 ติโจรแตกหนีไป เราก็คมคนโทษเค้นไป ถึงกงหลัดเอียนก็
 ควบคุมามาตาม จะใคร่รู้จักชื่อเรา เราก็อบายออกชื่อไม่
 หลัดเอียนก็ตามติดมา เราจึงบอก ชื่อ ชนชยของ แล้วยกมือให้
 กลับ หลัดเอียนไม่ได้ยินคำชื่อนี้ได้ยินแต่ชื่อของเงา เสงเปกตั้ง
 คุกขึ้นหัวเราว่า เพราะชนนางผู้ใหญ่เอารูปท่านมาบูชาตั้ง
 จึงได้ขอปรับแก้ช่วยเป็นโทษยัยเอ็น

๑ ฝ่ายซาเฉียววงงอยู่หน้าวัด เห็นคนเดินเข้ามา
 ก็ใช้บ่าวตามเข้าไปฟังดูจะเป็นคนมาแต่ไหน คนใช้ตามมา
 ได้ยินความที่ชกไป เล่าให้เซงเปกตั้งฟังนั้นทุกประการ
 จึงเอาความมาแจ้งกับนาย ซาเฉียวครั้นแจ้งความดังนั้นก็
 ติโจร ลุกเดินเข้าไปทรมขธา คำนั้นพวกสี่คนแล้วถามว่า
 ท่านคนไหนทมิคุณกับถึงกงหลัดเอียน

๑ เซงเปกตั้งจึงชี้ตัวชกไปว่าท่านคนนั้น เมษครัง
 บิคากรรยาท่านประโกรที่ริมถองชัว เขาช่วยติโจรแตกไปก็

จริงแซ่ชุนซ้อชยของ บิดากบฏรยาท่านไต้ย่นเป็นชยของเงา
 ท่านจงคม่ากบฏอวต เหมือนกักรูปย่นหรือไม้ ซาเฉียวจึง
 เชิญทงส์คนเข้าไปในวัดทรมแซกเฮานาซามาเลียง แล้ว
 ไต่ถามแซ่และชอต่างคนต่างบอกกันตามธรรมเนียม

๑ ซาเฉียวจึงสั่งให้คนไปจงม่า ชนข้าวของเข้า
 มาในวัดแล้วจกแรงห้องหับให้พวกสคนอยู่ จึงให้บ่าวจกโต๊ะ
 มาเลียง แล้วแต่งหนังสือให้บ่าวถือไปเมืองไต้หรงวน แจ้ง
 ความให้บิดากบฏรยาทราบความ ซาเฉียวจึง พก กัย
 ชนชกไปว่า อีกหลายวันจะถึงข่ใหม่เชิญท่านสคนอยู่ทั่ว
 นพलग

๑ ชนชกไปว่าข้าพเจ้ามาครั้งนี้ จะให้ทนเคอนสาม
 ขนสับห้าค่า ทเมืองเซียงฮานจะม้งาน จะเอาสิ่งของเข้าไป
 ช่วยชวคกงซาเฉียวว่านสับสค่าจึงเข้าไป เมืองเซียงฮานก็
 จะท้งงานสับห้าค่าคอก

๑ ซาเฉียวก็เลี้ยงกุพวกสคนเสมอทุกวัน อยู่มาถง
 ฅ วันเคอนสามขนสับสค่า ชนชกไปกัยเฮงเปกคัง สั่งให้
 บ่าวเตรียมทวจกแรงเสร็จแล้วลาซาเฉียว ซาเฉียวนึกในใจ

ว่า เรามีสองสัปดาห์ไปลงบิตากบิรรายังไม่มีคอบมา บิตน
 ซินซกไปจะเข้าไปในเมืองเซียง อานราชการเขาเสร็จแล้ว
 เขาจะกลับไปบ้าน จะเดินไปทางอน ดึงกง จรมี สองสัปดาห์ มา
 เชิญซินซกไปไม่ได้ทั่วไป เราจะมีเป็นปลดองกงหรือจงฟุก
 กัยซินซกไปว่า เราจะไปเมืองเซียงอานกับท่านด้วย จะได้
 เป็นเพื่อนกัน การงานเสร็จแล้วเราจึงคอบพากันกลับมาท
 วดนอีกเพื่อยตากบิรรายจะมีหนังสือมาว่าอย่างไรบ้าง

๑ ซินซกไปไต่ยินซาเลียวว่า จะไปเมืองเซียงอาน
 ด้วยก็มีความยินดี จึงว่าท่านจะไปด้วยก็ดีแล้ว ซาเลียว
 จึงสั่งข้าวให้จคมากบิรรายของเงินทอง สั่งคนใช้ไว้ให้กักยค
 แลพวกช่างทำงาน ซาเลียวกับข้าวสองคนไปกับซินซกไป
 ออกจากวัดขนม้าเดินทางไป พอเวลาตะวันตกดินถึงเมือง
 เซียงอาน ซินซกไปจึงปรึกษากันว่าเราอย่าเข้าเมืองก่อนเลย
 หากพักอาศัยอยู่ข้างนอกก่อนเถิด แล้วพากันมาลงหน้า
 ประตูเมือง ซื่อประตูเรียกว่าเมงเตกหมิง จึงแลเห็นเรือน
 หนึ่งแขวนป้ายเรียกโตแกเตียม สำหรับคนเดินทางอาศัย
 ต่างคน ต่างลง จากม้าพากันเข้าไป เจ้าของ เห็น พวก
 ซินซกไปเป็นผู้ก็ออกมาต้อนรับ

๑ ชินชกไปก็ไม่ปลกให้รั้ว แล้วชินชกไปก็ยาว
 สองคนลกจ้างสองคนเป็นทาคคนพากนเกินเข้าประตุมองเตก-
 หมงเขาไปในเมืองเซียงชาน และอวตกังชุนนางผู้ใหญ่คนน
 เป็นคนมีความชอบในพระเจ้าชยยบของเต เมอครั้งใดแผน-
 ดินทน แต่บรรคานางห้ามเสลยทเมองต้นประทาน ให้อวต
 กังร้อยคน อวตกังจะทำบุญใหญ่วันเกิด อยู่มาวันหนึ่ง
 อวตกังออกนงทเก่งข้างใน สั่งให้เขคประตุมองไวส์ทศ แต่
 บรรคานางรยาทงปวง ให้พากนออกมานงให้พรอมกนทเก่ง
 ข้างใน อวตกังจึงว่าพวกเฮงเหล่านอยู่ ปรนนิยตเรา มาช่า
 นานแล้ว ผู้ใดอยากจรกลับไปชาน มีลกมว ก็ให้ เคน มานง
 ข้างซ้าย ใครไม่สมีครยอมไปก็ให้มานงข้างขวา แต่บรรคา
 นางรยาทงปวงไคยนอวตกังว่าคงนน พากนมาอยู่ข้างซ้าย
 ประมาณห้าสิยเคม มีหญิงสองคนถอคาบคนหนึ่ง เป็น
 นองสาวเจ้าเมองตนซอลกเซียงกงกู คนหนึ่งถอแซ่ แซ่
 เทยวชอชตคน หญิงสองคนนมีรยงามประกอบไปด้วยสติ-
 บัญญา อวตกังจึงวานางสองคนน จะยอมไปข้างซ้ายหรือ
 จะอยู่ข้างขวา หญิงสองคนคุกเข้าค่านยแล้วหญิงทถอคาบ

รัชชให้ไม่ว่าประการใด หลวงทอลเช่นนพควาท่านได้เลี้ยง
 ทัพคุณกษชาพเจ้ามามาก บัดนี้จะให้ไปมีพระเจ้ชั้วประการ
 ไต่กไม่วร ข้าพเจ้าขออาศัยปรนนิบัติท่านไปกว่าจะสิ้นชีวิต
 แล้วขอตงถามหลวงทอลดาว่าทำไมจึงนั่งอยู่ไม่พคไปเล่า
 นางลกเซียงก้งจตอบว่า ช่งท่านไปรคให้ภรรยาทงปวงไป
 มีผวนนพระคณท่านเป็นทสคแล้ว เดิมข้าพเจ้าไต่มีผวตรง
 หนึ่ง ครนเมองคณแตกผวเมียพลคพรากจากกันไปก็มิกรวม
 อยู่แล้ว ช่งท่านไต่เอาข้าพเจ้ามาชั้วเลี้ยง บัดนี้ท่านจะ
 ไปรคให้ไปมีผวน ข้าพเจ้าไม่ยอมไป ครนอยู่ มานาง
 กตเซียงก้งจพบผวเก่า มาเป็นทนายชวคก้งผวเมียปรกน
 เข้า ชวคก้งจรักกให้อยู่ด้วยกัน ชวคก้งมีความเมตค
 หลวงสองคณน จึงไต่คองให้เป็นผวใหญ่สำหรับไต่คแลภรรยา
 ทงปวง แล้วชวคก้งส่งหลวงทอลคคนช่งจะกลบไปบ้านน
 สิงของสำหรับคองตัวช่งเราให้แต่เดิมก็ให้เขาไปค้วยทุกคน
 หลวงเหล่านครนไต่บชวคก้งส่ง ค่างคนค่างคใจคกเข้า
 ลงค่านขลชวคก้งไป ครน ณ วันคองสามชนสืบหาค่า
 เลียงโตะและสุรากน ทก่งเรียกวาคงกจ่าย แต่บรรค

ขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อย พுகายกยอสรรเสริญอวดกึ่งทุกคน
 แต่หลมตจงว่าท่านมขญวาสนามาก สิ่งของทงปวงกยบรรณ
 ทกสิ่ง ชคตอยสิ่งเดียวแต่ยาเลากนคั่นเขนยาไขวให้มก่าลง
 อวตก่งไคยนกรเท่าว่าหลมคคว่าเปรยขคว ทวยว่าอวตก่งเขน
 คนชราแล้ว มกรรยาสาว ๆ เขนอันมาก อวตก่งจิงพคกย
 หลมคคว่า เราไมคองใช้ถงยาเลากนคั่นคอก เราจคแงเงา
 เองกไค ขุนนาง ทงปวง พากน ยมอย อวตก่ง จิง สงให้
 ราษฎรทงปวง ทำคิมเขนรปลศทวทาง ๆ จคยช่าเหมอน
 อย่างทำมาแต่กอน แลระเมืออวตก่งทำบุญวันเกค แต่
 บรรคาคขุนนางแลระหิวเมืองใหญ่เขนเขาของมค่านขอวตก่ง
 ทกเมือง

๑ ครนหลเจงเขาไปอยในเมืองเซียงฮานร์ ว่าอวต-
 ก่งทำบุญวันเกค จิงจคสิ่งของมค่านขอวตก่ง ให้ทนฤษ
 เวลาไกลรุงเขนขุนนางทงปวงมา พรอมกนอยท เกงรบแซก
 เขนชายคนหนงรูปร่างสูงใหญ่ ลักษณะเขนคนมวาสนา
 อย หลเจงเขาไปค่านขถามว่าท่านมาแต่ไหน

๑ ชนชกไปยกมือชนค่านขตอบว่า ข้าพเจมาแต่

ชวคกงเห็นหลเจงมีสคขญญา คคจะเกลยกลอมไวไซ จึงให้
 ทาเขาไปข้างในแต่ผเดยว หลเจงเขาไปถงข้างในเห็นชวคกง
 แดงคว แลวมเครองเขนอนนมาก มีหญิงแดงควเขนช
 นางสขสองคนเขนอนอยู่สองข้าง หลเจงจึงเขาไป คำนขกราย
 ใหวแลว่า ท่านเขนชนางผู้ใหญ่ ท่านพระนตรพระ
 กรรณหาสเสมอมใด และทกวนนบ้านเมืองกไม่เป้นปรกค
 เกกโจรผู้ร้ายชนทุกแห่ง ควรท่านจะเกลยกลอมคนทมผมอ
 แลรสคขญญาเขาไวไซ ควซาพเขาเป้นแต่ผนอัยเห็นการ
 คงน จึงแจงความให้ท่านฟังถ้าไม่ควรประการโคชอภัย
 เลยเกค

๑ ชวคกงคยเขนหลเจงว่าคงนน ลกชนเขนแลว่า
 ขอบใจนคทนาก แลชวคกงกไลเลยงวชาการ หลเจงก
 แกไขไป คคทกสิ่ง ชวคกงมี ความเขนค หลเจงคค จะ เกลย
 กลอมหลเจงไว แต่ยงไม่ออกปากว่าประการโค ชวคกง
 จึงให้เดยวชคคทนพาควหลเจง ออกไปส่ง เพรารควช ชวคกง
 ไม่มีความรงเกยช แลรนางเดยวชคคทนนเขนคนมีสคขญญา
 อยู่ ออกมากบหลเจงพิจารณาคู เห็นลกษณะหลเจงจะเขน

คนมีวาสนากันกรก คึกคะนองพันเอาหลี่เจง ครั้นถึงประตู
แล้วให้คนทเฝ้าประตูถามหลี่เจงว่าล่านกอยู่ที่ไหน หลี่เจง
จึงบอกที่ล่านกแล้วคนทเฝ้า ประตูก็แจ้ง กษนิาง เคียวชุกคน
นางเคียวชุกคนกลีบเข้าไปข้างใน ขอบกั้งก็ออกมาจับขุนนาง
ข้างนอก

๑ ซินชกไปก็เอาหนังสือ กบิลิ่งของเข้าไปค้ำนัย
ขอบกั้ง ขวคั้งจึงสั่งให้หลี่มิตตรวจสิ่งของไว้ ซินชกไป
ก็หลี่มิตก็ไต่พบบ่กันต่างคนต่างก็ใจ หลี่มิตตรวจของที่
มาให้เสร็จแล้ว หลี่มิตจึงพาเอาตัวซินชกไปไปกินเลี้ยง
ถามว่าตั้งแต่เราจากกันมาท่านไปอยู่เป็นสุขสบายอยู่หรือ

๑ ซินชกไปก็เล่าความหลังที่ตกทุกข์ได้ยาก ให้
หลี่มิตฟังทุกประการ จึงบอกกับหลี่มิตว่าเซ่งเป๊กตังก็มาด้วย
อาศัยอยู่นอกเมือง หลี่มิตว่าข้าพเจ้าก็ควรรับของค้ำนัย
คนทั้งปวงอยู่ ถ้าเซ่งเป๊กตังเข้ามาในเมืองก็ให้บอกมาหา
ข้าพเจ้าด้วย ซินชกไปรับค้ำแล้วว่าขอท่านช่วยทำหนังสือ
ทอบสิ่งของให้ข้าพเจ้าด้วย หลี่มิตก็ทำหนังสือทอบให้
ซินชกไป ซินชกไปกินเลี้ยงก็ลาหลี่มิตไปหาหลี่เจง ที่ตรอก

ไซเหมงห้าง หลงเจงเห็นชินชกไปมาถ้ง จ้งออกมารบว่า
ท่านมีความสัจหนักหนา แลวักชวนเข้าไประั้งในถัก

๑ หลงเจงจ้งถามชินชกไปว่า อายท่านไต่เท่าไร
ชินชกไปว่าอายข้าพเจ้ายสยสย หลงเจงถามว่าท่านเข้ามา
ในเมืองเซียงฮานนมเพื่อนมากวยหรือไม

๑ ชินชกไปไมบอกร บอกรแต่ความเคิม เจ้าเมือง
ชว้ต้งไซให้ข้าพเจ้าเฮาของกำนัลมาช่วยชวคก้ง มีข่าวสอง
คน เหตุไต่ท่านจ้งถามถ้งน หลงเจงจ้งว่าข้าพเจ้าไต่เรียน
ความร้มาเข็นฮันมาก การถูกลกษณะนข้าพเจ้ากรออยู่ข้าง
บคนข้าพเจ้าคท่านเห็นราคไม่สัดจะเกิดความ ไปข้างหน้า
ท่านจะไต่เป็นขุนนางผู้ใหญ่เป็นหลกขาน หลกเมือง ใน
ขณะท่านทองระวงทวิ คอยคชาวเห็นว่าวันนเวลาสามยาม
ราษฎรจะเกิดฆ่าพนกน ถ่าว่าท่านนมเพื่อนมากวย ฮย้าให้
เทยวกลางคน ราชการเสร็จแล้วให้ท่านกลับไปเมืองชว้ต้ง
ไต่โดยเร็ว

๑ ชินชกไปไต่ยินหลงเจงว่าก้ตกรใจ คิครำคาญท
เพื่อนมากวย กลวจะทำความชน กรบลาหลงเจงถลยมาท
เพื่อนฮย

๑ ฝ่ายนางเตยวชคติน ทิ้งแต่สิ่งเหลือทิ้งออกไปแล้ว
ก็คัดอธิบายที่จะออกไปหาหลเจง ครั้นเวลาค่ำอวตังก็เลยง
ไต่ซุนนางผู้คนสับสนกันอยู่ นางเตยวชคตินคิดจะหนี ก็เก็บ
ของรวบรวมใส่หีบลงกุญแจ แล้วทำหนังสือลาไว้ฉบับหนึ่ง
เข้าไปข้างในลักเอาของสำคัญของอวตังออกมา แล้วก็แต่ง
ตัวเป็นชายถือโคมโฆหนึ่งกับธงสำคัญ ทรงไปทศรอก
ไซเหมงห่างเขาในตรอกนัยเอาตกที่สามนั้น แล้ววิ่ง
เรียกที่ประตู เจ้าของตกออกมาเบ้ประตูถามว่า ท่านมา
แต่ไหนจะมาหาใคร

๑ นางเตยวชคตินจึงถามว่า ล้างวนหลเจงลัก
ขยันทหรือ เจ้าของตกบอกว่าขยันทของชายชายนางเตยว-
ชคตินเดินเข้าไปในห้อง เห็นหลเจงนั่งคั่นหนังสืออยู่ จึงวาง
โคมกับธงสำคัญลงบนโต๊ะ แล้วคำนับหลเจง หลเจงก็คำนับ
ตอบเชิญให้นั่ง หลเจงถามว่า ท่านมาแต่ไหนมาด้วยธุระ
สิ่งไร

๑ นางเตยวชคตินตำราษาแกลงบอกว่า ข้าพเจ้า
เป็นคนใช้ของ อวตัง อวตัง ใช้ให้มาหาท่านด้วยธุระ
ข้อใหญ่ ท่านก็เป็นคนมีสติปัญญาของทนายคุณ ว่าข้าพเจ้ามา

ด้วยอะไร ^๑ หลี่เจงไค่ยืนค้ำนั่งนึกในใจว่าประหลาด
 นักหนา จะแก่งให้เราตายด้วย ก็ตายว่าเห็นอวตังฮวยาก
 จะไค้เราไว้ นางเคียวชกตคนว่าท่านตายไม่ถก ขอให้ตายไป
 คุกใหม่ฮกครองหนง ^๒ หลี่เจงเจงตายว่าอวตังจะใช้ข้าพเจ้าไป
 หัวเมองไซ้หรือมิไซ้ ^๓ นางเคียวชกตคนจึงว่า ท่านตายไม่ถก
 ทั้งสองครั้ง ^๔ ข้าพเจ้าจะบอกความจริงให้ท่านฟัง ด้วยอวตัง
 ไค้ขตรหญิงไว้คนหนงรูปก้งามข้ญญาถก ^๕ อวตังรักไค้
 เหมือนนกขกของคว ^๖ บัคนกเขนสาวอยู่แล้ว อวตังเห็นว่า
 ท่านเขนคนมีสติข้ญญา ^๗ ควรที่จะเขนขตรเขยเจงให้ข้าพเจ้า
 ฝเขนคนไซ้สขยสนท ^๘ ออกมาพคกขท่าน หลี่เจงเจงตอขว่า
 ข้าพเจ้าขยทกวนนยง ^๙ ไม่มีเขยาเรอนเขนหลักแหลง ^{๑๐} เขนคน
 เทยวสติจรอยู่ตามสบาย ^{๑๑} ซงท่านมาพคการวนนข้าพเจ้าไม่
 ขาจรยไค้ ^{๑๒} ขอท่านไค้เขนคช่วยไปพคแก้ไขกขอวตัง ^{๑๓} ขย่า
 ให้ขคเคองข้าพเจ้าเลย

๑ นางเคียวชกตคนจึงว่าท่านกมีสติข้ญญา ^๑ ทำไม
 จึงคคการให้สนไป ^๒ อวตังเขนทขนนางฝใหญ่ ^๓ จะชขเลยง
 ฝไค้มีขคคคกไค้ ^๔ จะทำให้คนฉิบหายกไค้ ^๕ ถ้าท่านไค้เขนเขย
 กกขจะมีวาสนา ^๖ ทรพขสนจะบริบรรณขน ^๗ เหตุไรท่านจึงไม่

สมัครขอท่านไต่ตรรกครองคุกก่อน หลี่เจงทอຍว่าคนจะไต่ไต่
ไต่ช่วยเป็นเพราะวาสนาของตัว การจะไต่ไต่บรรยาต่อเมือไต่
เป็นคุกนักไต่อยู่เอง ถ้าท่านไม่ช่วยสงเคราะห์ปลดปล่อย
ไปไต่ ข้าพเจ้าก็จะหนีไปไต่ยวัน

๑ นางเตยวชัคคินว่าความอันนี้ ข้าพเจ้าแก้ไข
ไม่ไต่ต้องเอาความไปแจ้งกับอวกังตามจริง อวกังรักคัง
ระโกรธ ท่านจะหนีไปไต่เป็นอันยาก หลี่เจงไต่ยกันว่าคังน
กัโกรธลูกขนยชนหน้าว่าเจ้าคนนพคจากตลกนักหนา
เราเกิดมาเป็นคนไม่กลัวใครเลยที่ผู้ไต่ไต่เอาบุญวาสนามา
ข่มขี้เราก้ไม่กลัว ถึงคชาก็ไม่ยอมกำลังที่มเถียงกันอยู่

๑ ฝ่ายเตยวงกนอยหองหนง ไต่ยนหลี่เจงที่ม
เถียงไม่ตกลงกัน ก็แต่งตัวเป็นทหารเดินมาถามว่า ท่าน
หลี่เจงคนไหน หลี่เจงกำลังโกรธอยู่ จึงบอกว่าเป็นแหละ
ช้อหลี่เจง นางเตยวชัคคินแลเห็นคนเดินเข้ามายกมือคานย
ถามว่าท่านมาแต่ไหนแะอะไร คนนยบอกว่าเป็นข้าพเจ้าแะ
เตยว นางเตยวชัคคินจึงว่าท่านแะเตยวงกับข้าพเจ้ามาเป็น
พนองกันเถิด เตยวงกนไต่ยนคังนหวเราะว่า เราสอง

เสอหมวกใส่แต่งตัวตามเดิม หลงเจงจึงถามว่าทำไมเจ้า
 แต่งตัวอย่างเก่าเล่า นางเตียวชัคตนบอกว่า เดิมข้าพเจ้า
 เข้ามาในนแต่งตัวเช่นชายขคนจะออกไปนั่งกินโต๊ะเป็นหญิง
 คนทั้งปวงเขาจะรังเกียจ เที่ยวงงกนจึงให้คนใช้ไปซื้อเครื่อง
 โต๊ะมาเลี้ยง คนสามคนก็เขานั่งกินโต๊ะพูดจาอยู่ด้วยกัน
 นางเตียวชัคตนลุกขึ้นแล้วว่า ท่านกินโต๊ะเสพสราอยู่พลาง
 ข้าพเจ้าจะไปธุระแห่งหนึ่งแล้วจะกลับมาให้ท่าน หลงเจงจึงว่า
 เวลานักตกแล้วยังจะไปข้างไหนอีกเล่า นางเตียวชัคตนจึงว่า
 ท่านอย่าแคลงใจเลยประเคียวใจก็จะไต่รู้ความ พวกเราก็
 ุคโคมออกจากประตูไป สองคนกินโต๊ะเสพสราก็นั่ง
 ประมาณครหน่ง ไคยบเสียงขมากลบบมา

๑๑ เที่ยวงงกนถามว่า ไปข้างไหนประเคียวกลับมา
 นางเตียวชัคตนบอกว่าข้าพเจ้าไปทโรงม้า เขาชอชอวกัง
 ไปปกขยฝรภษามาไค้มาสามตัว องสำคัญเราก็มอยุ
 พรหม เราสามคนกินอาหารเสร็จแล้วขนม้าออกจากประตู
 เมือง ไปเมืองไทหงวนในเวลากลางคนอนนจะช้าอยไม่ไค้
 หลงเจงเตยวงกนก็เห็นควย ครนกินโต๊ะแล้วกวพาน
 หนีไป

๑ รุ่งขึ้นเวลาเช้า ฝ่ายอวดกั้งไม่เห็นนางเดี่ยว-
 ชุคตนมาปรนนิบัติ จึงใช้ให้คนไปตักทองเห็นใส่กณ แร่อยู่
 คนใช้จึงเอาความมาแจ้งกับอวดกั้ง อวดกั้งกนกขุนว่าเรา
 ไม่ได้สังเกต ทนึ่งคนนคงจะไปกับหลี่เจงแล้ว จึงให้คนไป
 เบียดประตูห้องตรวจสิ่งของก้อยพร้อม แล้วคนใช้เห็นหนังสือ
 นางเดี่ยวชุกตน เขียนไว้ในห้อง ลบบนหน้าเอามาให้อวดกั้ง
 ใจความว่าข้าพเจ้าเดี่ยวชุกตนตกมาเป็นข้าทาสมานานแล้ว
 ท่านก็มีความเมตตาเป็นอันมาก ครึ่งหนึ่งท่านจะไปรุดปล่อย
 ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ายังไม่เห็นผู้ใดเป็นทพงใด จึงอวยปรนนิบัติ
 ท่านต่อมา ครึ่งนข้าพเจ้าเห็นชายผู้หนึ่งคงทวยลักษณะ
 จะมิว่าสนาไปข้างหน้าข้าพเจ้าจึงหันตามไป ทข้าพเจ้าเห็น
 นนขอประทานโทษ ได้ไปรุดปล่อยไปให้เหมือนเหล่าหญิง
 นนเถิด อวดกั้งแจ้งความในหนังสือแล้วจึงคิดว่า หลี่เจง
 คนนี้ไปข้างหน้าคงจะโคตี จึงกำชับคนใช้ในย่านว่าอย่าให้
 พกออกจากไป

๑ ฝ่ายชนชกไปลาหลี่เจง กลับไปที่อาศัยพบเพื่อน
 สักคนค้อยอย เสงเปกตงจึงถามข่าวลงหลี่มิต ชนชกไปว่า
 หลี่มิตเช่นผวยสิ่งของงานการมาก หาได้พคความตกลง
 กนไม่ หลี่มิตกรวาทานมาอยนควย หลี่มิตจึงสั่งให้ข้าพเจ้า

มาว่าคิดถนทานนิก แลวกเถาคความทพยกบหลเจง หลเจง
 ทายไว้ว่า จะเกกความโหระวงตวงจก เพื่อนสคนจงว่า
 จะเชอเขาเป็นแนบียงไม้ไคแต่เรามาถงนแล้ว กคงจะเข้าไ
 คการเขาเล่นให้ไคแต่อย่ามีความขระมาท แล้วต่างคน
 แตงทวชนมาพากันเข้าไปในเมือง

๑ เซงเปกตั้งว่าพวกเราถงยีสขคนเคษ เข้าไปใน
 เมืองผู้คนสยสนจะพลคกัน ชนชกไปว่าคำหลเจงทายไว้เรา
 จะเชอเขาเป็นแนบียงไม้ไค ถ้าเราเข้าไปในเมืองหาท
 ส่านก นตกัน ไว้แล้ว เมื่อจะเทยวกขมาไปถงจะเกกเหตุ
 ประการใดกคงจะหนีไคโดยง่าย เซงเปกตั้งไม่เห็นด้วย
 เถียงกันขบ ลิกยกจงว่าท่านทงสองอย่าเถียงกันเลย ถ้า
 เชอคำซาพเจ้าแล้วไปถง ประตเมืองหาท ส่านกอยู่นอกเมือง
 ฝคนทตามเรามาจนจะให้เขาไปในเมืองไม้ตองการ ให้ขย
 แตนนอกเมืองแล้ว ให้กำซบว่า ให้ฝกมาเตรียมไว้จงพร้อมให้
 เป็นเวรณลคเปลี่ยนกันคยขระวงขบ ถ้าเราออกมาถงก็ให้
 ไคขนมาไปททวท กเห็นคพร้อมกันมาจกแรงตามคำ
 ลิกยกว่า แลวกพากันมาถงประตเมือง

๑ ชนชกไป เขาหนงลค ทอบ ให้บ่าว รักษา ไว้ทนน
 กำซบให้รักษาหนงลคไว้ให้ค ครนลคเสยกัน เสยจแล้ว

ชนชกไปกบเพอนทมากวบกน ต่างคนต่างชอนเหนยเครอง
ฮารุกตักทวแล้ว เขาคนใช้สองคนตามหลังเข้าไปในเมือง

๑ ฝ่ายซาเฉียวกยี้ยววสองคน จักแรงเอาสิ่งของ
เงินทองเครองใช้สอยตามเข้าไปทวย และในเมืองเซียงฮาน
ครงนนพระเจ้าชุยขนชองเก มีรยสั่งให้เจ้าพนักงานย้าว
ร้องขุนนางและราษฎรทงปวง ให้เอาโคมแขวนทขานและ
ถนนทกแห่ง แล้วให้มเพคานคายตามถนนให้คตลอด ทง
เครองบูซา ไวทวย ททนาตกก ให้ ทง ของ ปรหลาค ต่าง ๆ
ปรกรวดกนคเล่นแล้วไปรคให้ ราษฎรทวย ทกแห่ง ไม่ห้าม
ปราม พวกชนชกไปเข้าไปในเมืองแล้ว กทเทยวคมาจน
ถึงบ้านโฮยบสค เห็นบ้านโฮยบสคแขวนโคมจักแรงทงค
งามนัทหนา ทวยว่าโฮยบสคเป็นทขนประเซยจช หนายาน
มลยแลใหญ่ผูกคขมายงเกาทณช หักชอมเล่นอยหลังลย
แลมคคนไปคมาก แคโฮยบสคมีบทรชายสคคน บทรททนง
ชอว่าโฮยบชวยกยเป็นทคทชงวชช บทรทสสองโฮยบชชกย
เป็นททมาเคาชวย เป็นบทรเซยพระเจ้าชุยขนชองเก บทร
ทสามชชโฮยบชชกยเป็นทเซยวกา บทรทสชชโฮยบชชกย
เป็นบทรสคททอง ถอใจวาคามิบุญถึงยงไมไคเป็นทขนนาง

ก็หากลัวเกรงผู้ใดไม่ ทว่าหุยกก็ขอกมาอยู่ที่หลังลับแลหน้า
 ยาน กยผคนขาวไพร่สำหรับใช้สอย มาเตะเตะกร้อเล่นอยู่
 คนทายนึกเห็นหุยกก็เตะเตะกร้อก็ต่างคนชมว่าเตะชำนาญ
 นกหนา หุยกขจรขอตกขบควาว่าหลังลับแลนทกวางขวาง
 ใหญ่ ให้ปลุกประรำทำเพดานบังแดดให้ตั้งพอเตะเตะกร้อได้
 แต่บรรดานักเลงเตะกร้อนอกเมืองในเมือง ก็มาประชม
 พร้อมกันเล่นอยู่นั้น ทหนาเก่งส่งให้กันประคตเสียดประคตหนึ่ง
 ขนประคตทาทางเตะเตะกร้อขยบนนั้น กงจอหุยกขจรมางคต
 กร้อ มีผหญิงสองคนนั่งขยสองข้าง ทวหุยกขจรสองคน
 เป็นคนเตะเตะกร้อดี ถ้ามีผู้ใดเตะเตะกร้อข้ามประคตส่งโตก
 ะให้รางวัลแพรสีไหมหนึ่ง ดอกไม้เงินคันทนงอันหนึ่ง แต่
 บรรดานักเลงที่เตะเข้ามาได้ ๆ รางวัลไปก็มี

๐ ฝ่ายจีนซกไปกับเพื่อนเที่ยวคงาน มาถึงที่เตะเตะ
 กร้อเห็นคนมาก นกถงคำหลเจงก็กำขยเพื่อนกันว่า คำ
 หลเจงทวยไว่ทันท่งยวงยาลม ถ้ามีความสังหนงสังโค
 เรอาทำมเถียงกับเขาตองชคโทโสไว่จิงระโต พวกจีนซกไป
 ก็เขยตคนเขาไปค แต่ชกกเขยตขยกยตงแต่เล็กมา เคย
 เป็นแต่โจรไม่เคยเขาไปในเมืองหลวง การระเล่นท่งยวง

ทหารจึกไม้ ชักกเขียนข้างกระซิบถามลึกลับว่าลูกกลม ๆ
 เขาเตะกัน นน เรียกว่าอะไร ลึกลับก็ไม่วรึกทำเป็น
 หัวเราะ แล้วบอกวานเขาเรียกว่าหงท้อคยอกข้างในหนักหก
 สิบสี่ชั่ง ชักกเขียนว่า สามคนเตะ เรียวแรง หนักหนา ซาม
 ประตสังนไนโคจงไควางวล เหมอนอย่างเราเตะเตะไคหรือ
 ไม่สองคนพุดกนอยู่ คนอยู่ที่นนไคเขียนเขาจึงเอาเตะกรอมา
 ตามว่าท่านผิไคเตะเข้ามาเตะก็มาเจก ลึกลับจึงตบหลัง
 ชักกเขียนว่าท่านคนนแหลระเตะเตะ แล้วคนท้อต ตะกร้อว่า
 ซาฟเจ้าเป็นคนสำหรับโยนเชิญูท่านเตะเอาเจก ชักกเขียน
 จึงคิดว่าคนอันยงเตะชนไปไค เราขอลองเตะก็ให้สั้นแรงสัก
 ที่ คนสำหรับโยนเตะกรอโยนมาไห้ชักกเขียน ชักกเขียน
 ก็เตะไปคยอกำลังแรง ตะกรอนนทะเลพेतานลอยชนไปบน
 อากาศหายไป เจ้าของตะกร้อจึงร้องว่าท่านขี้ใจถึงไคให้
 ตะกร้อซาฟเจ้าหายไปเสีย ชักกเขียนสันคานเข็นโจรก็โกรธ
 จะพาลเอาความ ลึกลับกลัวระเก็ดความชน ก็เอาเงินห้า
 ตำลึงใช้ให้ เจ้าของตะกร้อจึงรับเอามีชชักกเขียนว่าเราไป
 กินสุรากับยกันเจกแล้วกรูมชักกเขียนกินออกมา พยชินชกไป

ของตระกูลก็เอาตระกูลส่งมาให้ซาเฉียวกับหญิง สองคน
 มาแคะตระกูลด้วยกัน และซาเฉียวแคะตระกูลชำนาญจึง
 หญิงโต เพื่อนทักขยทใจ คว้าเวลา ค้าเล็ก ตระกูล แล้ว
 ชนชกไปเอาเงินยี่สิบตำลงแพรวตีมันพกล่องเล่ม ให้กับ
 หญิงสองคนแล้วเอาเงินให้เจ้าของตระกูลทำตำลงงจ้อหยก
 งามสั่งให้บ่าวพาหญิงสองคนกลับไปส่งเสียบ้าน พวกชนชกไป
 ก็ออกจากขอนตระกูลเที่ยวต่อไปอีก ตามหนายานขนนาง
 ทั่วทุกซากรุกโคมรูปสัตว์ต่าง ๆ ผู้คนทั้งผดเซญใจเขาเขยต
 เสียดเขยคยตกัน พวกชนชกไปทำคนนพากนแวงเขาชช
 สร้างน แล้วเที่ยวเดินคตามถนนประมาณยามเศษ มีหญิง
 คนหนึ่งชชเลาเห็นบวพวยตรสาวคนหนึ่ง ชชช่วยชายโต
 สยแปดขมาเที่ยวค งานมาพบ พวกหนุ่ม ๆ กน ลอม เขาไว้
 จะให้แม่ลูกพลตกัน บ่าวกจ้อหยกเห็นเขากไปยชกกับ
 กงจ้อหยกกับ กงจ้อหยกกับภพาวมาค พวกชายหนุ่มเตล่านน
 เห็นกงจ้อหยกมาคางคนกหลกเลียงไป พวกกงจ้อหยก
 กับบวคกนเขาชชช่วยตรสาวไปถึงบ้าน พาตัวเขาไปในห้อง
 ขงตัว

๑ ฝ่ายข้างเหงเหงาเห็นขอมมารดา ยืนนอกประตู
 บ้านร้องไห้ไม่เป็นสมประทีป กงจ้อหยกยกกระทำชมชื่น
 นางอวยขต่าใจตากางจ้อหยกยต่าง ๆ กงจ้อหยกยกโกธร
 ึ่งให้บ่าวเขาค้วนางอวยไปบอกแซก จนนางอวยไม่รส
 สมประทีป นอนอยู่เหมือนคนตาย แล้วกงจ้อหยกยก
 พาก้าวออกไปเที่ยวออก แต่พวกซินชกไปห้าคนเดินมา
 หนายานกงจ้อหยกย เห็นหญิงแก่ร้องไห้ชุกถามคนทายน
 คอชุนน คนนنگเล่าความให้ฟัง ซินชกไปถามว่ากงจ้อ
 หยกยกคณโต คนนบอกว่ากงจ้อหยกยกทเช่นนายบ่อนดระ
 กรออยู่เมื่อเวลากลางวัน ซินชกไปพอไคยคนนنگโกธร
 ลมคำหลแรงเสี่ยซินชกไปเข้าไปถามหญิงแก่คนนว่า ชอ
 แซ่ยงไรควอชุกไไหนหญิงแก่บอกว่าแซ่เหง ยานอยู่ที่
 คลองหลังบ้านกงจ้อหยกย ซินชกไปบอกหญิงแก่ให้ไปบ้าน
 เสี่ยกอนเล็ก เราพบกับกงจ้อหยกยกเราจะช่วยชอชอตรา
 มาสั่งให้ แล้วซินชกไปจึงถามคนทายนตุ่ว่า กงจ้อหยกยก
 แย่งเขาชอตราของหญิงแก่ไปเช่นความเท็จหรือจริง
 คนทายนบอว่าทางแถวณสยสของคำมาจนวนน กงจ้อหยกยก

เห็นบุตรสาวผู้โตงาม ๆ ก็อุกเอาไปทำชำเราเล่นต่าง ๆ
หลายรายมาแล้ว

๑ ชินชกไปไต่ยืนตงนั้นนักโกรธมากช่น ชินชกไป
พยคนตามทางก็ถามว่ากงจือหยกียออยู่ที่ไหน คนเดินทางว่า
คู้ท่านนึ่งห่มมิใช่คนช่ยเมือช่น ท่านจะใคร่พยประกงจือหยกีย
ค้วยจรระสังโค กงจือหยกียคนนี้ไม่กลัวเกรงใคร พวก
ข้าพเจ้าพยประเขาก้หลยหลกไปให้ห่าง

๑ ชินชกไปตามว่าเหตุผลอย่างไร ขอท่านเล่าความ
ให้ข้าพเจ้าแจ้งบ้าง คนเดินทางจึงเล่าความให้ฟังว่า กงจือ
หยกียคนนมหกแห่งหนึ่งสำหรับคนพาลหนักคกราง มาอาศัย
รียไว้เลยงคไม่กลัวผกตัวจะไปไหนเอาพวกเหล่านี้ ถอกระ
ของแหข้างหน้าประมาณสองร้อยคนควชนขมา ข้างหลัง
กมขาวทมผมอถอาวอตามไปเป็นอันมาก

๑ ชินชกไปไต่ยืน แล้วว่าชชยใจ ท่าน นักหนา
ชินชกไปกยเพื่อนหาคน พากันเดินมาตามถนนพยกงจือ
หยกียขมาอัย จึงเขาไปว่าข้าพเจ้าจะรำกระยองให้ท่านค
ค้วชินชกไปถอกระยองสันคู้หนึ่งหนักหกสิบสี่ชง เสงเปกตง

กษัตริย์เฉวตอวสของมอ ซกกเขียนถกกระของสนสองมอ
 ลยกยถกทวนซันหนึ่ง ทงหากนภพากนราชยตรงหนามา
 กงจอหยกย กงจอหยกยกขมาขนต ซกกเขียนนภในใจ
 ว่าถาจะตักงจอหยกยให้ตายเสียบเตยวงกระไต แต่ข่าวโพ
 ยงไม่แตกคนความเกกขนระทนนยาก จึงเอาไฟทุคบ้านราษฎร
 ซน ข่าววงจอหยกยเห็นไฟไหม้กตงนายเสียบ วิ่งไปแย่ง
 ของชาวบ้าน

๑ ซันซกไปเห็นโคต จึงเอากระขของสนตักงจอหยกย
 ลมลง ทงคนทงมาตายอຍกบที่ พวกข่าววงจอหยกยทยง
 ยยกรของขนความผรายมาคนนายตาย ต่างคนต่างถอชาวอ
 เข้ามาลอมซันซกไปไว้ พวกซันซกไปสี่พลางหน้พลางออก
 มาถงประตูเมงเทกหมง ออกจากประตูเวลาสามยามเศษ
 มาถงพวกข่าวของทวจตมาไว้คชยทกพรอม ต่างคน ต่างขน
 มาทนชชกจากทองทวนมาถงทวตซันซกคย

๑ ซาเฉวตวงจากมาจะเขาไปในวัดจงชวนซันซกไป
 ให้หยตพทชยทวคทกอน ซันซกไปว่ายคนจะหยคยอยู่ไม่ได้
 กลวพวกในเมองจะตามมาจะลาไปก่อน แต่ศาลเจ้าทชซา

รูปข้าพเจ้าขอให้ออเสียเถิด ทั่วข้าพเจ้ายังมีชีวิตอยู่ทำไว้
 อย่างนหาสูติไม่ แล้วยกมือค้ำขันชาน้ำดื่มไป ครั้นมาถึง
 เขาชอเซียวหวัวฮัว เสงเปกตงชกกเขียนลิกยกอยากจะให้
 ชินชกไปหยกคอก่อน ชินชกไปว่า ข้าพเจ้าจะรีบไปเมือง
 คีจว จึงบอกกว่าหนาทอนสียเฮคแรมแปดคำเข่นวันเกิด
 ของมารดาข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะทำบุญขอเชิญท่านทั้งสามคน
 ไปด้วย แล้วยชินชกไปค้ำขันชาน้ำดื่มไปเมืองคีจว

๑ ฝ่ายโอบนลิกกำลังเลี้ยงโต๊ะ และสรวักกับพวก

ชนนางอัย บ่าวมาขอกวากงจอหยกก็ไปเที่ยวเล่น มีฝรั่ง
 ทศายเสียแล้ว กังจอคนนี้เป็นบุตรทริกโอบนลิก โอบนลิก
 พธไต่ยินความจริงถามว่า ลูกเราเกิดเหตุอย่างไรฝรั่งทศ
 ทาย พวกเขาไม่อาจบอกความจริง จึงว่ากังจอเที่ยวไป
 พยบุตรสาวเหงเล้าเห็นยวเจ้าหยอกเขินเล่น เห็นจระเข้
 เหงเล้าเห็นยวไปชอกกับฝรั่ง โอบนลิกจึงว่าเหงเล้าเห็นยว
 กับบุตรเคียวนอชยทไเหน บ่าวขอกว่าเหงเล้าเห็นยวไม่รู้ว่า
 ไปชยทไเหนแต่ด้วยบุตรสาวยงชยทไเหน

๑ โอบนลิกจึงสั่งให้ยวไปลากเอาตัวมาทเสียให้ตาย

แล้วก็ให้ยวไปเที่ยวสืบดูบ้านเหงเล้าเห็นยวว่าชยทไเหน

ในเรือนมีคนกคนเอามาฆ่าเสียให้ สิ้นให้เอาไฟเผาเรือนเสีย
 ด้วย พวกข้าวเที่ยวหาพบแล้วก็ทำตามคำโอยนสัคสัง แล้ว
 โอยนสัคจึงให้คนไปหาช่างเขียนมาแล้ว เรียกข้าวที่ไปก็
 ึงจ้อหยกยมาถามควา ใรรายรูปพรรณนึ่งหม่มมีเครองขาว
 อย่างไร ให้ช่างเขียน ๗ เอารูปไว้จะโตสยเสาะจับเอาตัวใรราย

๑ ฝ่ายพระเจ้าชยบยนของเศ ครงสมเด็จพระราช

ยบชวบชยบโตหกลยบเคษ มาถง ฉวนเคอนทกทรงพระ-
 ประชวร จึงมรบสงให้เชยชปลุกทงสงชชยบชวเกงแห่งทง
 พระเจ้าชยบยนของเศเสศจมาประทยรภษาพระองคชยบทเกงน
 มาจนถง ฉวนเคอนเกาประชวรทงถง จึงมรบสงให้หาเชยช
 คนทง เชยสคคนทง งวนเจยบคนทง ชนนางสามคน
 เป็นคนสนทกยไทจ้อ คนหนึ่งเขาไปชางในกาชยสงให้ตรวจ
 ทรากแลการทงปวงแทนพระองค และคนสคคนนระเขาไป
 ชางในเวลาไรก็โต แต่นางชวนทวชยบยนกับชยบยน
 สนมเอกสองคนน ผลคเปลยบคนปรนบยตพระองคชยบมโต
 ชาค ชยมาวณทงไทจ้อเขาไปชางในพยบนางชวนทวชยบยน
 เคนมาทชยบจะผลคเสช ไทจ้อเห็นทหลบทวชชอนเสช ครง

ทกวัน ทรงสงสัย จึงถามนางชวนหิวสหยินว่ามีเหตุสิ่งใดจึง
 ทำกริยาผิดกว่าทกวัน นางชวนหิวสหยินก่นางเสี่ย พระเจ้า
 ชยบนต้องเตวาเซ่งบชกความแต่ตามจริง ถ้าไม่บชกตาม
 จริงก็จะมาเสียเถยวัน นางชวนหิวสหยินเห็นว่าพระเจ้า
 ชยบนต้องเตชคเคองเห็นว่า จะไม่พินแล้วจึงคกเขาลงค่านย
 ทลว่า ไทจอมาทำข่มเหงข้าพระองค์ พระเจ้าชยบนต้องเต
 ไทยบถนกกนแนพระอรุณมา จึงเอาพระคตถคยลงเท
 พระแทน แล้วมีรับสั่งให้หาเอยสคกขงวงเงียมสองคนเข้า
 ไปข้างใน

๑ ฝ่ายไทจอรู้ว่าความเกกขนแล้ว ก็รีบออกมาหา
 เถยวเหงกยโอยนสคกที่ปรกษารล่าความให้ฟัง โอยนสคคว่า
 หาพอกไม่เลย ท่านก็จะไคราชสมขตในวันพรุ่งนี้ขยแล้ว
 หากควรที่จะทำใจเร็วให้เกิดความไม่

๑ ขณะนั้นเอยชกมาถงจงว่า ท่านไปทำควมสิ่งไร
 ให้พระบตาชคเคอง บคนมีรับสั่งให้เอยสคกขงวงเงียมไปหา
 ไทจอเก่าพชายท่าน จะมอบราชสมขตและตราหยกให้ ถ้า
 ไทจอคนเก่าไคราชสมขตแล้วเราจะมีพากันตายเสี่ย
 หมคหรือ

๑ ไทจ้อจึงว่า กบเขยชว้า ข้าพเจ้าคิดกบเขยวเหงไว้
 เสรีแล้วท่านอย่าวิตกเลย เขยชว้าจึงถามเขยวเหง เขยวเหง
 กรรชชบขกความลับกบเขยชว้า เขยชว้าจึงว่าการจวนตัวไม่ทำ
 อย่างนั้นกบไม่ได้ เห็นพรอมกันแล้ววกมาออกศททหารทกรกษา
 พระตำหนักนไนให้เลิกไปเสีย จึงให้ไปยเขียนคณพวกทหาร
 ของไทจ้อไปรักษาตักค่านทุกปรระก่าชบสังไม่ให้คนเข้าออก
 ใด แล้วสั่งให้เขยหยกไปฆ่าไทจ้อคนเก่าเสีย จึงสั่งให้
 เขยวเหง ไปพาชนทของทวยสืบคนเข้าไปในพระตำหนักยิน-
 ชวเิงขอกกบชนทพวกเผ่าเวรเก่านนว่า ไทจ้อให้เอาชนทพวก
 ใหม่มาเปลี่ยน แล้วเขยวเหงเข้าไปข้างในบอกพวกสาวใช้
 เก่าแก่นนว่า ไทจ้อให้เอาสาวใช้มาเปลี่ยน พวกเจ้ามาอยู่
 ชานานแล้วให้เลิกไปเสีย คนเก่ายังเหลืออยู่แต่นางชุหยิน
 สองคนเผ่าอยู่ริมพระแท่น เขยวเหงก็เดินเข้าไปข้างในเห็น
 พระเจ้าชยบนอองเตไม่เป็นสมปรตแล้ว เขยวเหงขกกบ
 ชุหยินทงสองว่า ท่านทงสองนหลักให้ทางไป เราจะมาทล
 ความลับ ชวนหวชุหยินทชบว่าเผอจะรยสังให้ทหารออกไปเสีย
 ไม้ได้ เขยวเหงจึงว่าข้าพเจ้าขยุนไม่เป็นไรคอก ชุหยินทง
 สองคนก็พากนออกมากข้างนอกประเทยวหนง เขยวเหงก็

ตามออกมาทำตกใจว่า สุธยีนทั้งสองคนนั้นไม่รู้จักอะไรเลย
 นางเฝ้าอยู่เปล่า ๆ พระเจ้าชยชนของเทศน์พระชนมเสียนาน
 แล้ว แล้วกำชับว่า อย่าให้ผู้ใครของให้วนวายไป เราจะ
 ทลกลบโทษข้อสยก่อน นางชวนหัวสุธยีนก่นกแต่ในใจว่า
 เทยวเหงเขามาทำร้าย พระเจ้าชยชนของเทศน์ เหตุเกิดชน
 ทงนกเพราะเรา แคบตาเขายังมาเสียใจ ตัวเรากเห็นจะ
 ไม่พ้นความตายด้วย นางชวนหัวสุธยีนก็ไปนอนร้องไห้อยู่
 ทของของตัว

๑ ฝ่ายไทจ้อเฮยซู่เห็นเทยวเหง เดินมาบอกว่าการ
 ใหญ่สำเริงแล้ว ไทจ้อแจ่งตงนกกใจจึงสั่งเฮยซู่กบเทยวเหง
 ว่าท่านจัดแจงการทงปวงไปให้เรียบร้อยเถิด เรามีธุระไปสัก
 ประเดี๋ยวจะกลับมา เฮยซู่จึงส่งขนนางทเป็นพรรคพวกกงซอ-
 เซยวว่าทลอมวง ให้จัดแจงคนเฝ้ารักษาประตูวังทงสย
 ประตุ แล้วส่งไปขเขยคนคุมพรรครักษาพระองค์ใหม่อาวช
 สำหรับริกษาตัวไว้ให้พร้อม แล้วให้โขนบัสต์ว่าทกรมวง ให้
 โขนบซอกบคุมคนรักษาประตูเมืองไว้ทกประตุ ให้โขนบไซ
 ไปจัดแจงการพระศพ ให้เขาเซยวไปจัดแจงทำชกทฝังพระศพ
 แล้วให้ไลซ้อซซหนึ่งไปจัดแจงเครื่องเซ่น ให้เคยวเหงว่าท

เลยเข้าเซียงซอ จักแรงคงไทจอนเช่นฮ้องเต แลวกทาง
คนต่างไปทำการตามสั่ง

๑ ฝ่ายไทจ้อเข้าไปในห้อง หยิบเอาคลังทองคำใบ
หนึ่ง แล้วเอาซองเขียนปริศนาใส่ในคลังผนึกมิดชิด สั่งให้
สาวใช้เอาไปให้กัณนางชวนหิวชหยินสั่งว่าให้ทวนเข้คออกคเอง

๑ ฝ่ายชวนหิวชหยินกับอนรชงให้รักทวอยู่ พอส
สาวใช้ถือคลังทองคำมาบอกว่า ซ่องเต้คนใหม่ใช้ให้เอาคลัง
ทองคำประทานให้ท่านแก่ณิกออกค ชวนหิวชหยินไม่อาแก
ณิกออกค จึงถามคนนั้นว่าในคลังจะเป็นยาให้กินตายหรือคน
เอามาบอกว่าไม่ไร ท่านจะใครรักแก้ออกคเจ็ค ชวนหิวชหยิน
ไคยนตงนกรชงให้ จึงนกว่าเมอวนวานนท่านเข้ามาหาเรา
เรากมีไคว่าหยายซำประการไค บัคนฮ้องเตให้เอายาพิษ
มาให้กิน ก็เป็นกรรมมาถึงเราแล้ว นกพลางร้องไห้พลาง
คนใช้ก็เตือนว่าอย่าร้องไห้ให้เข้าไป ซ่องเต้คฮยฟังความฮย
ชวนหิวชหยินกแข็งใจ แกณิกเข้คฝาคคลังออกคเห็นเขียนใหม่
ทางสี่ ถักเป็นคัมเสื่อทำเป็นปริศนาเห็นตงนกรคใจ จึงนกว่า
ซ่องเต้คนใหม่ยังมีใจเช่นคฮย หากคคมาเราไม่ ก็ทำมารยา
ช่นไปนอนเลียขนคียง สาวใช้เห็นการเป็นปริศนาตงน

กรในทำนอง จึงว่าคนซึ่งเตคนใหม่มาไหวเมตคาคำ
 ทำไมท่านไม่ค้ำบคอบข้าพเจ้าจะลากลับไปออกข่าว แล้วพวก
 พองยาวไฟระงอยทนน ก็พากันปลอบว่าชีวิตอยู่ในเงอม
 มอท่านจะหนีไปพนหรือ ลกชนค้ำบท่านเสีย

๑ ชวนทิวชุยหนักลกชนทอกใจใหญ่ว่า เราจริง
 ไม่พนความตายแล้ว ก็กราบลงทกลบของ สาวใช้ก็กลับไป
 ไปแจ้งความกับฮ่องเต้ ครั้นเวลาค่ำฮ่องเต้ก็ไปหานางชวน
 ทิวชุย ชวนทิวชุยเห็นเสด็จมากก็คุกเข่าลงกราบหมอบ
 นงอยู่ ฮ่องเต้จึงถามชวนทิวชุยขึ้นไปบนเตียง บรรทม
 อยู่กับนางชวนทิวชุยจนสว่าง เสด็จออกจากราชการแล้ว
 เข้าไปอยู่ กับนาง ชวนทิวชุย ครั้นถึงกำหนดวัน ฤกษ์
 เชิญชุกยชนางผู้ใหญ่ผ่นอัยทางปวงนางมา พร้อมกันแล้ว
 เชิญขึ้นอั้งไท้จ้อมาคำกับพระศพแล้ว ไท้จอกก็แต่งตัวใส่
 เสื้อหมวกอย่างภษษตรีย์ แต่บรรดาชุนนางก็แต่งตัวใส่เสื้อ
 ความตำแหน่งชุนนางผู้ใหญ่ผ่นอัย แล้วเชิญให้ไท้จอยชบน
 พระที่นั่งมหาภษษตรีย์ เมื่อเสด็จก้าวชุนไปบนพระบาทพลาค
 ลงมา ชุนนางเข้าพยุ่งพระองค์ไว้ พระหัตถ์และพระบาท

อชนเปลยไปชนมโตะ เขยชกยชนนางคนสันตทเคยงพระองค
 อยนเน เขาชวยกันเอามอคาสงขนไปถงทแลว แตบรธา
 ชนนางกลลขนชนคกเขาลงกรายพรอม ๆ กันเกาครง แลว
 เผลอยูตามตาแหงท ขนานพระนามเบนพระเจ้าชยเฮยน-
 ฮองเต พระเจ้าชยเฮยนฮองเตจมรบยสัง โหเฮยชูแจก
 หมายประกาศไปทกหัวเมองวาเปลยนแผนดินใหม่ แลว
 ทงคกราชไซยหือโตะเจกเขนยทหนง แลวพระราชทานเงิน
 และเขยอแปะใหเขนทานกยคนชรธาทงในเมองแลวหวมเมองก
 โตะทกคน แตรชการทงปวงเฮยชูโอยนสคเขยวกกเคยว-
 เหง ชนนางผใหญลคินชวยวากลาวการแผนคินสทชชชาติ

๑ พระเจ้าชยเฮยยนคตงแตเขนกษศรย เลคังไปอย
 กยนางชวนหวัชหยนโตะประมาณครงเคชน ภรรยาเคมยก
 ชนเบนมเทสชอเชยวชองเฮา เชยวชองเฮานกวาพระเจ้าชย-
 เฮยยนคยงนุงชวไมควรจรชอยกยหญิงคนหนงคนโตะและเคยว
 นเลคังไปอย กยนางชวนหวัชหยนทาให้ผคประเพณ กษศรย
 ไป เชยวชองเฮาจขนไปเผลาพระเจ้าชยเฮยยนคทลวว่า พระ-
 องคโตะเบนกษศรยชนใหม่ ๆ ยงอยในรหวังทกช แลว

พระองค์ไปอยู่กับชนหวู่หยินภรรยาของบิดาทอง ขุนนาง
 และอาณาประชาราษฎร์หัวเมืองทั้งปวงจะมั่นคงหาใคร
 พระเจ้าซุ่ยเยินตไคยบังคับนงกัสดังพระทัย จึงตรัสสั่งว่า
 ไตล่วงเกินมาแล้วจะทำอย่างไรดี เชี่ยวของเข่าให้กำจก
 นางชนหวู่หยินไปเสียนอกวัง อย่าให้อยู่ในวังจงระพัน
 ความครหานินทา

๑ พระเจ้าซุ่ยเยินตเห็นชอบด้วย จึงว่าเราจะไป
 ว่ากล่าวกับนางชนหวู่หยินก่อน เขาจะไปอยู่ข้างไหนได้ก็
 ตามแต่ใจเขาพระเจ้าซุ่ยเยินต พก กับเชียว ของเขา แล้ว
 เสด็จไป ในเวลาเมื่อพระเจ้าซุ่ยเยินต พก กน อยู่กับ
 เชี่ยวของเขานัน มีสาวใช้คนหนึ่งไคยนเขาเนือ ความไป
 แจ้งกับชนหวู่หยิน ชนหวู่หยินรู้แล้วก็ตกใจกลัวจะ
 ตีขงขบไล่ พอพระเจ้าซุ่ยเยินตเสด็จมาลง ชนหวู่หยิน
 ก็ทำแข็งใจ เสด็จนาคา ออกมาคานขรับพระเจ้าซุ่ยเยินต
 พระเจ้าซุ่ยเยินตเขามาเห็นชนหวู่หยินจึงข่มขนนงบนตก
 แลเห็นหนานางชนหวู่หยินมีคราบน้ำตาขงคคอยู่ถามว่าเป็นไร
 จึงร้องไห้ ชนหวู่หยินว่าข้าพระองค์เป็นคนอาภพ แต่

ก่อนเป็น คนปรนนิบัติฯลฯ พระองค์ พระยาศรีฯลฯ พระองค์ สัน
พระชนม์แล้วกักรวระนั่งขาวไว้ให้ครบสามยกอน แลระบคน
ข้าพระองค์เป็นคนปรนนิบัติพระองค์ ถ้าจะว่าโทษตามกฎ
หมายกักรวระลงทตาย ถ้าพระองค์เชื่อฟังเซ่วยของเฮาแล้ว
ขอไค้ปล่อยข้าพระองค์เสียเถิด พระเจ้าชยเขียนตทอทใจ
ใหญ่ว่า เรากยเจ้าอยู่คัวยกนมายังไม้ไค้สักกวัน ความรัก
เหมือนน้ำในพระมหาสมุทรไหลไม่รีขาด จะให้เรายปล่อย
ไปเสียเหมือนหนึ่งเจ้าไม้ มีความรักเรา ชวนหัวชยเขียนเขา
กอกเขาพระเจ้าชยเขียนตแล้วร้องไห้ว่า ถ้าหลังรักกนอยู่
ตงนี้ ก็จะทำให้ พระองค์เสีย ซอเสียง เกยรตยศไป ถ้า
เซ่วยของเฮาขตเคองชน ชวตข้าพระองค์จะตายเสียเมื่อไร
ก็ไม้รี ถ้าพระองค์ยงทรงพระเมตตาข้าพระองค์ชย ก็รบคค
ชานให้ข้าพระองค์รอกชวตไว้ พระเจ้าชยเขียนตทอท
พระทัยอาลัยคองนางชวนหัวชยเขียนนง แล้วเรียกชนตมาสั่ง
ให้ไปบอกเจ้าพนักงานให้จัดแจงคกทนชกวงชอเสียนโคเก้ง
จะให้ชวนหัวชยเขียนนงออกไปชย แล้วสั่งให้จ่ายเงินเคอนกย
เครองใช้สอยให้พร้อมในทันใดนนี้ ชวนหัวชยเขียนนกราบ

พูดเป็นความจริง โดยสังสารพระองค์ พระเจ้าชยุตม์เขียนต
กสั่งให้ชนทกขหญิงเฒ่าแก่ออกไปรับ นางชวนหิวชยุตม์นกลย
เข้ามา

๑ ฝ่ายชวนหิวชยุตม์นกลยออกจากวังไป ก็มีใคร
แต่งทวมความสขอยก้วยไม่มีอะไรสิ่งใด เห็นชนทกขใหญ่
ถอรบสั่งมาจะโทหาทกขลยเขาไป จึงวากขชนทวารบสั่งให้
ปลอยข้าพเจ้าแล้วเหมอนหนึ่งไปรคให้ใคความสข บคนจะ
ให้ทกขเขาไปอกนนชอชครบสั่งไม่เขาไปแล้ว ชนทกขว่าถ้า
ไม่เขา ไปพวกข้าพเจ้าจะใคความผกทรง คอย อย แล้ว
ชวนหิวชยุตม์นกลยจงเอากระตาศแผนหนึ่งเขียนหนังสือสั่งให้ชนท
เขาไปถววยพระเจ้าชยุตม์เขียนต ชนทกรบเขาหนังสือเข้ามา
ถววยพระเจ้าชยุตม์เขียนต พระเจ้าชยุตม์เขียนตเบทหนังสือออก
ค ใจความว่าพระเศษพระคณเป็นทสคแล้ว ชยุตม์มาเหมอน
คอกไม้เค็ดจากคณถกคคและลมเหวยแหงไป ทจะคณให้
สคชนคงเกาไม้ใคแล้วไปรคมากกมทกขมาก บคนจะให้
เขาไปชมเชยใคสคกเวลาจะตองกลบออกมอิก พระเจ้า
ชยุตม์เขียนตทรงหนังสือแล้ว กทรงพระอักษรคอบให้ชนทเขา
ไปให้ชวนหิวชยุตม์นกลย ชนทกรบ พระอักษรไป ให้ชวนหิวชยุตม์นกลย

ชวนหวุฮยินเข้คตใจความว่า ทอกไม่นนเหี้ยวแห่งกรุง
 กลนครสังคยอยู่ จะขอชมเสยไปกว่าจะจากกัน ชวนหวุฮ-
 หยินทรายความแลวกคควาพระเจ้าชยเฮียนคมพระทยเมตดา
 อยุ่ จึงแดงทวชนรลมากบชนท พระเจ้าชยเฮียนตเห็นกค
 พระทย จึงจงเอามอชวนหวุฮยินไป คำนยเซี้ยวของเฮา
 เซี้ยวของเฮากทาเขนยนครบคำนยคอบแลแล้ว สึงให้ เจาพนก-
 งานจคแงง ไค้มาเลียงชวนหวุฮยิน พระเจ้าชยเฮียนต
 แด่ไค้ชวนหวุฮยินกลยเขามาอยุ่ไค้พระมาฉครงข ชวนหวุ
 ฮยินบ้วยฉงแกกกรรม พระเจ้าชยเฮียนตเสยพระทยนักพระ
 กรยาฉคไปไม่เหมอนอย่างแต่กอน เซี้ยวของเฮาจึงทลว่า
 ชวนหวุฮยินอายุก็แก่แล้ว จะหาหญิงทสาว ๆ อยุ่ในพระ-
 ราชวังมาเลอกเฮา ให้เหมอน ชวนหวุฮยิน สักคน ทนงกระ
 ไค้ พระเจ้าชยเฮียนตทรวคคนเหล่านไค้เคยเห็นหมคแล้ว
 เซี้ยวของเฮาจึงวาทไมไค้เกยวขงในราชการเขายังชอนค
 อยุ่กม พระเจ้าชยเฮียนตจึงรบสึงให้เฒ่าแก่ไปไล่แต่บรคา
 ทหญิงสาว ๆ อยุ่ทในวังออกมากทศพระเนตรให้ส้น พระเจ้า
 ชยเฮียนตกับเซี้ยวของเฮา นางเสวยสรวาพลางทศพระเนตร

พลางก็ไม่เห็นคนใดงาม ไม่ชอบพระทัยแต่สักคนหนึ่ง เซียว
 ของเขาเห็นพระเจ้าชยเขียนคเลือกไม่ได้แล้ว จึงทูลว่าให้
 พระองค์ยกตนก่อน ข้าพเจ้าจะไปเลือกหาหญิงมาให้ท่าน
 เลือกอีก พระเจ้าชยเขียนตจึงตรัสว่าหญิงเหล่านั้นไล่มาสน
 แล้ว ยังมอขยทเห็นอกเลาเซียวของเขาวาทรูปงามเขายัง
 ชอนอขยอกขาง ข้าพเจ้าจะไปเลือกหามาให้โตสักคนหนึ่ง
 ถ้าไม่โตมากให้ปรยเขาสราถวยหนึ่ง แล้วเซียวของเขาคน
 รดไปลงทค้ำหนกแห่งหนึ่ง ชยเซียงลกแก่งลงจากรถเขา
 ไปข้างใน ถอคเคือสำหรับทชของเขออกเลย แล้วจคแจง
 แจงทวมตหน้าเกล้าผมิใหม่ใส่เสื้อ แปลงทวเป็น ท่านองสาว
 แล้วไซ้ให้ชนทไปทลกขพระเจ้าชยเขียนต ว่าเซียวของเข
 เลอกโตหญิงคน หนึ่งให้คนเขามาถวยก่อน เซียวของเข
 ยงไปทชวคทอนอก พระเจ้าชยเขียนตกำลังเมาสราถอย
 ไคยันแล้วทชพระเนตรมาทนหญิง ทเซียวของเขาส่งเข
 มาคคเขาคำนย แล้วจงรบสั่งว่าชอยใจเซียวของเขานก
 ทนา เซียวของเขาคือหญิงคนนพคไคจงเรียกให้ลกชน
 หญิงคนนคคเขาคอยไม่อาจลกชน พระเจ้าชยเขียนตจง
 ลกชนไปจงเขาคหญิงให้ชนน หญิงคนนคกมทนานงเสย

พระเจ้าซยเขียนตพิจารณาแล้วทรงพระสรวลว่า นเป็นผู้ของ
 เก่าของเราคอกหรือ แล้วชมว่าฉลาดก็อยู่ จึงตรัสกับ
 เชี่ยวซองเขาว่า ทนตองปรับสราสามถ้วยไม่พินแล้ว เชี่ยว
 ซองเขา ทูลว่า ข้าพเจ้า ไป เทียว คน ๓ ไม่เห็นที่ ซอยกตเลย
 ข้าพเจ้าจึงนกว่าได้สัญญาไว้กับพระองค์แล้ว กลจะท่า
 โทษจงแปลง ตัวมา ให้พระองค์ทอด พระเนตร เล่น พอสบาย
 พระทัย แต่สราสามถ้วยนั้นขอพระองค์อย่าได้ปรับเลย

๑ พระเจ้าซยเขียนตจึงตรัสว่า เราไม่ปรับตัวคอก
 จะปรับหญิงทำไมใหม่ เชี่ยวซองเขาทูลว่ากลัวพระองค์จะไม่
 คิดว่าเป็นคนใหม่ ถ้าพระองค์คิดว่า เป็นคนใหม่แล้ว ก็เห็น
 จะเอาไว้ไม่คลาศลักเวลา จึงว่าบคนเลอกหญิงในวังก็ไม่
 ไคแล้ว พระองค์เป็นกษัตริย์ใหญ่ ควรจะหาหญิงทชอย
 พระชัชฌาถยมาয়ারงพระองค์สักคนหนึ่ง ถ้ามตราประกาศ
 ให้ไปทวทกหวมเมอง ให้จัดหาหญิงทรปงาม ๆ ส่งเข้ามา
 จะเลือกไคตบ้าง จะมานั่งเคราไคกลางนางชวนหัวฮูฮิน
 ไม่ตองการ พระเจ้าซยเขียนตตรัสว่ากลัวชนนางจะห้าม
 ปรามเสัย เชี่ยวซองเขาทูลว่าชนนางทจะห้ามปรามไคก็
 นชยตัว กลวแต่เชยชุกนเคยว เวลาพรงันให้ไปทา

เชยช้เข้ามาข้รภษาคเขจรว่กรระไรขาง ครนร้งชนเข้พรระ
 เจกชยเขยนคทรขล้งเหหาเชยช้ เขยชุนงเลนมโหระอยพอโค
 ยนรขล้งเหหา จงจคแแรงเข้มาเผ่าทในสวณคอกโม พรระ
 เจกชยเขยนคเหนเชยช้เข้มาจรงลคขนรขล้งว ครสว่ทาน
 เบนขนนางผ้ใหญ่มีความชอยมาก ขย้เผ่าตามจรรมเนยม

ขนนางเลย

๑ พรระเจกชยเขยนคจรงขล้งเหขางในจคแแรงเคจรอง
 โคระมาเลยงเขยช้ทลวณคอกโมรรมสระเลยงปลาเงนปลาทอง
 เมอกนโคระกนจรงครลคยเขยช้ว่ พนนคคเบคกนเลนถ้าโคระ
 ทคเบคโคปลากอนเบนชนระ ถ้าไมโคปล่าเบนคองกนสระ
 ถวยหนง พรระเจกชยเขยนคกคปล่าทองขนมคควหนง จง
 รขงว่เราคคปล่าโคแลวทานแพเร คองกนสระถวยหนง
 เขยช้โคยนคทรลคกนนครนจระทลคคอบไป กลว่ปล่าในสระจระ
 คกใจไมกนเบค จงพยกแเทหนาแลวช้กเบคขนมคคกเหนแค
 เบคปล่าหามปล่าคคโม แลวทางคนทางหยอนเบคทคอก
 พรระเจกชยเขยนคคคปล่าทองขนโคยอกควหนง จงรขงว่เร
 คคโคคองควแลว ทานจ้ไวเบนสองถวย เขยช้ยกเบคขนม
 มาเหนแคเบคปล่า ขรรคาสว่ไซ้ นางหามทางคนทางเบค

ปากหัวเราะ เอ๊ยซูทำหน้าที่โกรธอยู่ในใจ จึงพูดว่านสย
 นกขี้แค้นกับนกกระชอกมันจะมีมานะเหมือนนกขี้ นกอินทรีท
 ไหน คอยค้ำฟ้าเจ้าจะรอตัวให้ท่านดู จะตกปลาของสัตว์
 หน่ง มาให้ท่านกินสรวลกลวหน่ง ซอเสียงจะไค้อยู่ใน
 แฉนดิน พระเจ้าชยเอียนตไค้ยนเอ๊ยชพคตงนชคเคองลย
 ในพระทัย จึงทงเขตเสียงลางพระหตถลกชนเสด็จเขาไป
 ช้างใน เชี่ยวชองเขาจึงทลถามว่าพระองค์ไปตกเข้กขย
 เอ๊ยซู กลับเขามาคพระองค์หาลบายไม พระเจ้าชยเอียนต
 จึงตรัสเลาคความให้เชียวชองเขาฟังว่า เอ๊ยชจะพคอย่างไร
 หาเกรงใจเราไม่ เราจะใช้คนไปฆ่าเสย

๑ เชียวชองเขาจึงทลว่าเอ๊ยชคนนเขนขนนางผเฒ่า
 แต่ก่อนมีความชอกขกับพระองค์มามาก วันนพระองค์ให้หา
 เขามาเสยง ไค้แล้วกลับจะทำร้ายเขาเสยหาควรไม ขุนนาง
 ทงปวงไมรู้เหตุการณจะพากันตกใจระวังตัวไปทกคนต่างคน
 ต่างจะคิคเขาใจออกหากถาพระองค์จะฆ่าเอ๊ยซูให้ไค้ คชยๆ
 คคชานให้แยบคายถะฆ่าไค้คอก พระเจ้าชยเอียนตไค้ยน
 เชียวชองเขาว่ากเห็นทวย จึงตรัสว่าเจ้าไมทกทวงเราการ
 ถะเสยไป แล้วทรงผลคเสยใหม่กลับออกไปสวณคอกไมคอก

ทรงสอกลงที่ศีรษะปลาว่าปลาปล่อย ไปข้างหน้าคนจะไต่จำ
ไว้ เขียนเลขปล่อยลงในสระ รัยสั่งให้เอาเงินมาพระ
ราชทานให้กับเจ้าของปลา

๑ ฝ่ายคนสำหรับไต่สรณสาธยาย และสั่งให้เอเยช
แล้วพวกขบรื่องก็ประโคมขบรื่องไป พระเจ้าชยเขียนตักข
เอเยชเสปสรภาพจากนั้นอยู่ เจ้าพนักงานจึงเอาปลาที่ตกได้
สามตัวคมแกงมาถวาย แล้วรัยสั่งกับเอเยชว่าเราตกปลาได้
สองตัว ท่านตองกินสรสาธงด้วย ท่านตกปลาตัวหนึ่งเรา
ตองกินสรสาธงหนึ่ง เอเยชจึงทูลว่าพระองค์ตกได้ปลาตัวเล็ก
ข้าพระองค์ตกได้ปลาตัวใหญ่พระองค์ตองเสวยสรสาธงใหญ่
เจ้าพนักงานรินสรสาให้เอเยช เอเยชเห็นสรสาดีมาก ยก
มชชนลูกถ้วยสรสาพดคตกกลงแตกเขอนเสื่อเอเยช เอเยช
กำลังเมาโกรธคนรินสรสาว่าทำตอหน้าตอง จะชมเหงข้า
หรือ แล้วเอเยชเรียกบ่าวของตัวมา ให้เอาตัวเจ้าพนักงาน
ไประตี พระเจ้าชยเขียนตเห็นคนรินสรสาทำผิดตงนั้น นก
ในพระทัยระเอาตัวคนรินสรสาไปทำโทษเสีย ไต่ขินเอเยช
เรียกบ่าวของเอเยชระให้เอาตัวไปตเองก็ทรงนั่งขย พวกบ่าว
เอเยชก็เอาตัวคนรินสรสาไปตยสยต แล้วเอเยชลูกชนทูลว่า

ดั่งแต่โบราณมา เจ้าพนักงานทำความผิดสิ่งไรไม่เขยอนตักปากนก้าเรีย วันนั้นเอาโทษจะไต่เป็นตัวอย่าง

๑ พระเจ้าชยเขยอนตักในพระทนต์กรอชยชยชยว่า
แต่ก่อนให้หาควมาว่าจะปรกษาด้วยการทระลยภกณมีหญิง
ครนเขยชยพคชาเหลือเกิน มีความชคเคองพระทนต์ทาคไค
ปรกษาไม่ แกล้งทำเช่นทรงพระสรवल แล้วให้เจ้าพนักงาน
วินสุราส่งให้กินจนเมา เขยชกทลลาไปบ้าน จึงรบส่งให้
เจ้าพนักงานไปส่ง เขยชชออกมาถึงประตูสวนคอกไม้ เห็น
ลมพคมาลงหนาเออยช เขยชชจนลกจนพอง แลเห็นเป็น
ชวन्हวชชยหนคต่ายมายอกว่า แต่เดิมเขยชคคคชานกษยพระ
เจ้าชยเขยอนตักจะเอาทไทจช เขยชกกำลังเมหาตังเกคว่า
ชวन्हวชชยหนคต่ายไม่ จึงหลงพคกษยค้ำจวาคความอนนแล้ว
ไปชานาน เคยวนจะพคเอาชะไรอกเลา แล้วยค้ำจชวन्हว-
ชชยหนวากษยเขยชว่าพระเจ้าชยเขยอนตักใช้ให้เรามาจับตัวไป
ช้ารระควมชอน เขยชชยงหลงคคควาพระเจ้าชยเขยอนตักตรล
แลวคชยวว่า เมอชระกนงกินสุราอยู่คยวกนททำไมจิงไม่ตรล
เตยวนเอาควมชะไรมาว่า กำลังพคชยแลไปเห็นพระเจ้า
ชยเขยอนตัก มอถชชวาทชงนงอยบจรล รชงค้ำเขยชว่า

๑๕๔ พงศาวดารจีน
 ชายคนเจ้าความคืด ทวยศที่ออกแล้วจึงมาเจียงนอกเกล้าว่า
 แลวงจงเขาชวานพันศัวรรษเอ๋ยชูลง เอ๋ยชู่จะหลบลูกกไม้ทณ
 ล้มลงโลหิตไหลออกทางปากทางจมูกสัด ๆ พวกพนักงาน
 เห็นเอ๋ยช่มอนเป็นคิงนนั้น ก็เอาความไปทูลกับพระเจ้าชย-
 เอียนต พระเจ้าชยเอียนตทรงทราบความแล้วคคพระทย
 จงไซ่ขาวเอ๋ยชู่ห้ามเอ๋ยชู่ไปส่งทขาน เอ๋ยชู่ค้อยพนจนจง
 เรียกเหียนก่ายครเลี้ยงมา เล่าความ ทเป็นมา ไทพง แลวงจง
 เสี้ยกรงานทกสิ่ง เวลากลางคินวนนนั้นเอ๋ยชู่กิดแกกรรม
 พระเจ้าชยเอียนตทราบความว่าเอ๋ยชู่กิดแกกรรมแล้วจึงตรัส
 ว่าเคยวนเราไม่มีผู้ใดจะชิตขวางไต่ จึงรบสั่งให้เคาแทงห
 ข่าหลวงสับคนออกไปทกหัวเมือง เทยวเลอหกหาหญิงทรย
 งามชายสับหัวสับทกขมาดววย ถ้าผู้ใดเลือกมาใดทรยค ๆ
 พอพระทยจะพระราชทานรางวัลให้ เคาแทงหถอหนึ่งสี่รบสั่ง
 ออกมาทำหน่งสัชชคประตุ ในเมืองนอกเมืองและหัวเมือง
 ให้ราษฎรทวทกน ราษฎรชวายนรู้ความแล้วคคใจพากันคน
 ไห้ขทรสาวมีผลเสียเป็นอันมาก พวกข่าหลวงสับควมรู้ว่า
 ผู้ใดจะไห้ขทรสาวมีผลจยเอาควมาชำระเขยนตลง เขา

เงินปรยไหมกระทำค้าง ๆ ราษฎรคร้งนั้นไคความเคือครอน
 ทวไปทกบ้านทกเมือง พระเจ้าชยเชียนตรงทรงพระค้ำรวา
 มเมืองลกเอียงเข็นเมืองหลวงเก้าอัยกลาง แผ่นดิน เป็น สก
 ลบาย เราจะคักอ้านไปสร้างตำหนกรวงชนไว้ สำหรับจะ
 ไคไปมาเที่ยวเล่นตามสยาย ปรกษา กน แลวจ รยสังให้
 โยขนไซห้องเทกอสสองคน ให้ไปจักแรงเข็นนายนไป
 สร้างพระค้ำหนกทเมืองลกเอียง ซอพระค้ำหนกเข็นขนเก็ง
 แลให้เกณฑาเฮาสงของเครองพระค้ำหนก กยเงินททวเมือง
 ชนเมืองละสามพันตำลึง จะไคไคเอามา จัยจ่าย ใช้การท
 ค้ำหนกทเมืองลกเอียง โยขนไซห้องเทกอสสองคนจอยสัง
 ไปเมืองลกเอียง โยขนไซห้องเทกอสคักอ้านจักแรงกระเกณฑ
 เฮาสงของทองเงินกยราษฎรชวชาน ทวเมืองชนเหลอเกน
 ทาตามรยสังไม ปรารณาทะเขาเป็นผลประ โยชนของท
 บ้าง พวกรราษฎรไคความเคือครอนราษฎรทวเมืองชนบง
 เมืองกปากนควยคมเข็นโจรผู้ร้าย ทเมืองชวคตงเมืองคิ้ว
 เมืองแซจว จักแรงเงินไว้เมืองละสามพันตำลึงในเมือง
 ชวคตงเมืองชนชอเมืองย่นจวหุ เมืองคตงชอกกยมคน ๆ หนง

แซว ซอของฮกซอหนึ่งซอจนคคซอหนึ่งถอย บานบน่าจึง
 ไทยนั้นว่าเมืองแซจวตของเถลซอ เขาเงิน สามพันตำลึง ส่งไป
 เมืองลกเชียงก็คิดในใจว่าคงจะเดินมาตามทางนี้ จระคิดอ่าน
 ทซังเอาคนเป็นทวคนเคียวเห็นจะไม่ได้ จึงไปปรึกษากับพวก
 บ่าวว่าในเมืองนี้ มคคนคมมอย่างหรือไม่ว่า จระคิดอ่านเอา
 เงินรายนให้ไต่ พวกบ่าวบอกมีคนหนึ่งถอยบานบนควเตยม
 ทางไกลประมาณห้าหลแซเทยซอกากิม ฮกซอหนึ่งซอจระ
 เต็มคนนเป็นคนมีกำลัง เคยหาบเกลฮนภายไปชาย ไต่
 รมกับพวกทหารเป็นโทยหลวงจ่งจ่าย ให้ไปอยู่ เขตแดนเมือง
 นอก พระเจ้าซยเอียนทีไต่เสวยราชสมบัติชนใหม่ โปรคให้
 ปล่อยออกจากไทย เทยกากิมจ่งไต่กลบมาชยบ้าน ถ้าเทย-
 กากิมมาชวยคงจระคิดอ่านเอาเงินรายนให้ไต่ ฮจจนคคจ่ง
 พุกก็บ บ่าวว่า เทยกากิม คนนเรา รัจกแต่ซอ หารรัจก หน้าไม่
 ตามพวกบ่าวก็บอกวว่าไม่รัจกตัวรัแต่ชฉวนหนึ่งฮจจนคคเดิน
 ไปเทยวเล่นรมชยท่ง เช่นดูคุหนาวลมจิดคนมาจระไปเทยว
 ซอสรากน ครนถงโรงสราลงจากมาเดินตรงเข้าไปในโรง
 นงลงรนาชากนถวยหนึ่ง แลเห็นคนหนึ่งรูปร่างสูงใหญ่

เดินเข้ามาในโรงฝึกประหลาดกว่าคนตามธรรมเนียม จึง
 กระซิบถามนายร้านแล้วว่าคนนั้นชื่อไร นายร้านบอกว่าชื่อ
 เทยกากิม อิวจุนตคิดว่าเทยกากิมมีความขยัน แล้วอิวจุน-
 ตคก็เชิญเทยกากิมมานั่งเสปสุรา ต่างคนต่าง ถามชอ และแซ่
 กัน สองคนพดกันแล้วนั่งเสปสุราอยู่ประมาณครู่หนึ่ง อิวจุน-
 ตคก็ยกเทยกากิมว่าจะพดความลับสักชอหนึ่ง พดทนนไม่ไค
 ชอเชิญท่านไปพดกันเล่นที่บ้านข้าพเจ้าเถิด เทยกากิมก็รับ
 คำว่าจะมากับอิวจุนตค อิวจุนตคครั้นจะขมามามาเห็นว่าเทย-
 กากิมเดินเท้า จึงให้บ่าววิ่งมาตามไป เดินมาถึงบ้าน
 อิวจุนตค อิวจุนตคก็สั่งให้คนจกโต๊ะและสำรามาลอยงกัน

๑ อิวจุนตคเห็นว่าเทยกากิมเป็นคนชอตรง จึงถาม

บเคอนกน รว่าเทยกากิมชಾಯ่อนกว่าอิวจุนตค อิวจุนตคก็ยก
 เทยกากิมจงเอาชอที่เขียนจกชนสาขาน ให้ความลัทธิชอเขียน
 ฟนชงกน แล้วอิวจุนตคว่าเราสองคนจะพากันไปเที่ยวค้าขาย
 หากิน มารดาเทยกากิมอยุ่ที่บ้านคนเดียว ห้ามผู้ใดจะเลี้ยง
 ไม้ ให้รับเอามารดาเข้ามาอยู่ที่บ้านข้าพเจ้า ผู้คนมมากจะได้
 เลี้ยงดู เทยกากิมได้ยั้งนงกคใจจึงถามว่าจะไปรับมารดา

อิ้วนตักก็บอกว่าจะไปรับมาค่าวนัน รุ่งชนพรงันเราจะได้พากันไปค้าขาย แล้วอิ้วนตักเอาเงินแท่งหนึ่งให้เทยกากิมเอาไปให้มารดาสำหรับจะไต่ไต่ส้อยชอกัน

๑ เทยกากิมก็ไปรับมารดามาอยู่ที่บ้านอิ้วนตักในเวลาค่าวนัน อิ้วนตักพดกยเทยกากิมว่า เมืองแซจวจะเอาเงินสามพันตำลง ไปส่ง เมือง ลกเซียงจะ เคน มาทางนี้ เราคิดอ่านตงซึ่งเอาเงินรายนี้ไว้จะไต่ทำทนต์ เทยกากิมไต่ยันทงนนักเห็นตวย จึงว่าถ้าเขาคุมเงินเคนมาทางนี้ อย่าให้ท่านมีความวิตกเลย แต่ตัวข้าพเจ้าเฒ่าเคยจะคิดอ่านตงซึ่งเอาเงินให้จงไต่ อิ้วนตักว่าท่านเคยไต่ไต่ใครของฮาวออย่างไรร เทยกากิมบอกว่าเคยไต่ฮาวอชวาน อิ้วนตักจึงเอาชวานมาส่งให้สองเล่มหนักหกสิบซัง แล้วจกแรงเสื่อหมวกกยมาให้เทยกากิมพร้อม จึงส่งให้บ่าวจกไฟไว้ทหน้าบ้าน สองคนลงไปหัดชอฝมอกันเล่น แต่ทาการหัดชออย่างนกเขนทหามปรามอยู่แล้ว อิ้วนตักคนนี้เป็นคนชอตรง แล้วเออจานเพื่อนบ้านทงปวงรักใคร่ทามฝุไต่พองรื่องว่ากล่าวไม่

๑ ครนรุ่งชนเช้าอิ้วนตัก จึงไต่ให้คนไปสืบถามคูกเมืองแซจวว่า ชนนางฝุไต่จรมเอาเงินรายนี้ไปวันไรให้รู้

ความแน่น คนไซ้ที่ไปสยขาวกลายมาแจ้งว่า ณ วันเดือนสิบ
แรมเก้าค่ำ มีชนนางที่พลเรือนคนหนึ่ง ถิ่นนายทหารยศ
คน ทหารเลวสยคนระคุมเอาเงินไป

๑ อิวรนต์กโตใจแรงความแล้ว ครั้น ณ วันเดือนสิบ
แรมแปดค่ำ อิวรนต์กโตยกากิมแห่งทวีไสเสื่อหมวกขึ้นมา
กนละตัวเธอยาวไปควยออกจากบ้านเดินทางไป รุ่งขึ้นเข้า
ถึงเขียงเฮยหลิมพบเถาจากคนหนึ่งซ้อล่อของลวงนามากอน
เทยกากิมจึงถามว่าซ้อแซ่ไรจะไปไหน ล้อของขบกว่าซ้อ
ล้อของเป็นเถาจำ คมเงินเมื่อซ้อแซ่จวมมากบซ้อเหลียงชนนาง
และกรรมนิยมเมืองจันทรมมีชาลวงไปข้างไหน กิมคนลวง
หน้าไปก่อนเรียกว่าเถาจำ

๑ ฝ่ายว่าเทยกากิมแจ้งตงน จระขลล่อของฆ่าเสียบ
ล้อของสู้รบประมาณครุหนึ่ง เทยกากิมแลเห็นข้างหลังมี
ทหารมามากหลายคน เทยกากิมจึงเอาขวานฟันล้อของ
ทวชาติล่อของทอนตาย พอพวกทหารมาถึงเห็นเทยกากิมฆ่า
ล้อของตาย ต่างคนต่างเอาอาวุธเข้ากลมรมสู้รบกับเทยก
ากิม เทยกากิมฆ่าฟันพวกทหารตายหลายคน ทยิงเหลื่อ
ตายทั้งอาวุธข้าวของเงินทองไว้ที่เขียงเฮยหลิมพากันหนีไป

๑ เทียบกาก็ไม่รู้ว่าพวกทหาร ขุนนางทองเงินไว้
 ท่เซียงเฮยหลิม เทียบกาก็ไล่ตามพวกขุนนางนั้นต่อไปอีก
 ข้าวอวจนตคมาบอกขอวจนตคว่าเทียบกาก็ไปชนะแล้ว
 ขาฟเจ้าเห็นเงินและสิ่งของทั้งขอยท่เซียงเฮยหลิม อวจนตค
 จึงใช้ให้ข้าวไปชนะเอาเงินและสิ่งของไว้แล้วพามาบ้าน อว
 จนตคจึงจัดแจงทำโต๊ะไว้อวยท่าเทียบกาก็กลับมาจะโต๊ะเลี้ยง
 กัน

๑ ฝ่ายเทียบกาก็ในเวลาวันนั้น ตามไล่ซีเหลียงไป
 ประมาณทางสิบเศษ โกลซีเหลียงเข้า ซีเหลียงเห็นเทียบกา
 กิม ไล่ไปใกล้ตกใจหลบหนีมาว่าท่านเฮย ขาฟเจ้าเกิดมา
 ไม่ได้ผูกพยาบาทกับท่าน ท่านอยากจะได้เงินและสิ่งของก็
 ทงอวยท่เซียงเฮยหลิมแล้ว มิใช่ท่านอยากจะได้ชีวิตขาฟเจ้า
 จะไล่ตามมาทำไม เทียบกาก็ได้ยืนยันว่าเงินและสิ่งของทั้งไว้
 ท่เซียงเฮยหลิมก็หาไล่ติดตามต่อไปอีกไม่ กลับมาคอย
 เคินมา

๑ ซีเหลียงเห็นว่าเทียบกาก็กลับไปไม่ไล่ตาม
 มาแล้ว จึงร้องท้าวว่าอย่าขโมยเงินไว้ให้ภักดิ์ กุกลับ
 ไประบอความกับเจ้าเมือง ใช้ให้คนมาจับเอาตัวเฮยไป

ให้ไต่ เทียกากิมไต่ยักโกโรซซกมีารของว่าอย่าเพื่อหนีไป
 เลย เราไม่ฆ่าเสียให้ตายควเราเป็นคนมีฝีมือจะบอกชื่อให้
 แล้วร้องบอกว่าควเราชื่อเทียกากิม มีเพื่อนคนหนึ่งชื่อ
 อิวจนคต เงินและสิ่งของของท่านเราสองคนเอาไป ให้ไป
 พองกยเจ้าเมืองเถต แล้วชักกามาเค้นมานานกว่าเราบอกชื่อ
 อิวจนคตนั้น ถ้าอิวจนคตรเขาจะเสียใจว่าเราบอกชื่อให้
 เขาร เราไปถงบ้านแล้วจะนั่งความเสีย อย่าบอกให้อิว-
 จนคตรเลย ครนมาถงบ้านเทียกากิมลงจากม้า อิวจนคต
 ก็ใจไปรับช่าวมากินโต๊ะเสปสรออยู่ด้วยกัน

๑ ฝ่ายซเหลียงครนไปถงเมืองเอาความชนแจ้งกย

เจ้าเมืองว่าซาพเจ้ากยพวกทหารคนเอาเงินเค้นทางไป รุ่งชน
 เป็นวนเคอนลับเฮคแรมเกาค่าถงบนจิวเซียงเฮยหลน พย
 พวกฝรายหลายสย เขาตชงมาเอาจาลอของกยทหารสคน
 ตาย แล้วเก็บเอาเงินสิ่งของไปสน ซาพเจ้าทนรชคชวตมา
 ไต่ เจ้าเมืองแซจิวแจ้งความแล้วจงว่าคนคมเงินไปก็มาก
 ไม่คตอ่านจับควฝรายมาได้แต่สกคนหนึ่งจะไต่ไต่เลยง เขา
 ความ นพากนถงเงินหนมาเสียหมคทำให้โจรฝรายกำเรย
 ชนเราจะส่งทวไปเมืองลก อยให้โอบุนไซจ้ารเอาเงินกยคว

ช้เหลียงจึงว่าผร่ายรายน้องอาจนิก เมื่อดันยงเอาเงินไปนั้น
 ร้องบอกข่าวว่าตนตกคินหนึ่งอวกมีคนหนึ่งเป็นนายโจร ขอ
 ให้ท่านจับคนออกสืบเสาะจับเอาตัวมาให้ไ้ก่อน เจ้าเมือง
 แซ่จิวแจ้งคินนั้นแล้ว ก็ทำหนังสือบอกไปลงโหยงไฮ่ขุนไซ้ทอຍเมือง
 ลกเชียงฉิบหนึ่ง ว่ามรยสังให้เกณฑเอาเงินกยหวนเมืองชน
 เมืองละสามพันตำลึงนั้น ข้าพเจ้ากจกแรงไ้เงินครยสาม
 พันตำลึงแล้ว ไ้ช้เหลียงคิมเงินมาสั่งท่านตามรยสัง ครั้น
 เดินทางมาลงบ้านย่นจิวเซียงเอี้ยหลิมแดนเมืองย่นจิวมีผู้
 ร่ายหลายสืบ เขาต่งงมาพินคนตายหลายคนแล้วกยเอา
 เงินสังของไปสิ้น ขอท่านไ้ตมหนังสือไปลงเมืองย่นจิว ไ้
 ช้ารเอาเงินสามพันตำลึงกับตัวผร่าย ฝ่ายโหยงไฮ่ริ้ความ
 ในหนังสือแล้ว จึงทำหนังสือไปลงเจ้าเมืองย่นจิวไ้ริ้ความว่า
 โจรผู้ร่ายเกิดขนิในแขวงเมืองทว ไ้เจ้าเมืองย่นจิวจับตัวผู้
 ร่ายไ้ไ้ในเคอนหนึ่ง ถ้าจับไ้ไ้ในเคอนหนึ่งแล้วไ้
 เจ้าเมืองย่นจิวไซ้เงิน ถ้าในสองเคอนจับผู้ร่ายไ้ไ้
 เอาตัวเจ้าพินงานทจยผู้ร่ายไปทำโทษไ้จริงหนัก และตัว
 ช้เหลียงก็จะปล่อยออกเป็นไพร่ แต่เจ้าเมืองย่นจิวจะนจระก

เขยหวิดเสียดังไม่ให้ เจ้าเมืองย่นจ้วแจงในหนังสือแล้ว มีความวิตกว่าเงินมากจะเอาที่ไหนมาใช้ให้ แล้วเจ้าเมืองย่นจ้วจึงสั่งให้ทาของจบัฝราย ซอหวนโฮคนหนึ่งซอถงป้วยหยบคนหนึ่งมาบอกว่าฝรายเหล่านมซอเสียดังไต่กตงพอจะรับเอาตัวไต่ ความรายนหลายเคอนมาแล้วทำไมไม่รับข่าวคราวเลยหรือพวกนรเห็นไต่ส่วนแบ่งปันทรัพย์สิ่งของบ้าง จึงไต่ละเลยพากันนงเสียด หวนโฮจึงว่าแตกอนมาฝรายก็ไม่กล้าหาญบอกซอเสียดังชยาน หรือแกตงเอาซอฝรายอินมาชอกกล่าวให้เป็นทสงสัย ขาพเจารแล้วให้เทยวสขบยั้งหาไต่ความไม่ เจ้าเมืองจึงว่าถงฝรายเอาซอฝรายอินมาว่า ทำไมเงินปล้นซึ่งเขาไปไต่ถงสามพันตำลง หลายเคอนแล้วความกเงยไป พวกเจ้าไม่เอาใจใส่ ว่าแล้วสั่งให้เอาตัวหวนโฮกับถงป้วยหยบคตเสียดคนตงสยหาค แล้วสั่งว่าถงสขบฝรายไม่ไต่สามวันจะตทหนนง แต่ถกมาคตตงสขงคร่งแล้วกยั้งหาไต่ฝรายไม่ เทยวสขบเสียดก็ไม่ไต่คตฝรายเวลาพรงนถงกำหนดชก ถงป้วยหยบไปทยานหวนโฮชวณกันเสพสุราแกทกช จึงพคกันสองคนว่าพรงนถงกำหนดเขาจะตเราอกแล้วเราเข้าไปชอมคตไปอีกเวลาหนง หวนโฮจึงว่านชงเฮยเราคตงถูก

เห็นว่า จะจับฝรายรายนี้ไต่เจ้าเมืองขงไม่ทันว่ากระไรพวกห้า
 สิบคนจึงพากันร้องกันว่า ขอให้ท่านเอาตัวชินชกไปมาเถิด
 ด้วยพวกข้าพเจ้าหากว่างขวางเหมือนชินชกไปไม่ ถ้าได้
 ตัวชินชกไปมาคงจะจับฝรายรายนี้ไต่ ถ้าไปขอชินชกไป
 มาไม่ได้ ท่านจะดักข้าพเจ้าให้จนตายก็ไม่ไต่ตัวฝรายแล้ว
 เจ้าเมืองไต่ยื่นคำคนเหล่านั้น ว่ากล่าวขงยืนแข็งแรงเช่น
 คำเคียวกัน จึงจกหมายถ้อยคำไว้ว่าวันหนึ่งถึงโทษไว้ แล้ว
 ส่งให้ไปคอยชยันอกประตูก่อน

๑ ฝ่ายชินชกไปกลับมาจากเมืองเซียงฮาน แล้วอยู่
 มาวันหนึ่งชินชกไปจะไปหาเวร เห็นเจ้าเมืองมาที่ขานนาย
 ทหารนายทหารตามเจ้าเมืองว่ามาด้วยอะไรเจ้าเมืองบอก
 ว่าเมอขแล้วมรขส่งมาให้สร้างตำหนักเก๋งไว้ที่เมืองลกเอียง
 เกดตเอาเงินยกยทวมของ ๆ ละสามพันตำลึง เมืองแซจว
 เอาเงินไปส่งเกินทางมาลงเซียงเฮยหลมเบน เขตแดนเมือง
 เวาพฝรายเขาปลนเอาเงินสามพันตำลึงไป แล้วบอกขอ
 ไว้ว่าขอตนตกขอขม เมืองแซจวไต่เมืองหนึ่งสี่ขอออกไปถึง
 เมืองลกเอียง แจงกับโอยนไซ โอยนไซมหนึ่งสี่กำหนดมา
 ให้ขฝรายให้ไต่ในเคอนหนึ่ง ถ้าไม่ไต่ฝรายให้ข้าพเจ้า

ใช้เงินสามพันตำลึง ถ้าถึงสองเดือนไม่ได้ก็ให้ขอยก
 เงินเดือนข้าพเจ้าเสีย ข้าพเจ้าให้คนไปเที่ยวสืบเสาะยังหา
 ไต่คว้าผรุสยไม่ ยึดคนพวกที่ไปจับผรุสยกลับมาบอกว่าชินชกไป
 เป็นคนกว้างขวาง ไต่เคยจับผรุสยมาอยู่กับท่าน ข้าพเจ้า
 มาขอยืม เอาตัว ชินชก ไป ไป จับผรุสย ถ้าจับ ได้ตัว แล้ว
 ข้าพเจ้าจะส่งตัวชินชกไปคืนมาให้ท่าน นายทหารแลเห็น
 ตัวชินชกไปจึงชี้ให้เจ้าเมืองคิดว่าคนที่ส่งใหญ่ขึ้นอยู่นั้นแหละ
 ตัวชินชกไป ท่านเห็น หรือไม่ แล้วว่า คนนั้นมี สติขยัน
 ข้าพเจ้าใช้ต่างหว่าต่างตาอยู่

๑๐ ชินชกไปโดยนึ่งว่าพระราชาเจ้ากรมมาก การ
 งานของท่านหนักไม่ว่างเปล่า การที่จะจับผรุสยทวนโทษทวาร
 ของท่านมีอยู่แล้ว ทำไมจะมาเอาข้าพเจ้าไปจับผรุสยเล่า
 ไต่จึงทวนนายทหารจึงว่าเนื้อความอันนักรงอยู่ เจ้าเมือง
 เห็นนายทหารกับชินชกไปไม่สมควรตั้งนนักเป็นทักขอยู่ จึง
 ว่าข้าพเจ้า อยากจะ ใครให้ไต่ คว้าผรุสย จึงมาวาน ชินชกไป
 เห็นว่าเป็นคนกว้างขวางไต่เคยจับผรุสยมาแต่ก่อน แล้วออก
 ประการหนึ่งตัวชินชกไปเป็นคนที่เคยคบค้ากับพวกผรุสยด้วย
 ถ้าท่านไม่ยอมให้ไปจับพวกผรุสยจะไปฟ้องร้องถึงเมืองลก-

เขย่งรูดขนนางผู้ใหญ่จะมาเอาซินชกไปชำระความจะมากไป
 ถ้าซินชกไปรียอาสาไปจับผู้ร้ายครั้งนั้นก็มีความชอบถ้าไม่
 ไปจับพวกผู้ร้ายคงจะร้องฟ้องชนกกลับจะพาทำนุฝึกด้วย ไลจง
 กวนก็เห็นด้วยจึงเรียกซินชกไปมาว่า บคนเจ้าเมืองจะขอตัว
 ไปจับผู้ร้ายให้ไต่ ก็เป็นราชการแผ่นดินเหมือนกันจะขึ้นอยู่กับ
 ไปหาช้อยไม่ ท่านจงไปช่วยเจ้าเมืองสักครั้งหนึ่งซินชกไปเห็น
 นายทหารของตัวยอมให้ไป จึงพูดว่าท่านจะให้ข้าพเจ้าไปกับ
 เจ้าเมืองข้าพเจ้าหาขัดไม่ แต่ตัวข้าพเจ้าคนเดียวจะจับผู้
 ร้ายเห็นเหลือสักทีกลาง ถ้าไม่ไต่ตัวผู้ร้ายข้าพเจ้ามีต้องรับ
 โทษแทนตัวห้วนโฮหรือ นายทหารว่าพวกห้วนโฮอยากให้
 ตัวซินชกไปไปจับผู้ร้าย ให้เอาพวกเหล่านั้นไปใช้สอย ถ้า
 เรามือระลึงใครสิ่งหนึ่งคงจะไปเอาตัวกลับมา ซินชกไป
 รับคำเจ้าเมืองแล้วออกมาถึงนอกประตู ถึงป่วยหทัยพอเห็น
 ซินชกไปมาร้องว่าการครั้งนี้ ไม่รู้แห่งจะคิดอ่านอย่างไร
 แล้วจึงต้องรอนถน ท่านก็เป็นคนซื่อตรงหนักแน่นถึงไม่
 ลงมือจับเองก็ไต่ ไต่แต่ข่าวคราวพวกข้าพเจ้าจะจับผู้ร้ายเอง
 ถึงจะเป็นเหตุการณ์อย่างไรข้าพเจ้าคงจะคิดคอยเอาให้จึงไต่
 ซินชกไปจึงว่าผู้ร้ายรายนั้นชอตนตก ขวักม่นนยง ไม่รู้จักเลย

แล้ว ซินชกไปผลึก เสือกางเกง เสียบใหม่ เข้าไปหา เจ้าเมือง
 เจ้าเมืองคนนั้นเปลี่ยนมาใหม่ไม่รู้จักซินชกไป เห็นซินชกไป
 มาค้ำนัยแล้ว เจ้าเมืองทำสรรเสริญว่าซินชกไปหาเหมือน
 พวกทหารเหล่านี้ไม่ ทิวซินชกไปก็เป็นคนเฉลียวเฉลียว
 ไต่กิ่งเราจะขอเอาตัวมา ให้ซินชกไปตั้งใจจับเอาผู้ร้าย
 เหล่านี้ให้จงได้ ถ้าจับผู้ร้ายสองคนก็ให้ช้อไว้ได้มาแล้ว เรา
 จะให้บำเหน็จรางวัลให้จงมาก ไปข้างหน้าจะโตมีความ
 รักใคร่กันต่อไป แล้วซินชกไปก็ระไค้ความ ซอชยในการ
 ทลวงด้วย ซินชกไปรับคำแล้วพาพวกกองจับผู้ร้ายห้าสี่คน
 ลาออกมาไปเที่ยวลบลผู้ร้ายยังหาได้ตัวไม่ ซินชกไปเข้ามา
 ฝึกกับ เจ้าเมือง สำนวนตาม ขรรคม เนียม เจ้าเมือง เห็น
 ซินชกไปยกโทษให้ครั้งหนึ่ง

๑ ฝ่ายคณของซิน ตั้งแต่ซินชกไปจากไปแล้ว มา
 วันหนึ่งชาวเผ่าประตไปบอกว่า เซงเปกตั้งกบฏลบลมคมาหา
 คณของซินได้ยักกักใจ จึงออกไป รบมายน เรือนแล้ว จึงให้
 จิตแจ่ง ทำโต๊ะ มาเลี้ยงกัน คณของซิน ถามว่าแต่ก่อน
 เซงเปกตั้งมีหนังสือมาว่า ท่านจะมาหาข้าพเจ้า ข้าพเจ้า
 คอยทำอยู่ช้านานจนถึงวันนี้ จึงได้มาพบกันเหตุไรจึงช้าอยู่

เซ่งเป้งก็ทอขว่าเซ่งซาฟเจ้าไม่ได้มาหาท่านนั้น เพราะ
 ซาฟเจ้าพบซินชกไป ซินชกไปบอกซาฟเจ้าว่าจะทำบุญ
 มารดา ณ วันเคอนเกา แวมแปดคำ อายมารดา ไคทกสยบ
 แลวซาฟเจ้าพบซาเลียวบุตรเซยหลเฮียน ซาเลียวบอก
 หลเฮียน ให้ต้ม เอาเงิน สามพันตำลง ไปให้ ซินชกไป ด้วย
 ซินชกไปมีศอกกับหลเฮียนไว้แต่ก่อน ซาเลียวจะให้ ซาฟเจ้า
 มาบอกท่านก่อน ทัพซาจะไปเอาเงินได้แล้วจะมาคอยอยู่
 ทางเซียงเซยหลม แลวซาฟเจ้าจะไปหาหลมต หลมตริ
 ความแลว จึงพากันเสยมาบอกกับท่านให้รู้ด้วย ทัพของซิน
 ว่าชอบใจท่าน นักหนาแลว แลววานก จะไป เขยบ เขอน
 ซินชกไปอยู่แต่ยัง หาไคไปไม่ ทัพของซินจึง ปรักษากัย
 หลมตว่าเราจะคิกไปช่วยซินชกไปอย่างไรคิ หลมตจึงว่า
 ขอให้ท่านใช้คนไปบอกกับเพอนแต่บวรคาทชอบกนั้น ให้
 หลมตของไปช่วยซินชกไปทำบุญตามมีตามจน ด้วยซินชกไป
 เห็นเพอนฝงไปมากกัจะมีความยินดี ทัพของซินก็เห็นชอบ
 จึงเขยนหนังสือใจความว่า ถ้าเพอนเราไรหนังสือแล้วทบ้าน
 ไกลตรงเลยไปให้ถึงบ้านซินชกไปวันแปดคำก่อน ทบ้าน
 ไกลโหมมาทบ้านทัพของซิน จะไคพากันไปให้พร้อมกันเขยน

หนึ่งสี่เสร็จแล้วส่งให้ขาว จึงเอาเงินยี่สิบตำลึงสำหรับ
 จะไปชอกันให้ไปด้วย ขาวรับหนึ่งสี่แล้วต่างคนต่างไป
 แต่เฮงเป่กตั้งกับ หล่มกยงค้อย อย่เรอน ต้นของชิน จนถึง
 ณ วันเดือนเก้าขณสี่ สี่ห้า มีเพื่อนห้าคน คนหนึ่งชื่อ
 เตยวงกงณ คนหนึ่งชื่อไซไท่ไหน คนหนึ่งชื่อแป๊ะเหียน-
 เต้า คนหนึ่งชื่อฉงป่วบจ้อ คนหนึ่งชอกมกกจุน เป็นแปด
 คนทั้ง ต้นของชิน กับขาว หลาย สิบปากัน จึงแจ่งเอา ชาว
 ของขรรทกเกวียนไป มีเจ้าห้าคนหนึ่งเป็นสี่สำหรับลวงหน้า
 ไปแจ่งแจ่งทหยคพิก แล้วปากันเดินทางมาถงทอนหนึ่ง เป็น
 เขตแดนเมืองซวคองเจ้าห้าพยพวกฝราย ๆ บอกว่าผู้ใดจะเดิน
 ทางมาทางนี้ให้เอาเงินมาชอกทางแล้วจึงไป เจ้าห้าจึงเอา
 ความอนนมาชอกกับต้นของชิน ต้นของชินไคยิน จึง
 หัวเราะว่า จะ เป็นพวก เพื่อนของเราค้อย ทำอยู่ ตาม ทาง
 ตอกกรรมงพวกเราไปคให้รู้ว่าผู้ใด

๑ ถึงป่วบจ้อกมกจุนสองคนจึงรับว่า ข้าพเจ้าสอง
 คนจะ ไปสับค ก่อน ต้นของชิน อย่บนหลัง มาจึง พกกับ
 เฮงเป่กตั้งวาพนองสองคนเป็นเพื่อนกนกับเรามาชานาน ก็
 ขงไม่รู้ว่าสมอกหรือไม่กรบอาสาจะไปสับคฝรายท่านจะเห็น

อย่างไรอยู่ เสงเปกตังสันคีระว่าท่านจะให้เขาอาสาไป
 เห็นไม้สาค คว้าลงปวยจอกมกกจนเป็นคนไม่กว้างขวาง
 เพื่อนฝูงน้อย รับอาสาไปก็ระฮวคผมขอเราและฝรายนจะ
 คนพวกอย่างไรหารไม่ ถ้าไปไคสรีบกนจนลงตาย เขาจะ
 โทษเขาว่ามหนึ่งสอไปหาเขามาจงเกศความ แล้วประการ
 หนึ่งถ้าฝรายเป็นพวกเรา สรีบคนสองคนนไม่ไคเป็น
 อันตรายลงก็จะโทษเขาท่านอีก ทันยของชนเห็นชอบด้วยจง
 ให้สงเปกตังรับ ตามไปคพบ ลงปวยจอกมกกจน สรีบฝราย
 ไม่ไคหันกลับมา เสงเปกตังขมาเลยไปเห็นซาเฉยวสรีบ
 ภัยฝรายอยู่เฮกเปกตังจงรฮองห้ามไปว่าอย่าเพอรบกกอน

๑ ฝ่ายช่างฝรายชอเทยกากม แลมาไม่รู้จัก

เฮกเปกตังจงไม่หยตกรบกันอยู่ เฮกเปกตังเขาช่วยซาเฉย
 ชวจนคตพวกเทยกากมเห็นว่ามีคนมาช่วย ชวจนคตเขา
 ช่วยเทยกากมรบกับซาเฉยเฮกเปกตังกับเทยกากมสรีบกน
 อยุ่สักครหนึ่ง เทยกากมหันเฮกเปกตังไป เสงเปกตังจะไป
 ช่วยซาเฉยแลเห็นชวจนคตเป็นพวกเดียวกันจึงรฮองว่าท่าน
 ทงสองอยารบกันเลยเราจะไปเมืองบนจว ชวจนคตแลเห็น
 รู้ว่าเฮกเปกตัง ก็ลงรากมารองเรยกเทยกากมให้กลับมา

ว่าอย่าหนีไปเลยเหมือนพวกเดียวกันตลอด แล้วอิวจุนก็ถาม
เซ่งเป็กตั้งว่าพยัคฆ์ของจีนอย่างไรหรือไม่ เซ่งเป็กตั้งบอกว่า
ตัวของจีนมาด้วยกัน

๑ ฝ่ายตัวของจีนก็ยินดียิ่งช่วยจอกมกจุน มาบอก
ว่าไปรบกับพวกโจรสลัดเขาไม่ได้ ตัวของจีนวิตกด้วยเซ่งเป็ก-
ตั้งกลัวผู้เดียว ก็ช่วยม้าไปช่วยเซ่งเป็กตั้ง ไปตั้งไม่เห็น
เซ่งเป็กตั้งรบกับโจร จึงถามว่าท่านมาพบผู้ใดจึงไม่ไปสู้
รบกัน

๑ เซ่งเป็กตั้งบอกว่ามาพบกับซาเฉียว รบกันอยู่กับ
อิวจุนตกซาฟเจ้าหามใจทั้งสองข้าง เซ่งเป็กตั้งจึงขอบอกว่า
ตนนั้นชื่อซาเฉียวอิวจุนตกจริงบอกกับตัวของจีนว่า เซ่งเป็ก-
ตั้งรบกับเพื่อนซาฟเจ้าช้อเทยกากม แล้วต่างคนต่างถอย
กัน อิวจุนตกให้เรียกเทยกากมกลับมา ครั้นเพื่อนตัวของ-
จีนมาพร้อมกัน อิวจุนตกจึงว่าเชิญท่านกับพวกเพื่อนไป
หยุดพักอยู่ที่บ้านซาฟเจ้าก่อน ตัวของจีนว่าวันนักรบหนัก
แล้ว ครั้นจะหยุดพักอยู่ที่บ้านท่านเห็นจะไปไม่ทันกำหนด
แรมแปดค่ำ ถ้าไปดำเนินมารดาจีนชกไปแล้ว จึงจะกลับ
มาพักอยู่เล่นนาน ๆ

๑) คนของจีนถามอวรุณคิดว่า ท่านจะไปบ้านขมารคา
 จีนชกไปหรือไม่ อวรุณทักบอกว่าข้าพเจ้าจะไปด้วย แต่หา
 สิ่งไรไปไม่ มีแต่เงินคดควไปเท่านั้น คนของจีนว่าคดอยู่แล้ว
 พกกันแล้วคนของจีนก็พากันเพื่อนสี่ยี่สิบคน พากันเดินทาง
 มาถึงแดนเมืองขจร ชื่อยานงซึ่งไกลเมืองขจรประมาณ
 ๔๓ ไมล์ เวลาค่ำพากันเข้าอาศัยนอนที่โรงสราชายกาเหล่า
 เจ้าของโรงโรงท่งแจ่งท่าโคะและสรามาลียง เจ้าของโรง
 แดเห็นพวกตนงคนมาก จึงไปเชิญว่าทางแดนไปเมือง
 ขจรของไกลอยู่ เวลากลางวันแล้วเชิญท่านหยุดพักเสวย
 นกอนเด็ก

๑) อุดินาคับกับโคโยนคังนั้น ลงจากม้าเข้าไปที่โรง
 ท่งสองคน เจ้าของโรงบอกว่าพวกหนึ่งเขามาก่อนยังเสพสรา
 อยุ่ขยับ ท่านหยุดอยู่ข้างชั้นล่างเถิด แล้วเจ้าของโรงท่ง
 แจ่งโคะและสรามาลียงและพวกที่อยู่ขยับต่างคนต่างเสพ
 สรามาย่างไม่เมาย่าง แต่เทียบากมีเสพสรามากกว่าคนอื่น
 กว่าแต่ก่อนทวเอนไทยใดความลำบากอดอยาก ครั้นมา
 ได้เพื่อนฝูงมากเสพสราทวงน ยกถ้วยสราตนมกำลังเมา
 ถ้วยสราพลัดตกจากมือชกใจเขาแตกระทวยพ่น กระดานหัก

ตกลงไปถุกชตนาชตยักซงกันโตะรอยข้างล่าง ชตนาชตยัก
เห็นตงนนักโกรรอองคาชนไปว่าคนหรือเป็นสัตว์ ชยู่ข้างบน
บน

๑ เทยทากมไคยนักโกรรอองมาจากเล้าเตง ร้องคา
ทำทายเข้าชกนกยชตยักตกลงปลากนอย ชตนาจงถาม
เจ้าของโรงว่า ทยานนชนอยกยเมองไหน ผู้ใดเป็นเจ้าของ
เจ้าเมืองซอแซะไร

๑ ต้นขงชนอยบนเล้าเตงไคยนเขาจะเอาความ ก
โกรรชนมาจงร้องว่ากยเพื่อนทงปวงว่าไคยนหรือไม เขา
ถามหาชอแซะเจ้าเมืองเขาจะเอาความ วิสัยโรงชายสราตง
อยในชา คนไปมาอาศัยชอสรากนกยอมนว่าทกน ผู้ใดม
ผมอกชนระไป พวกเราลงไปลของผมอกกยเขาตักทหนง

๑ บรรตาคนทอชบนเล้าเตงกใจทกกันว่า พงเสียง
พุดเหมชนคนเมืองหอจว เทยวงกนว่าชาพเจ้าระชอลงไปค
กชน เทยวงกนลงมายังทาทนถงกนไม่แลเห็นชตนา
เทยวงกนจงกตยชนไปบนเล้าเตงชอกกยคณอยชนว่า ไม่
ใช้คนอนคอกเป็นพนองอวยช คณอยชนพอไคยนกใจ จง
เรียกว่าพวกเราลงไปเร็ว ๆ จะไค้ไปหากัน

๑ ฝ่ายอดิทันเห็นเตยวงกนลงจากบันไดมาหลายคน
 นกในใจว่าคงจะเป็นพวกตนยของชน อดิทันจึงห้ามชุกยกันของ
 ชาย อวจนตกรของห้ามเทียบกักม ต่างคนต่างหยกไม่
 วลาทกน ทงสองคนเขาไปผลตเสือกวางกงมำค้ำนบรยผล
 วยชอขชอไทยกัน เจ้าของโรงกใช้คนชนไปทำพนเสัยใหม่
 ตนยของชนเตยวงกน กเชยชตนำอชตยกชนไปบนเส้าเตงแล้ว
 เจ้าของโรงจกโตะมำใหม่ชกโตะทนงแล้วเชยชตนำอชตยก
 กนโตะทวย ตนยของชนถามชตนำอชตยกว่ามำนทวยชรร
 ลิงไร

๑ อดิทันอชตยกบชกล่าวลอโงยเจ้าเมองหือจวอาเชย
 ชนชกไปให้เอาชองมำค้ำนบมารคำชนชกไป พทจกกันแล้ว
 ต่างคนต่างนอนอยทนนคันทง ครนรงชนชกจกแรงพา
 กนชอกเคินไปเมองยันทว เตนทงมำดงขำนกายนหุ กายนหุ
 แลเห็นตนยของชนมค้ำมยันทชอกมำเชยชตนยของชนกยพวก
 เพื่อนให้เขาไปขำน แล้วกายนหุสงให้บ่าวไพร่บรยขำวของไว้
 กายนหุจถำมว่าทำนพำกนมำจะไปไหน ตนยของชนบชว่า
 จะไปช้วยชนชกไป กายนหุว่าขำพเจำกเป็นเพื่อนกยชนชก-
 ไป ขำพเจำกจกแรงลิ่งชองไว้จะไปค้ำนบมารคำชนชกไป

ขลุ่ยเพื่อน จึงกลบขอกมาบอกกับหวนเกย่นอ่ยว่า มิใช่
พวกฝูรายคอกเป็นพวกคั้นยของจีน ครั่งกอนท่านไปตามตัว
ข้าพเจ้าที่ขานคั้นยของจีน คั้นยของจีนก็ให้สิ่งของกับท่าน
ท่านจำเขาไม่ไต่หรือ หวนเกย่นอ่ยจึงว่าข้าพเจ้าหาไต่เข้าไป
ไม่ มีผู้มายกกว่าคน แผลกหน้ามาเสัพสุรารายขานกายนห
ข้าพเจ้าจึงไต่มาบอกกับท่านให้ไปค

๑ ฝ่ายคั้นยของจีนนั่งเสัพสุราอยู่เห็นจีนชกไปเดินออก
ไป คั้นยของจีนจึงให้กายนหออกมากตาม กายนหออกมา
พบจีนชกไปเข้า ว่าบคั้นยของจีนให้ข้าพเจ้าออกมาเชิญ
ท่านเข้าไปในบ้าน จีนชกไปจึงว่าข้าพเจ้าจะชกกลับไปบ้าน
ผลัดเสือกางเกงเสียก่อน คอยข้าพเจ้าถูกเขย่นเสือกฝาค
เขย่นเสือกางเกงอยู่ จะเข้าไปหาเขาอย่างไรไต่ กายนหจึง
ว่าข้าพเจ้าหาเสือกางเกงไว้สำหรับหนึ่ง จะไต่ค้ำนยวันเกิด
มารดาของท่าน ข้าพเจ้าจะเอามาให้ท่านผลัดเดยวันก
เหมือนกันนอย่ากลบไปเลย ว่าแล้วกายนหจึงเข้าไปหยิบเอา
เสือกางเกงมาให้จีนชกไปผลัด จีนชกไปผลัดเสือกางเกง
แล้วก็พากันเข้าไปหาคั้นยของจีน

๑ ชินชกไปจึงคำนับตนยของชินแล้วว่า ข้าพเจ้า
 แต่ก่อนไม่ได้ท่านเป็นทพง ชีวิตข้าพเจ้าก็หารอดไม่
 บุญคุณของท่านอยู่กบข้าพเจ้ามากนกกหารุทจะทดแทนคุณท่าน
 ประการใดไม่

๑ ฝ่ายเฮงแปกตั้งชานฉิวลกบเพอนทงปวง ก้างคนต่าง
 คำนับกนกายนทุกจกโตะมาเลียงแปกโตะ นบทงทวากายนห
 เจ้าชองบ้าน ๑๕ คนควักน ใหนงกนสองคนคอโตะ แต่
 ตนยของชินจึงเรียกชินชกไปมานงกนควักจระไตพคกนให้สยาย
 กายนหจึงเอาถวยเงินใหญ่รินสุราส่งใหนักนทวักทวคนแล้ว
 ชินชกไปว่าท่านทงปวงมาแต่ทางไกล ข้าพเจ้าหาทนจคแรง
 ลังชองทงปวงมาเลียงคไม่ ชินชกไปชอชมถวยเงินกายนห
 มารินสุราค่านบส่งใให้เพอนกนทุกคนแล้วจึงว่าสุราอนนท
 ไซ้ชองข้าพเจ้าไม่

๑ ฝ่ายอิจุนคคินกว่าเทียบกากมอชคควักชอชุนคคว่า
 ชอชอชมาลยคชินชกไปมาก อิจุนคคเห็นวาสพสุราค
 วนนกกต่างคนต่างเฉยชอหาเห็นพคจากนไม่ อิจุนคคตาม
 เทียบกากมว่าเมอชอชเรตนยของชินชอนมาค่านยอนเกิดมารคา
 ชินชกไป ข้าพเจ้าก็ไคหามว่าอย่าให้ท่านมา ท่านชอชคช

ข้าพเจ้าว่าเป็นคนซอซอซมาสยักขั่นซกไปนักร วนนข้าพเจ้า
 เห็นว่าหาเหมือนกยาคาทพกนไวไม่ เทยกากมไคยนอวรุณ
 ตักพอวาตงนนักโกรชนมา จึงวาคอยฟังข้าพเจ้าเรเรียก
 ซนซกไปไค้ แต่ว เทยกากมร้องเรียกไปค้วยเสยงอนักร
 เหมือนเสยงพารองวาไทเฟงหนงวนนซ่างไรถอตัวนักรหนา
 เพอนท่งข่วงไคยนักรทกใจ

๑ ฝ่ายซนซกไปพอไคยนลกรชนยนถามว่า ท่าน
 ผู้ไกรเรียกซอซอข้าพเจ้า เสงเปกตงรงตยมอหิวเรารวาซอท่าน
 ซนซกไปเป็นซอไทเฟงหนงข้าพเจ้าฟังรวนน ซนซกไปไคยน
 ก็เคินเขาไปตรงหน้าเทยกากม เขามอจับซอมือมลกหน้า
 ถามว่าบ้านซอของท่านอยทไทน เทยกากมไคยนซนซกไปถาม
 กถนนาทาไมไค้ จึงวาทัวข้าพเจ้าอยบ้านเคยมซอเทยอค
 หนง ซนซกไปก็คกเขาลงค่านยถามว่าเทยอคหนงค่อท่าน
 หรือ เม็ดเล็ก ๆ เทยเคยวเลนค้วยกัน เหตุซ่างไรจึงจำ
 กันไมไค้ แล้วเทยกากมเล่าความให้ซนซกไปฟังว่า
 ข้าพเจ้าไปพยเทวคาให้ย้าวเคยกัน หน้าตาข้าพเจ้าจึงไค้ผค
 กยแก้กอนท่านจึงจำไมไค้ พคจาค่านยกันแล้วซนซกไปว่า
 มารคาข้าพเจ้าคคองมารคาท่านเนอง ๆ มีไค้ซาก หาว่า

ท่านตกไปอยู่ข้างไหนไม่ เวลานี้ได้มาพบกันกับท่าน ชินชก
 ไปจึงใช้ให้ช่วยยกเก้าอี้มาตั้งเคียงกันกับเตียงกาน้ำ จะได้
 พุดจาวลงความทูลถึงกัน เทียบกาน้ำว่าเมื่อท่านนั่งหลับสุราอยู่
 กับตนของชิน ข้าพเจ้าแฉไปดูเห็นหน้าท่านชินชกนอนอยู่
 ยับตันทานมาหลับสุราด้วยข้าพเจ้า คุกท่านหาสี่สหายไม่ด้วย
 เหตุอย่างไร ชินชกไปเรียกผลลูกคันทิงไม้เงินคชชินชกไปขาย
 ชยกันงเสีย

๑ ภายหลังจากที่ท่านอย่างถือโทษชินชกไปเลย ด้วย
 ชินชกไปห้ามความสหายไม้ ตนของชินจึงว่า เหตุอย่างไร
 ก็ยกให้เรารู้อย่าง จะได้คิดอ่านช่วยกัน ภายหลังจากความ
 ให้ตนของชินเทียบกาน้ำฟัง แฉไปเห็นผู้คนขนอชยหลายคน
 ภายหลังจากถามพวกทนายชยนั้นว่า เป็นพวกไหนมากยใคร
 ทนายชยชกถามว่าพวกตนของชิน ภายหลังจากให้บ่าวจัด
 ไตรไปเลี้ยงพวกทนายชยนั้น ออกไปกินข้างนอก

๑ ฝ่ายภายหลังจากประคณแล้วจึงเล่าความ แต่ตนงาน
 ชินชกไปถูก ต่แรง เขาตัวผู้ร้าย ให้เทียบกาน้ำฟังแล้วว่า
 วนนุกถูกเขยนมมาออกสามสี่บท ชิวจุนทักไต่ยีนภายหลังจาก

ตั้งนั้น ก็สกัดเทียบถามก็ เทียบถามว่าอย่าสกัดเลย ความ
 อันนั้นจะต้องพูดให้ชินชกไปรู้ ชิวจุนตักไต่ยั้นเทียบถามว่า
 ตั้งนั้นสกัดใจ ชินชกไปจึงถามเทียบถามว่าท่านพูดด้วยข้อ
 ความสังขันใด เทียบถามจึงว่าท่านคิดมสร่าด้วยหนังก่อนเกิด
 เวลาพ่อกับข้าพเจ้าไปค้ำนัยมารดาท่าน แล้วจะบอกผู้ร้ายให้

๑ ชินชกไปไต่ยั้นเทียบถามว่าตั้งนั้น ก็สกัดใจยังนึก
 จึงคิดมสร่าด้วยหนังก่อนแล้ว ชินชกไปร้อนใจอยู่อยากจะ
 ไต่ยั้นความเร่งถามเทียบถามว่าผู้ร้ายชุกที่ไหน ท่านจึง
 บอกให้ข้าพเจ้าเรวเดก เทียบถามจึงบอกวาชิวจุนตัก
 ข้าพเจ้า คนตักคือชิวจุนตัก พวกคณของชินไต่ยั้นเข้าสกัดใจ
 หนาชก ลักขณมาขนลอมเทียบถาม ชิวจุนตักไว้ คณของชิน
 จึงถาม ชินชกไปว่า การครั้งนี้จะคิดอ่านประการใด
 ชินชกไปว่ากายนหยาออกความเทียบถามว่าข้าพเจ้าไม่สยาย
 ยคนเทียบถามรบว่าควเป็นผู้ร้าย ประรณนาจะให้ข้าพเจ้าสกัดใจ
 คมสร่าได้ เทียบถามเห็นชินชกไปไม่เชื่อตั้งนั้น

๑ เทียบถามลักขณรอกด้วยเสี้ยนตงว่าง ท่าน
 อยู่่าถูกข้าพเจ้าไม่พูดเล่นคอก ความทงนข้าพเจ้าพูดไม่

จริง ขอให้ข้าพเจ้าเป็นสทวส์เทาเถิด เทยกากมกหยยเอาเงิน
 มาให้ชินชกไปค แล้ววานมิใช่เงินตราหยหือเมืองแซจวหรือ
 ข้าพเจ้าจะเอาเงินรายนไปค่านับมารดาของท่าน ชินชกไป
 เห็นว่าความอนนจริงแล้ว กสวความจะขอของรูไปถงผอนจง
 หยยเอาเงินสับตาลงน ไปชอนไว้ในตัว พวกชคิน่าอดบกก
 พากนนั่งอยแต่คณยของชนพคชนว่า ชินชกไปเทยกากม
 อวจนตคสามคณนไม่เ็นไรจะทกหนกอยกยข้าพเจ้าคณเคยว
 ชินชกไปว่าเหตุไรความจิง จะตองทกหนกอยกยท่าน
 คณยของชินว่าแต่เคมทวท่านไปอยทบ้านข้าพเจ้าไคเ็นเพอน
 กัน โดยว่าจะชคคสองคณนไว้กคจจะยอมให้ ไทษอนันน
 กัจะไม่พินควท่าน เจ้าเมืองคจจะเอาทวท่านส่งไปเมือง
 แซยงอาน ท่านกัจะตองถูกประหารชวค ควยทานกยข้าพเจ้า
 ไคสาบานกันไว้ จะให้ข้าพเจ้านั่งอยอย่างไรไค อกประการ
 หนงจะเอาควเทยกากมกยอวจนตคส่งไป ท่านกัจะมีขาเห็นจ
 ความชออบ แต่สอองคณนกเพราะข้าพเจ้าชกชวจนจิงไคมา
 ครนข้าพเจ้าจะนั่งอยกไม่คณนแหลระยากอยกยข้าพเจ้า

๑ ชินชกไปจิงว่าตามบัญญัติของท่านเถิด คณยของ-
 ชินกคคคแต่ในใจ แล้วจิงว่าความอนนขอใหงคไว้สทกวนหนง

สองวันครกครของตักฮอน เวลาพรุ่งนี้คานขุมารคาทานแลรจ
 คตฮอนกันต่อไปอีก และความคิดคิดไว้เคยวนประกรทหนึ่ง
 เมอขวางคนกลบไปนาน ปู่นาจงจึงไปแรงกับเจ้าเมืองขอ
 ทหารไปจับ ถานขามบุญญาสรวยเขาควรถไปโคกพันไทย
 ทาน ชินซกไปจึงว่าความชอนเพราะท่านชวนเทยกากม
 ชวรงค์มาคานขุมารคาข้าพเจ้า จึงไต่ความ ประการ
 หนึ่งเทยกากมก็เขมเพอนกันมาแต่เล็ก ถงมาควว่าคอกทีย-
 กากมท่านไมโคซกชวนมา และข้าพเจ้าสยโคความกิด
 ข้าพเจ้าทาทำรายกับเพอนไม ความชอนนข้าพเจ้าสรวยเขา
 แต่ผู้เคยวไมให้รอนถงเพอนฝ่ง ทุนขงชุนวาระคิกฮอน
 ประการโคต ความจงจะพินควทาน ทงระไมตองสังตว
 เทยกากมชวรงค์ ชินซกไปวามทงสอชยทระแกตวโค
 แลวชินซกไปจงทขยเขาทงสอจทหมายรายชวฝราย มา
 สังไทพนยของชุนคในทงสอโคความว่า ฝรายชอคนคต
 ชวคมหาถูกชอเทยกากมชวรงค์ไม เทยกากมโคยนจงว่า
 ควข้าพเจ้า กับชวรงค์สองคนเป็นฝรายแนแลว ไทเขา
 ตวไปสังกับเจ้าเมืองเจต ทุนขงชุนคทงสอแลวสังทงสอ

คนให้ชนชกไป ชนชกไปจึงเอาหนึ่งสี่อันนฉกเผาไฟเสีย
 หลมตกบยซาเฉียวลกไปแย่งเอาหนึ่งสี่ กหาทั้นไม้ เทยกากิม
 ว่าท่านเอาหนึ่งสี่เผาไฟเสีย เจ้าเมืองเรียกเขาไม่ได้โทษจะ
 มีตอกยูกยท่านหรือ ให้ท่านเอาตัวข้าพเจ้าสองคนไปส่งให้
 เจ้าเมืองเสียเถิดจึงจะได้พ้นตัวท่าน หลมตกรังว่าเทยกากิม
 วยให้ส่งตัวไป เพราะกตัญญูต่อเพื่อนกเช่นความค้อยแล้ว
 แต่พวกเราจะช่วยกันคิดอ่านแก้ไข ผ่อนปรนอย่างอื่นไม่ได้
 แล้วหรือ ถ้าการดังตองส่งตัวเทยกากิมแนแล้ว บิดข้าพเจ้า
 กยเจ้าเมืองย่นจิว แต่ก่อนกเช่นขนนางอยู่กรมเคียวกน
 แล้วโอบนไซซึ่งเข็นซาหลวงมาสร้าง ตาหนกยูนน กเช่นคน
 ซอบอชฉมาลัย กยข้าพเจ้าคงจะแก้ไขไม่ให้โทษมากไป

๑ เทยกากิมว่าดังจะแก้ไขกันประการใด เขาคิดคงจะ
 เอาเงินสามพันตำลึงให้ไค้ ถ้าไม่ให้เงินเขาแล้วถึงท่านเป็น
 คนซอบอชฉมาลัยกัน ไปพคแต่ปากเปล่าข้าพเจ้าเห็นการจะ
 ไม่สำเร็จ เทยกากิมจงว่าเงินรายนนถยงอยู่คอก ข้าพเจ้าจะ
 ลากลับไปเอาเงินสามพันตำลึงมาให้เขา จะได้พ้นตัวข้าพเจ้า
 และทั้งตัวชนชกไปด้วยกัน ชนชกไปว่าอย่างกลับไปแล้วเงิน
 ของข้าพเจ้ากมอยบ่าง ถึงไม่พอกจะเอาสิ่งของไปจ่านำเขา

ไว้เขาเงินมาใช้เขาให้ครบ ซาเฉียวไต้ยินคงนั้นจึงว่าท่าน
 อ่ยว่าตกเลย เงินของหลี่เฉียนบิคาภรรยาข้าพเจ้าฝากมา
 แทนคุณท่านสามพันตำลึง ซินซกไปทขอบว่า ครั้นนั้นข้าพเจ้า
 ช่วยบิคาภรรยาท่านมิได้เห็นผลประโยชน์แก่สิ่งใด เห็นว่า
 เป็นคนต้องภัยไต่ทุกขจึงไต่ช่วยเอาบุญ ซึ่งจะเอาเงินมาให้
 นั้น ข้าพเจ้าไม่เอาแล้ว

๑ ซาเฉียวว่าพวกเราพากันเสพสุราให้สยหายก่อนเกิด
 อ่ย่าเพื่อพอกำให้ความแพร่งพรายไป ข้าพเจ้าจะไปคิดอ่าน
 กบเจ้าเมืองย่นจว ควบเจ้าเมืองย่นจวคนนแต่เดิมบคา
 ข้าพเจ้าเป็นครสอนหนังสือให้ ครั้นเขาไปไล่หนังสือกไต่
 ซอรายตำราชการมา จึงไต่เขนเจ้าเมืองซน คนยของซน
 จึงว่าหลี่มกซาเฉียว สอระคนนก็เขนคนซอขกบเจ้าเมือง อยู่
 เมื่อเราไปค้ำนยมารคาซินซกไปแล้ว ให้ท่านสองคนเขน
 อระเข้าไต่หาเจ้าเมืองกบไต่จงกวนนายทหาร ช่วยพอกว่า
 กล่าวความรอรอนเสยไต่แล้ว พวกเพอนทงปวงไต่ยินปรักษา
 กนกมความยนคพากันเสพสุราจนเวลาใกล้ระรุ่ง แต่
 ซินซกไปลาเพอนกลบไปย่านก่อน ไปถงย่านเขนมารคา
 รอรงให้อยู่ ซินซกไปทกใจคูกเข้าค้ำนยถามว่ารอรงให่ช่วย

เหตุอันใด มารดาว่าคนทั้งปวงถึงผลึกเขาไปหาเจ้าเมืองก็
พากันกลับมาหมดแล้ว แต่ตัวเจ้าไม่เห็นกลับมาจะเป็นเหตุ-
การณ้อย่างไรก็ไม่รู้ มารดามักมีความวิตกนัก ชินชกไปเสาะ
ความให้มารดาฟังว่า ไปพบต้นของชินเขาพาเพื่อนมามาก
จะมาค่านยวนเกิดมารดา จึงไปพุดจากยเขา มารดาได้ยิน
กตกใจ แล้ววากบยตรสะโกโหจกแจงหาสิ่งของทออย่างคไว
คชยรบเขา ด้วยคนเหล่านี้เขามาใจมาแต่เมืองไกล จึงส่ง
ให้ทหารเสวยสยทาคนชงชยในบงคยชินชกไปนั้น สำหรับ
ให้เป็นคนรบไซ้ หวนเกยชยให้เป็นคนรบสิ่งของและเป็นผ
แจกของคชยแทน ถึงช่วยยนเช่น เสมียนจคยฉยและทำ
หนังสือชยใจคชยให้กยพวกชงมาช่วย คนละลยบ ให้
เตยวงกนเงินเป็นพนักงานรบแจก ตัวชินชกไปเป็นคนค
แลตรวจการงานทั้งปวง ด้วยว่าพวกเพื่อนที่จะมาช่วยคอง
นั้น เมื่อไกลและไกลมากมากกว่ามากแล้วจึงใช้ให้คนไปนค
ต้นของชินว่า ให้เข้าไปในเวลากลางวันด้วยเวลาเช้าพวก
ขุนนางกรมการเขาจะมาอย่าให้ปะปนกับเขา

๑ ครั้นรุ่งขึ้นยวนจะทำการ เจ้าเมืองขุนนางผาย
ทหารพลเรือน เขามาไหว้มารดาชินชกไปแล้วพากันกลับ

ไป ครั้นเวลากลางวันพวกคณบดีของจีนสืบเจ็ดคน จัดแจงเอา
 สิ่งของมาที่บ้านซินชกโป ซินชกโปกับทวนเกียนอวยออก
 มารับถึงประตูบ้าน แล้วเอาสิ่งของที่ระโหว่คงไว้นั้นไต่
 จงเจี๊ญ มารดาให้ออกมานั่งที่สมควร มารดาซินชกโปก็
 ปราศรัยกับคณบดีของจีนว่า ข้าพเจ้าไม่มีบุญคุณสิ่งใดกับท่าน
 ท่านอดส่ำหปากันมาไหวแต่เมืองไกล คณบดีของจีนว่ามารดา
 อายาถอว่าเป็นคนอินเลย ก็คิดว่าเหมือนบุตรหลานเกิด
 ข้าพเจ้ามาครั้งนี้ หามของคมาค่านย ไม่มีแต่น้ำใจมาค่านย
 ท่าน แล้วพวกคณบดีของจีนพากันคุกเข่าค่านยมารดาซินชกโป
 มารดาซินชกโปไม่รับค่านย คณบดีของจีนเห็นมารดาซิน-
 ชกโปเกรงใจไม่ยอมรับค่านย คณบดีของจีนจึงให้ทวนเกียนอวย
 ถึงช่วยจ้อสองคนไปยุคมอมารดาซินชกโป ให้นางบนเกาะ
 รับค่านย แล้วพวกคณบดีของจีนพากันค่านยแปดครั้ง มารดา
 ซินชกโปจึงให้ยกโต๊ะมาเลี้ยงพวกคณบดีของจีน ต่างคนต่าง
 เอาสุราค่านยตั้งให้มารดาซินชกโปคนละสามถ้วย มารดา
 ซินชกโปก็ให้พรต่าง ๆ แล้วกลับเข้าไปข้างใน ซินชกโป
 เห็นมารดาเข้าไปข้างในแล้ว ก็ชวนเพื่อนกินโต๊ะเสฟสุราอยู่

ด้วยกันจนเวลายามเช้า บ่าวมาบอกว่ามีเตาช้อคนหนึ่งเข้ามา
 มาในบ้าน เขาสิ่งของกินอันใดให้ก็ไม่รับเขาว่าจะเข้ามาหา
 ท่าน ชินชกไปไต่ถามจะลบกออกไปหา ห้วนเกียนอุยห้ามว่า
 อย่าไปเลย รับแขกอยู่ที่นั่นเถิด ข้าพเจ้าจะออกไปเอง
 ห้วนเกียนอุยออกไปเห็นเตาช้อหน้าตาผิดคนทั้งปวง จึง
 คำนับถามว่าท่านจะปรารณาสิ่งใดหรือมีธุระอันใด เตาช้อ
 บอกว่าข้าพเจ้ามิได้ปรารณาสิ่งใดจะมาหาชินชกไป ห้วน
 เกียนอุยก็พาเตาช้อเข้าไปข้างใน คันยของชินแลเห็นจึงคำนับ
 เตาช้อ เตาช้อถามว่าคนไหนชื่อชินชกไป คันยของชินกับ
 ชินชกไปจึงคำนับบอกว่า ตัวข้าพเจ้าชื่อชินชกไป แล้ว
 ชินชกไปจึงถามชื่อและแซ่ท่านอย่างไร เตาช้อบอกว่า
 แซ่ชื่อหวงแคะ ชินชกไปแจ้งดังนั้นก็ใจว่า จงเตงบอก
 ข้าพเจ้าว่าท่านเป็นคนคัมภีร์มอขวชเช่น ฉายาเคี้ยว อยู่บ้านมา
 ช้านานแล้ว ข้าพเจ้าคิดจะไปหาท่าน ก็ยังหาได้ไปไม่
 ยคนมาพบยกยข้าพเจ้ามีความยินดีนัก หวงแคะว่าข้าพเจ้า
 ทั้งใจจะมาไหว้มารดาของท่าน ก็หาทันไม่ข้าพเจ้าหาสรา
 อย่างดีเป็นของเทวดามาให้มารดาท่านกิน ก็กินเป็นเวลา

คำมกแล้ว หวังแคะรินสราถวยหนึ่ง เข้าเสกแล้วส่งให้
 ชินชกไปเอาไปให้กษัตริย์ แต่ตัวหวังแคะค่าน้อยอยู่ข้าง
 นอกแล้วเอาสารินให้พวกคณของชินกินทุกคน แล้วต่างคน
 ต่างพดจากนถงความแต่หลังมา หวังแคะเตาซชว่าเวลาค่ำ
 วนนข้างทิศตะวันออก ก็ถูกษยนไม่เห็น จะเกิดเหตุสัก
 อย่างหนึ่ง หลงคิดถามว่าจะเกิดเหตุอย่างไร หวังแคะบอก
 ว่าสักครหนึ่งจงระวังความ พวกทงกันสราถวยด้วยกันน
 บางคนก็เชื่ออย่างบางคนไม่เชื่ออย่าง

๐ ครินอยู่สักครหนึ่งมีคนร้องว่า ข้างทิศตะวันออก
 เกิดเพลิงไหม้ หวังแคะจึงเอาสราถวยเสกแล้วฟันไปข้าง
 ทิศตะวันออก เกิดพายุเป็นฝนตกไฟดับหมด คนทงปวงทงน
 สราถวยก็เห็นเช่นซัจรรย ต่างคนต่างมีความนยถอ แล้ว
 ก็ชวนกันมากินสราถอย ปริมาณสามยามเศษ ต่างคนต่าง
 ลาไป ชินชกไปทำการครองน เพื่อนทงความไม่ได้ ผากแต่
 สัซงขงมาให้กษัตริย์ พวกทงเป็นใจสราถวย ครินจะเข้ามาเวลา
 กลางวันก็ออกหน้าไม่ได้ ก็เข้ามาเวลากลางคน ชินชกไป
 ใตเงินพันตำลงเศษ แต่พวกคณของชินพากันมาสำนถอย

ที่ขานกายนหุ ครนรงชนเซาให้หลมคกขชาฉยวไปเกิน
 ความชินชกไป หลมคกขไปหาโลงกัวนนายทหารบอกว
 ข้าพเจ้ามาไหว้มารคาศินชกไป รู้ความว่ชินชกไปไปข
 ฌรราย หาโค้วฌรรายมาส่งไม่ ถึงผลคถูกคหลายคร้งแล้ว
 ให้ท่านเมตคเอาตัวชินชกไปมาไว้ทำราชการอยู่ตามเดิม

๑ โลงกัวนนายทหารว่ ตัวชินชกไปเราก้เมตค
 รักโค้วอยู่ ไปลขขฌรรายก้ยังไม่ไ้ จะไปขเขาคนมากลว
 เจ้าเมืองจะไม่ยอมให้ แล้วโลงกัวนว่การท้ระคคเขาตัว
 ชินชกไปกลบมานนมีความอยู่ชอหนึ่ง ด้วยนายทหารชอ
 คกมองคคคนไปชคคคอง มีหนังสือมาว่คนท้ไปชคคคองน
 ตายขางหนขาง จะชคนเพมเติมไปชทหารอยคน การคร้ง
 ๕ นเรารจะเอาชินชกไปให้คคคนไป เห็นว่เจ้าเมืองไม่อาจชค
 ไค หลมคคว่ท่านคคอ่านโค้วขงนนคคคอยู่แล้ว โลงกัวน
 ให้หลมคคระพงคค สกคคหาวน หลมคคว่จะอยู่ทนคคหาเป็น
 ประโยชนคคสิ่งว่ไม่ ถ้าชินชกไปไ้คคคคนไปคคงโชนไซแล้ว
 เจ้าเมืองก้จะมีหนังสือบอกไปคคงโชนไซ ให้เรงเอาตัวฌรราย
 กคชินชกไปท้เมืองลกคคขยง ข้าพเจ้าจะลาท่านไปคคอยแก้ไค

อยู่ที่บ้านโอบุนไซ ไฉจงกัวนก็เห็นด้วยจึงจัดแจงเงินให้ยก
 หลุมศพไปเขียนของกำนัล แต่ซาเฉียวหนักไปหาเจ้าเมือง
 พุดอ้อนออนขอโทษชี้ชกไปทูลเจ้าเมือง เจ้าเมืองตอบว่า
 ชนชกไปเป็นคนคอบเพื่อนฝูงกว้างขวางมาก ถ้าไม่คิดเอา
 ฝูรายกับชนชกไปแล้วเห็นจะไม่ได้ตัวฝูราย จะขอเอา
 ตัวชนชกไปโยนในเรามีต้องไซ้เงินสามพันตำลึงหรือ ท่าน
 มาว่ากล่าวแล้วเราจงตรุษไว้ช้า ๆ ใต้อู่

๑ ซาเฉียวว่าถ้าคงนั้นแล้ว ข้าพเจ้าจะออกเงินไซ้
 ให้สามพันตำลึง แทนคุณชนชกไปที่เขาได้ช่วยขุดภรรยา
 ข้าพเจ้า แต่ขอให้ท่านส่งเงินไปให้โอบุนไซ แล้วมหนังสือ
 บอกไปว่าพวกกองเจียฝูรายเรียรายกันไซ้เงินหลวง ถ้าท่าน
 ส่งเคราะห์ใดคงนข้าพเจ้าจะเอาเงินมาส่งให้ท่านเจ้าเมืองก็
 รัย ซาเฉียวให้ยาวไปเอาเงินมาให้ยกเจ้าเมือง แล้วกลามาขาน
 กายนหพรหมกับหลุมศพ จึงเล่าความให้เพื่อนท่งปวงฟัง
 เพื่อนท่งปวงได้ฟังดังนั้นก็ใจ พากันไปเล่าความให้ชนชก
 ไปฟัง ชนชกไปแจ้งความแล้วก็เอาเงินสามพันตำลึงมา
 ไซ้ให้ซาเฉียว ซาเฉียวไม่รัยเอาชนชกไปก็นั่งอยู่ หลุมศพ
 ก็บอกว่าไฉจงกัวนเขาคิดให้ท่านคุมคนไปขุดศพของ มี

ราชการตกตวเสีย จะไคพินจากเจ้าเมืองซาฟเจ้าเห็นคควย
 พุกจากันแล้วซนชกไปก็เซญเพอนกันไคระเสพสุรากัน แล้ว
 ต่างคนก็ต่างลากันไป ซนชกไปก็ไปหาโลงก้วน โลงก้วน
 บอกกับซนชกไปว่าเราจะแก้ไขให้ทวคคนไปชคคสองเสีย
 ให้พินจากเจ้าเมืองที่เขาจะเร่งเอาควมร้าย ซนชกไปก็รับแล้ว
 ลามายานกายนห พบคนยของซนชกพวกเพอนพรอมกัน
 อยทนน ซนชกไปวานให้หลมคเขียนหนังสือขอใจไปถึง
 หลมเขียนฉบบหนึ่ง ถึงพิตโงยขาเซยฉบบหนึ่ง ถึงพิตเสง
 ฉบบหนึ่ง แล้วกกลยมาขานลามารดาแล้วไคไปรับคนหำรชย
 คนที่โลงก้วนไคครบแล้วกคไป ครนถึงวคชอเงงอิน ลง
 จากม้าตรวจคคนก็ครบจำนวนแล้ว แจกเงินให้ทวนายคนละ
 สามสลึง ทวไฟวคนละสองสลึงทก ๆ คน

๑ ฝ่ายซนชกไปเลอชกเอาคนทมสคตยญญาแข่งแรง
 ยลคคนมาใช้ไคระวังคนอย่าให้หนีไปได้ จคแรงเสร็จแล้ว
 พากันออกเคินทางไป

๑ ฝ่ายข้างซาเคียวกลยไปขานซนเซยง อคณาพินของ
 กยไคไคไหน เคยวงกน แป๊ะเหียนเตา หำคคนกลยไป
 ขานเมืองหออจว ยงอยแคหลมค เสงเปกตง กย คนยของซน

กิมก๊กกุน ถึงป่วยจอ ห่าคน แต่กิมก๊กกุน ถึงป่วยจอ
 ราชการศึกตัว ลากกลับไปเมืองเส้าจว๊กอน

๑ ฝ่ายต้นของชิน เฮงเปกตัง หลิมก๊ก สามคนไม่มี
 ราชการศึกตัว เทยว่ล่นค้อไปถึงเมืองลิมจิว หลิมก๊วกักข
 ัตนย์ของชินว่าเราเคยวนมาพบประกันศึกเมื่อไรจะได้พบประกัน
 ัก ครั้นจะไปส่งท่านให้ถึงบ้านก๊กหลวงชางชานชาฟเจ้าจะมี
 ธุระ เราต่างคนต่างแยกกันทันเกิดแล้วเฮงเปกตังว่า
 ชาฟเจ้ามาจากชานกชานแล้ว จะคชงกลับไปเยี่ยมชานชาง
 ชายใหม่จึงจะมาเยี่ยมท่านชาน ต้นของชินจึงว่าเรา มาลา
 กนทนทาสศึกไม่ เราไปหาสุราเลี้ยงกันเสียออกทรงหนง
 แล้วต่างคนจะได้จากกันไป เห็นพรอมกันแล้วพากันเดิน
 มาถึงเขาซอเขาซิว ทเขามชานอยู่สามสี่สลับหลัง มีโรง
 ชายสุราโรงหนงสามคนกพากันตรงเข้าไปซ้อสุรากัน เฮง
 เปกตังแลเห็นชก๊กเขย่น ลียกยนงเสฟสุราอยู่ข้างในโรง
 เฮงเปกตังถามว่าท่านสองคนมาทำไมลงน ลียกยว่าอย่า
 เพอพุดราเลย เรามเพื่อนคนหนงซ้อเตาเกยนเตก จะเชิญ
 ออกมาพุดกัน ลียกยจึงเชิญออกมา ต้นของชินแล
 เห็นเตาเกยนเตก ลุกออกมารูปร่างโตใหญ่หน้าทำผิดคน

๒
 ทงปวง   ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 ตนของชนจึงว่าเมื่อยกอนเล่าเซงตักมาทขาน
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 ข้าพเจ้าพดถึงท่านว่าเป็นคนซื่อตรงต่อเพื่อน   ข้าพเจ้าจะ
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 ใครพยกยท่านสักครึ่งหนึ่งก็หาพยไม่   จนเท่าทกอนนงงมา
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 พยท่าน   ข้าพเจ้าก็มีความขยค   แล้วตางคนตางค่านขกน
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 เซงเปกตงจึงถามลยยกยว่าท่านทงสองคนอยเเขาเซยวชวชว
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 สยยหรือ   หรือท่านมยรระระไรมาถงน   ลยยกยบอกว
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 ข้าพเจ้าไปเยยมเพื่อนทเซงทอ   ไหซกกเซยนอยรทษยทเซ
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 เซยวชวชว   เล่าเหมงอยมาแยงเซาทเซาเซยวชวชว   ซกก-
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 เยยนสเเขาไมไคหนมาอยทเซาถอหอยชว   ซกกเซยนไซ
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 คนมายอกข้าพเจ้า   ข้าพเจ้าจะไปอยทถอหอยชว   พอไคยน
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 ชวว่าคณยของชนไซคณมาเทยวบอกเพยนฝงจะไปไหววัน-
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 เกคมารคาศนชกไป   ข้าพเจ้าจงชวนซกกเซยนจะไปไหว
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 มารคาศนชกไปคย   เคาเกยนเศกกรวาชนชกไปเปยคน
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 ชชตรงกวางชว   เคาเกยนเศกกถอยากจะไคไรมาไหวคย
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 แล้วจะไครวทคณเคยยกยพวกท่านจงไคพากณมา   เคาเกยน-
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 เเทกถามวณคยวณท่านไหวแล้วหรือยง   ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 ไปไหว   หลสมคยบอกวไปไหวแล้วจงไคกถยมา   แต่ทวชน-
 ๒   ๓   ๔   ๕   ๖   ๗   ๘   ๙   ๑๐
 ชกไปมยวชการ   คมคณทวรอชคณไปชกคคองหาไคอยไม

จนเสร็จสิ้น ทางคนกักพวกนั้นเดินมาลงกลางทางเห็นคนแก่
 ข้อเตาแข็งนอนหลับขยี้ทรมทนทาง มีหอฉาห่อหนังสือวาง
 ไว้ริมควัว เตาเถยนเต็กจำโตว่าข้าวของตัว เตาเถยนเต็ก
 ตกใจจึงร้องเรียกให้คนชนแแล้วถามเตาแข็งว่ามาทำไมถึงน
 เตาแข็งรู้ว่านายจงบอกว่า ตงแต่นายมาจากบ้าน เจ้าเมของ
 เลือกหาหญิงทรปร่ามากไม่ไ้ บุคนไซ้คนไหนกลับไปเอาบุตร
 สาวของท่านอีก เขาเพียงวสยเสาะหาขังไม่พบเกสอกไปขัง
 หนา เขาจะสยพบประเษา บุตรท่านจึงไซ้ให้ซาฟเจ้ามาบอก
 ให้ท่านกลับไประโตปรึกษากัน

๐ ฝ่ายเตาเถยนเต็กโคยนตงนนั้น จึงขบขอมอคน
 ของชนแแล้วบอกว่าคิกใจจะไปเที่ยวเล่นที่บ้านท่าน ความ
 ขางตลกก็เกิดชนออย่างนี้ เห็นซาฟเจ้าจะไปกับท่านไม่ไ้
 แลจะรกลกลับไปบ้านเสยก่อน ฉาปรึกษากันเรยบรยแล้ว
 ซาฟเจ้าจึงจะตามท่านไปทหลัง ต้นของชนว่าท่านก็มีอระรอน
 จะไปก็ตามเถก ซาฟเจ้าจะส่งท่านไว้สีกค่าหนึ่ง ด้วยการ
 ครวงนีกพวกนี้โคความเคอศรอนนีกหนา แลจะรคคขาน
 สรรบกไม่ไ้ ที่บ้านจะอยู่โคกอยู่ ถ้าอยู่ไม่ไ้ก็ให้ท่านพา
 บุตรสาวของท่านมาอยู่กับบุตรสาวซาฟเจ้าที่บ้าน ให้ท่าน

รีบไปหาขจรสาวท่านทเมืองโกจิ๋วโดยเร็ว แล้วตนของชินว่า
 พวกเรามาด้วยกัน ก็โตสาขานเป็นเพื่อนฝูงพี่น้องกัน การ
 เกิดขึ้นกับขจรสาวของท่าน อย่างนี้เหมือนว่าเลือกเนือ
 ของเรา จึงว่าแกเฮงเปกตังกยหลมตว่าท่านเป็นคนมีสติ
 ขณูญามาก ให้ท่านตามไปฟังดูเห็นจะดี ข้าพเจ้าก็จะไป
 เป็นทวารใจ ตนของชินจึงเรียกเอาเงินท้าว ว่าเหลอออยู่
 มากน้อยเท่าใดเอาไปให้ชอกัน แล้วให้ชาวทมิขณูญา
 คนหนึ่งเอาเงินห้าสิบลาลงไปตาม เตาเกียนเต็ก เฮงเปกตัง
 หลมตจะไคไคส้อย แล้วส่งว่าไปตมเมืองโกจิ๋วแล้วอย่าให้
 อยทขานเตาเกียนเต็กเลย ให้ไปอยทอนสยตุให้รู้ว่าจะมี
 เหตุหรือไมเหตุจกกลับมาบอกให้เรารู

๑ ฝ่ายเตาเกียนเต็กค่านขลาคตนของชินแล้ว ก็ชวน
 หลมตเฮงเปกตังขนม้าพากันไป ตนของชินเห็นพวกนั้นไป
 แล้ว จึงชวนชกกเฮงน สยทกขว่าท่านสองคนไม่มีธุระสิ่งใด
 พากันไปเล่นที่ขานข้าพเจ้ากอนเถิด สยทกขบอกว่ามาจาก
 ขานกขานานแล้ว พวกเพื่อนอยทเขาหอยชวไวใจไม่ได้
 ทหลังจกคอยพบปะกันเถิด พุคกันแล้วต่างคนก็ลาไปขาน

ยื่นตักพศราเอาความให้ฟังแล้ว เสงแปลกตั้งหลมตงชกชวณ
ไปบ้านตนของชน

๑ แต่ฝ่ายข้างลยภยชกชกเชยณ มาหยคนชกกา-
แพงเมองโกทว ครนรงชนเขาสบถามหาหลมคเสงแปลกตง
ภยเตาเกยณเตกไปอยทไหน ไมรรกบานเตยชยณชอ เทยว
เคินไปมาพบพวทหนงพทกนวา คองเสยงเงงพนตาลงบทร
สาวยงไมพนทว ครนเทยวไปฟังคทพวทไหนภพคเหมอน
กน มแต่เรองลุกสาวทงนน

๑ ลยภยชกชกเชยณไคฟงคทวาคาญไ แล้วพา
กนเคินไปพยทาแก นงกนสรุาเอามอชบไคระแล้วพควา
แผนคินเคยวณ ทำให้ รวยฐร ชววยาน ไค ความ เทอครอน
แล้ววามรบสงให้ ภยชยบทรสาวผคและเชญไจกไมวา ยทา
มารคาพากนรองให้ทงกลางวันกลางคิน ลยภยไคยนจ
ถามตาแกคินนนวนา บคินพวทชวทลวงทมาภยบทรสาวน
ส้านภยทชานไหน ตาแกชกวาเมอชกชกเขาพากนไปเมอง
ยงเลงจวแล้ว ลยภยเอามอชบชกชกเชยณวากนสรุาเรวๆเขา
เงนคคไซให้เจาของสรุาแล้วระไครบไปทอยชองเรว จค

โตะและสรายา เข็ญ ไปวาง ข้า หลวง ให้ ทิน ทัก กลาง ทาง
 ปรึกษากันแล้วต่างคนก็ขืนมาไป

๑ ฝ่ายเตาแทงหูข้าหลวงไซให้ข่าวสืบคน ถอนหนังสือ
 หลวงหนาเดินมาบอกเมื่อยงเลงจิวโหริ แต่ตัวข้าหลวงกับ
 ย่าวไพ้วพวกทหาร ค่อย ๆ เดินมาทล่ง เดินทางมาจวัน
 โกลเมืองยงเลงจิวประมาณห้าสัปดาห์เป็นเวลากลางวันฝนตก
 หิมตก ชงฮอเกาะเป็นทีสำหรับหยดพริก มีศาลาสามหลังกว้าง
 ขวาง มีพระองค์หนึ่งกับศิษย์สองคนสามคนเฝ้าศาลาอยู่ พวก
 ข้าหลวงพากันหลยฝน เขาไปหยดพริกผลัดเสื่อผ้ามถเห็นคน
 ยกเครื่อง โตะมาตง มีขนนางคนหนึ่งถอยเขยเขามาคุกเขา
 ลงคานขบ ว่าข้าพเจ้าเป็นปลัดเมืองยงเลงจิวแซ่เจยช้อยุน
 คุมของมาเลี้ยงท่านข้าหลวง ท่านข้าหลวงว่าชอยใจแล้ว จึง
 บอกไหยนชน ถามว่าแต่นถาจะไปเมืองยงเลงจิวยังอกเท่าไร

๑ ขุนนางปลัดแจ้งว่าทางยังอกห้าสัปดาห์ จึงให้จัดแจงเอา
 เครื่องโตะสรามาคอยทวารบเลี้ยงท่านทิน ข้าหลวงเห็นเครื่อง
 โตะจัดมาเลี้ยงเช่นสองอย่าง จึงสั่งให้ยกไปเลี้ยงย่าวไพ้ว
 ข้างนอก แต่อย่างใดเขาไวข้างใน ยกมาพร้อมแล้วข้าหลวง
 นั่งกินอยู่ คนหนึ่งถอยชวคสุรามาสั่งให้ขุนนางปลัด ขุนนาง

ปลัดกรรณสุรา คึกเข่าลงคำนับสั่ง ให้ท่านข้าหลวงแล้วบอกว่า
 ข้าง นอกฝั่งตกลมพายแรงเชิญท่านกินให้สหายแล้ววงค้อย
 ใจแจ่มนอนข้าหลวงกรรณสุราพลาถพตพลาถว่าชนนางคนนบน
 คนคเราชอบใจนัก เรากลับไปถึงเมืองหลวงแล้ววงกรรณสุรา
 ไหลเชอนท ชนนางปลัดเมืองกฐาเป็นขนิค แล้วเห็นข้าหลวง
 เมาส์รายาเยอ เมาส์มนนอนหลับไปทั้งนายและบ่าว ถียกย
 เห็นว่า ข้าหลวง กีบยาวไฟร์ถูกขา ใส่สุราเมาส์นตทุกคนแล้ว
 ถียกยชกกเคียนชวบกนมีคข้าหลวงกบขนทสองคน สั่งให้
 บ่าวไฟร์ของตัวเราขนิคแคว่หามไปไว้ที่เขาดอหอยชว ครน
 ประมาณยามเคษเคาตงทหชาหลวงพนตกร สกสมประคแล้ว
 ร้องถามว่ามิ ไคผูกมคเราไว้กหามผอออกปลากรบไม่ คนทหาม
 กรบเตนถงเขาดอหอยชว จวนจะสว่างแล้วมีคนมารบออก
 จากแคว่ แล้วแลไปเห็นขนทสองคนก็ผูกมคอยู่ข้างหน้าต่าง
 คนต่างแลคูกนทหคจ่าอย่างไรไม่ ไคขนิคเลียงจกประคค
 สามนค แล้วมีคนประมาณสามสี่คคนมารบเอาตัวไปใน
 เขา มีคาลาใหญ่อยู่แห่งหนึ่ง หองนอกมเครองคาคราอาวช
 ตงไว้สามชนสี่ชน แล้วชกกเคียนกบถียกย เปลขนิคสี่ผา
 แดงตัวเตยใหม่ออกมานงทเกาช ข้าหลวงแลเห็นจ่าทหน้า

ไต่ถามคนนั้นเป็นชื่อนางปลัดมาเลยงศพวกเรา จึงตกใจตก
 เขาคำนย ลียกยจึงว่าเราชาวคัมภีร์สง โห้มาเกยลูกสาว เขา
 เก้านั้น ทำไมพากันลงเอาเงินทองกับไฟรบ้านพลเมืองให้
 ไต่ความเคชครอน ข้าหลวงว่าข้าพเจ้าไม่ไต่ลงเอาเงิน
 กับชาวบ้านคอก เช่นแต่เจ้าเมืองกรมการ เขาชื้อข้าพเจ้า
 ไปเร่งรักเอาเซง

๑ ลียกยคำ่ว่าชาติโกหก เรามาตามทางลียดาม
 ไต่ความแล้ว ลียกยจึงเรียกให้ยาวเขาตัวข้าหลวงไปจะ
 มาเสย เขาแกชนทสี่องคนไว้ไซ้สอย ข้าหลวงไต่ย
 ดงนคกใจร้องไห้ออนวอนขอชีวิต

๑ ชักกเขียนเห็นข้าหลวง ร้องไห้ออนวอนกมความ
 เมตตา จึงว่ากบลียกยว่า เราคิดเอาประโยชน์คกว่ามา
 เสย ลียกยก็ทนควย จึงลคมาแกเชอออกออกจมอข้าหลวง
 เขาไปข้างโน ให้ยาวไฟรจคแจงเขาสรามาเลยงข้าหลวง
 แล้ว

๑ เคาแทงข้าหลวงจึงถามว่า ท่านคงสี่องคนจับ
 ข้าพเจ้ามาจะหระสัง ไต่ ลียกยบอกวเราพนของสี่องคน
 ชยทเขาถอหอยชวมาชานานหลายบแล้ว เราชคสนเงินทหระ

พากันรื้อคชวต ปรักษากันแล้วเคาแทงหูกเข้าไปพุดจาอัน
 วอนกบถลยกย ลยกยกยอมให้ชนทคนหน่งไปแลวลยกยให้
 ข้าววคแ่งหาชาวสรวามาเลี้ยงชนทคนน่น ลยกยถามชนท
 คนไพร่ว่าชื่อไร ชนทคนไพร่บอกวาชวพเจาแซ่จิวชื่อฉอน

๑ ลยกยวาคแล้ว ไปตามทางเราระให้เงินไปใช้
 กอนหน่ง กัทนคหาวนให้ไคเงินกลยมาให้เวา ถ้าไม่ไค
 เงินมาให้ทนักำทนคคนทอยสองคนเราระฆ่าเสีย ลยกย
 ส่งย่าวเอามาของ พวก ข่าทลวง เกยเอาให้ ชนทคนน่นช ทว
 หน่ง แล้วให้ย่าวของทวคามไปสั่งกยสองคนสามคน
 ลยกยส่งให้คนเอาทวเคาแทงหูกยชนทไปข่งไว ส่งข่าปลา
 ให้เต็มอทุกเวลา แดชนทคนน่นขมาไปดงเซ่งหอยเกาะเห็น
 ทเซ่งหอยเกาะยคปรตไสกลญแ มหน่งลยบคไวฉยบหน่งทว
 เจาเมืองรชาววา ผร่ายจยเอาช่าทลวงไป เจาเมืองมความ
 วดคขมามาสข แล้วเขาพระแกเซงคทหน่งทเขนเจาของ
 เซ่งหอยเกาะกบทหารไพร่ทมากบช่าทลวง เขาไปข่าระไค
 ตามทเมองยงเลงจว ไคความแล้วมหน่งลยบคไปดงเมอง
 หนจวช ให้แ่ง เจาเมืองหนจวชสรแล้วทกใจ ขมามากบ
 ข่าวไพร่รบมาทงกลางวันกลางคน ดงเมองยงเลงจวพรอม

กนกยเจ้าเมืองกรมการ เขาตัวพระแก่องคนนภยพวกทหาร
มาไลเลี้ยงค พอชนทขมาถงเขาไปค่านยเจ้าเมือง เจ้าเมือง
ถามว่า ผู้รายจับเอาตัวไปถงไหน

๑ ขนทแฉงความไห้เจ้าเมืองพง แถกตนมาจนสิ้น

ทกประการ เจ้าเมืองขนนางกรมการริ้ความแล้ว ต่างคน
ต่างพคไม่ออกแถคหนากนอยู่ แล้วยปรักษากนว่าระบอกไป
ถงเมืองหลวงไห้ทราบ จระไคเอาทหารมาจับเอาตัวผู้
ราย ลางคนไม่เห็นควยว่าผู้รายจะเอาเงินแทน คคค่าน
ไห้เงินเสี้ยความกจะเจยขสงข คนหนึ่งว่าถ้าไห้เงินหารอข
ค่าสง เขากจระเอาพนค่าสง ไห้พนค่าสงเขากจระเอาหมน
ค่าสง เงินรายนผู้ไคจะระออกไห้แล้ว มคนหนึ่งว่าไห้ถคความ
ไว้ถคสองวันสามวันกอน ถ้าผู้รายเห็นไม่เอาเงินไปไห้ถงจระ
ปลออยควขาหลวงมา

๑ เจ้าเมืองหนจวัชว่าขาหลวงคนน พระเจ้าชย-
เขียนตกไปรดปรานเขามาก ถ้าเขียนชนตรายักเห็นว่าจะพากน
ตายเสี้ยหมค เราอวยคคคอย่างนนเลข พวกเราขอขมเอาเงิน
ในคสังสกสองพนค่าสง ไปไห้เขาแล้วยคความไว้ใหม่ค
ทหลวงเราจคคค่าน หาเงินมา ไ้ ใน คสัง ไ้ครบ ตามเคิม

ปรึกษาเห็นพร้อมกันแล้ว จึงเอาเงินหลวงทศลงเมือง ยง-
 เถิงจิวสองพัน ตำลึง ส่ง ให้ กบฏ จิวฉวน ชันท์ นำ ไป ให้ กบฏ
 ผูราย

๐ จิวฉวนกริบเงินพามา ให้ กบฏ ฉก กษ ซัก กชเชียน
 ลยกษซัก กชเชียน กไม่ยอมปลอยตัว เคามทางหวังให้ชนท
 กลยมาเอาเงินของศวสามพันตำลึงฝากเพื่อนกันไว่เติมให้
 รวมกันเงินห้าพันตำลึง ศตเป็นไทยร้อยห้าสิบซ่งห้าตำลึง
 ไปซ่อนซ่อน ให้ กช ลยกษ ซัก กชเชียน ลยกษซัก กชเชียน ก
 ขอมรยไว้ แล้วปลอยตัวหาหลวงไป ตั้งแคว้นนหน้าหลวง
 เสียเงินจึงไปเคียว กบฏ เร่งรึกลงเอา เงิน อาณาประชาราษฎร
 หนักกว่าแต่ก่อน

๐ พระเจ้าซุ่ยเอียนตติงแต่ใช้ให้ขุนนางไปเที่ยวเก็บ
 ลูกสาวชาวบ้านชาวเมือง และใช้ให้โยมนไขไปกำกับทำวัง
 ต่เมืองลกเอียงกบฏใช้ให้ขุนนางเกณฑ์คนไปชกตตอง ให้
 เรือเดินไปมาหากันได้ลงเมืองลกเอียง แล้วระไค่เสด็จไป
 ทางเรือลงกวางไค้

๐ ครองนรราษฎรที่ชงเกียบุตรหญิง เสียเงินทอง
 ถ้ายบุตรบาง ที่ไม่มีเงินฆ่าหลวงกเก็บเอาบุตรไป พวก

พลเมืองชายฉกรรจ์ก็ต้องไปชดชดของพวกข้างต้องเกณฑ์ไป
 ท้ารววง คนที่ไม่ต้องกระเกณฑ์ก็ถูก รวบไรเงินไปใช้ทำวง
 และชดชดของ ทักขานทุกเมืองราษฎรไต่ความเคียดชัง
 แผ่นดิน จนวงทเมืองลกเขียงทำเสร็จแล้ว โยชนไขกับออก
 ทนงสื่อไปกราบทูล โปรดให้ตั้งชื่อว่าเป็นนิคม

๑ ฝ่ายอชุกคิดอ่านหาประโยชน์ข้าง กราบทูลว่า
 ทำเสร็จแล้ววงทาสสันกษายไม ให้สร้างสวนคอกไม้ริม
 พระที่นั่ง ให้กว้างขวางจะได้เสด็จไปชมเล่น

๑ พระเจ้าชยุตม์เห็นดีก็ขียนถามความขนิที จึงสั่งให้
 เขาของทท ๆ ไปตักแต่งทำสวนคอกไม้ขึ้น แล้วอชุกก็ไป
 จักแรงสร้างสวนคอกไม้ ชดชดระในสวนห้าสระ สระหนึ่ง
 กว้างสี่สิบ อกเป็นไทยสระละห้าสิบเส้น แล้วชุกให้ตลอด
 ดงกนทงห้าสระ เขาคนไม้คอกท้อย่างค ๆ ไปปลูกไว้รอบ
 สระ ทในสวนนนระยระห่างกันห้าศวา มีศาลาห้องหนึ่ง รอย
 วามเก้งใหญ่เป็นพระที่นั่งหลังหนึ่ง แล้วให้ทาเรือคระ
 มงกรอย่างหนึ่ง คระหนึ่งสองอย่างหนึ่ง ในสระตั้งเขาสามแห่ง
 แห่งหนึ่งช่อพองไล แห่งหนึ่งช่อหวงเจียง แห่งหนึ่งช่อของจิว
 ทงช่อให้เหมือนเขาในท้องทะเลที่มีทวดคาอยู่ ให้ตั้งเก้งศาลา

ทุกเขา เขาสูงร้อยวาเศษขนบนศาลาให้แลเห็นเมืองหลวง
 ในส่วนนั้นให้เขานกประหลาดๆ หลายอย่างมาเลี้ยงไว้สร้าง
 ส่วนอนันเส็จแล้ว

๑ งอชกักไต่ประโยชน์มาก ยิ่งหาว่าผู้คนล้มตาย
 เท่าไรไม่ ลงทุนเงินทองสิ่งของมากน้อยเท่าไรก็ไม่รู้ เห็น
 ว่าสร้างส่วนเส็จแล้ว จึงมีหนังสือไปกราบทูลพระเจ้าชุย
 เขียนต

๑ พระเจ้าชุยเขียนตทรงทราบแล้วมีความยินดีครัน
 ใ้กฤกษ์แล้วจึงชวนเซียวซงเสากับนางสนม และขุนนางพา
 กันอพยพมาอยู่เมืองลกเอียงฉงวงเหียนขนเก็ง

๑ ฝ่ายโอบนไซฮ่องเทกช มาเผาแล้วเชิญเสด็จให้
 ขนพระคำหนก จึงมรยส่งกษัตริย์นางว่า โอบนไซทำรววง
 ใหญ่งามดีมีความชอบ จึงพระราชทานเงินทองกับโอบนไซ
 หองเทกชเป็นรางวัล เทยวซมเล่นส่ซงตำมวันแล้วชวนเซียว-
 ซงเสามาชมส่วนดอกไม้ ตั้งชื่อว่าสวนไซร้ออัน โอบนไซ
 หองเทกชก็ตามเสด็จมาด้วย พระเจ้าชุยเขียนตทศกพระ
 เนตรไปทุกแห่งกตพระทัยงนง จึงถามว่าศาลาเก็งขนม
 ือหรือไม งอชกกราบทูลว่าข้าพเจ้าไม่อาจตั้งชื่อ

เลือกคุกชอขพระทัยทุกคน จึงให้เชษฐของเข้ามาเลือกคุก

รูปงามพร้อมใกล้ชิดทุกคน

๑ พระเจ้าชยเขียนตงจงไท้เป็นสหายสนมเอก ให้
 ไปอยู่ที่แก่งตงสยทกหลง แล้วพระราชทานตราสำหรับชอ
 ให้คนละดวง แล้วเลือกโคตรของลงมาอีกสามร้อยยี่สิบคน
 สำหรับเป็นสนมไท้ให้อยู่ในศาลาแก่งสยทกตงชอเป็นมย
 หย่น ให้หกเป็นคณชบร่าทาเพลงตคตคเข้า การละเล่นให้เขียน
 ไว้ทกคน แตทขงเทลชอขุ่นนให้เขียนสนมตรี พนกงานข้าง
 เรอให้ไปอยู่สวนคอกไม้ ตงชนทคนทนงชอแป้วตงเขียน
 ขนนางอยู่ในสวนไซร้อฮัน สำหรับกักขนางสนมข้างใน
 เขาออกให้ทรวกแล ครนจกแรงให้ไปอยู่ตามทแล้ว ขรรคา
 ทมพนกงานจะใครมควมชอขไปรดปราน ต่างคนต่างหัด
 ชบรชงต่าง ๆ

๑ ขรรคาเมอชงต่างประเทศทราวข่าวว่า พระเจ้า
 ชยเขียนตงชอขพระทัยสตรรูปงามและชงเล่นต่าง ๆ เจ้าเมอชง
 ต่างประเทศจกหาส่งชงทประหลาด ๆ กยทชงขางมาทงามค
 ขางนำมาถวาย แลรมเมืองหนงชอเมืองนาฉือเตาจิว เขา
 ่ขายเตยคนหนงชอเซงหงตนาทาคี พคจาเคินเห็นมคนชอข

ใจ เขามาถวายพระเจ้าชยุตม์เยียนต พระเจ้าชยุตม์เยียนตทอด
 พระเนตรเห็นแล้วตรัสว่า คนเคยคนนั้นเป็นผุช่ายรูปร่างไม่
 งามหรือจะเป็นคนสำคัญ เช่นชกัจรรบอย่างไรจึงเอามาให้
 เสด็จคนเคยจึงกราบทูลว่า ข้าพเจ้าเป็นคนสัตย์ซอ้มกตัญญู
 ต่อเจ้านาย คนเหมือนข้าพเจ้าอย่างนี้ จะยื่นเข้าใช้สอยไม่
 ไ้ใคร

๑ พระเจ้าชยุตม์เยียนตว่า คนที่ในวังมีขนนางเป็น
 ขนมาก จะหาคนทมิบกตัญญูสักคนหนึ่งจะไม่ไ้ใคร หรือเจ้าเพราะ
 มีแต่ตัวเจ้าคนเดียวเสด็จจงกราบทูลว่า ในบ้านเมืองถาม
 คนกตัญญู อยู่มาเหมือนนมแก้วอยู่ในเมืองทองหนึ่ง ทวว่า
 เป็นของหายากมีอยู่ในบ้านในเมืองมาก ๆ ยิ่งก็ พระองค์
 จะไม่ไปรคเอาข้าพเจ้าไว้ใช้แล้วหรือ

๑ พระเจ้าชยุตม์เยียนตไ้พิงถอยค้ำเสด็จทูลชอ้มพระ
 ทัย จึงเอาสิ่งของพระราชทานให้กยเจาเมอชกเขาเสด็จมา
 ถวาย แล้วพระเจ้าเยียนตจะเสด็จไปข้างไหน ก็เอาตัว
 เสด็จตามไปด้วย

๑ ฝ่ายเสด็จคนนั้นเป็นคนมีสติปัญญารอบคอบ ครั้น
 ชุ่ไปให้พระเจ้าชยุตม์เยียนตใช้สอยสนธิศึกษาชำนาญ พระ

เจ้าชายเซียนตริกก็ใคร่ไปรบปรวามักหนา แต่จะเอาไปข้าง
 ในไม่ได้อะไรก็เลยไปแต่ข้างหน้า มาวันหนึ่งพระเจ้าชายเซียนต
 เสด็จออกข้างหน้า ว่าราชการเสร็จแล้วจะเสด็จไปข้าง
 ฝั้นพระพิภพครมาเห็นเซ่งหงหงงหน้าตาไม่สบายนั่งเป็นทุกข์ จึง
 ตรัสถามเซ่งหงหงงว่าหน้าตาไม่สบายเป็นทุกข์ด้วยสิ่งไร เซ่งหง
 กรายทูลว่าคงแต่มาอยู่เป็นข้าพระองค์ ทรงพระเมตตากรุณา
 ทั้วของข้าพระองค์ แต่ยังเป็นทุกข์อยู่ด้วยจะตามเสด็จเจ้า
 ไปข้างใน ใต้พระองค์ไซ้สอยนนั้นไม่ได้

๑ พระเจ้าชายเซียนตจึงฉนพระพิภพครมาตรัสว่า ท่าน
 เป็นผชายจะตามเจ้าไปข้างในอย่างไรได้ ตรัสเท่านั้นแล้ว
 ก็เสด็จเลยเจ้าไปข้างใน เซ่งหงหงงก็คอยทปรตเก่ง ครั้น
 จะกลับมาคิดถึงองค์พระเจ้าชายเซียนต จึงย่นชนแลศพระเจ้า
 ชายเซียนตจนลบพระองค์ แล้วคนหน่งมาคอยหลังเซ่งหงหงง
 มาขนอชทปรตจนจะคิดอ่านอย่างไร เซ่งหงหงงกลับมาท
 เห็นเศยเส่งชนทคนหน่งเป็นคนรักใคร่ชอยกัน จึงบอกกับ
 เศยเส่งว่า พระเจ้าชายเซียนตเสด็จเจ้าไปข้างใน ข้าพเจ้า
 จะตามเสด็จเจ้าไปไม่ได้ เศยเส่งหว่าเรา ตามว่าอยากจะ
 เจ้าไปข้างใน ก็ให้คิดทอนเสียให้เหมือนเราก้จะเจ้าไปได้

เซ่งหงทอขว่วไคยั้นเซาพตกนว่า ถ้าเียนเตกจิงจะตตไค ทว
ซาพเจาเียนผุใหญ่แลวจะตคกถกถวตาย เทยเส็งว่าถิง ยั้นผุ
ใหญ่ไคไม่ตายตอก ถ้าชยากตคกตตไคแต่จะทนเจ็บไม่ไค

๑ เซ่งหงว่าแม้นไม่ตายก็จะลัถนเจ็บเซา เทยเส็งว่า
ถาจะตคจรงเจาเมยาให้ใส่ให้กนไม่ลัเจ็บ เซ่งหงว่าเกิดมาเป็น
ชายพตอย่างไคจะทำอย่างนนั้น เทยเส็งเห็นเซ่งหงอยากจะ
ตคจรง แลวถจมอเซ่งหงมาขาน เทยเส็งก็เอาสรามาเลง
เซ่งหง เซ่งหงกนสร่าสามถวยแล้ว กอชอนวอนชอซาเทยเส็ง
กน จะไคตคของสำคัญเสย เทยเส็งว่าขานนอยทนแล้ว
ถาจะตคเสียนนไปไม่เมยไม่ไค ให้คคกุให้ค ไปข้างหน้า
จะโทษเราไค เซ่งหงว่าเกิดมาเป็นคนพยประเจ้านายเมตตา
เขินคูกมากถงนแล้ว ไม่ไคคคทจะมบุตรภรรยา ถงชวตจะ
ตายก็ไม่เสยคาย

๑ เทยเส็งไคพงเซ่งหงพตถงนนั้น ก็เข้าไปในหอง
หยขยามาสองหอกถมตเลมทง มาวางไวบนโต๊ะชมชอก
ว่า บาสีเหลองหอกทงถลายน่าสร่ากนไม่รู้จักเจ็บ ยาหอก
ทงถาคคชอกแล้วใส่ผลทามโลททหยค รักษาผลควยหาย
ไปควย ทานกลบไปคคคตคจรงให้คจงทำ ภายหลังจะมา

ลงโทษเรา เสงหงีตอบว่าท่านรักใคร่ข้าพเจ้าจริง ๆ จึงลง
มือทำให้ข้าพเจ้า เด็ดเสี้ยวที่เราทำไม่ได้ใจเราอ่อน เสงหงี
ช้อนวอนแต่เสี้ยวจะให้ตกใจได้ ว่าข้าพเจ้าไม่ถือโทษท่าน
คอก แต่เสี้ยวเห็นเสงหงีเต็มใจจะตก จึงเอาสุรามาทิ้ง
อีก จะให้มาแล้วจงจะตกให้

๑ ฝ่ายพระเจ้าชยเชยนต์เข้าไปข้างใน เสด็จของเขา
มาค่านยแล้วจึงสุรามาทวาย สั่งให้เรียกพวกมโหรีทัก
ใหม่ตามพนักงานมาชยร้อง พระเจ้าชยเชยนต์เห็นมุษย
คนหนึ่งคหน้าตาไม่สง่าม เห็นเห็นเช่นกริยาผิด จึงตรัส
ถามว่าบ้านเดิมอยู่ที่ไหน มุษยคนคุกเขาค่านยแล้วทูลตาม
ภาษาของตัว

๑ พระเจ้าชยเชยนต์ทรงฟังก็ทราบบໍ่ แต่พวก
มุษยยืนอยู่ด้วยกนทนัน ก็ไต่ยนแต่ไม่รู้ว่าพวกภาษาไร จึง
เอามือบดปากพวกคนหิวเราอยู่ พระเจ้าชยเชยนต์ทรงรำลึก
ถึงเสงหงีคิดว่าเสงหงีพูดภาษากต่าง ๆ พระเจ้าชยเชยนต์
จึงตรัสปรึกษากับเสงหงีของเขาว่า ต้องหาตัวเสงหงีมาเป็น
ล่ามจึงได้ จึงใช้ให้ขันทีเล็กสองคนไปรับตัวเสงหงีเข้ามา

๑ ขนทสองคนถรวบสงออกมา ไปถามทขาน
 เสงหง มีขนทคนหนึ่งบอคว่าไม่ยอ เสงหงไปยอทขาน
 เทยสง ขนทสองคนตามไปทขานเตยสง พากันตรงเขา
 ไปในตก เห็นสงหงแกผานอนหงายอยบนเตยง ควยเตย
 สงจรลงมอดคอย เทยสงเห็นขนทสองคนเขามาถงคยอม
 ใจ เสงหงกลกขนนงผา ขนทสองคนแลเห็นแลวคยบนไทร
 มยาสองหอกบมคเลมหงวางใจ ขนทสองคนทวเรารถาม
 ว่าท่านจะทำอะไรกัน เทยสงเห็นว่าขนทสองคน เป็นคน
 สันทของพระเจ้าชยเฮยนค ไม่อาจรบคความใจ เทยสง
 เลาคความใหขนทฟังแลว ขนทสองคนวานหากขาพเจมาทน
 ถาขาไปจรมคตเสยแลวหรือ แลวขอกความรบสงใหททว
 เสงหง เสงหงแจงความรบสงใหททวงเออนามาขวนปาก
 ใหททวกลนสร้า แลวตามขนทสองคนรบเข้าไปข้างใน

๑ พระเจ้าชยเฮยนคเห็นสงหงเขามาคคเขาคานย
 แลวทอกพระเนตรคคหนาเหมือนกนสร้า เสงหงแกกอนพค
 จาเรารราย บคนระพทจาเพคทคคไม่ออก ขนทสองคน
 ทวเรารอยรูมคทวสงหง

๐ พระเจ้าชัยเยนตพจารณาคนทั้งสามคน ท้ากรยา
 ฝดขยกลสงสัย จึงตรัสถามว่าไปหาทิวเซงหงอขยทไทน ขนท
 ทลว่าไปพยทบ้านเตยเล้ง แลวชนทสองคนกทลทความเซงหง
 คอไป ทรวงทรายแลวตรัสว่าคนเรตคของสาคณน ตองค
 วนคนของควมเกคกยวนคนของบคามารคาคแลวจงเรตคไค
 การอนนตองทาแตกเลก ๆ) ทวเจอาายกถวงยสขยมาแลวจะ
 ทาไททไทน เซงหงทลว่าพระองคชยเลยง ไปเรคปรานถง
 เพยงนแลว อยววาแตกชวคเลย ถงกระคกแตกข้นไป
 ขาพระองคกขอม พระเจาชยเยนตไคยนเซงหงทลคิงน
 จงตรัสว่าคแลวเขนคนมกคณญวรกไคไรเจานาย แลวตรัสว่า
 มยหยนมไทรคนหนง พคจาไมเรจกภาษา จะให้เซงหงไค
 ถามคไทรว่าบ้านเมองขยทไทน สงให้เรยกมยหยนคนน
 ออกมา เซงหงกขมยหยนสองคนพคกันประมาคครหนง
 เซงหงแงคความแลวกรายทลว่า มยหยนคนน เกคทเมอง
 หยจว นยา คก ยาย เขน ผค แชเกยงชอเตงเตง อายไค
 สขแปคขคคามารคาคาย พชายเขนคนไมค อยากจะไค
 ไคเงินทองจะเอาไปขาย พอมรบสงให้เกยทญูรปรغام ทว
 รัคความจงไปหาขนนาง ขอมให้เกยเขามา พระเจาชยเยนต

ตรัสว่า หูฉิ่งอย่างนั้นเขาคงมีความคิด ตุกริยาจะเดินเห็น
กษัตริย์หญิงทองปวง บัดนี้เราจะยกให้เป็นเมียเซ่งหงจึงจะสมควร
กัน

๑ เซ่งหงพอได้ยินดังนั้นตกใจจึงทูลว่า ข้าพระองค์
มาอยู่เป็นข้าให้ใช้สอย ไม่ได้คิดที่จะมีบุตรภรรยาตั้งใจทำ
ราชการฉลองพระเดชพระคุณ และตั้งตนนุ่งกักเข้ามาอยู่
ในวังแล้ว จะยกให้เป็นภรรยาข้าพระองค์นั้นไม่สมควร

๑ พระเจ้าชยเขียนตจึงตรัสว่า เราคิดขานโห่กัก
แล้ว เซ่งหงรู้ว่าพระเจ้าชยเขียนตโห่โสมาก เซ่งหงไม่อาจ
ระขกรยลังค่อไป จึงคุกเข่าคำนับแล้วรับเอาควมยหยน
ข้อเต่งเต่งตามรับสั่ง

๑ เซฮวฮองเฮาว่า ให้เซ่งหง รับเอาควมเต่งเต่ง
ไปสั่งสอนให้พคจารย์จักค้าเงินหลวง อย่างให้พคเป็นภษา
ต่างประเทศทหลังจะไคเคยเข่าชอกใช้สอยข้างใน พระเจ้า
ชยเขียนตก็ยกเซฮวฮองเฮา กเอาเงินและสิ่งของพระราชทาน
ยกเซ่งหงนางเกยงเต่งเต่ง

๑ เซ่งหงกับนางเกยงเต่งเต่งเป็นผัวเมียกัน มีความ
ชอบไพรคปรานมากแล้วสองคนผัวเมียก็ค่านขลามาย่าน อยู่

กนกวยกนตงแตตนนมา เซงหงกขนางเกยงเตงเตง มกความ
 รกไครกคณูญตอพระเจ้าชยเชยนต สองคนผวเมยตงใจจะ
 หาสงของทประหลาด ๆ มาถววย วันหนงเซงหงเผาแล้ว
 กลับมายอกกขนางเกยงเตงเตงวอ วันนมนคนหนงแซหซ
 ซอจวทารถ ๆ หนงสำหรัยขเลนกขผตญง ไคเอามาถววย
 ทำประหลาด ๆ อคักรรย นางเกยงเตงเตงถามว่า เป็นรถ
 อย่างไร ขเลนกขผตญงไค เซงหงบอกวำขำงรถเป็นห้อง
 กวำงขวำงมเตยง มม่ง ฟูก หมอนพร้อม เออแพรซอเกา-
 เซยวทำมำนหมรถขำงนอกคเข้าไผ่ไม่เห็น ขำงในแลออก
 มาเห็นขำงนอกสำรพค เออทองค้ำกขหยกแผ่นแชนไว
 รอยมำน เมอรรถออกเตน ننเสยงตงเพรเวเหมอนมโหระ
 คนขในรถหยอกกนเลน คนอยขำงนอกไผ่ไคยนเสยง
 จะมตจทรวงรถไปเทยวเล่นทไทนกัจระไคไปตำมใจ จงตง
 ซอรถซอของหนงเซย

๐ นางเกยงเตงเตงจิงวำ รถอนนเหมอนรถแต่
 ไบรณซอเซยวเอยวเซย เคยวนเขาทำไห้แปลกกว่าแต่
 กอน จะเป็นอคัจรรยอย่างไรก็หาไม่ ในใจขำพเจ้าจะคค
 ทำของอย่างหนง ให้ประหลาดขงกว่ารถทเอามาถววย

มคอกขานข้างตมข้างทุกคน พระเจ้าชยุเชียนตักขเซยว
 ของเขาว่าดูคุณกแลงเหตุไฉนคนเคียวตนไม่มามคอกทุกคน
 เป็นนาคัจจรยนักหนา นางชยุชียนสับทกคนกัให้นางสาว
 ประโคม ๆ มโหรีชนพร้อมกัน แล้วเชิญพระเจ้าชยุเชียนต
 เสด็จไปเที่ยวชมคอกไม้

๑ พระเจ้าชยุเชียนต คริสตาม นางชยุชียนสับ ทกคน
 ว่าพวกเจ้าทำประการใด คนเคียวให้ตนไม่มีคอกขอก
 พร้อมกัน

๑ นางชยุชียนเหล่านันหัวเราะแล้วทูลว่า คอกไม้เกิด
 ขึ้นเพราะบุญของพระองค์ พระเจ้าชยุเชียนตส่งสยขยกเสด็จ
 ไปทักคนไม้พิเคราะห์ดูเห็นแพรสีต่าง ๆ ทำเป็นคอกไม้มาผูก
 ไว้ มีไซ้คอกไม้จริง ๆ จึงตรัสถามพวกชยุชียนว่า ใครช่าง
 ทำเหมือนคอกไม้จริง ๆ พวกชยุชียนทูลว่านางชยุชียน คิด
 อานให้พวกข้าพระองค์แต่บรรดาชยุชียนมอยหีนช่วยกัน จัด
 แรงทำแต่ในเวลากลางคน ให้คนเสด็จทอชพระเนตรใน
 เวลาเขาวน พระเจ้าชยุเชียนตักชมนางชยุชียนแล้ว
 ครัสว่า ถ้าคณูว่าพูดเล่นไม่ว่ามีสติปัญญาและ ฝมขทำ

คอกไม้ด้วยแพรสีต่าง ๆ คนเคียวให้สำเนาไค่ เป็รยเหมือน
 เทวคาลงมานมกกเหมือนกัน พระเจ้าชยเขียนตกยเซยว-
 สองเขาพากันชมเซยคอกไม้เล่นตามในสวนทุก ๆ คน จึงมี
 วยสังโศกขันทไปเอง นทีในคตงมาพระราชทาน โทนางชนช-
 หยนกับพวกนางสนมทั้งปวง ทไคช่วยกันทากคอกไม้ไครบ
 ของรางวัลทกคน แล้วพระเจ้าชยเขียนตกยเซยวสองเขา
 เสวยสุราพงเลี้ยงขบกล่อมเล่นอยู่ทเก้งใหญ่

๑ ในเวลาอนน ชนทชอแป้สวตงเห็นเซงหงอช
 ของสังหนงมายนอยทประตสวนคอกไม้ แป้สวตงออกไป
 ตามเซงหงว่า มายนอยท นมจรสังโศก เซงหงบอกว่ามี
 ของประหลาดสังหนงจรเขามาถวาย ครนจรเขาไปกักสวมี
 ความผิด แป้สวตงแจ้งแล้วเขาความเข้าไปทลพระเจ้าชย-
 เขียนทว่า บคนเซงหงเอาของสังหนงมาถวายจรเป็นสังของ
 ไคไม้ทรามมายนอยทประตสวน

๑ พระเจ้าชยเขียนตงจรยสัง โทแป้สวตง พาทวเซง
 หงเขาไปเฝ้า ครนเซงหงเขาไปตงคานยพระเจ้าชยเขียนต
 แล้วทลว่า ภรรยาชาพระองคจกทลผมเส้นขาวไค่ ทยผมเข้า

ให้สหาย ชนทุกเขาเตยงมาคังเขามิ่งมากางตามวยสังเสร็จ
แล้ว พระเจ้าซุขเขียนตครสก็เขี้ยวของเขาวา เวลาวนนไค
เห็นของประหลาดสองอย่าง อย่างหนึ่งนางชุนชุนทำ
คอกไม้ควยแพร อย่างหนึ่งนางเกยงเต้งเต้งภรรยาเซ่งหิง
ทำมุงด้วยผมมาให้ ตครสแล้วชวนเขี้ยวของเขาวา เวลาวน
นเจ้าจงนอนในเตยงนทวยกนออยากกลับไปเลย เขี้ยวของเข
หัวเราะแล้วทูลว่า ข้าพระองค์จะนอนกับพระองค์ไปอยู่กับ
พวกนางชุนชุนไม่ไค ขอลากลับไปกำหนดเห็นนินเก็ง
เซ็ญพระองค์ บรรทม อยู่กับพวก นางชุนชุนทบนเตยงให้สหาย
พระทัยเถก

๑ พระเจ้าซุขเขียนตครสว่า ถ้าเจ้าจะกลับไปกน
สุราเสี่ยสามถวยกอนจงจะให้ไป เขี้ยวของเขาก็รียประธาน
สุราสามถวยแล้วคานยลาไปทอยู่ พระเจ้าซุขเขียนตคบรร
ทมอยู่กับพวกนางชุนชุนทบนเตยงในสวนคอกไม้

๑ ฝ่ายมยหยินสนมโทคนหนึ่งแซ่เหา ซอหาปรากฏ
ไม่ รุปร่างกว่านางชุนชุนทงปวง คังแต่เข้ามาอยู่ในวงถอ
คววามสคตยญญาไม่ไคไปมาหาสู่ผู้ใดและชนเผ่า จนพระ-

เจ้าชยเขียนตไมรจกคว วันหนึ่งพระเจ้าชยเขียนตรบสั่งให้
 เคาแทงหชนทเข้าไป จกเลอกสรรเอาหญิงทรปงามชงชย
 ในวงชนอิก บ่าวของนางมยหยนคนนรควมกมายอกกย
 นายว่าให้เอาเงิน ไปยน ขานกยเคาแทงหให้เอาชชเสียงไป
 เส้นอกรายทล กยพระเจ้าชยเขียนตระไคทรงทรายนางเฮา-
 มยหยนพคกยบ่าวว่า ขรรคมทาไมม่วาสนาแลว ดงจะยนขาน
 เสียงเงินทองสีกเท้าไค ๆ กไม่มีชชเสียง ถาวาสนามแลวก
 จำเขนชยเอง ตามแต่บุญกรรมเจค เราเกิดมาไม่มีวาสนา
 ทายเสียงคกควาชย จรมาทนทุกชเวทนาชยทำไม นางเฮามย-
 หยนกทาไค ให้ไปยนขานไม เคาแทงหเลอกมยหยนทรายชย
 ตามแกงแคทมีเงินทอง ดงรบไม่งามกจคหมายเอาชชเสียง
 ไป ไคประมาณ ร้อยคน นำไป ถวาย พระเจ้าชยเขียนต ท
 ไชร้อัน นางเฮามยหยนเห็นวาคาแทงหไมจคเอาชชชอง
 ทวีไป เพราะไมไคให้สินยนคคเสียงนิก จงร้องไห้วา
 ชาคนไมไคพคกยพระเจ้าชยเขียนตแล้วชอให้ไคพคกนชาค
 หนาเจค เวลาจนนนางไมไคกินอาหารเสยจงแตงทวีให้
 งตงามแลว ประคยสูคคทก้าไคดง เขนในไส้กระคาย ผูกชอมช

ขวาไว้ เพื่อจะให้พระเจ้าชยเขยนตเห็นสคยัญญา เขามุย
 หยีนอยู่ในห้องแค้นเคียว บคยปรตห้องไวมิให้ใครเห็นตัว
 พอคกประมาณสามยามเศษ นางกเขาแพรหลินผกคอตาย
 พวกบ่าวเห็นประหลาดจึงชวนกันเขคยปรตห้องเขา ไปเห็น
 เขามุยหยีนผกคอตายบ่าวจะเข้าแกไขกไม้ทน ครนรังชน
 เวลาเข้าบ่าว นางเขา มุยหยีน เขา ความไป แจงกยเซยว-
 ของเขา เซยวของเขาแจงความแล้ว ให้สาวใช้ไปคศพ
 เขามุยหยีน สาวใช้ไปถงเห็นหนังสือผกขอมอเขามุยหยีน
 ขยกเขาให้เซยวของเขา เซยวของเขาจึงให้สาวใช้เอา
 หนังสือไปถววยทลความแก่พระเจ้าชยเขยนตทเกงสวนคอก
 ไม้ว่าเขามุยหยีนผกคอตาย มีหนังสือผกไวทขอมมชลขย
 หนังสือของเขา ให้ข้าพระองค์เขาหนังสือมา ถววยพระเจ้า
 ชยเขยนตรบเขาหนังสือมาทขต พระเนตร เห็นความใน
 ไคลงลกชงนถ แต่ใจความนั้นว่า ข้าพระองค์ เกิดมาก
 บรบรณพรอมทงรูปและขญญาแคว่าสนาไม่มี จะขยู่ไปกขาย
 กบพวกมุยหยีนทงปวง ข้าพระองค์ ถววยถววย ชงคมีลา
 พระองค์ตายไปก่อน ซาคหน้าขอให้ไคเขย่นช่าอย่าให้เหมือน

ชาติน พระเจ้าชยุชเยนนครทราญเรื่องความในหนังสือ
 โคลงกัโตนันสนนอยพระทัย ตรัสว่าเราเขนภษทริยจกทา
 คนทรยงามแลนมสคขญญา เอามาชบเลยงกเขนอนมาก
 แลนมยทขนคนนภมสคขญญา เหตุไฉนจึงพากนขคความ
 เสียหมด พระเจ้าชยุชเยนนครพเควระหคในโคลงค่อไปอึก
 ใคคความว่า ข้าพระองค์เขนคนจนไม่มีเงินทองจระขนยาน
 เคาแทงทุ เคาแทงหจิงไม่จกเอาชอมาดววย พระเจ้าชยุ
 เยนนครทราญความในหนังสือโคลง ทุกประการแล้วตรัสว่า
 เคาแทง หเป็นค สำหรับ เลอกมยหขน ที่ในวัง แลหวิ เมอง
 เสียแรงคไคชยเลยงคเาแทงคคกว่าขนทงปวง ไม่มคคญญา
 เห็นแกสินขน พระเจ้าชยุชเยนนครบสงให้จพาพนักงานเอา
 ควคเาแทงหมาชำระจให้ประหารชวคเสีย

๑ นางเอชชทขนห้ามว่า เคาแทงหเลอกคไคคคคน
 รุปงาม ทไชนระลวงจว่ามยหขนคนนจรมสคขญญา ขอ
 ให้ชคคนไปชนสตรคคคพมยหขนว่ารูปจระงามหรือ ไม่งามให้
 แนกคชน ถ้าเห็นว่ารุปงามจริงคจระจเอาควคเาแทงหมาทำ
 โทษฆ่าเสีย

๑ พระเจ้าชยเฮียนตครสว่าคนมีบุญญาแล้ว รูปก็
 งดงามดำสงฆ์ขยับจะใช้คนไปคักได้ ถ้าตัวเราจะไปเอง
 ให้เห็นแก่แตรจริงมักหรือ คริสแล้วเสด็จทรงรถไปที่ เก่ง
 เซียวของเขา พาเซียวของเขาไปคคพมยหีน ครั้นไปถึงเห็น
 ศพเหมือนหงเป็นอยหนานวลสกายเสมอนหงงคอกไม้พงระ
 แยม พระเจ้าชยเฮียนตไม่มีความรังเกียจ ยกพระหัตถ์ชน
 ลบไล้ไปทวารพางคกายแล้วตรสว่าเสียบกายรูปและบุญญา
 เขามาอยู่ในวงกหลายขมได้พบหน้าเลย เป็นวาสนาของ
 เราไม่ไคคนคใช้ ฝ่ายข้างมยหีนก็เช่นคนไม่มีวาสนาจึง
 ไม่ไคเขามาให้พกยเรา พระเจ้าชยเฮียนตรับสั่งให้เอา
 ตัวเคาแทงหมาชำระไคความจริง จึงให้เขาพนกงานเอาตัว
 เคาแทงหไปคคทวเสียบสองทอน

๑ นางฮยีนเสียบคคนทลว่า ขย้าให้เอาตัวเคาแทง
 หไปคคเป็นสองทอนเลย ขอให้เขาไปคคคองแขวนเหมือน
 เขามยหีนเดค พระเจ้าชยเฮียนตเห็นชอบด้วย จึงรับสั่งให้
 เอาตัวเคาแทงหไปคคแขวนเลย ให้ทำเควองศพมยหีน
 งคกงามนำไปฝังเสียบทสมควร พระเจ้าชยเฮียนตคกงแต่นาง
 เขามยหีนคกายไม่สบายพระทัย คคคคคมีไคชาคคคเวลา

เชยวชของเขาทูลว่าคนตายแล้วทไทนจะกลับเป็นชนมา ขย่า
 รัชลกถึงเขาเลยให้จัดหาเอาใหม่เถิด ตั้งแต่นั้นมาพระเจ้า
 ชยเขียนตกรวดหมายประกาศไว้ว่า ถ้าผู้ใดมีสติปัญญา
 ปร่งามแล้วให้เขามาเผาของ บรรดาพวกนางสนมพนักงาน
 ทงปวงรักระแสรบสังแล้วคางคนต่างก็มาเผา เวลาวัน
 หนึ่งพระเจ้าชยเขียนตเสวยไต่รอยกบเชยวชของเขาทพระท
 หนึ่งเขียนขึ้นแกง แล้วเลอภมยหยินตามรายชชไต่ประมาณ
 รอยคน พระเจ้าชยเขียนตพระราชทานสราคคนละสามด้วย
 จึงตงให้เป็นมยหยินข้างไซหยินข้าง แล้วสั่งให้ไปคยู่
 กบชหยินแกงละห้าคนหกคน ครนจักให้มยหยินไซหยินไป
 อยตามททางแล้ว เห็นมยหยินคนหนึ่งมาขนอยคหน้าทง
 ทาพูดจาประการไคไม่ พระเจ้าชยเขียนตตรัสถามว่าเหตุ
 ไคมาขนอย

๑ นางมยหยินคกเขาลงค้านยแล้วทลว่า ขาพระ-
 ของคชชจอนแซอวนมยญญาอยุอย่างทง คคาวนอากาศ
 ไคถ้าจรมเหตุสังคก็ทรวาย พระเจ้าชยเขียนตไคยคตงนค
 กพอพระทษนค จึงตงนางจอนให้เป็นทกยหยิน แล้วสั่งให้
 เจ้าพนักงานทำแกงคคทาให้อยู่หลังทงสำหรับคคาว เวลา

วนหนึ่งพระเจ้าชยเอียนตกยนางฮวนจอนน้อยบนแกงศ์ลาตทาว
 อยุ่ด้วยกัน นางฮวนจอนชยอก ทาวให้พระเจ้าชยเอียนต ทอด
 พระเนตรทาวต่าง ๆ นางฮวนจอนเห็นทาวดวงหนึ่งใหญ่สีแดง
 จึงทลว่าทาวดวงนี้เป็นทาวผมขมขญจะเปลี่ยนแผ่นดินใหม่ พระ
 เจ้าชยเอียนตโคพงคกพระทัยทอดพระเนตรไปเห็นเป็นรศมี
 หาอย่างเขายงทาวดวงนั้นไว้ แล้วครสถาม ว่าทาวดวงนี้
 เกิดชนทไหน

๐ นางฮวนจอนทลว่าเกิดชนทเมืองไททงวน พระเจ้า
 ชยเอียนต ครสว่าเมือง ไททงวนก็ไกลกนกับเมืองเซียงอาน
 รังชนเข้ารบสังให้พวกพนักงานตรวจคราคินทเมืองไททงวน
 ถาพยประคนแปลกหน้าเข้ามาทให้ขยมาเสย นางฮวนจอน
 ทลว่านสยคนมขมขญจะขยมาไคงายหรือ เมอซาพระองคริน
 สลาวพกยหลวงชคนหนึ่ง บอกรกยซาพระองควาความคาก ๆ หนึ่ง
 ภาษากินว่าเข้าเดางบวบคชเขยลชนคชขบชกนชองยากจือ
 แปลเป็นไทยว่าคัวยระเขยเสย หางเป็นโคคชขยชาลกขมขญคค
 กนจะเกิดกขญชน

๐ พระเจ้าชยเอียนตพเควระหคความตามหลวงชเห็น
 ว่าพวกแซ่คัวยระเขยคไม่สขายพระทัย ก็เสคจมาชวนพวก

นางชยุตม์เห็นเสด็จราแล้วบรรทมอยู่ทงนางชวนจอน ครั้นรุ่งขึ้น
 เข้าขันทีไปบอกเข้าค่านยทูลว่านางเชยชยุตม์ใช้ให้ข้าพระองค์
 มาทูลว่า เมืองซึ่งจ้อเอาคนไม่มาถวายเป็นคนหงช้อเงกหล
 ทรับสั่งให้ปลุกไว้ในสวนแต่ก่อนนั้น ทงแต่เอามาถวายเป็น
 ไม้มคอก เมื่อวานคนนออกคอกทงคน มีกลิ่นหอมไปไกล
 หลายลิ เช่นบุญของพระองค์ ให้ข้าพระองค์มาเชิญเสด็จ
 ไปทอศพระเนตร

๐ พระเจ้าชยุตม์เห็นคียงวัดกถึงพวกแซ่หลชยุ พอ
 ไต่ขนขันทีทูลว่าคียงนกกยงไม่สบายพระทัย คารว่าแต่ก่อน
 คนเงกหลไม่มีคอก บคนออกคอกทงคนกเป็นอศจรวรยอยู่
 แล้วขันทีทูลท้อไปว่า เวลากลางคณคนในแกงไต่ขนเสียง
 ทงทคนเงกหลว่าเงกหลจรมยญเราตองรักษาไว้ให้ค ครน
 รุงขนเข้าพวกข้าพระองค์พากันไปตคน เงกหล เห็นชอกคอก
 ทงคน พระเจ้าชยุตม์ครนไต่พง คียงนกกยง ไม่สบาย
 พระทัยมากขน แล้วมีขันทีคนหนึ่งมาทูลว่านางจิวชยุตม์ใช้
 ให้ข้าพระองค์มาทูลว่า เมื่อเวลาคณคนนเชยชยุตม์ออกคอก
 ทงคนมีกลิ่นหอมขงนก ให้ข้าพระองค์มาเชิญพระองค์ไป

ทอกพระเนตร พระเจ้าชยเยียนตไคย่นว่าคนเขี้ยวช่วยออก
 คอกกคอกคล้ายพระทัยชน คิวยตนเขี้ยววยนคองกขแซ่ของ
 พระองคนเลวชนททลค่อไปอิกกว่า ในเวลากลางคนไคย่น
 เสียงทคนเขี้ยววยเหมอนคนพูดว่าคนเขี้ยววยจะ สิ้น บัญแล้ว
 ออกคอกเสียให้หมด รุ่งเวลาเช้าซาพระองค์ไปทุกคนเขี้ยว
 วยออกคอกทวทงคน

๑ พระเจ้าชยเยียนตถามขันททงสองคนว่า คนเง็ก
 หลกบคนเขี้ยววยไกรระออกคอกมากกว่ากัน ขันทสองคนต่าง
 คนต่างทูลว่า ข้าพระองค์ไคเห็นแต่คนละลึงจะประมาณคอก
 เขี้ยววยคอกเง็กหลทระมากนอຍกว่ากันหาทายถกไม้ นางฮวน
 จอนอยข้างหนงทลว่าตนไม่สสองตนออกคอกพร้อมกัน เห็นว่า
 พระองค์ระมีบุญยงชนไป เชนูเสด็จไปทอกพระเนตรชมเล่น
 ให้เห็นปรากฏ พระเจ้าชยเยียนตจึงพานางฮวนจอนชนรถไป
 ถงไซรฮอนสวณคอกไม้ เห็นนางจิวสหยินนางเอยสหยินสอง
 คนมารบเสด็จ พระเจ้าชยเยียนตทลว่าคนเขี้ยววยเขามาแต่
 เมืองเซียงฮานปลุกไวชานาน คนกแกควรจะออกคอกมาก
 คนเง็กหลเมืองตางประเทศเขามาถววยพง ปลุกออกคอกมาก

เหมือนคนเอชชวยกเขนชคจรรยอย นางจิวยฮยีนนางเอชช
 ฮยีนสองคนจึงทลว่า ทนเงกทลชอกคชกมากกว่าคนเอชช
 บวย เปரியเสมอันทพวรกษมารกษายอยเหมือนคน พระเจ้า
 ชยเฮยนต์ควสวาทนเงกทลจระชอกคชกมากกว่า คนเอชชบวย
 นนไม่เชช

๑ นางจิวยฮยีนนางเอชชฮยีนทลว่า ถ้าไม่ทรงเชช
 ขอเชิญพระองค์เสด็จไปทชคพระเนตรเถก พระเจ้าชยเฮยนต์
 อยากรใครไปทชคพระเนตรคนเอชชบวยก่อน นางเอชชฮยีน
 กทาอาจทลชคไม่นางเอชชฮยีนนางจิวยฮยีนกตามเสด็จมา
 ดงสันกวางอ ทอยนางจิวยฮยีนไกลคนเอชชบวย พระเจ้า
 ชยเฮยนต์เห็นคนเอชชบวยชอกคชกมากกว่าทุกขมความยนต์
 ยงนก จึงทลว่าเห็นเวายงจระมีวสนายคยวไปอิก แต่
 บรรคานางฮยีนทงปวงชงตามเสด็จมานนภากนสรวเสวอ
 ทกคน แล้วพระเจ้าชยเฮยนต์รบสังให้พวกพนกงานจคโตะ
 มาเลชงพวกนางฮยีนทสวนคอกไม่ แต่ยงหาไตเลชงกน
 ไม่นางฮยีนทงปวงจึงทลว่า ทนเงกทลชอกคชกมากกว่า
 คนเอชชบวยทำไมพระองค์จึงไม่เสด็จไปทชคพระเนตรให้เห็น

เจ้า พระเจ้าชายเอียนตฺระสวาวีสยคนไม่มีคอกก็ระเหมือน
 กัน จะไม่วิเศษกว่ากันนัก พวกนางฮหยงทงว่า ถึงจะไม่
 วิเศษกว่ากันพระองค์ใดเสด็จมาจนถึงแล้ว เชิญไปทอดพระ
 เนตรให้เห็นเสียบสักหน่อยเถิดพระเจ้าชายเอียนตฺระสวาวีสยคนนาง
 ฮหยงทงไม่ใคร่ก็เสด็จไปลงประทับที่ตายนางเอียนฮยงทง ใกล้เคียง
 กันเง็กหลกกลนคอกเง็กหลกหอมกลนมาลงพระองค์ จึง
 เสด็จเข้าไปใกล้กันทอดพระเนตรคอกเง็กหลกกลนสัสค สระอาค
 งามกว่าคอกเอียนฮยงทง ครั้นระชอกปากชมก็ให้นกรวงเกยจอย
 ในพระทัย พวกนางฮหยงทงไปด้วยหารจกอิชฉมาสยพระเจ้า
 ชายเอียนตฺระสวาวีสยคนต่างคนชมเชยว่าคอกเง็กหลกกลนหอมกว่า
 คอกเอียนฮยงทง

๑ พระเจ้าชายเอียนตฺระสวาวีสยคน นางฮหยงทงทวงพากัน
 ชมคองกันนักให้ชคเค่งพระทัยนกร จึงตรัสว่าคนเอียนฮยงทง
 ไม่ใหญ่ปลุกไว้เก่าแก่ ออกคอกทงคองคองคองแล้ว แต่
 คองเง็กหลกเป็นไมเล็กพวงปลุกใหม่มาออกคอกคองคองคองคอง
 ไม่ ถ้าเขาไว้คองจะมีเหตุไปภายหน้า จึงรับสั่งให้พนคอง
 เง็กหลกชุกทงรอกเง็กหลกให้สิ้น

๑ พวกชยอินโคอินรบสังต่างคนต่างทกใจ ทลว่า
 ตนไม้ออกคอกงามเป็นอศักรรยตงน พระองค์ระมขุณฏกลย
 รบสังวาระมเหตชนเพราะตนไม ขอให้ตรกตรอง กกอน
 ออย่าเพื่อพนเสยเลยเป็นไมทหายาก พระเจ้าชยเอยนต กทา
 พงไม

๑ นางอวนจอนเป็นคนวิพระ อชฉมาลยพระเจ้าชย-
 เอยนต จึงทลวาคนเคยวตนไม้ออกคอกกหมตทงตน ตนไม
 นกคองจะสนขมขุณฏแลว ลงไมตคกกระเป็นไรมี จึงเอาสร
 ไปเชนเสยสกถวยหนงตนไมแลระคอกไม้นกคองจะชวยทงน
 บำรุงพระองค์ ในทนโคนนเชยวชองเฮามาถงประตสวน
 พวคนางชยอินชอกมารบเขาไปแลวแงจความทรบสังจะ ให้ตค
 ตนงกทลให้พง เชยวชองเฮาแงจความแลวทลชอนอวน
 ว่า ออย่าตคเสยเลยจระมเหตอะไรกยตนไม

๑ พระเจ้าชยเอยนตกทาโคตคตนงกทลไม แลว
 พากนมาทตนเชยวชมเชยเลนขมู จึงพระราชทานสร
 ให้พวคนางชยอินกนโคระเสร์จแลว กพากนลงเรชม้งกร
 เทยวพายเลน พอโคอินเสยงตงชนในนา พระเจ้าชยเอยนต

ทอดพระเนตรไปเห็นปลาของตัวใหญ่ยาวประมาณ สามวา มี
 อักษรรอยที่ศีรษะมีหน่องอกขึ้น ปลานี้ว่ายน้ำตามเรือมังกรไป
 มา เชี่ยวของเขากลถามว่าเป็นปลาอะไรพระเจ้าซุ่ยเอียนต
 ทรงระลึกรู้จักคนใดจงตรัสว่า เมื่อครั้งก่อนเราเสด็จราชอยู่
 กับเฉยซุกไท่เซกต มีคน ๆ หนึ่งเอาปลาค้อนมาให้เรา เรา
 พิเคราะห์เห็นประหลาดก็จึงไต่ปล่อยไป ภายหลังเราให้ช
 ษักชกตของตอกันกับไท่เซกต นำไหลไปมาลงกันไต่ ปลาคว
 นจึงเที่ยวมาลงน เชี่ยวของเขากลถามกับนางฮวนจิ้นว่าปลา
 มีหน่อที่ศีรษะอย่างนั้น นานไปก็ระกลายเป็นมังกรเกิดเหตุชน
 พระเจ้าซุ่ยเอียนตไต่ย่นคังนงจึงให้เอาเกาทัณฑ์มา ทรงยิง
 แต่พอยิงไปก็บังเกิดพายุคลื่นใหญ่ แลไปเห็นเป็นปลาหลาย
 หมื่นขึ้นมาพ่นขึ้นมาลงบนเรือ ลูกพระเจ้าซุ่ยเอียนตกับ
 เชี่ยวของเขากลใจเย็นไม่ทรงนางฮวนจิ้น เห็นคังนง จึงกล
 ่วว่า ข้าพพระองค์ระชชแก่เหตุชนนี้ แลนางฮวนจิ้นเอาไหม
 ห้าสัดเกลียวเขาขาวประมาณสามสัดว่าสัดว่าผูกกลุกลยเข้า
 ให้มันเอามือขวาถือคันทะออกไว้ มือซ้ายจับลูกขลุ่ยขว้างไป
 ในน้ำตกตกลางฝูงปลา ปลาทั้งหมื่นหายไปแล้วนาง

อวณจินสาวตนเชือกซังผูกลูกขลุบนนชนมา พระเจ้าชยุ
 เียนตกใจเอาลูกขลุบมาทอศพระเนตรเห็นกลมเท่าฟองโกม
 สี่ห้าสิ แล้วถามว่าลูกขลุบนี้ใครมาแต่ไหน ขว้างไปปลาก
 หายไปทันที นางอวณจินทลว่า เมฆข้าพระองค์ยังเป็นเด็ก
 ขยุบ นมีหลวงซแกคนหนึ่งเอาลูกขลุบมาให้ข้าพระองค์
 สำหรับทอแล้วส่งว่า ถ้ามีศัทรในนาสิ่งหนึ่งสิ่งใดมา เอา
 ลูกขลุบขว้างไปก็หายสิ้นเป็นของวิเศษอยู่ แล้วพระเจ้า
 ชยุชเยนตกเสด็จขจรรถ กลับไปทสวนดอกไม่เห็นชนทคน
 หนึ่งตมอบชฎถวายหนึ่งสอขบรูมทาง พระเจ้าชยุชเยนตรับ
 หนึ่งสอมาอ่านไต่ความว่า หลบไปเป่งไปกราบทลว่าทหว
 เมืองชวไชยสี่สามเมืองเกิดฝรายชน จะขอนายทหารคน
 หนึ่งไปช่วยปราบโจร ข้าพระองค์หลบไปเป่งไปปรึกษาพร้อม
 กันเห็นว่าหลบเยนเป็นคนเก่าเคยทำศึกมา จะขอให้ไปช่วย
 ปราบปราบโจรฝรายทกาเรบ แล้วแต่พระองค์จะโปรด กับ
 ทของทวยไปจนถึงเมืองกวนจวณไม้ตกมาหลายข้เกศโจรผู้
 ร้ายมาก เจ้าเมืองมีหนึ่งสอเข้ามาขอทหารไปปราบโจรผู้
 ร้ายทวย พระเจ้าชยุชเยนตกไม่ทรงเชื่อ

๑ เชี่ยวของเขาริงทูลว่า ขอให้พระองค์จงทรงทราบ
 ทมสคยัญญาสักคนหนึ่ง ให้ไปสยบ พระเจ้าชยเขียนตไคยณ
 เชี่ยวของเขาวากันน จึงเขาพกนเขียนตสลกหลง หนึ่งสอ
 ทอขไปว่าให้หลเอียนเป็นจงคกกวอนอว ให้คมทหารสยสาม
 หมนไปปราบโจรฝราย ถ้าเสร็จการจับโจรฝรายแล้ว จะ
 เลอนให้เป็นที่ใหญ่จนอก พระเจ้าชยเขียนตสลกหลงหนึ่งสอ
 แล้ว จะส่งให้ชนทกนทกออกออกไปให้หลไปเป่งไปจนนางผู้ใหญ่
 ทรงรำลึกความแต่หลงชนไค ว่าหลเอียนคนนเป็นผมสท
 บัญญาแข็งแรง จะให้คมทพสยสามหวเมองไปปราบโจรณ
 ถ้าหลเอียนเป็นแม่ทไปปราบโจรสำเร็จแล้ว ก็ จะกำรบชน
 ทรนจะให้ผอนไปกไม่เห็นผไคมสคยัญญา ประการหนึ่งกไค
 สลกหลงหนึ่งสอแล้ว พระเจ้าชยเขียนตคกทรงตรกตรองอขแต่
 ในพระทย พอชนทกนหนึ่งเขาหนึ่งสอฝรคษาเมองเซียงอาน
 เขามาถวายอกคยบหนึ่ง ว่าไคเจตหญงรป่งามคนหนึ่งส่ง
 เขามา พระเจ้าชยเขียนตจงตรสถามว่าหญงทเขามาไหน
 อขทไหน ชนทกออกไปเขาทวหญงคนนเขามา ให้ทอค
 พระเนตร เห็นหญงรป่งามลักษณะกรยากคพรอม พระ-
 เจ้าชยเขียนตถามว่าซอแซ่ไรอายไคเท่าไค หญงนั้นทูลว่า

ข้าพระองค์ขอขอยอหยอแซ่ฮวน อายไค่สืบหาบขามารดา
 ข้าพระองค์ทราบว่าพระองค์ไค่เจกหาหญิงมาไว้สำหรับชักรด
 ขามารดาข้าพระองค์จึงเอามาถวายให้เป็นข้าสำหรับ จะไค่
 ชักรด พระเจ้าชยเฮยนตทรงพระสรวลตรัสว่าคนชักรดเรามี
 อยแล้ว เราจะทำคนทชักรดไม่ไค่ในนตอก แล้วกวานาง
 ฮวนบอหยมาททาหนักเก่งสวนตอกไม่ ลมความที่จะให้หล-
 เหยนไปปรายโจรนนเสืหาไค่ส่งคืนหนึ่งสี่ชอกไปไม่ เวลา
 คำนวนนพระเจ้าชยเฮยนตกบรรมมชยกับนางฮวนบอหย ท
 สวนตอกไม่ รังชนเจ้าจงตงนางฮวนบอหย ให้เป็นท มยหยน
 ชน แตนนไปพระเจ้าชยเฮยนต ทรงพระเมตตา นางฮวน
 บอหยขงกว่านางมยหยนทงปวง จะเสด็จไปไหนก็พาไปด้วย
 และนางฮวนบอหยเป็นคนไม่ถอตัว พวกนางมยหยนเหล่า
 นนก็ชอขพอรกใคร ก็ชวนให้ชบรชงเพลงเล่นต่าง ๆ นาง
 ฮวนบอหยเป็นคนมีสติปัญญา ก็ทชบรชงจาไค่สารพท
 ทกสิ่ง

๑
 ๑ วันหนึ่งพระเจ้าชยเฮยนต พานางชยกับนาง
 มยหยนทงปวงไปเสพสราทเก่งเซยวชงเขา พระเจ้าชย-
 เฮยนตตรัสแก่เซยวชงเขาว่านางฮวนบอหยคนน ชบรชง

เพลงคันทักหนา จึงไต่ฟ้าทวี่มาร้องให้เจ้าฟัง ครั้นแล้วให้
นางฮวนซ้อหยขอร้องเพลงขนท่าง ๆ เชี่ยวของเฮาไต่ฟังกชอข
ใจเฮาเงินและเสอเข้ามาให้นางฮวนซ้อหย นางฮวนซ้อหยก
ค่านบรยเฮาเงินและสิ่งของแล้ว พระเจ้าชยเอียนตเสด็จเฮา
ไปในห้องเชี่ยวของเฮาทอดพระเนตรคฉาก ซึ่งเชี่ยวของเฮา
แกลงแขวนไวคฉากหนึ่ง ควี่เชี่ยวของเฮาคณน แตกอน
เขนชาวเมืองกวางเหลง มีความปรารภนาระให้พระเจ้าชย-
เอียนต ไปสร้างค่านกชนไวคเมืองกวางเหลงอกแห่งหนึ่ง
ในฉากนนมยานเมืองเรอง รวทัง ยวง และ สาร์พครูปสัตว์
ท่าง ๆ ทงสิ้น เชี่ยวของเฮาเห็นพระเจ้าชยเอียนตทอดพระ
เนตรอชานานแล้วจึงทูลถามว่า พระองค์ทอดพระเนตรคฉาก
อชานานตงนจะประสงค์สิ่งใดหรือ พระเจ้าชยเอียนตจึงตรัส
ว่าฉากนเขนแผนทเมืองกวางเหลง ซึ่งเป็นเมืองเดิมของเร
อชยแตกอน เรารวลกนกกถเมืองกวางเหลง ควี่วาเขนท
ชยภมุตนก เราคิดจะไปสร้างรววงชนไวให้เขนเกยรตยค
ชนอกสักแห่งหนึ่ง ให้เหมือนเขนเขนแกงกขไซอวนทเมือง
ลกเซียง

ราชที่ระชคคสองไปไต่ไม้ แต่เซียวหวยแจงน้องชายเซียว-
 สองเขาเป็นคนรักทางอยู่ พระเจ้าชยเฮียนตรบสั่งให้หาคว
 เซียวหวยแจงเข้ามาเฝ้า จึงตรัสถามว่าหนทางไกลไกลประมาณ
 สักเท่าใด เซียวหวยแจงทูลว่าตงแค้เมืองไท่เหลียงแขวง
 เมืองลกเฮียงไปจนถึงเมืองกวางเหลง ทางประมาณพันล
 คคเป็นไทยหมื่นสองพันหกร้อยเส้น หนทางเกามทางหนึ่ง
 ชงเชิงหลขนนางเมืองจันทไว่ครึ่ง แ่่นดินเลี้ยกกก แต่
 ยตนคสอง ตนเสียแล้ว ถ้าระชคคเคยวณคคองอาคัยแนวคสอง
 เก่า แคคคองชคคฝ้าเมืองชวเฮียงไป ในเมืองชวเฮียงนั้นไท
 ยนเสาลชกนว่า มรคัมผมขญเกิดชยทนนเนอง ๆ พระเจ้า
 ชยเฮียนคโคทรวงพงเซียวหวยแจงทูลคงนแล้ว รับสั่งให้
 มวชกมวงเป็นทรวงวณคคคนไปชคคสอง จึงตรัสว่าระหา
 ชกคคคนหนึ่ง พอไต่ผลคคเปลยกันคคแลการงาน ยังไม่เห็น
 ผู้ไต่เลย

๐ ชนรณนโชนนศคโคยนรบสั่ง คคพยายากหลเฮียน
 อยุ่จกทลว่าหลเฮียนเอนคนมีสติขญญา ให้ไปช่วยกันชกคค
 คนหนึ่ง พอจระโคราศการอยู่ พระเจ้าชยเฮียนคคเห็นคว
 ตงแต่นนกรบสั่งให้เกณจคคนเลอกเขาแค้ชายลยหยาบ ไปน

หาสขไปชคคลงให้บารองอาณาประชาราษฎรทั้งปวง มา
 พรอมกนทเมืองไทเหลียง ถ้ามีโทษคยงเขาคณไว้ชำระไค
 ความจริง จะเอาโทษถึงตาย จึงใหม่ทงสอรับสั่งไปถง
 หล่เขียนมัวชกม่วง ให้มาเป็นแม่กองชคคลงมัวชกม่วง
 ความว่า คิวระไคไปเขีนนายกำกับชคคลง ก็มีความยนค
 คิวว่ามัวชกม่วงคนนี้เป็นคนพาล คคแต่จะฉ้อกระษัตราษฎร
 ทาผลประโยชน์ใส่ตัว ขณะนั้นซาเฉยบุตรเขยหล่เขียนเขีน
 ชุนนางเผ่าชยทนนควย ไคยนรับสั่งจะให้หล่เขียนเขีนปลัก
 คมคนไปชคคลง ซาเฉยเห็นว่าการชคคลงคกรงนเขีน
 การใหญ่ ราษฎรคงระไคความเคอนรชน ถ้ามีไคเขีน
 แม่กองชคคลง ก็ระมแต่ความชว ซาเฉยกลยมาปรกษา
 กยภรรยาว่า การคกรงนเราจงไปหามขคาคให้ชกช่วยเสย
 อย่าให้ไปเลยคนทงแผนคนเขาจะเกลยคชงเสย

๑ นางสคร์ยทรสาวหล่เขียนจึงทอขสามว่า จะให้ไป
 ขชกขคาคาพาเขา ซาพาเจ้าก็ระไปขชกคาคำทำน แต่ให้
 ทำนเอาเงินไปคคคสนยนให้กยบ้องซาขเขยวชงของเขา ซงเขีน
 ทเหลยงกชชเสยกคนหนง โอมนเมยวคนหนงเขีนคน
 สำหรับคนเขาชอกไกลชก ของพระเจ้าชยเขีนค ให้เขาช่วย

ใช้คนให้ไปทูลพระเจ้าชยเฮียนต พระเจ้าชยเฮียนตทราญ
 ความแล้ว ให้อาลักษณ์ทาทนงสอฉยบทหนึ่ง ให้ขุนนางถอมมา
 ขยายนยานที่ศาลเจ้าเคียวเหลียงแล้วชกกลองต้อไปอีก

๑ วันหนึ่งถึงคนไมทผงศพออยู่ในป่า แขวงเมืองยง-

จิววางทางอยู่ คนที่ชกกลองนั้นเอาความมาแจ้งแก่มีวชก
 ม่วง มีวชกม่วงจึงใช้ให้คนไปสืบถามตามราษฎรว่าศพผู้ใด
 มาฝังไว้ ราษฎรบอกว่าศพฝังไว้แต่โบราณ นานมาแล้ว
 ทหารว่าศพผู้ใดไม่มี มีวชกม่วงจึงใช้ให้ชกกลงไปถึงสองวัน
 เห็นมีศิลาขุดปากช่องอยู่ ก็ให้ชกขุดศิลาขึ้นศิลาบนดินลง
 ไป คนที่ชกขุดก็พลอยตกลงไปตายเป็นอันมาก คนที่เหลือ
 ตายนอนมือและเท้าหิกข้างเขี้ยวอย่าง มีวชกม่วงตกใจกลัว
 จึงใช้ให้คนลงไปดู ที่ชกตกลงประมาณแปดความตะเกียงจุดอยู่
 ในถ้ำสว่างเหมือนกลางวัน ในถ้ำนั้นไต่ย่นแต่เสียงระฆัง
 คนที่ลงไปหาหาจะเข้าไปดูไม่ มีวชกม่วงจึงปรึกษากบเลี้ยง
 ชุกต เล็งชุกตขอกความคน ๆ หนึ่ง จะอาสาลงไปดูชอกแตก
 คอแซเป็นขุนนางสำหรับจ่ายข้าว ถ้าใช้เขาไปเห็นจะใดก็ตาม
 มีวชกม่วงแจ้งคกงนั้นแล้ว ใช้ให้คนไปเชิญตัวแตกคอแซมา
 คนใช้ไปบอก แตกคอแซแจ้งความแล้วจึงแจจแจงแต่งตัวมาหา

มัวชกมัวง ครนดงแตกค้อแซคกเข้าลงค่านมัวชกมัวง
 มัวชกมัวงแลเห็นแตกค้อแซรปร่างใหญ่สูงแปดเข็ยะ ในตา
 เป็นแสง แล้วมัวชกมัวงบอกว่าเชิญท่านมาคนปรารธนา
 จะใช้ท่านลงไปคนในถ้ำให้ปรากฏว่ามีสิ่งของอันใดบ้าง

๑) แตกค้อแซรับคำว่า ท่านจะใช้ให้ข้าพเจ้าไปก็จะ
 ไป แต่ต้องจกเชือกยาวลิก ๓๐๐ วาเส้นหนึ่ง กยแข่งโย
 หนึ่งสำหรับจะไต่ลงในช่อง ให้คนหย่อนเชือกลงไปมีลก
 พรวนลอคค้อมอลงไปด้วย สัญญากับคนทหย่อนเชือกไว้ว่า
 ถ่าไต่ย่นเสียงลกพรวนโหลคเชือกชนมาโดยเร็ว สัญญา
 แลวกหย่อนค้วแตกค้อแซลงไปในถ้ำ คนข้างบนแลคลงไป
 เห็นสว่าง แตกค้อแซลงไปถึงพนข้างล่างนนมคนแลไม่
 เห็นสิ่งใด ค้อยเขามชคถ่าออกจากแข่งเดินไปประมาณยสิบ
 ก้าว จึงเห็นข้างหนึ่งแสงสว่างอยู่ ก็เดินคถ่าค้อไปอีกประ
 มาณห้าสิบก้าว เห็นมีแสงพระอาทิตย์ส่องสว่างเหมือนบน
 แผ่นดิน แลวกเดินค้อไปอีกพบกำแพงแห่งหนึ่ง ทำด้วยศิลา
 มีประคตสูงแลเห็นทกหลังหงงหงงหน้าประคตค มีสิ่งทโตคถ่าคต
 ไว้คหนึ่ง เป็นทคกขนนางอยู่ แตกค้อแซเดินตรงเข้าไปใน
 ทคทหาเห็นผู้ใดอยู่ไม่ มีประคต ๆ หนึ่งยกไว้คข้างในค

ยืนเคียงคองบ ^{๗ ๕} เทกคองเซมอองคตามชองหน้าค่างแลเห็น
 สัตวส์เทาควหนง ^{๗ ๕} รูปร่างเหมือนหนควใหญ่เทากระบอจะ
 เยนสัตวอะไรไมริ ^{๗ ๕} เทกคองเซพิเคราะห์คคกใจ ^๕ จึงว่าหน
 ใหญ่เทานแมวจะโตสั๊กเทำโต

๐ ในทันโคนนมเทกคนหนง ^{๕ ๕ ๕} เบคประตอออกมาตาม
 ว่างานหรือคองเทกคองแซ ^{๗ ๕} เทกคองแซจึงว่ากบเทกว่าทำไม
 ว่างานจึงรจกชอซาพเจ้า ^{๕ ๕ ๕} เทกบอขวานายซาพเจ้าชอหองผกน
 คอยทำนอยนานแลว ^{๕ ๕} ขอเชิญทำนเข้าไปข้างใน ^{๗ ๕} เทกคอง
 แซเห็นอศจรวยจึงตามเทกเขาไป ^{๕ ๕} แลเห็นแท่น ๗ หนงสัง
 ใหญ่บนแท่นผคนงอยคณหนง ^{๕ ๕} แต่งทวเป็นเจ้าโล่เสอมีงกร
 มขนนางยนอยหลายคน ^{๕ ๕} ชนล้างมทหาวลอมรอบ ^{๗ ๕} เทกคอง-
 แซคกเขาลงค่านขแลว ^{๕ ๕} หองผกนคร์สตามว่าเทกคองแซมา
 แลวหรือ ^{๕ ๕} เทกคองแซค่านขทลว่าซาพระองค์อรวยสังชคคอง
 มาดงค้ายคณมาปะเถาเขาแห่งหนง ^{๕ ๕} มวชกมวงยบนายใหญ่
 ไซให้ซาพระองค์ลงมาก ^{๕ ๕} เจ้าหองผกนเรียกเทกคองแซให้ยน
 ชนคณมาข้างนระชชองสังหนง ^{๕ ๕} ไซให้ทหาวรจเอา
 สัตวส์เทาควหนนออกมาก ^{๕ ๕} เรียกชอว่าอระหมอทหารโคยนเจ้าสัง
 คณนงกถอกระบอองหนง ^{๕ ๕} เอาไซล้ามทวระหมอทออกมาก

เจ้าห้องฝักนส่งเต็กค้อแซให้มาบอกกับมวชกมวงว่าชกค้อลอง
 มาลงถาษาไม่มสิ่งของสิ่งใดจะคอยแทน บหนางจะห้ามค
 ทของสักสองเล่มไปตคอยแทนให้ ส่งให้ขุนนางนำเต็กค้อแซ
 ออกไปส่ง แต่หาส่งมาตามทางเก่าไม่ ขุนนางทม่าส่ง
 เต็กค้อแซนั้น ครนชบออกทางให้แล้วก็หายไป เต็กค้อแซ
 แลคมาข้างหลังตกและถาหายไปสิ้น ก็ตกใจนกว่าทนเห็น
 จะเย็นทเทพยดาขยมีไซทมนขยแล้ว เต็กค้อแซเดินมาพบ
 หนทางใหญ่ จึงเดินทางมาได้ประมาณสองล พบขานหนง
 ขยริมทาง เต็กค้อแซเอามือเคาะประตู คนแก่คนหนงออก
 มาจากประตูขาน เต็กค้อแซค่านขคนแก่แล้วถาว่าซาพะเจ้า
 หลงทางมา หนทางขยตรงไหนช่วยบอกให้ข้าพเจ้าด้วย
 คนแก่ถาว่าจะไปแห่งใด

๐ เต็กค้อแซจะขคความไว้ไม่ได้ กลจะไปไม่ถูก
 จึงเล่าความหลังให้ตาแก่ฟังทกประการ คนแก่หัวเราะแล้ว
 ว่าพระเจ้าชยขยคน แบนงภาคหนไปเกิดค้อทหรือ เต็ก-
 ค้อแซถาคนแก่ว่า ทางแดนไปถงเมืองยงชนไกลหรือใกล้
 คนแก่ขอกวาทายสนเขนทเขาซงเฮยงเฮยวชคชว คขงไป
 ทางตะวันออกออกประมาณสี่ของลถงเมืองเลงเหลงกย คขยขย

ตั้งวงหนึ่งสองวง มิวชกม่วงก็ระซुकตลอดมาถงเมองเลง-
เหล็งกย ไม่ตองไปหาทเมองขงชวคอก

๑) เต็กคอกแซว่าท่านไคไปรคเอนคชาฟเจาควย ขอ
อาหารรบปรธานล็กเวลาหนง คนแกกพาเต็กคอกแซเขาไป
ในขาน คนแกวากยเต็กคอกแซว่า ความทท่านไปเห็นมา
พิเคราะห์คพระเจาชยเขียนคเรียนไปกไม่นาน มิวชกม่วง
ก็ระเกกเหตุครงน ชาฟเจาเห็นว่าท่านจะมวาศนาอยู่ ท่าน
อชยาเขาเขยงชยางคนเหลธานเลย เต็กคอกแซว่าท่านสชนชาฟ-
เจาคงนขญคอกทศคอกยแลว นเขนการรบสังครนจะไม่ท
ตามกไม่ไค คนแกหิวระว่าท่านเขนขนนางจงคองทาคาม
รบสัง ว่าแลวเรียกคนไซ้ใหญ่กโทะมาเลยงเต็กคอกแซ เต็ก
คอกแซกินอาหารแลวค่านขลาคคนแก ออกจากขานเตนไป
ปรธมาถหาสยกาเวลลยหลงมากขานคนแกกหายไป กลาย
เขนคนไม่แลระเขา เต็กคอกแซเห็นทงนนคกใจวงเขาไปเมอง
เลงเหล็งกยพคอกยทงกวงน คอกยทามิวชกม่วง มิวชกม่วง
ลาคญว่าเต็กคอกแซทายอยู่ในถา

๑) ฝ่ายมิวชกม่วง เร่งให้ราษฎรรบชคคคองให้เร็ว
เททวงกชคมาถงเมองเลงเหล็งกย เต็กคอกแซจงชอกมา
หามิวชกม่วง เขาเรองความในถาเล่าให้พงทกปรธการ

๑ มิวชกม้วงไม่เชื่อ ว่าเตกคองแซ่หลยหลกไปแอบ
 แฝงขยทอน แลจกลยเก็บเอาความไม่จริงมายกเกล้าให้ฟัง
 มิวชกม้วงท้าววเตกคองแซ่ เตกคองแซ่กโทมนัสเสียใจยิ่งนัก
 ว่าเสียแรงสวามิภักทลงไปในถ้าใดความล้ายาก หมายถึงมี
 ความชอบกลยเป็นโทษเสียชก เตกคองแซ่กกลยไปทอย จึง
 ทำเรื่องราวขอกช่วยให้คนใช้พามาขนกบมิวชกม้วง มิว-
 ชกม้วงพิเคราะห์เหตุเรื่องราวเตกคองแซ่แจ้งแลวก็ใจ ใช้ให้
 คนไปว่าราชการแทนตัวเตกคองแซ่ เตกคองแซ่เห็นคนมาว่า
 ราชการแทนตัวสมดังความปรารภณา จึงให้ยาวเก็บชาวของ
 กลยไปขาน เตกคองแซ่คสังสัยใจว่า ถ้าพระเจ้าชยเขยนต
 เขนอะหมอจริง วานชนนพวกทหารเจ้าทองผกนคศิวัระ
 อะหมอด้วยกรบของ พระเจ้าชยเขยนคกคงระปลวคศิวัระ
 เขนแน่ จำเราจะสืบข่าวทให้ปรากฏอย่าเพ่งกลยไปก่อน
 เตกคองแซ่คคแลวรีบไปเมืองตงเกบ

๑ ฝ่ายชินชก ไปนั้น ไตง กอนให้คคคนหารอชไป
 ชกคคอง เห็นไปตามทางถามราษฎรชาวบ้านว่ามิวชกม้วง
 ชกคคองไปดงไหน ราษฎรชาวบ้านบอกวาชกไปดงเมือง
 ชยเอียงแลแล้ว ชินชกไปก็คคคนหารอชตาม ไปดงเมือง

ชยเอียง พยกับเตกคอกแซ เตกคอกแซกับชินชกโปแตก่อนเป็น
คนเลาเรียนหนังสือออยควยกัน จากกันไปหลายยเวลาอนน
พยกับทตามทาง เตกคอกแซถามชินชกโปว่าท่านไปทำราช
การอยุ่ไหน

๑ ชินชกโปบอกว่าโลจงกวนไซให้คุมคนไปชคคคลอง
เข้ากบมวชกม่วง ชินชกโปถามเตกคอกแซว่าทวท่านไปทำ
ราชการอยุ่ตำแหน่งใดเลา

๑ เตกคอกแซเลาความให้ชินชกโปฟัง ว่ามวชกม่วง
ให้คนชคคคลองไปตมเมืองขงจว พยดาเขาแห่งหนึ่งมวชก
ม่วงจง ไซโหลงไปตมในถาให้เห็นปรากฏว่าจรมสิ่งอนโคขาง
เตกคอกแซเลาความในถาให้ชินชกโปฟังทกประการ ชิน
ชกโปถามเตกคอกแซว่าเคยวนท่านจะไปขางไหน เตกคอกแซ
ว่าพระเจ้าชยเอียงนทเกอบจระตมขญอยุ่แล้ว ข้าพเจ้าไม่ทำ
ราชการออกเสยจากทขนนางเป็นไพร่กลบไปอยุ่บ้าน เตก
คอกแซบอกกับชินชกโปว่า ท่านจะไปให้เขาไซจงจรมตระวง
ทวให้ท ครนพตกันแล้วต่างคนต่างค้ำนยลากันไป ชิน
ชกโปเดินไปตามทางโคยีนชาวบ้านราษฎรร้องให้ พตกัน
ว่าบุตรตายหลานตายขาง ผู้รายลกเขาไปเนอง ๆ แต่

ไต่ยนพดกนคังนหลายราย ชินชกไปหาสหายใจไม่ว่า
การชกคสองคองคนล้มตายมาก เวลากลางวัน ๆ หนึ่ง
ชินชกไปหยคพกกันอาหารแล้ว เค้นไปเที่ยวเล่นพบคนแก่
คนหนึ่งขอกว่านคักในย่านหายไพลหลายคน

๑ ชินชกไปถามว่าพวกชกคสองพาตักไปขายเสีย
หรือ คนแก่ขอกว่าพวกชกคสองไม่ไคพาไปขาย จับเอาตัก
ไปนั่งทักบขาวกินเสีย ชินชกไปไต่ยนคนแก่ขอกความ
คังนนไมเชอ คนแก่จึงว่าท่านมาตามทาง ไม่ไคไต่ยนราษฎร
ชาวยานรองให้บ้างหรือ ชินชกไปคักจะจับฝราย จึงไป
อาศัยอยทยานขายอาหารยังไม่ไปชกคสอง คักว่าเวลาคัก
วันระไคคอยจับฝรายเวลาพร่งนจึงคอยไป ครนคกประมาณ
สองยามเศษชินชกไปออกเที่ยวคฝรายแต่คเดียว พอเห็น
ฝรายสองคนพากันมาเขคประคเขาไปในย่าน คนหนึ่งฉวย
คคเอาคักออกมา ชินชกไปคักตรงเขาชกเอาฝรายลมหงอย
ทนน ขคามาตรวจคองคกนคองงออกมาพาเขาขคตรของค
กลับไปนย่าน แลวเขากลมหมทคฝราย ชินชกไปจึงเขาค
ฝรายคคเขยนชกถามชอแลระแซพรคพวกเพอนฝราย ฝ
รายให้การว่าลคไปนั่งใหม่ระชกมวงกิน ชินชกไปว่าความ

ความไว้วางใจว่ากล่าวบุตรธรรมาจารย์ชาวบ้านทั้งปวง ก็ระพากัน
 ทายหมด เป็นความสำคัญอยู่ คิดแล้วซันซกไปคุกเข้า
 คำนับ แจงความว่าข้าพเจ้าขบฝรายไต่สองคน คนหนึ่งชื่อ
 เทยวชวโจ คนหนึ่งชื่อ เตเกงหย ขาพเจ้าถามให้การว่าไป
 ลักพาเอาเด็กบุตรธรรมาจารย์ชาวบ้านมาฆ่าให้ท่านกิน ข้าพเจ้าเห็น
 ความอนันไม่จริงหาเชื่อไม่ จึงเอาตัวฝรายมาให้ท่านชำระ
 มีชกม่วงไต่ยืนตงนันทโกโรอัยด้วยเช่นความจริง ในใจ
 จึงว่าอันการความฝรายนชอบแต่เอาตัวไปส่งให้เจ้าแม่ของ
 ชำระจงจะชอบ เราเป็นแต่ซันนางคมคนมาชคคสอง จะ
 มาชำระความไรฝรายหาควรไม่ ตั้งชุกตงจึงว่าฝรายชค
 มาถึงตัวท่าน ตัวท่านจะชำระเสียเองก็จะเป็นไหม

๑ มิวชกม่วงแกล้งอธิบายพูดว่า พิเคราะห์หคความ
 ฝรายนว่าเช่นฝรายนนั้นเราไม่เห็นด้วย ครนจะส่งตัวไปให้
 เจ้าแม่ของชำระเล่าเขาก็จะส่งเขาเงินทองกับคนทว่าเช่นฝราย
 ทัชไป มิวชกม่วงจึงให้ปล่อยตัวฝรายสองคนไปเสีย

๑ ซันซกไปเห็นตงนันทคเสียใจว่า ขบฝรายมา
 ปรารวดนาจะไคความชอชอบต่อแผ่นดิน ถาร์ว่ามิวชกม่วงไม่
 ชำระ ก็จะไม่ขบฝรายมาให้หมิส้าเหตุเปล้า ๆ ไม่ต้องการ

เลย และเคมมวชกม่วงถอรบสงมาชคคทอง มทน ๆ ทนง
 ชอเกยงชนชนกรวยทลพรเงาชยเอชนทวเา เมองชยเอชง
 จะเกศคนมยณชน ทรยในเมองชยเอชงนน ชงเกศควน
 เชนแสงชนมาจากแผนคนเนอง ๆ พรเงาชยเอชงนทจรงรบ
 สงให้มวชกม่วง ชคคทองผเาเข้าไปในเมองชยเอชงทมาย
 จะให้ควนผมยณสนทหาย จงจะไม่ชงเกศมยณ ครนมว
 ชกม่วงชคคทองมาถงเมองชยเอชง กยงคยให้ชคคผาเมอง
 เเขาไปตามรบสง

๑ เจ้าเมองชยเอชงแตรรายกรวชวเมองรควม ก
 พากนตนคกใจ ในเมองนนมเศรมชูรชยแแปตสยชาน จง
 ปรกษาคคชานกนเรยไรคทชรสามพนคาลง จะเขาไปให้
 กยมวชกม่วง เชนสนชนมให้ชคคทองผเาเข้าไปในเมอง
 แตชงทวมผเอนเาเขาทงเขาไปให้มวชกม่วงไม่ เวลาฉน
 ทนงเดาเกงทชชชกไปจยทวไปสงว่าเชนผรยลคเกศนน
 เคนเทยวไปมาพทชวคกบชวชานว่าชนชกไปจยเอาทวเราไป
 สงให้กยมวชกม่วง ปรเศชยวใจเราก้อชกมาคค ทรยมวชก-
 ม่วงมควมเชนคกบเรา เราจพคจวว่ากถาวสง คคมวชก-
 ม่วงกเชอชอ เศรมชูคยชคกนนคให้คนไปพาทวเดาเกงทช

มาพูดจากันแล้ว มอขทของสามพันตำลงให้แก่เจ้าเกงหย
 นำไปให้แก่มัวชกม่วง มัวชกม่วงได้ทองแล้วพุกกลับความ
 เสียว่า ช่งจะชชคคของฝ่าเข้าไปในเมือง มีกำแพงและตึก
 กว้างมั่นคงแน่นหนากว่าระชชคคออกเมืองไปไ้เห็นการเข้า
 นก จึงปรกษาชินชกไปให้คทางอน

๑๗๐๑—๑๗๒๗ สารานุกรมเด็ก เล่ม ๑—๒๗

หนังสือชุดนี้เป็นลายพระหัตถ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงโต้ตอบกันเป็นส่วนพระองค์ ประกอบด้วยคำวิจารณ์ คำอธิบายข้อคิดเห็นและข้อสันนิษฐานอย่างละเอียดเกี่ยวกับ วิทยาการต่าง ๆ ทั้งในด้านวรรณคดี โบราณคดี อักษรศาสตร์ ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยและต่างประเทศ ความรู้เรื่องศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี พระราชพิธีต่าง ๆ ของไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า มลายู เป็นต้น เป็นเอกสารที่ให้ประโยชน์ยิ่งสำหรับใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงกันกว่าต่อไป

หนังสือชุดสารานุกรมเด็กนี้จะช่วยเพิ่มพูนความรู้รอบตัวอย่างกว้างขวางให้แก่ท่านผู้อ่าน เหมาะสำหรับชนทุกชนทุกวัย ควรที่ท่านจะหาซื้อไว้เป็นสมบัติอันล้ำค่าและเพื่อประดับห้องสมุดของท่านให้งดงามยิ่งขึ้น

๒๐๐๒-๒๐๐๔ หองสิน เล่ม ๑-๓

“หองสิน” เป็นพงศาวดารจีนที่มีความสนุกสนาน
ไม่แพ้พงศาวดารจีนเรื่องอื่น ๆ มีทั้ง เรื่องรัก รบ และ
อุกนิหารต่าง ๆ กล่าวถึงแผ่นดินสมัยราชวงศ์แอ่เป็นต้น
มาจนถึงรัชกาลพระเจ้าตีวออง พระองค์เป็นกษัตริย์ที่มี
ไต่ตั้งอยู่ในทิศพิธราชธรรม ทรงหลงไหลมัวเมาอยู่แต่ใน
เรื่องกามคุณจนเป็นเหตุให้พระราชารัฐเรื่อครอน บ้าน
เมืองระส่ำระสาย เกิดสงครามรบพุ่งกันใหญ่โต ทั้งนี้ เนื่อง
มาจากทรงเชื่อฟังคำยุยง ของนาง ชนกี สตรีงามผู้มากเล่ห์
นางได้ใช้เล่ห์เพทุบาย รวมทงกลมารยาสตรร้อยแปดยั่ว
ยวนพระเจ้าตีวออง ทรงหลง ไหล เป็นเหตุให้บรรดานาย
ทหาร ชุนนาง และราษฎรต้องเสียชีวิตลงเป็นจำนวนมาก
ถ้าท่านต้องการทราบชะตากรรมของพระเจ้าตีวออง
และนางชนกีว่าจะจบลงเช่นไร ขอเชิญท่านขอ “หองสิน”
อ่านได้ ที่ศึกษาภณทัฬหนิชย์ ขอรับรองว่าท่านจะไม่ผิดหวัง
หวังเมื่อได้อ่านพงศาวดารจีนเรื่องนี้แล้ว

๑๘๐๑—๘๐๗ ประชุมพงศาวดาร เล่ม ๑—๑๕

หนังสือประชุม พงศาวดาร เป็นหนังสือที่ให้ประโยชน์อย่างยิ่งในการค้นคว้าหาความรู้และใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ในทางประวัติศาสตร์และทางโบราณคดี เพราะได้รวบรวมเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละรัชกาล ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยมาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ไว้อย่างละเอียด อาทิ เช่น เรื่องการปกครองบ้านเมือง การสงคราม การค้าขายกับต่างประเทศ การทูต ฯลฯ ทั้งยังประกอบด้วยเรื่องราวของประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ เขมร พม่า ลานช้าง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีตำนานและลัทธิธรรมเนียมที่น่ารู้ น่าสนใจ รวมอยู่ด้วยเป็นอันมาก

องค์การคำของครูสภาได้จัดพิมพ์จำหน่ายชุดประชุมพงศาวดาร ตั้งแต่ภาค ๑ จนถึงภาคที่ ๓๒ แล้ว และกำลังจัดพิมพ์ภาคต่อ ๆ ไปตามลำดับ ท่านนักศึกษาและท่านผู้สนใจ โปรดอย่าลืมหาซื้อหนังสือชุดนี้ไว้เป็นสมบัติเพื่อประโยชน์ในการศึกษาและเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ท่านตลอดจนลูกหลานสืบไป

๒๐๐๑ ไคเก็ก

“ไคเก็ก” เป็นหนังสือเล่มแรกในชุดพงศาวดารจีน
ท้องถื่นการค้าของกรุงสุโขทัย มีเรื่องกล่าวเริ่มตั้งแต่
ประวัติศาสตร์ ก่อตั้งแต่ก่อนพุทธศักราช ๒๑๕๔ ถึง
ก่อนพุทธศักราช ๑๒๔๐ ประกอบด้วยเรื่องของกษัตริย์
จีนองค์แรก ๆ ตั้งแต่สมัยที่ไคซันเสวยราชย์โดยราษฎรเป็น
ผู้เลือกจนถึงปฐมกษัตริย์สืบราชวงศ์แฮและราชวงศ์เซียว
นอกจากนี้เรื่องไคเก็กยังเกี่ยวกับนิยาย เช่น การสร้างโลก
กำเนิดของมนุษย์ และอิทธิฤทธิ์ต่าง ๆ เป็นต้น

ท่านผู้สนใจ โปรดอย่าพลาดหนังสือชุดพงศาวดาร
จีน เพราะนอกจากท่านจะได้รับความสนุกเพลิดเพลิน
แล้ว ท่านยังจะได้ความรู้ทางประวัติศาสตร์อีกด้วย

